

MALAYSIA

ISSN 2600-9870

9 772600 987005

2020

LAPORAN SOSIOEKONOMI NEGERI PERAK

JABATAN PERANGKAAN MALAYSIA

MALAYSIA

LAPORAN SOSIOEKONOMI **NEGERI PERAK** **2020**

Pemakluman:

Banci Penduduk dan Perumahan Malaysia 2020 (Banci Malaysia 2020) secara dalam talian (e-Census) sedang dilaksanakan di seluruh negara sehingga liputan penuh dapat dicapai. Semua penduduk Malaysia diseru untuk memberikan kerjasama dalam menjayakan Banci Malaysia 2020 bagi memastikan tiada yang ketinggalan kerana data anda masa depan kita.

Sila layari portal Banci Malaysia 2020 di www.mycensus.gov.my atau media sosial @MyCensus2020 untuk maklumat lanjut.

Dimaklumkan bahawa Kerajaan Malaysia telah mengisytiharkan Hari Statistik Negara (MyStats Day) pada 20 Oktober setiap tahun.

Tema sambutan MyStats Day adalah
"Connecting the world with data we can trust"

Diterbitkan dan dicetak oleh:

Jabatan Perangkaan Malaysia

Blok C6, Kompleks C,

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62514 Putrajaya,

MALAYSIA

Tel.	: 03-8885 7000
Faks	: 03-8888 9248
Portal	: https://www.dosm.gov.my
Facebook / Twitter / Instagram	: StatsMalaysia
Emel	: info@dosm.gov.my (pertanyaan umum) data@dosm.gov.my (pertanyaan & permintaan data)

Harga : RM35.00

Diterbitkan pada Ogos 2021

Hakcipta terpelihara.

Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukar dalam apa-apa bentuk atau alat apa jua pun kecuali setelah mendapat kebenaran daripada Jabatan Perangkaan Malaysia.

Pengguna yang mengeluarkan sebarang maklumat dari terbitan ini sama ada yang asal atau diolah semula hendaklah meletakkan kenyataan berikut:

“Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia”.

ISSN 2600-9870

KATA PENGANTAR

Laporan Sosioekonomi Negeri 2020 merupakan penerbitan tahunan yang mengandungi maklumat Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) dari tahun 2015 hingga 2020 bagi 13 negeri dan 2 Wilayah Persekutuan. KDNK dianggarkan mengikut aktiviti ekonomi pada harga malar 2015 berdasarkan kaedah pengeluaran. Selain daripada KDNK, statistik indeks harga pengguna, kependudukan, tenaga buruh, pelancongan domestik, perdagangan serta akaun kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan turut dimuatkan dalam laporan ini.

Penganggaran KDNK dilaksanakan berdasarkan rangka kerja manual antarabangsa iaitu *System of National Accounts 2008*. Selain itu, antara rujukan yang digunakan bagi penyusunan statistik-statistik lain adalah seperti *Classification of Individual Consumption According to Purpose (COICOP)*, *Manual I - Methods of Estimating Total Population for Current Dates, The Method & Materials of Demography* dan *Surveys of Economically Active Population, Employment, Unemployment and Underemployment: An ILO Manual on Concepts & Methods*. Selaras dengan perubahan pada peringkat nasional, anggaran KDNK pada tahun 2018 telah dimuktamadkan berdasarkan data terkini dan sumber-sumber lain. Semakan semula data juga dilaksanakan bagi KDNK 2019 manakala KDNK tahun 2020 merupakan data permulaan.

Laporan ini mengandungi sembilan bab. Bab pertama menerangkan senario ekonomi global, prestasi ekonomi Malaysia dan ringkasan penemuan prestasi ekonomi bagi setiap negeri. Bab kedua membentangkan perincian prestasi ekonomi negeri, pertumbuhan mengikut aktiviti ekonomi serta indeks harga pengguna. Seterusnya, statistik penduduk dan demografi serta tenaga buruh dibentangkan dalam bab ketiga manakala pelancongan domestik dimuatkan di bab keempat laporan ini. Statistik perdagangan serta akaun kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan masing-masing diperihalkan pada bab lima dan enam. Nota teknikal (Bab 7), jadual statistik (Bab 8) dan indikator-indikator daripada agensi terpilih (Bab 9) turut terkandung dalam laporan ini. Maklumat lanjut mengenai metodologi, sumber data dan glosari boleh didapati melalui portal Jabatan.

Jabatan merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua pihak yang telah membekalkan maklumat yang diperlukan dan menyumbang kepada kejayaan penerbitan laporan ini.

DATO' SRI DR. MOHD UZIR MAHIDIN

Ketua Perangkawan Malaysia
Ogos 2021

SINGKATAN

<i>ILO</i>	: <i>International Labour Organization</i>
<i>IMF</i>	: <i>International Monetary Fund</i>
<i>ISIC</i>	: <i>International Standard Industrial Classification</i>
<i>IHP</i>	: Indeks Harga Pengguna
<i>KDNK</i>	: Keluaran Dalam Negeri Kasar
<i>SOP</i>	: <i>Standard Operating Procedure</i>
<i>UN WESP</i>	: <i>United Nations World Economic Situation and Prospects</i>
<i>OECD</i>	: <i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>
<i>MB</i>	: Majlis Bandaraya
<i>MD</i>	: Majlis Daerah
<i>MIDA</i>	: <i>Malaysian Investment Development Authority</i>
<i>MP</i>	: Majlis Perbandaran
<i>MPOB</i>	: <i>Malaysian Palm Oil Board</i>
<i>MSIC</i>	: <i>Malaysia Standard Industrial Classification</i>
<i>PBT</i>	: Pihak Berkuasa Tempatan
<i>W.P.</i>	: Wilayah Persekutuan
<i>2008 SNA</i>	: <i>System of National Accounts 2008</i>
<i>ST</i>	: Suku tahun
<i>t.t.t.l.</i>	: tidak terkelas di tempat lain
<i>d.l.l.</i>	: dan lain-lain
<i>t.s.t.l.</i>	: tidak disebutkan di tempat lain

SIMBOL

<i>..</i>	: tidak berkenaan
<i>-</i>	: tidak tersedia
<i>e</i>	: anggaran
<i>p</i>	: permulaan
<i>a</i>	: nilai ditambah kurang daripada RM5 juta
<i>&</i>	: dan
<i>r</i>	: <i>revised</i>
<i>t</i>	: tahun
<i>%</i>	: peratus

UNIT/UKURAN

RM	: Ringgit Malaysia
Kg	: Kilogram
USD	: Dolar United States of America (USA)
€	: Mata wang kawasan Euro
RMB	: Mata wang China
SDR	: <i>Special drawing rights</i>
S\$	: Dolar Singapore
Yen	: Mata wang Japan
Won	: Mata wang Republic of Korea

NOTA

Jumlah angka komponen mungkin tidak bersamaan dengan angka jumlah kecil atau jumlah besar disebabkan pembundaran.

KANDUNGAN

KATA PENGANTAR	i
SINGKATAN / SIMBOL	ii
UNIT/ UKURAN / NOTA	iii
KANDUNGAN	iv
SENARAI JADUAL	vi
SENARAI CARTA	ix
SENARAI PAPARAN	x
SOROTAN UTAMA	xiii

BAB 1 PENGENALAN

Senario ekonomi global	3
Senario ekonomi Malaysia	13
Pertumbuhan ekonomi Malaysia 2020	17
Pertumbuhan ekonomi Malaysia suku tahun pertama 2021	30
Rencana 1: Impak Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) kepada industri berasaskan pelancongan di peringkat negeri	37
Prestasi ekonomi negeri 2020	60
Pertumbuhan ekonomi mengikut negeri	60
Struktur ekonomi mengikut negeri	65
KDNK per kapita	66

BAB 2 PRESTASI EKONOMI PERAK

Sosioekonomi Perak 2020	71
Prestasi ekonomi Perak 2020	72
Prestasi Mengikut Sektor	75
• Sektor Pertanian	75
• Sektor Perlombongan dan pengkuarian	76
• Sektor Pembinaan	76
• Sektor Pembuatan	77
• Sektor Perkhidmatan	77
♦ Perdagangan borong dan runcit	78
♦ Utiliti	78
♦ Pengangkutan dan penyimpanan	79
♦ Perkhidmatan maklumat dan komunikasi	79
♦ Perkhidmatan perniagaan	80
♦ Perkhidmatan penginapan dan makanan & minuman	80
♦ Perkhidmatan pendidikan swasta	80
♦ Perkhidmatan kesihatan swasta	80
♦ Perkhidmatan kerajaan	81
Pakej Rangsangan Kerajaan Persekutuan dan kerajaan negeri	84
Indeks Harga Pengguna	86
• Rencana 2: Kesan Pandemik COVID-19 kepada Sektor Penginapan di Negeri Perak	89

BAB 3 DEMOGRAFI SOSIAL

Penduduk	101
♦ Kelahiran	104
♦ Kesuburan	106
♦ Kematian	107
♦ Jangkaan hayat	110
Tenaga Buruh	112
♦ Penduduk bekerja	112
♦ Kadar penyertaan tenaga buruh dan kadar pengangguran	114
Gaji dan Upah	115
♦ Gaji dan upah Malaysia	115
♦ Gaji dan upah Perak	117
Statistik Siswazah	119
♦ Statistik siswazah Malaysia	119
♦ Statistik siswazah Perak	122

BAB 4 STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK

Statistik pelancongan domestik Malaysia	127
♦ Statistik utama pelancongan domestik	127
♦ Pelawat domestik	128
♦ Perjalanan pelancongan domestik	128
♦ Perbelanjaan pelancongan domestik	128
Statistik pelancongan domestik Perak	129
♦ Kedatangan pelawat, 2020	129
♦ Negeri asal pelancong, 2020	129
♦ Destinasi tumpuan utama pelawat domestik, 2020	130
♦ Terimaan pelancongan domestik, 2019	130
♦ Tujuan perjalanan, 2019	131

BAB 5 STATISTIK PERDAGANGAN

Statistik perdagangan Malaysia	135
♦ Jumlah perdagangan	135
♦ Eksport	135
♦ Eksport mengikut negara destinasi	136
♦ Import	137
♦ Import mengikut negara asal	137
Sorotan perdagangan Perak	138
♦ Eksport dan import utama	138
♦ Eksport barangan	138
♦ Import barangan	139
♦ Imbangan perdagangan	140

BAB 6 STATISTIK AKAUN KERAJAAN

Statistik akaun Kerajaan Persekutuan	143
♦ Hasil Kerajaan Persekutuan	143
♦ Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan	143
Statistik akaun kerajaan negeri	144
♦ Hasil kerajaan negeri	144
♦ Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri	145
♦ Surplus/defisit kerajaan negeri	145
Pihak berkuasa tempatan	147
Statistik akaun Kerajaan Negeri Perak	151
♦ Hasil Kerajaan Negeri Perak	151
♦ Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak	152
♦ Surplus/defisit Kerajaan Negeri Perak	153
♦ Pihak berkuasa tempatan Perak	155

BAB 7 NOTA TEKNIKAL

Akaun Negara	161
Indeks Harga Pengguna	165
Penduduk	166
Tenaga Buruh	171
Gaji dan Upah	174
Statistik Siswazah	176
Pelancongan domestik	179
Statistik Perdagangan	184

BAB 8 JADUAL STATISTIK

Akaun Negara	189
♦ KDNK Nasional	189
♦ KDNK Negeri	238
♦ KDNK Perak	252
Indeks Harga Pengguna	254
Penduduk	256
Tenaga buruh	259
Gaji dan Upah	265
Statistik Siswazah	268
Eksport dan import	270

BAB 9 INDIKATOR-INDIKATOR LAIN TERPILIH

Pusat Maklumat Harta Tanah Negara	275
Kementerian Kesihatan Malaysia	279
Jabatan Siasatan dan Penguatkuasaan Trafik Bukit Aman	281
MIDA	281
Kementerian Kewangan Malaysia	286

SENARAI JADUAL

1.1	Perubahan peratusan tahunan KDNK bagi negara terpilih (%), 2013-2020	4
1.2	Perubahan peratusan produktiviti buruh tahunan mengikut aktiviti ekonomi, 2019-2020	26
1.3	Perubahan peratusan KDNK suku tahunan bagi negara terpilih, ST1 2019-ST1 2021	36
1.4	KDNK per kapita mengikut negeri, 2019-2020 pada harga semasa (RM)	66
1.5	Perubahan peratusan KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi, 2020	67
2.1	Statistik industri kelapa sawit, Perak, 2019-2020	83
2.2	Nilai pelaburan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2020 - RM juta	83
2.3	Prestasi sektor Perkhidmatan, Perak, 2019-2020	83
3.1	Bilangan dan kadar pertumbuhan penduduk tahunan, Perak, 2015-2020	101
3.2	Struktur umur penduduk, Perak, 2015-2020	101
3.3	Nisbah tanggungan, Perak, 2015-2020	102
3.4	Penduduk mengikut kumpulan etnik warganegara, Perak, 2015-2020	102
3.5	Kadar kelahiran kasar mengikut kumpulan etnik, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)	104
3.6	Kadar kesuburan jumlah mengikut kumpulan etnik, Perak, 2015-2019 (setiap wanita berumur 15-49 tahun)	106
3.7	Bilangan kematian dan kadar kematian kasar, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)	107
3.8	Kadar kematian kasar mengikut etnik, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)	108
3.9	Penduduk bekerja mengikut kategori pekerjaan, Perak, 2016-2020	113
3.10	Penduduk bekerja mengikut sektor, Perak, 2016-2020	114
3.11	Gaji dan upah bulanan, Perak, 2015-2020	118
3.12	Purata dan penengah gaji & upah bulanan siswazah bekerja, Perak, 2019-2020	123
4.1	Statistik utama pelancongan domestik, 2019-2020	127
4.2	Bilangan pelawat domestik (juta) mengikut jenis pelawat, 2019-2020	128
4.3	Bilangan kedatangan pelancong dan pelawat domestik (juta) ke Perak, 2019-2020	129
5.1	Eksport barangan mengikut komoditi utama Perak, 2015-2020	138
5.2	Import barangan mengikut komoditi utama Perak, 2015-2020	139
5.3	Perdagangan barangan mengikut rakan dagang utama, Perak, 2020	140
6.1	Hasil Kerajaan Persekutuan, 2018-2019	143
6.2	Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan, 2018-2019	144
6.3	Perbandingan penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019	152
6.4	Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019	153
6.5	Surplus/defisit Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019	153
6.6	Kedudukan kewangan PBT Perak, 2018-2019- RM juta	156
8.1	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 - RM juta	189
8.2	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020 - Perubahan peratusan tahunan	192
8.3	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 - Peratus sumbangan kepada KDNK	195
8.4	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 - RM juta	198
8.5	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020 - Perubahan peratusan tahunan	200
8.6	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 - Peratus sumbangan kepada KDNK	202
8.7	KDNK pelarasan musim mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - RM juta	204

SENARAI JADUAL

8.8	KDNK pelarasan musim mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya	204
8.9	KDNK pelarasan musim mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - RM juta	205
8.10	KDNK pelarasan musim mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya	205
8.11	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - RM juta	206
8.12	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya	212
8.13	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST2 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya	218
8.14	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Peratus sumbangan kepada KDNK	224
8.15	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 - RM juta	230
8.16	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya	232
8.17	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST2 2018-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya	234
8.18	KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 - Peratus sumbangan kepada KDNK	236
8.19	KDNK mengikut negeri pada harga malar 2015, 2015-2020 - RM juta	238
8.20	KDNK mengikut negeri pada harga malar 2015, 2015-2020 - Perubahan peratusan tahunan dan peratus sumbangan kepada KDNK	238
8.21	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015 - RM juta	239
8.22	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	239
8.23	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	240
8.24	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016 - RM juta	241
8.25	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016 - Perubahan peratusan tahunan	241
8.26	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	242
8.27	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	242
8.28	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017 - RM juta	243
8.29	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017 - Perubahan peratusan tahunan	243
8.30	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	244
8.31	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	244
8.32	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018 - RM juta	245
8.33	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018 - Perubahan peratusan tahunan	245
8.34	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	246
8.35	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	246
8.36	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019 - RM juta	247
8.37	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019 - Perubahan peratusan tahunan	247
8.38	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	248
8.39	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	248
8.40	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020 - RM juta	249
8.41	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020 - Perubahan peratusan tahunan	249

SENARAI JADUAL

8.42	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020 - Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia	250
8.43	KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020 - Peratus sumbangan kepada KDNK negeri	250
8.44	KDNK mengikut negeri pada harga semasa, 2015-2020 - RM juta	251
8.45	KDNK per kapita mengikut negeri pada harga semasa, 2015-2020 - RM	251
8.46	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Perak, 2015-2020 - RM juta	252
8.47	KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Perak, 2015-2020 - Perubahan peratusan tahunan dan peratus sumbangan kepada KDNK	253
8.48	Indeks harga pengguna mengikut negeri, 2015-2020	254
8.49	Peratus perubahan tahunan indeks harga pengguna mengikut negeri, 2015-2020	254
8.50	Indeks harga pengguna, Perak, 2015-2020	255
8.51	Peratus perubahan tahunan indeks harga pengguna, Perak, 2015-2020	255
8.52	Siri masa anggaran penduduk pertengahan tahun mengikut negeri dan jantina, Malaysia, 2015-2020	256
8.53	Ringkasan perangkaan penting mengikut negeri, Malaysia, 2019	257
8.54	Jangkaan hayat ketika lahir mengikut jantina dan negeri, 2015-2020	258
8.55	Kadar penyertaan tenaga buruh mengikut negeri dan kumpulan umur, Malaysia, 2020	259
8.56	Penduduk bekerja mengikut negeri dan pekerjaan, Malaysia, 2020	257
8.57	Penduduk bekerja mengikut negeri dan industri, Malaysia, 2020	261
8.58	Kadar pengangguran mengikut negeri, Malaysia, 2015-2020	264
8.59	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri, Malaysia, 2015-2020	265
8.60	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri dan jantina, Malaysia, 2015-2020	266
8.61	Statistik Utama Siswazah, Perak, 2016 - 2020	268
8.62	Purata gaji & upah bulanan siswazah bekerja mengikut negeri, Malaysia, 2016 - 2020	269
8.63	Penengah gaji & upah bulanan siswazah bekerja mengikut negeri, Malaysia, 2016 - 2020	269
8.64	Perdagangan luar negeri mengikut lokasi - eksport dan import, Malaysia, 2015-2020 - RM juta	270
8.65	Eksport dan import mengikut pintu keluar dan masuk, Perak, 2015-2020 - RM juta	271
9.1	Bilangan hotel mengikut lokasi, Perak, 2020	275
9.2	Siri masa ringkasan penawaran sedia ada bilik hotel mengikut negeri, 2015-2020	275
9.3	Siri masa ringkasan penawaran sedia ada bilik hotel mengikut penarafan bintang, Perak, 2015-2020	275
9.4	Siri masa ringkasan jumlah luas kompleks beli-belah dan pejabat tujuan khas, 2015-2020	276
9.5	Ringkasan stok sedia ada, penawaran akan datang dan perancangan penawaran kediaman, kedai dan hartanah perindustrian, Perak, 2020	277
9.6	Siri masa ringkasan nilai transaksi harta tanah mengikut kategori pemberi pindah milik dan penerima pindah milik, Perak, 2015-2020	278
9.7	Siri masa bilangan kes penyakit berjangkit, Perak, 2015-2019	279
9.8	Bilangan doktor, doktor gigi, jururawat, ahli farmasi dan optometris mengikut sektor dan nisbah kepada penduduk, Perak, 2019	279
9.9	Bilangan fasiliti kesihatan awam dan nisbah fasiliti kesihatan awam kepada penduduk, Perak, 2019	279
9.10	Bilangan kemasukan pesakit mengikut negeri, sektor awam, 2015-2019	280
9.11	Bilangan kemasukan pesakit mengikut negeri, sektor swasta, 2015-2019	280
9.12	Statistik jumlah kemalangan mengikut negeri, 2015-2020	281
9.13	Jumlah dan jenis pelaburan yang diluluskan mengikut negeri, Malaysia, 2017-2020	281
9.14	Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2017-2020	282
9.15	Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2017-2020	283
9.16	Nilai pelaburan projek pembuatan yang diluluskan oleh penyertaan asing mengikut negara, Perak, 2017-2020	285
9.17	Nilai pemberian sebenar kepada kerajaan negeri, Perak, 2019	286

SENARAI CARTA

1.1	KDNK - Perubahan peratusan tahunan pada harga malar 2015	19
1.2	KDNK - Sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	19
1.3	Perkhidmatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	20
1.4	Pembuatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	20
1.5	Pertanian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	20
1.6	Pembinaan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	20
1.7	Perlombongan dan pengkuarian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	21
1.8	Perbelanjaan penggunaan akhir swasta - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	21
1.9	Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	21
1.10	PMTK - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2016-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	21
1.11	Eksport - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	22
1.12	Import - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015	22
1.13	Kadar pertumbuhan tahunan bagi Indeks Pelopor (terlacin) dan kitaran perniagaan (kawasan berlorek kelabu), Januari 1991 hingga Mei 2021	29
1.14	KDNK - Bilangan kes COVID-19 dan KDNK, suku tahunan dari ST2 2020 hingga ST1 2021	30
1.15	KDNK - Nilai ditambah dan perubahan peratusan tahunan, 2019-2021	33
1.16	KDNK pelarasan musim - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya, 2019-2021	33
1.17	Perkhidmatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	33
1.18	Pembuatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	33
1.19	Pertanian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	34
1.20	Pembinaan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	34
1.21	Perlombongan dan pengkuarian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 pada harga malar 2015	34
1.22	Perbelanjaan penggunaan akhir - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	34
1.23	PMTK dan komponen - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015	35
1.24	Eksport dan import - Perubahan peratusan tahunan pada harga malar 2015, 2019-2021	35
1.25	Pertumbuhan KDNK (tahun ke tahun)	35
1.26	Sumbangan peratusan KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi, 2020	67
2.1	Nilai dan kadar pertumbuhan KDNK, Perak, 2015-2020	73
2.2	Nilai ditambah dan peratus sumbangan mengikut sektor, Perak, 2020	73
2.3	Kadar pertumbuhan mengikut sektor, Perak, 2019-2020	73
2.4	Prestasi sektor Pertanian, Perak, 2019-2020	82
2.5	Prestasi sektor Perlombongan dan pengkuarian, Perak, 2015-2020	82
2.6	Peratus sumbangan sektor Pembuatan, Perak, 2019	82
2.7	Peratus sumbangan subsektor perdagangan borong dan runcit, Perak, 2020	82
2.8	Peratus sumbangan subsektor pengangkutan dan penyimpanan, Perak, 2020	82
2.9	Peratus sumbangan subsektor pendidikan swasta, Perak, 2020	82
2.10	Perubahan tahunan IHP, Perak, 2011-2020	88
2.11	Perubahan tahunan IHP mengikut kumpulan utama, Perak, 2019-2020	88
2.12	Perubahan harga petrol Malaysia dan minyak mentah dunia Januari 2019-Disember 2020	88
2.13	Perubahan tahunan subkumpulan makanan dan minuman bukan alkohol, 2019-2020	88
3.1	Penduduk mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2019-2020	103
3.2	Kadar kelahiran kasar, Perak, 2011-2019	104
3.3	Kadar kesuburan jumlah, Perak, 2011-2019	106

SENARAI CARTA

3.4	Bilangan kematian dan kadar kematian kasar, Perak, 2010-2019 (setiap 1,000 penduduk)	107
3.5	Kadar kematian bayi, Perak, 2010-2019	107
3.6	Nisbah mortaliti ibu bersalin, Perak, 2010-2019	108
3.7	Tenaga buruh dan penduduk bekerja, Perak, 2010-2020	112
3.8	KPTB dan kadar pengangguran, Perak, 2010-2020	114
3.9	Kerangka analisis gaji & upah bulanan, Malaysia, 2019-2020	115
3.10	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina, Malaysia, 2019-2020	116
3.11	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut industri, Malaysia, 2019-2020	116
3.12	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri, Malaysia, 2019-2020	117
3.13	Statistik utama siswazah, Malaysia, 2019-2020 ('000)	119
3.14	Statistik utama siswazah, Perak, 2019-2020	122
3.15	Statistik utama siswazah mengikut jantina, Perak, 2020 ('000)	123
4.1	Lima negeri asal pelancong tertinggi yang berkunjung ke Perak, 2020	129
5.1	Perdagangan Perak dengan dunia, 2015-2020	138
6.1	Kutipan hasil kerajaan negeri, 2018-2019	145
6.2	Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri, 2018-2019	145
6.3	Surplus/defisit mengikut negeri, 2018-2019 - RM juta	146
6.4	Prestasi kewangan 10 dewan/majlis bandaraya tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019	148
6.5	Prestasi kewangan 10 majlis perbandaran tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019	149
6.6	Prestasi kewangan 10 majlis daerah tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019	150
6.7	Hasil Kerajaan Negeri Perak, 2019	151
6.8	Siri masa hasil Kerajaan Negeri Perak, 2015-2019	151
6.9	Siri masa perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak, 2015-2019	152
6.10	Hasil cukai taksiran PBT Perak, 2018-2019	157

SENARAI PAPARAN

2.1	Nilai ditambah mengikut sektor utama Perak, 2020	74
2.2	Komposisi sektor Pembinaan, Perak, 2020	76
2.3	Penyumbang utama dan pertumbuhan 2020 bagi subsektor Perkhidmatan	78
2.4	Bilangan tetamu hotel mengikut pelancong domestik dan antarabangsa, Perak, 2020	80
2.5	Perbandingan harga purata 2020 bagi tiga item terpilih di Perak dan negeri berhampiran	87
3.1	Penduduk mengikut jantina dan daerah pentadbiran, Perak, 2019-2020 ('000)	103
3.2	Bilangan kelahiran hidup dan kadar kelahiran kasar mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2019 (setiap 1,000 penduduk)	105
3.3	Tiga sebab kematian utama yang disahkan secara perubatan, Perak, 2019	109
3.4	Tiga sebab kematian utama yang tidak disahkan secara perubatan, Perak, 2019	109
3.5	Bilangan dan kadar kematian mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2019	110
3.6	Jangkaan hayat ketika lahir mengikut jantina, Perak, 2016-2020	110
3.7	Jangkaan hayat pada umur 15 tahun mengikut jantina, Perak, 2016-2020	111
3.8	Jangkaan hayat pada umur 65 tahun mengikut jantina, Perak, 2016-2020	111
3.9	Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina, Perak, 2019-2020	118
3.10	Siswazah bekerja mengikut jenis aktiviti ekonomi, Malaysia, 2019-2020	120
3.11	Statistik gaji & upah siswazah mengikut kumpulan umur, Malaysia, 2019-2020	120
3.12	Statistik gaji & upah siswazah mengikut jantina, Malaysia, 2019-2020	121
3.13	Statistik gaji & upah siswazah mengikut aktiviti ekonomi, Malaysia, 2019-2020	121
4.1	Peratus sumbangan perjalanan pelawat domestik, 2019-2020	128
4.2	Jumlah perbelanjaan mengikut jenis perjalanan, 2019-2020	129
4.3	Lima destinasi tumpuan utama pelawat domestik di Perak, 2020	130
4.4	Terimaan pelancongan domestik, 2018-2019	130
4.5	Terimaan daripada pelawat domestik ke Perak mengikut komponen, 2018-2019	131
4.6	Peratusan tujuan perjalanan Perak, 2019	131

SENARAI PAPARAN

5.1	Rakan dagangan utama, 2020	136
5.2	Produk yang mendorong kenaikan eksport Malaysia ke China, 2020	136
5.3	Produk yang mendorong kenaikan eksport Malaysia ke Singapore, 2020	136
5.4	Produk yang mempengaruhi penurunan import dari China, 2020	137
5.5	Produk yang mempengaruhi penurunan import dari Singapore, 2020	137

SOROTAN UTAMA

SENARIO EKONOMI GLOBAL & MALAYSIA

- Pandemik COVID-19 memberi tamparan hebat kepada persekitaran ekonomi dunia pada tahun 2020 dengan mencetuskan kejutan terhadap penawaran dan permintaan produk pengeluaran dan perkhidmatan sehingga membawa kepada kemerosotan pertumbuhan ekonomi global.
- Ekonomi dunia menguncup 3.2 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan positif 2.8 peratus pada tahun sebelumnya berdasarkan laporan *International Monetary Fund* (IMF) dalam *World Economic Outlook July 2021*.
- Perdagangan antarabangsa turut terjejas apabila merekodkan kejatuhan 8.3 peratus pada tahun 2020 daripada pertumbuhan 0.9 peratus yang dicatatkan pada tahun 2019, berikutan penutupan sempadan yang telah merencatkan rantai pembekalan global terhadap pelbagai produk barangan dan perkhidmatan. Perdagangan barangan terkesan dengan lebih mendalam namun memulih dengan lebih cepat berbanding ketika Krisis Kewangan Global 2008/2009.
- United States of America (USA) merekodkan kelembapan ekonomi pada kadar negatif 3.4 peratus (2019: 2.3%) yang dipengaruhi oleh kemerosotan aktiviti ekonomi pada separuh tahun pertama 2020, khususnya pada suku tahun kedua yang susut lebih tiga kali ganda daripada kemuncak penguncupan ekonomi sewaktu Krisis Kewangan Global 2008/2009.
- Ekonomi kawasan Euro dilaporkan merosot pada kadar negatif 6.5 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan positif 1.3 peratus pada tahun sebelumnya yang dipengaruhi oleh penguncupan pada suku pertama dan kedua pada tahun 2020.
- China yang merupakan antara ekonomi yang terbesar di Asia dan dunia mencatatkan pertumbuhan ekonomi dengan berkembang 2.3 peratus pada tahun 2020 (*National Bureau of Statistics of China*). Ini menjadikan China sebagai salah satu ekonomi di dunia yang masih mampu mencatatkan pertumbuhan positif meskipun bergelut dengan pandemik COVID-19.

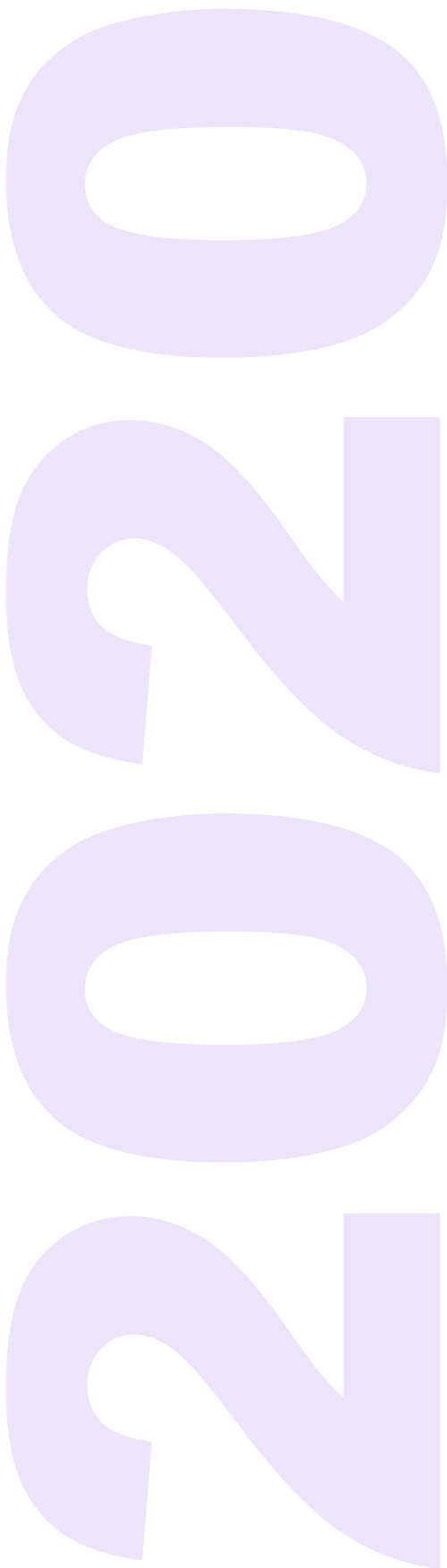
- Ekonomi dunia dijangka bertumbuh sebanyak 6.0 peratus seperti yang dianggarkan oleh IMF WEO July 2021. Anggaran ini mengambil kira polisi tambahan berkaitan ekonomi yang telah dilaksanakan oleh negara-negara besar dan program vaksinasi yang dilihat dapat mengatasi impak negatif peningkatan kes jangkitan COVID-19.
- Ekonomi Malaysia merekodkan kemerosotan pada kadar 5.6 peratus sekali gus meletakkan kadar pertumbuhan ini di kedudukan kedua terendah selepas tahun 1998 yang mencatatkan pertumbuhan negatif 7.4 peratus.
- Penularan pandemik yang turut membelenggu rakan dagangan utama Malaysia juga telah memberi impak kepada permintaan barangan dan perkhidmatan tempatan. Lantaran itu, eksport barangan Malaysia merosot kepada negatif 1.1 peratus susulan kelemahan aktiviti perdagangan antarabangsa dan kejatuhan harga komoditi. Situasi ini ditambah pula dengan gangguan terhadap rantai pembekalan global bagi sektor Pembuatan yang turut terkesan dengan penutupan sempadan dan kilang-kilang di serata dunia.
- Inflasi di Malaysia direkodkan pada kadar yang paling rendah bagi tempoh empat dekad iaitu negatif 1.2 peratus yang dipengaruhi oleh harga bahan api yang nyata lebih rendah berikutan krisis minyak yang berterusan di peringkat global.
- Produktiviti buruh berdasarkan nilai ditambah per pekerja merekodkan penurunan 5.5 peratus dari pertumbuhan 2.3 peratus pada tahun 2019 dan sebanyak RM89,022 per pekerja.
- Bilangan tenaga buruh di Malaysia meningkat marginal sebanyak 0.6 peratus kepada 15.7 juta orang berbanding 15.6 juta orang pada tahun 2019. Walau bagaimanapun, kadar pengangguran turut meningkat sebanyak 1.2 mata peratus kepada 4.5 peratus pada tahun 2020.
- Bank Negara Malaysia mengunjurkan ekonomi Malaysia kembali meningkat kepada 6.0 peratus hingga 7.5 peratus pada tahun 2021. Ini adalah seiring dengan anggaran *World Economic Outlook* yang dikeluarkan oleh IMF pada April 2021 (6.5%), *Global Economic Prospects* (GEP) April 2021 oleh World Bank (6.0%) dan *Asian Development Bank* (ADB) (6.0%).

PRESTASI EKONOMI PERAK

- Perak mencatatkan nilai KDNK berjumlah RM74.2 bilion dan menyusut pada kadar 2.3 peratus berbanding pertumbuhan positif pada tahun sebelumnya (2019: 4.1%). Struktur ekonomi Perak dipacu oleh sektor Perkhidmatan, Pembuatan dan Pertanian dengan masing-masing mencatatkan sumbangan sebanyak 62.0 peratus, 19.1 peratus dan 15.5 peratus.
- Sektor Perkhidmatan menguncup 4.0 peratus (2019: 4.5%) didorong oleh subsektor utiliti, pengangkutan & penyimpanan dan maklumat & komunikasi yang menyusut 5.5 peratus (2019: 2.1%). Namun begitu, subsektor utiliti merupakan penyumbang utama kepada trend penurunan sektor ini.
- Sektor Pembuatan kekal bertumbuh 3.5 peratus dipengaruhi oleh produk elektrik, elektronik & optikal serta produk getah. Walau bagaimanapun, sektor Pertanian merekodkan pertumbuhan pada kadar 1.4 peratus (2019: 2.9%) disokong oleh peningkatan dalam subsektor tanaman sayuran, ternakan dan perikanan.
- Negeri Perak merekodkan kadar inflasi di bawah paras kosong iaitu pada kadar negatif 1.3 peratus didorong oleh kejatuhan harga bahan api kenderaan persendirian dan juga pengurangan perbelanjaan isi rumah yang disebabkan oleh sekatan pergerakan.

DEMOGRAFI SOSIAL

- Anggaran penduduk negeri Perak berkurang sebanyak 0.04 peratus iaitu daripada 2,508.8 ribu kepada 2,507.9 ribu pada tahun 2020. Tenaga buruh merekodkan peningkatan 1.4 peratus dan kadar pengangguran bertambah 4.8 peratus. Bilangan penerima gaji & upah bulanan di Perak menurun 1.5 peratus kepada 689.4 ribu orang, manakala penengah gaji & upah bulanan mencatatkan penurunan kepada RM1,629 berbanding RM1,858 pada tahun 2019. Bilangan siswazah di Perak bertambah kepada 334.8 ribu orang. Dari jumlah tersebut, seramai 266.9 ribu orang adalah tenaga buruh siswazah.

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK

- Seramai 13.17 juta pelawat domestik telah berkunjung ke negeri Perak dengan 4.89 juta datang sebagai pelancong pada tahun 2020. Jumlah pelancong ke negeri Perak mencatatkan penurunan dengan kadar pertumbuhan sebanyak negatif 51.7 peratus.

STATISTIK PERDAGANGAN

- Jumlah perdagangan Perak pada tahun 2020 bernilai RM56.5 bilion. Nilai eksport Perak berjumlah RM30.9 bilion meningkat sebanyak 6.9 peratus berbanding RM28.9 bilion pada tahun 2019. Sementara itu, nilai import Perak menurun 6.2 peratus kepada RM25.6 bilion berbanding RM27.3 bilion pada tahun 2019.

STATISTIK AKAUN KERAJAAN

- Hasil Kerajaan Negeri Perak merekodkan peningkatan 2.4 peratus pada tahun 2019 dengan kutipan sebanyak RM1,094.9 juta berbanding RM1,069.2 juta pada tahun 2018. Sementara itu, kutipan hasil cukai taksiran Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) Perak juga meningkat dari RM266.9 juta kepada RM275.0 juta pada tahun 2019 dengan peningkatan sebanyak 3.0 peratus .

Majlis Bandaraya Ipoh merekodkan hasil pendapatan tertinggi berbanding keseluruhan PBT di Perak iaitu sebanyak RM333.9 juta pada tahun 2019.

PENGENALAN

SENARIO EKONOMI GLOBAL

SENARIO EKONOMI MALAYSIA

- Pertumbuhan ekonomi Malaysia 2020
- Pertumbuhan ekonomi Malaysia suku tahun pertama 2021
- Rencana 1: Impak Perintah Kawalan Pergerakan kepada industri berasaskan pelancongan di peringkat negeri

PRESTASI EKONOMI NEGERI 2020

- Pertumbuhan ekonomi mengikut negeri
- Struktur ekonomi mengikut negeri
- KDNK per kapita

SENARIO EKONOMI GLOBAL

“ **Pandemik COVID-19 memberi tamparan hebat kepada ekonomi dunia pada tahun 2020** ”

Pandemik COVID-19 memberi tamparan hebat kepada persekitaran ekonomi dunia pada tahun 2020 dengan mencetuskan kejutan terhadap penawaran dan permintaan produk pengeluaran dan perkhidmatan sehingga membawa kepada kemerosotan pertumbuhan ekonomi global. Krisis kesihatan global ini telah memaksa pelaksanaan langkah-langkah pembendungan penularan dalam bentuk perintah kawalan pergerakan, penutupan sementara aktiviti ekonomi secara besar-besaran dan amalan prosedur operasi standard yang diperketatkan oleh kebanyakan negara. Ini secara tidak langsung telah menjejaskan permintaan secara mendadak khususnya terhadap sektor-sektor yang melibatkan interaksi secara bersemuka seperti sektor pelancongan, hospitaliti, peruncitan, penerbangan dan perkhidmatan pengangkutan penumpang yang lain. Susulan daripada pengamalan prosedur operasi standard yang ketat di kilang-kilang yang dibenarkan beroperasi di samping penutupan operasi kilang bagi sektor yang tidak dibenarkan menyaksikan kejatuhan yang mendalam terhadap aktiviti pengeluaran dan eksport. Senario ini bahkan turut menjejaskan pasaran pekerjaan dengan kadar pengangguran yang meningkat serta pendapatan yang semakin berkurang.

Secara keseluruhannya, ekonomi dunia menguncup 3.2 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan positif 2.8 peratus pada tahun sebelumnya berdasarkan laporan

*International Monetary Fund (IMF) dalam World Economic Outlook (WEO) July 2021. Perdagangan antarabangsa turut terjejas apabila merekodkan kejatuhan 8.3 peratus pada tahun 2020 daripada pertumbuhan 0.9 peratus yang dicatatkan pada tahun 2019, berikutan penutupan sempadan yang telah merencatkan rantai pembekalan global terhadap pelbagai produk barangan dan perkhidmatan. Perdagangan barangan terkesan dengan lebih mendalam namun memulih dengan lebih cepat berbanding ketika Krisis Kewangan Global 2008/2009. Sementara itu, perdagangan antarabangsa bagi perkhidmatan pula masih belum menampakkan daya pemulihan yang ketara terutamanya dipengaruhi oleh sekatan aktiviti pelancongan antarabangsa (*Global Economic Prospects (GEP) April 2021 oleh World Bank*).*

United States of America (USA)

Penularan COVID-19 telah melembapkan pertumbuhan ekonomi USA pada tahun 2020 iaitu pada kadar negatif 3.4 peratus (2019: 2.3%) seperti yang dilaporkan oleh *Bureau of Economic Analysis (BEA) 2021*. Penguncupan ini dipengaruhi oleh kemerosotan aktiviti ekonomi pada separuh tahun pertama 2020, khususnya pada suku

tahunan kedua yang susut lebih tiga kali ganda daripada kemuncak penguncupan ekonomi sewaktu Krisis Kewangan Global 2008/2009.

Menurut *Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD)* dalam laporannya *OECD Economic Outlook (EO), Volume 2020, Issue 2*, pekerjaan selain pertanian telah merosot sebanyak 22 juta antara Mac hingga April 2020 akibat kegawatan ekonomi yang melanda. Secara keseluruhannya, kadar pengangguran di USA telah meningkat ke paras 8.1 peratus berbanding hanya 3.7 peratus pada tahun 2019 (*U.S. Bureau of Labor Statistics, BLS 2021*). Meskipun begitu, situasi ini tidak mencetuskan krisis kewangan dan perbankan seperti yang dialami pada tahun 2008/2009. Bank-bank komersial di USA masih mempunyai kadar kecairan yang tinggi kesan peraturan baharu yang dibuat bagi membendung krisis kewangan daripada berulang seperti yang

dinyatakan oleh United Nations dalam laporannya *World Economic Situation and Prospects (UN WESP) 2021*. Nisbah pinjaman tidak berbayar di bank-bank komersial juga masih rendah di tahap 1.54 peratus berbanding nisbah tertinggi pernah direkodkan pada tahun 2010 (7.4%).

Walau bagaimanapun, ekonomi USA mula mempamerkan sedikit pemulihan pada suku tahun ketiga susulan kelonggaran terhadap sekatan pergerakan yang membolehkan aktiviti ekonomi dijalankan. Perbelanjaan terhadap barangan pengguna dan pelaburan kediaman merekodkan peningkatan melebihi tahap pra-krisis. Peningkatan perbelanjaan ini dapat dilihat apabila kadar simpanan berkurangan daripada 33.6 peratus pada April kepada 14.1 peratus pada Ogos 2020 (*UN WESP, 2021*). Namun demikian, perbelanjaan terhadap sebahagian besar sektor Perkhidmatan seperti restoran, kafe, pusat membeli-belah dan

Jadual 1.1 Perubahan peratusan tahunan KDNK bagi negara terpilih (%), 2013-2020

Negara	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ekonomi Dunia	3.5	3.6	3.5	3.3	3.8	3.6	2.8	-3.2
Negara Maju	1.4	2.1	2.4	1.8	2.5	2.3	1.6	-4.6
USA	1.8	2.3	2.7	1.7	2.3	2.9	2.3	-3.4
Kawasan Euro	-0.2	1.4	2.0	1.9	2.6	1.9	1.3	-6.5
Germany	0.4	2.2	1.5	2.2	2.6	1.3	0.6	-4.8
France	0.6	1.0	1.1	1.1	2.3	1.8	1.5	-8.0
Japan	2.0	0.3	1.6	0.8	1.7	0.6	0.0	-4.7
UK	2.2	2.9	2.4	1.7	1.7	1.3	1.4	-9.8
Negara EMDE*	5.1	4.7	4.3	4.5	4.8	4.5	3.7	-2.1
China	7.8	7.4	7.0	6.8	6.9	6.7	6.0	2.3
Republic of Korea	3.2	3.2	2.8	2.9	3.2	2.9	2.2	-0.9
Singapore	4.8	3.9	3.0	3.3	4.5	3.5	1.3	-5.4
Thailand	2.7	1.0	3.1	3.4	4.2	4.2	2.3	-6.1
Philippines	6.8	6.3	6.3	7.1	6.9	6.3	6.1	-9.6
Indonesia	5.6	5.0	4.9	5.0	5.1	5.2	5.0	-2.1
Taiwan	2.5	4.7	1.5	2.2	3.3	2.8	3.0	3.1
Malaysia	4.7	6.0	5.0	4.4	5.8	4.8	4.4	-5.6

Sumber: World Bank, IMF World Economic Outlook July 2021 dan National Statistics Office (NSO)

*Negara Ekonomi Pasaran Baru Muncul dan Sedang Membangun

pawagam tetap lemah. Aktiviti-aktiviti ini merosot pada kadar 20 peratus lebih rendah berbanding sebelum pandemik.

Keseluruhannya, perbelanjaan domestik di USA menguncup 3.3 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan 2.3 peratus pada tahun 2019 berdasarkan BEA 2021. Trajektori pemulihan ekonomi juga kemudiannya terjejas berikutan peningkatan semula kes-kes jangkitan secara mendadak di kebanyakan kawasan serata USA sehingga memaksa sekatan-sekatan terhadap aktiviti perniagaan dan ekonomi dilaksanakan semula. Sementara itu, pandemik ini turut menyebabkan kemerosotan kepada aktiviti perdagangan luar USA apabila jumlah keseluruhan eksportnya merosot 13.8 peratus manakala jumlah import pula menyusut 10.7 peratus (OECD EO, 2020 Issues 1).

Pasaran pekerjaan di USA merekodkan sejumlah 9 juta pekerja hilang pekerjaan akibat pandemik seperti yang dilaporkan oleh BLS 2021. Walaupun polisi fiskal dan monetari yang dilaksanakan oleh kerajaan sedikit sebanyak membantu golongan pekerja yang kehilangan mata pencarian mendapatkan semula pekerjaan baharu, namun pertumbuhan pekerjaan adalah terlalu perlahan dan merosot semula apabila pandemik semakin menular di penghujung tahun dan kesan daripada pakej rangsangan ekonomi yang semakin memudar. Norma baharu ketika pandemik menular menerusi tema bekerja dari rumah menghasilkan kebarangkalian yang lebih rendah untuk kehilangan pekerjaan bagi pekerja yang diberi pilihan tersebut. Antara Februari dan April 2020, kadar pengangguran bagi jenis pekerjaan yang membolehkan bekerja dari rumah meningkat sebanyak 6 peratus berbanding pekerjaan yang memerlukan keberadaan di tempat kerja merekodkan peningkatan kadar pengangguran jauh lebih tinggi iaitu sebanyak 14 peratus (BLS, 2021).

Ekonomi Spain mengalami kemerosotan yang paling ketara berbanding negara di kawasan Euro lain

Kawasan Euro

Ekonomi kawasan Euro dilaporkan merosot pada kadar negatif 6.5 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan positif 1.3 peratus pada tahun sebelumnya (IMF WEO, 2021). Kawasan Euro melalui tempoh yang sukar apabila memulai tahun 2020 dengan penguncupan ekonomi pada suku tahun pertama (-3.6%) dan terus merosot sehingga negatif 11.4 peratus pada suku tahun kedua seperti yang dilaporkan oleh badan statistik Eurostat. Prestasi ekonomi pada suku tahun ketiga melonjak pada kadar 12.4 peratus berdasarkan pertumbuhan suku tahun ke suku tahun. Namun perkembangan positif tersebut tidak bertahan lama susulan peningkatan kes COVID-19 dan penutupan semula aktiviti ekonomi sehingga membawa kepada kejatuhan semula ekonomi pada suku tahun keempat (-0.6%).

Meskipun negara-negara di kawasan Euro dikelompokkan bersama, namun ekonomi setiap negara di dalamnya mempamerkan prestasi yang berbeza-beza antara satu sama lain. Menurut IMF WEO 2021, ekonomi Spain berhadapan kemerosotan yang paling mendalam di kalangan negara-negara kawasan Euro apabila menguncup sebanyak negatif 10.8 peratus, diikuti Italy dan Greece yang masing-masing merekodkan penurunan pada kadar negatif 8.9 peratus dan negatif

8.2 peratus. Manakala negara ekonomi terbesar di kawasan Euro, Germany mencatatkan pertumbuhan negatif 4.8 peratus. Sebaliknya, Ireland pula mengharungi krisis pandemik dengan lebih baik apabila menjadi satu-satunya ekonomi di kawasan Euro yang mencatatkan pertumbuhan positif pada kadar 5.9 peratus.

Perbezaan prestasi ekonomi ini dipengaruhi oleh pelbagai faktor yang berlaku di setiap negara. Spain dan Italy menerima tamparan yang lebih besar kesan daripada penularan pandemik, mengakibatkan pelaksanaan sekatan dan penutupan ekonomi yang lebih ketat sewaktu gelombang pertama melanda. Selain itu, negara-negara yang mempunyai sektor pelancongan yang dominan seperti di wilayah South Europe turut berhadapan dengan impak yang lebih buruk sewaktu penutupan sempadan dilaksanakan. Sebaliknya, negara yang mempunyai sumbangan sektor Pembuatan yang lebih signifikan seperti Germany pula lebih cepat memulih apabila perdagangan antarabangsa kembali rancak (OECD EO, 2021).

China

China yang merupakan antara ekonomi yang terbesar di Asia dan dunia mencatatkan pertumbuhan ekonomi dengan berkembang 2.3 peratus pada tahun 2020 (*National Bureau of Statistics of China*). Ini menjadikan China sebagai salah satu ekonomi di dunia yang masih mampu mencatatkan pertumbuhan positif meskipun bergelut dengan pandemik COVID-19. Prestasi ekonomi yang positif ini disumbangkan oleh kejayaan China dalam mengawal penularan pandemik melalui pelaksanaan perintah berkurung dengan lebih awal dan ketat sehingga membolehkan ekonomi negara tersebut mula memulih pada suku tahun kedua 2020 (UN WESP, 2021).

Walaupun pertumbuhan pada suku tahun pertama menguncup sebanyak negatif

6.8 peratus, ekonomi China kembali mendapat rentak pada suku tahun berikutnya melalui peningkatan semula eksport dan pengeluaran produk perindustrian. Perkembangan ekonomi ini juga turut disokong oleh peningkatan dalam pelaburan infrastruktur dan pemulihan yang sederhana dalam perbelanjaan penggunaan individu dan isi rumah (UN WESP, 2021). Perdagangan antarabangsa China secara keseluruhannya turut mencatatkan pertumbuhan positif melalui peningkatan eksport sebanyak 3.6 peratus seperti yang dilaporkan oleh badan kastam China, *General Administration of Customs* (GAC). Setelah melalui kemerosotan akibat perang dagangan dengan USA pada tahun sebelumnya, perdagangan China dengan USA kembali pulih dengan peningkatan eksport China ke USA bertumbuh sebanyak 7.9 peratus manakala import dari USA juga turut meningkat pada kadar 9.8 peratus. Sementara itu, menurut *National Bureau of Statistics China* sektor pekerjaan pada tahun 2020 pula menyaksikan peningkatan jumlah individu bekerja di kawasan bandar sebanyak 11.9 juta orang yang mengatasi unjuran asal iaitu sebanyak 9 juta orang. Selaras dengan itu, kadar pengangguran di kawasan bandar juga lebih rendah daripada yang dijangkakan iaitu 4.2 peratus berbanding unjuran 5.5 peratus.

Japan

Pandemik COVID-19 turut melemahkan ekonomi Japan apabila menguncup 4.7 peratus pada tahun 2020 (2019: 0.0%). Meskipun kerajaan Japan telah melaksanakan pakej rangsangan ekonomi yang luar biasa merangkumi bantuan sara hidup dan subsidi upah bagi pekerja, pertumbuhan ekonomi Japan masih tidak memberikan perkembangan yang positif malah mencatatkan kejatuhan terbesar pada suku tahun kedua.

Ekonomi Japan menunjukkan sedikit peningkatan pada suku tahun ketiga namun masih agak lemah dipengaruhi oleh keyakinan

Ekonomi Japan menunjukkan kelembapan meskipun kerajaan telah melaksanakan pakej rangsangan ekonomi

isi rumah yang masih berada di tahap yang rendah serta sikap berhati-hati dalam berbelanja. Selain itu, pelaburan daripada sektor perniagaan dan korporat juga masih tidak memberangsangkan meskipun pembiayaan kewangan telah dipermudahkan (UN WESP, 2021).

Kadar pengangguran di Japan memaparkan peningkatan kepada 2.8 peratus berbanding tahun sebelumnya seperti yang dilaporkan oleh *Statistics Bureau of Japan*. Penambahan 0.4 peratus yang dicatatkan pada tahun ini menggambarkan implikasi kepada sektor pekerjaan di Japan. Jumlah mereka yang menganggur meningkat sebanyak 290,000 orang kepada 1.91 juta orang, justeru menjadikan ia peningkatan tertinggi dalam tempoh 11 tahun. Sementara itu, jumlah individu yang bekerja pula menunjukkan kemerosotan yang pertama sejak 8 tahun dengan penurunan kira-kira 480,000 orang kepada 66.8 juta orang.

Republic of Korea

Republic of Korea tidak terkecuali daripada menerima kesan pandemik COVID-19 apabila KDNK negara tersebut menyusut pada kadar negatif 0.9 peratus pada tahun 2020 (2019: 2.2%) berdasarkan laporan *Monetary Policy June 2021* oleh *Bank of Korea*. Pada suku tahun pertama 2020, ekonomi Republic of

Korea menyusut 1.3 peratus berbanding suku tahun sebelumnya setelah perbelanjaan isi rumah dan eksport mengalami penguncupan. Antara sektor yang paling terkesan di negara ini adalah industri berkaitan pelancongan seperti sektor perhotelan, restoran, kebudayaan dan sektor lain iaitu petrokimia, kenderaan dan perkapalan (2020 *Annual Report Bank of Korea*, 2021). Penguncupan aktiviti ekonomi seterusnya memberi impak yang besar kepada tenaga buruh apabila kira-kira 476,000 orang telah hilang pekerjaan pada April manakala 1.5 juta pekerja pula terpaksa mengambil cuti sementara. Namun begitu, kadar pengangguran di Republic of Korea bagi tahun 2020 stabil pada kadar 3.9 peratus (2019: 3.8%).

Pada pertengahan Oktober, kerajaan Republic of Korea telah melonggarkan undang-undang penjarakan dan membenarkan jumlah kehadiran pelajar ke sekolah dengan lebih ramai. Perbelanjaan persendirian juga merekodkan peningkatan apabila jumlah pembelian dalam talian melonjak sebanyak 31 peratus berbanding tahun sebelumnya. Jumlah perbelanjaan domestik secara keseluruhannya mengalami penguncupan yang kecil pada kadar negatif 1.1 peratus. Aktiviti perdagangan Republic of Korea turut terjejas meskipun eksport telah melonjak semula di penghujung tahun khususnya dalam semikonduktor dan kenderaan bermotor (2020 *Annual Report Bank of Korea*, 2021). Prestasi eksport Republic of Korea mencatatkan penyusutan 3.9 peratus manakala import pula menyusut 4.2 peratus. Meskipun secara keseluruhannya ekonomi Republic of Korea merosot pada kadar negatif 0.9 peratus, namun prestasi ini lebih baik berbanding kebanyakan negara lain di dunia yang mengalami kemelesetan ekonomi yang lebih besar.

Taiwan

Selain Republic of Korea, Taiwan juga merupakan salah satu negara yang tidak menggunakan kaedah konvensional seperti sekatan pergerakan atau perintah berkurung secara besar-besaran bagi membendung penularan pandemik COVID-19 (UN WESP, 2021). Strategi tersebut berjaya mengekalkan keyakinan pasaran dan permintaan domestik lantas membendung sektor ekonomi daripada terjejas dengan lebih serius. Menurut *National Statistics Republic of China* (Taiwan) (NSRC), pertumbuhan ekonomi Taiwan pada tahun 2020 merekodkan prestasi yang lebih baik berbanding tahun sebelumnya meskipun dunia dilanda pandemik iaitu pada kadar 3.1 peratus berbanding 3.0 peratus pada 2019. Kejayaan mengawal penularan pandemik telah menyokong sektor Pembuatan di Taiwan untuk meneruskan aktiviti pengeluaran. Manakala penutupan sempadan yang ketat telah menjejaskan sektor pelancongan dengan begitu mendalam.

Sementara itu, sektor berorientasikan eksport pula mempamerkan prestasi yang lebih kukuh apabila merekodkan peningkatan sebanyak 12 peratus pada suku tahun keempat seperti yang diumumkan oleh Kementerian Kewangan Taiwan. Peningkatan eksport ini dipacu oleh permintaan yang tinggi terhadap produk elektronik, komunikasi & maklumat dan audio-video berikutan peningkatan aktiviti bekerja dari rumah serta pembelajaran secara dalam talian. Sementara itu, kadar pengangguran di Taiwan pula hanya meningkat secara marginal pada tahun 2020 iaitu pada kadar 3.9 peratus berbanding 3.7 peratus pada 2019 (NSRC, 2021). Meskipun begitu, kadar pengangguran sebenarnya telah menurun dari bulan ke bulan sejak Ogos 2020 susulan penurunan kes jangkitan COVID-19 di Taiwan.

Singapore

Pada tahun 2020, Singapore mengalami kemerosotan ekonomi sebanyak negatif 5.4 peratus, lebih baik daripada jangkaan awal seperti yang dilaporkan oleh IMF. Angka tersebut memberi sedikit kelegaan apabila unjuran kemerosotan diramalkan lebih mendalam iaitu sebanyak negatif 7 peratus. Pada suku tahun keempat, ekonomi Singapore telah menampakkan tanda pemulihan apabila beberapa sekatan yang dilaksanakan untuk membendung pandemik telah dilonggarkan. Setelah kejatuhan yang mendalam pada suku tahun kedua iaitu sebanyak negatif 13.3 peratus, ekonomi Singapore mula kembali pulih pada suku tahun ketiga dan keempat dengan masing-masing merekodkan pertumbuhan pada kadar negatif 5.8 peratus dan negatif 2.4 peratus seperti yang dilaporkan oleh *Ministry of Trade and Industry* (MTI) Singapore.

Perdagangan antarabangsa Singapore pada tahun 2020 pula menguncup 5.6 peratus berbanding pertumbuhan 0.2 peratus pada tahun sebelumnya. Faktor utama yang mendorong kemerosotan ini disebabkan oleh penurunan dalam eksport perkhidmatan bagi aktiviti pelancongan dan pengangkutan yang terjejas berikutan pandemik. Sektor pekerjaan di Singapore pula menyaksikan sejumlah 181,000 hilang pekerjaan pada tahun 2020 disumbangkan oleh kehilangan pekerjaan yang tertinggi dalam sektor Perkhidmatan (-91,100) diikuti oleh sektor Pembinaan (-51,800) dan sektor Pembuatan (-37,800). Berdasarkan laporan IMF WEO 2021, kadar pengangguran secara keseluruhannya bagi tahun 2020 di Singapore melonjak ke paras 3.0 peratus berbanding 2.3 peratus pada tahun 2019. Walau bagaimanapun, kadar pengangguran tersebut lebih rendah berbanding sewaktu wabak SARS pada tahun 2003 (4.0%).

Inisiatif Rangsangan Ekonomi Mendepani COVID-19

Pelbagai polisi dan tindakan melalui pendekatan fiskal dan monetari telah dilaksanakan oleh kebanyakan negara yang terjejas akibat dilanda pandemik COVID-19. Langkah-langkah pembendungan ini adalah untuk memastikan kestabilan ekonomi dan kelangsungan hidup rakyat yang berhadapan krisis kewangan, kesihatan dan sosial yang membimbangkan.

United States of America (USA)

Di USA, pakej rangsangan ekonomi dilaksanakan untuk melawan pandemik dan membantu golongan yang terjejas dengan jumlah keseluruhan mencecah 12 peratus daripada KDNK (UN WESP). Antara bentuk bantuan yang disalurkan melalui pakej tersebut ialah pemberian tunai kepada isi rumah dan pinjaman kecemasan kepada perniagaan yang terjejas.

Bantuan juga terus ditambah dari semasa ke semasa sepanjang tahun 2020. Pada Ogos misalnya, Presiden Trump telah mengeluarkan arahan eksekutif bagi memperbaharui semula program-program bantuan yang telah tamat tempoh berjumlah USD44 bilion. Pada Disember pula sejumlah USD868 bilion lagi disuntik oleh kerajaan bagi mengatasi krisis COVID-19 merangkumi pemberian sebanyak USD600 kepada setiap individu, tambahan manfaat kehilangan pekerjaan dan lain-lain lagi (IMF Policy Tracker, 2021).

Kawasan Euro

Menerusi polisi monetari, *European Central Bank* telah melaksanakan pakej bantuan untuk menambah kecairan ke dalam ekonomi kawasan Euro dengan program pembelian aset tambahan berjumlah €120 bilion hingga penghujung tahun 2020. Selain itu, bank pusat tersebut turut menambah baik komitmen

pembelian sekuriti daripada pihak swasta dan kerajaan sebanyak €750 bilion bagi mengekang impak negatif COVID-19 terhadap pertumbuhan ekonomi di kawasan Euro (IMF Policy Tracker, 2021).

Seterusnya, bajet tambahan berjumlah €37 bilion daripada keseluruhan €450 bilion pula diperuntukkan menerusi polisi fiskal bagi mengekang penularan COVID-19 dan memberi rangsangan kepada ekonomi. Antara bentuk bantuan utama daripada bajet tersebut termasuklah menyediakan jaminan kerajaan berjumlah €25 bilion kepada *European Investment Bank* untuk memberi pembiayaan kepada perniagaan khususnya bagi perusahaan kecil dan sederhana. Selain itu, instrumen berbentuk pinjaman sehingga €100 bilion juga disediakan untuk melindungi para pekerja dan pekerjaan mereka. Peruntukan sebanyak €800 juta juga disediakan untuk membantu negara-negara ahli yang menerima kesan paling teruk akibat COVID-19 (IMF Policy Tracker, 2021).

China

Menurut IMF, China telah melaksanakan rangsangan ekonomi melalui perbelanjaan kerajaan berjumlah sehingga RMB4.9 trilion atau bersamaan 4.7 peratus nilai KDNK negara itu. Melalui perbelanjaan ini, kerajaan telah melaksanakan pelbagai bentuk bantuan seperti tambahan peruntukan untuk pencegahan dan pengawalan pandemik, pengeluaran peralatan perubatan, mempercepatkan pemberian pampasan melalui insurans pekerjaan dan penambahan caruman kerajaan terhadap tabung keselamatan sosial pekerja.

Selain itu, bantuan kerajaan juga tidak terhad kepada perkara-perkara yang telah diperuntukkan di dalam kewangan kerajaan sahaja. Kerajaan China juga turut membantu melalui jaminan berjumlah RMB400 bilion kepada perusahaan kecil dan sederhana dan

pemotongan tarif berjumlah sehingga RMB900 bilion untuk penggunaan jalan raya, pelabuhan dan elektrik. Sementara itu, polisi monetari juga turut digunakan untuk memulihkan semula ekonomi. Antara usaha yang dilaksanakan oleh bank pusat China adalah seperti suntikan tunai ke dalam sistem perbankan untuk meningkatkan kecairan, meluaskan kemudahan pinjaman berjumlah RMB1.8 trilion untuk membantu pengeluaran bekalan perubatan dan perusahaan kecil dan sederhana serta pemotongan kadar faedah antara 25 hingga 50 mata asas (IMF Policy Tracker, 2021).

Japan

Di Japan, pelbagai langkah telah dilaksanakan oleh kerajaan bagi merencanakan semula ekonomi dan membendung krisis yang lebih parah. Pada April, kerajaan Japan telah melancarkan *Emergency Economic Package Against COVID-19* yang berjumlah ¥117.1 trilion atau kira-kira 20.9 peratus daripada nilai KDNK Japan bagi merangsang ekonomi. Menurut IMF, pakej tersebut menyasarkan beberapa objektif seperti pembangunan langkah-langkah pencegahan pandemik dan meningkatkan lagi kapasiti rawatan yang melibatkan perbelanjaan sebanyak 0.4 peratus daripada KDNK, melindungi pekerjaan dan perniagaan (15.8% daripada KDNK) dan membina semula ekonomi yang lebih mampan (2.8% daripada KDNK).

Japan bukan sahaja membelanjakan peruntukan yang besar untuk memulihkan semula ekonomi domestik, malah Japan turut mengambil langkah proaktif bagi membantu negara-negara miskin menangani krisis COVID-19. Sebagai sebuah negara penyumbang kedua terbesar kepada tabung IMF, Japan telah memberikan pelbagai bentuk bantuan melalui tabung tersebut antaranya adalah menggandakan sumbangan ke dalam program *Poverty Reduction and Growth Trust* (PRGT) di mana sejumlah SDR1.8 bilion telah

Japan mewujudkan *Emergency Economic Package Against COVID-19* bagi merencanakan semula ekonomi

diberikan segera kepada program tersebut bagi membantu negara-negara yang sedang membangun (IMF Policy Tracker, 2021).

Republic of Korea

Di Republic of Korea, pihak kerajaan telah memperuntukkan beberapa kali tambahan perbelanjaan sepanjang tahun 2020 bagi melawan pandemik dan membangunkan semula ekonomi. Pada Mac misalnya, parlimen telah meluluskan tambahan belanjawan yang pertama bernilai ₩10.9 trilion bagi tujuan pencegahan dan rawatan pandemik, pinjaman dan jaminan bagi perniagaan yang terjejas, bantuan pendapatan bagi isi rumah yang terkesan dan bantuan kepada ekonomi setempat. Belanjawan kerajaan turut ditambah sebanyak dua kali pada April dan Julai berjumlah ₩57.4 trilion yang merangkumi bantuan tambahan kepada isi rumah, bantuan kewangan kepada syarikat dan perusahaan, menambah peluang pekerjaan dan juga peningkatan peruntukan bagi keselamatan sosial di samping perbelanjaan kepada kawalan pandemik (IMF Policy Tracker, 2021).

Sementara itu dari sudut polisi monetari pula, *Bank of Korea* telah mengambil pelbagai langkah untuk memastikan kestabilan sistem kewangan dan kecairan dalam sistem perbankan. Antaranya termasuklah menurunkan kadar pinjaman asas daripada 1.25 peratus kepada 0.5 peratus, memudahkan keperluan cagaran bagi pinjaman dan meningkatkan lagi jumlah pembiayaan yang boleh diberi kepada perusahaan kecil dan sederhana melalui peningkatan nilai siling pinjaman dan menurunkan kadar faedah

daripada 0.75 peratus kepada 0.25 peratus (IMF Policy Tracker, 2021).

Taiwan

Meskipun Taiwan berjaya dalam mengekang penularan pandemik COVID-19 kepada tahap yang lebih serius, namun ia tetap memberi kesan kepada ekonominya. Pelbagai langkah dilaksanakan oleh kerajaan Taiwan bagi meringankan beban kewangan, antaranya seperti pakej pinjaman khas bagi perusahaan kecil dan sederhana, penangguhan bayaran pinjaman kepada individu dan perniagaan, serta penangguhan bayaran kad kredit bagi individu yang terjejas. Sementara itu, kadar faedah bagi pinjaman perumahan dan pinjaman peribadi turut diturunkan sebanyak 0.25 peratus untuk meringankan lagi beban penghutang.

Selain itu, terdapat juga bantuan dalam bentuk penangguhan bayaran sewa di mana penyewa hartanah milik kerajaan diberikan penangguhan pembayaran sewa sehingga penghujung tahun 2020. Penangguhan bayaran sewa dan royalti juga turut dipanjangkan kepada institusi swasta yang terlibat dalam pembinaan projek infrastruktur milik kerajaan yang terjejas dengan pandemik. Malahan, mereka juga dibenarkan untuk menangguhkan atau memanjangkan tempoh pembinaan dan operasi.

Singapore

Singapore mengalami peningkatan drastik jangkitan COVID-19 pada April 2020 hingga memaksa pelaksanaan kuarantin dan penjarakan selamat yang sekali gus terpaksa menghentikan pelbagai aktiviti ekonomi. Justeru bagi membendung penguncupan ekonomi yang lebih buruk, Singapore turut mengambil pelbagai langkah fiskal dan monetari. Pihak kerajaan telah memperuntukkan beberapa pakej bantuan sehingga berjumlah S\$92 bilion untuk

mengurangkan impak pandemik kepada rakyat termasuklah bantuan tunai kepada isi rumah, bayaran tambahan kepada individu berpendapatan rendah dan mereka yang menganggur. Bantuan kepada golongan pekerja dan perniagaan pula merangkumi subsidi gaji dan upah, penciptaan pekerjaan, bantuan untuk membiayai kos sewa dan bantuan tambahan bagi sektor yang terjejas teruk seperti sektor penerbangan, pelancongan, pembinaan dan seni & budaya (IMF Policy Tracker, 2021).

Sementara itu, sektor perbankan dan kewangan Singapore turut membantu dalam memulihkan semula ekonomi. Pada Mac 2020, Monetary Authority of Singapore (MAS) sebagai pihak berkuasa kewangan dan sektor perbankan telah melancarkan pakej bantuan untuk mengurangkan bebanan kewangan yang dihadapi individu dan perniagaan khususnya yang berskala kecil dan sederhana (PKS). Pakej tersebut termasuklah bantuan kepada individu untuk menyelesaikan komitmen pinjaman dan insurans, akses kepada kredit yang berterusan kepada PKS dan memastikan pasaran pinjaman antara-bank kekal cair dan berfungsi. Selain itu, MAS juga turut mewujudkan kemudahan penukaran aset berjumlah USD60 bilion dengan bank pusat USA untuk memberikan kemudahan kecairan dalam mata wang USD (IMF Policy Tracker, 2021).

Prospek Ekonomi Global 2021

Penghasilan vaksin yang telah diluluskan penggunaannya dan pelancaran program vaksinasi di beberapa negara pada Disember 2020 telah memberi sinar harapan kepada pengakhiran pandemik dan perkembangan ekonomi yang lebih baik pada tahun 2021. Selain itu, beberapa tambahan polisi ekonomi yang diumumkan pada akhir tahun 2020 khususnya oleh USA dan Japan juga dijangka akan memberi rangsangan tambahan kepada pertumbuhan ekonomi global yang lebih positif

di tahun 2021. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa kekangan yang mampu menggugat pertumbuhan ekonomi global meskipun aktiviti pemvaksinan telah bermula. Antara risiko yang masih wujud termasuklah peningkatan kes jangkitan di penghujung tahun 2020 serta kewujudan varian baru koronavirus, masalah logistik dalam pengedaran vaksin dan ketidaktentuan dalam kadar penerimaan vaksin oleh penduduk dunia.

Berdasarkan situasi semasa di mana pemulihan telah pun berlaku di banyak negara secara umumnya, ekonomi dunia dijangka bertumbuh sebanyak 6.0 peratus seperti yang dianggarkan oleh IMF WEO July 2021. Anggaran ini mengambil kira polisi ekonomi tambahan yang telah dilaksanakan oleh negara-negara besar dan program vaksinasi yang dilihat dapat mengatasi impak negatif peningkatan kes jangkitan COVID-19. Seiring dengan anggaran pertumbuhan ekonomi dunia yang positif, perdagangan antarabangsa juga turut diramalkan bertumbuh dengan lebih baik pada kadar 9.7 peratus pada tahun 2021. Perdagangan barangan dijangka akan pulih lebih cepat berbanding perdagangan perkhidmatan susulan aktiviti pelancongan antarabangsa dan perjalanan merentas sempadan yang masih belum dibenarkan di kebanyakan negara.

Sementara itu, *World Bank* dalam GEP June 2021 pula menganggarkan ekonomi dunia akan bertumbuh pada kadar 5.6 peratus pada tahun 2021. Anggaran tersebut berasaskan andaian bahawa usaha pengawalan pandemik dapat mengurangkan jumlah kes harian pada suku tahun pertama. Tambahan pula, aktiviti pemvaksinan yang telah bermula di beberapa negara khususnya di negara-negara maju dan negara yang sedang berkembang pesat akan mencapai kadar yang semakin meningkat.

Negara-negara maju secara umumnya mampu untuk melaksanakan bantuan secara fiskal dan monetari kepada sektor perniagaan dan isi rumah. Sokongan yang kukuh daripada kedua-dua bentuk polisi dan capaian vaksin yang semakin meluas mendorong kepada prospek positif pertumbuhan ekonomi bagi kumpulan ini. Walau bagaimanapun, pemulihan dijangka berbeza-beza mengikut negara. Menjelang separuh kedua tahun 2021, aktiviti ekonomi bagi USA dan Japan dijangka akan mencapai paras ekonomi seperti dicatatkan pada hujung tahun 2019, dengan masing-masing diramalkan bertumbuh sebanyak 7.0 peratus dan 2.8 peratus pada tahun 2021. Sementara itu bagi kawasan Euro pula, aktiviti ekonomi dijangka kekal di bawah paras penghujung 2019 di mana kawasan Euro dianggarkan bertumbuh pada kadar 4.6 peratus (IMF WEO, July 2021)

Bagi negara-negara ekonomi pasaran baru muncul dan ekonomi sedang membangun (EMDE), pertumbuhan ekonomi dijangka kembali pulih dan berkembang pada kadar 6.3 peratus pada tahun 2021 dipengaruhi oleh pemulihan dalam permintaan luar, pengurusan pandemik yang lebih baik dan program vaksinasi yang telah bermula di kebanyakan negara dalam kumpulan EMDE. Meskipun secara keseluruhannya pertumbuhan ekonomi dijangka positif, namun jangkaan prospek ekonomi ini telah diturunkan khususnya bagi negara-negara di benua *Europe and Central Asia* (ECA). Selain itu, bagi negara-negara yang berteraskan pelancongan pula akan berhadapan prospek yang lebih sukar pada tahun 2021 berikutan pembukaan sempadan yang masih belum dibenarkan di kebanyakan negara. Akibat daripada pandemik juga, lebih daripada 100 juta orang berisiko untuk jatuh di dalam jurang kemiskinan tegar antara tahun 2020 hingga 2021 seperti yang dilaporkan oleh *World Bank*.

SENARIO EKONOMI MALAYSIA

***Ekonomi Malaysia
2020 berada di
kedudukan kedua
paling rendah selepas
tahun 1998***

PANDEMIK COVID-19 ANCAMAN EKONOMI MALAYSIA

Krisis kesihatan yang melanda negara kesan penularan pandemik COVID-19 secara ketara dan berterusan menghasilkan ancaman persekitaran ekonomi negara apabila meninggalkan impak yang mendalam kepada pertumbuhan ekonomi Malaysia pada tahun 2020. KDNK secara keseluruhannya menguncup pada kadar 5.6 peratus, sekali gus meletakkan kadar pertumbuhan ini di kedudukan yang kedua terendah selepas tahun 1998 yang merekodkan penyusutan 7.4 peratus. Ancaman pandemik ini kepada ekonomi menjadi semakin jelas ketika suku tahun kedua 2020 apabila ekonomi merosot sebanyak 17.2 peratus susulan kejatuhan drastik dalam aktiviti pengeluaran, permintaan domestik dan perdagangan antarabangsa susulan langkah pembendungan yang diperkenalkan bagi mengawal situasi luar jangka yang berlaku.

Walaupun bagaimanapun, terdapat penurunan jumlah kes positif hasil pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) pertama yang mewajarkan kegiatan ekonomi dan sosial dibuka semula dan dijalankan secara beransur-ansur menjelang separuh tahun kedua. Namun begitu, kes jangkitan COVID-19 kembali meningkat secara mendadak pada suku tahun keempat apabila kes harian melonjak kepada empat angka telah

dilaporkan sehingga hujung tahun dan secara umumnya berterusan sehingga suku tahun pertama 2021. Berdasarkan laporan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), hampir 20 ribu kes positif baharu dicatatkan hanya pada bulan Oktober berbanding 10,576 kes dalam tempoh 6 bulan sebelumnya. Oleh yang demikian, ini memaksa kerajaan untuk melaksanakan semula Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB) yang melibatkan hampir semua negeri, namun dalam bentuk yang lebih bersasar serta memberi kelonggaran pergerakan secara berperingkat untuk mengelakkan kemelesetan ekonomi yang lebih besar.

Penularan pandemik ini yang turut membelenggu rakan dagangan utama Malaysia juga telah memberi impak kepada permintaan barangan dan perkhidmatan tempatan. Lantaran itu, eksport barangan Malaysia merosot sebanyak negatif 1.1 peratus susulan kelemahan aktiviti perdagangan antarabangsa dan kejatuhan harga komoditi. Situasi ini ditambah pula dengan gangguan terhadap rantai pembekalan global bagi sektor Pembuatan yang turut terkesan dengan penutupan sempadan dan kilang-kilang di serata dunia.

**Aktiviti pelancongan terjejas teruk
akibat penutupan sempadan
antarabangsa**

Namun demikian, eksport bagi produk elektronik dan produk berasaskan getah mempamerkan daya tahan malah merekodkan pengeluaran yang tinggi susulan permintaan yang meningkat terhadap perkakasan untuk bekerja dari rumah dan produk-produk berkaitan perubatan.

Kesemua sektor ekonomi negara mengalami penguncupan pada tahun 2020 kesan daripada langkah pembendungan seperti amalan prosedur operasi yang lebih ketat, mengehadkan waktu operasi serta kapasiti di premis dan sekatan perjalanan yang telah dilaksanakan. Aktiviti pelancongan di Malaysia paling jelas menerima impak akibat penutupan sempadan antarabangsa dan sekatan merentas negeri. Perjalanan operasi subsektor penginapan dan makanan & minuman, serta perjalanan udara terus dihindar apabila terkesan dengan kemerosotan kehadiran pelancong asing mahupun pelawat dari dalam negara sendiri. Walaupun secara amnya pandemik COVID-19 ini membawa kesengsaraan kepada semua pengusaha aktiviti ekonomi, akan tetapi masih terdapat beberapa aktiviti yang menerima manfaat daripadanya. Misalnya, aktiviti e-dagang dan e-pembayaran telah menjadi satu trend perkhidmatan buat masa ini akibat daripada sekatan pergerakan yang ketat dan juga tahap kebimbangan rakyat yang tinggi untuk melakukan perkhidmatan bersemuka.

Kesan daripada aktiviti ekonomi yang terpaksa dihentikan bagi mengekang kenaikan kes jangkitan, kadar pengangguran turut meningkat kepada 4.5 peratus disebabkan pembuangan pekerja oleh organisasi perniagaan yang terjejas untuk mengekalkan

kelangsungan pengoperasian ketika menghadapi cabaran COVID-19 ini. Selain itu, ia turut melemahkan perbelanjaan domestik dan meningkatkan lagi sentimen negatif terhadap ekonomi dan prospek untuk berbelanja. Situasi ini turut mempengaruhi penguncupan dalam jumlah import Malaysia pada tahun 2020 yang merosot 8.4 peratus. Import barangan perantara yang merekodkan kemerosotan juga mencerminkan kelemahan dalam pengeluaran dan eksport.

Pelaburan swasta yang terjejas sebanyak 11.9 peratus akibat keyakinan perniagaan yang rendah dan kerja-kerja pelaksanaan projek yang lebih perlahan telah mengganggu pertumbuhan pelaburan. Pada masa yang sama, penguncupan perbelanjaan modal yang besar oleh Kerajaan Am dan Perbadanan Awam yang kekal lembap sepanjang tahun turut memberi kesan kepada pelaburan awam dan sekali gus melambatkan pertumbuhan pelaburan secara keseluruhan. Manakala aliran masuk pelaburan langsung asing (FDI) bersih menjadi sederhana bagi tahun 2020 iaitu sebanyak RM14.6 bilion berbanding RM32.4 bilion pada tahun 2019 akibat daripada penguncupan aktiviti ekonomi global, langkah sekatan domestik dan harga komoditi yang rendah. Berdasarkan kegiatan ekonomi Malaysia, kesederhanaan aliran FDI ini adalah disebabkan oleh terjejasnya industri hartanah dan perkhidmatan profesional serta sektor perkilangan dan perlombongan. Walaupun begitu, masih terdapat beberapa peningkatan bagi industri terpilih terutamanya dalam perkhidmatan kewangan serta maklumat dan komunikasi.

Malaysia mengakhiri tahun 2020 dengan penularan pandemik COVID-19 yang semakin meningkat dari hari ke hari pada suku tahun keempat yang membawa kepada pelaksanaan PKPB secara berterusan. Pelaksanaannya tidak seperti PKP pada fasa pertama dan kedua yang lebih ketat, namun

penularan pandemik yang masih aktif sedikit sebanyak mewujudkan ketidaktentuan terhadap prospek ekonomi Malaysia untuk tahun yang mendatang. Pemulihan ekonomi akan bergantung sepenuhnya kepada keadaan pandemik dan kadar pemberian vaksin kepada orang ramai. Selain itu, keberkesanan polisi dan pelan rangsangan ekonomi juga akan menentukan trajektori pertumbuhan ekonomi Malaysia yang seterusnya.

Pelan dan Strategi Pemulihan Ekonomi

Mencegah penularan pandemik dan pada masa yang sama memastikan pertumbuhan ekonomi untuk terus berjalan merupakan satu cabaran yang besar untuk Malaysia. Bagi membantu merangsang semula ekonomi dan melawan pandemik ini, pelbagai langkah dan bantuan telah diwujudkan oleh kerajaan. Langkah drastik pertama yang telah dilaksanakan untuk memacu semula ekonomi adalah melalui Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat atau PRIHATIN pada 27 Mac 2020. Pakej yang bernilai RM250 bilion ini menyasarkan tiga objektif utama iaitu melindungi rakyat, menyokong perniagaan dan mengukuhkan ekonomi. Antara bantuan dan insentif yang terkandung dalam pakej ini termasuklah moratorium pinjaman yang bernilai RM100 bilion, Bantuan Prihatin Nasional (RM10 bilion), Program Subsidi Upah (RM5.9 bilion), Dana Fasiliti oleh Bank Negara Malaysia (RM4.5 bilion), Skim Kredit Mikro (RM500 juta), Skim i-Lestari oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) yang bernilai RM40 bilion dan pelbagai lagi insentif lain. Kemudiannya, perusahaan kecil dan

sederhana (PKS) diberi bantuan tambahan pada 6 April 2020 melalui pakej rangsangan ekonomi PRIHATIN Tambahan yang bernilai RM10 bilion. Terdapat dua insentif yang terkandung dalam bantuan ini iaitu Program Subsidi Upah Tambahan yang bernilai RM7.9 bilion dan Geran Khas PRIHATIN yang berjumlah RM2.1 bilion.

Usaha memulihkan semula ekonomi diteruskan lagi melalui pelancaran Pelan Jana Semula Ekonomi Negara atau PENJANA pada 5 Jun 2020 yang memperuntukkan jumlah bantuan keseluruhan sebanyak RM35 bilion. Pelan yang lebih menyeluruh dan komprehensif ini secara umumnya merangkumi tiga tema iaitu memperkasakan rakyat, melonjakkan perniagaan dan merangsang ekonomi. Antara langkah-langkah yang dilaksanakan bagi mencapai objektif memperkasakan rakyat ialah pelanjutan program subsidi upah selama 3 bulan yang berjumlah RM5.3 bilion, pelaksanaan Program Insentif Pengambilan Pekerja dan bantuan latihan (RM1.5 bilion), program kemahiran dan peningkatan kemahiran (RM2 bilion), perlindungan sosial dan latihan bagi pekerja ekonomi *gig* (RM75 juta), subsidi bagi penjagaan anak (RM200 juta) dan pelbagai lagi insentif.

Sementara itu bagi mencapai objektif melonjakkan perniagaan pula, PENJANA menyediakan pelbagai sokongan seperti dana tambahan sebanyak RM2 bilion yang ditawarkan oleh sektor perbankan, kemudahan pembiayaan kepada sektor pelancongan bernilai RM1 bilion, Pembiayaan Mikrokredit untuk PKS dan PKS mikro (RM400 juta), pembiayaan khas yang lebih mudah untuk perniagaan bumiputera (RM500 juta) dan lain-lain lagi.

Pakej PENJANA juga menyediakan pelbagai insentif untuk mencapai matlamat merangsang ekonomi negara, antaranya termasuklah Dana Penjana Nasional yang bernilai RM1.2 bilion

penjana

Pelan Jana Semula Ekonomi Negara

Pakej **PENJANA** menyediakan pelbagai insentif untuk **merangsang ekonomi negara**

untuk menggalakkan pelaburan antarabangsa ke pasaran modal teroka tempatan bagi menyokong perniagaan tempatan mengaplikasikan teknologi digital. Selain itu, insentif cukai juga diwujudkan bagi pembelian hartanah yang bernilai RM1 bilion dan pembelian kereta yang bernilai RM897 juta bertujuan untuk merancakkan semula sektor hartanah dan industri automotif. Pada masa yang sama, kadar cukai sifar ditawarkan selama 10 tahun bagi syarikat yang membuat pelaburan harta tetap berjumlah RM300 juta hingga RM500 juta bagi menggalakkan syarikat-syarikat melabur dan memindahkan operasinya di Malaysia. Pengecualian cukai pelancongan juga turut diberikan mulai 1 Julai 2020 hingga 30 Jun 2021 bagi merangsang semula sektor pelancongan yang terkesan teruk akibat pandemik.

Pada 23 September 2020 pula, sebuah lagi pakej diumumkan iaitu Kerangka Inisiatif Tambahan PRIHATIN atau KITA PRIHATIN berjumlah RM45 bilion yang bertujuan untuk meringankan beban rakyat dan memastikan perniagaan dapat kekal beroperasi. Melalui KITA PRIHATIN, pemberian tunai tambahan kepada rakyat dilaksanakan sekali lagi melalui Bantuan Prihatin Nasional 2.0. Program Subsidi Upah juga turut diwujudkan buat kali kedua bagi memberi bantuan tambahan kepada perniagaan agar dapat mengekalkan pekerjaan.

Secara keseluruhannya, kerajaan telah melaksanakan empat pakej rangsangan ekonomi semenjak bermulanya penularan pandemik COVID-19 sehingga hujung tahun 2020 yang bernilai RM305 bilion atau lebih 20 peratus daripada KDNK bagi membantu rakyat dan perniagaan bahkan melindungi juga ekonomi negara Malaysia. Pakej rangsangan ini dijangka menyumbang 3.7 hingga 4.0 mata peratusan kepada pertumbuhan ekonomi bagi tahun 2020 (Kementerian Kewangan Malaysia, 2020). Belanjawan 2021 yang diumumkan pada 6 November 2020 turut menyokong usaha pemulihan ekonomi, di mana sebanyak RM322.5 bilion peruntukan terbesar dalam sejarah negara telah disediakan.

Selain itu, terdapat dua pakej rangsangan yang dilaksanakan pada awal tahun 2021 bagi memperkasa ekonomi negara iaitu pakej bantuan Perlindungan Ekonomi dan Rakyat Malaysia (PERMAI) bernilai sebanyak RM15 bilion serta Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi atau PEMERKASA bernilai RM20 bilion dengan suntikan fiskal baharu oleh kerajaan berjumlah RM11 bilion. Manakala pada suku kedua tahun 2021, PERMERKASA Plus yang bernilai RM40 bilion telah dilaksanakan pada bulan Mei sebagai inisiatif terbaharu kerajaan untuk membantu meredakan cabaran pelaksanaan PKP 3.0. Pada 28 Jun 2021 pula, kerajaan telah mengumumkan lanjutan pakej rangsangan iaitu Pakej Perlindungan Rakyat dan Pemulihan Ekonomi (PEMULIH) dengan nilai keseluruhan berjumlah RM150 bilion bagi meneruskan agenda prihatin rakyat, menyokong perniagaan dan meningkatkan vaksinasi.

2 pakej rangsangan yang dilaksanakan pada awal tahun 2021 iaitu PERMAI dan PEMERKASA

Pertumbuhan ekonomi Malaysia 2020

Pada tahun 2020, ekonomi Malaysia menyusut 5.6 peratus daripada pertumbuhan 4.4 peratus pada tahun sebelumnya kesan daripada sekatan aktiviti ekonomi bagi mengekang penularan pandemik COVID-19 (**Carta 1.1**). Kali terakhir ekonomi Malaysia menguncup adalah pada tahun 2009 (-1.5%) dan kemerosotan ekonomi 5.6 peratus (2020) adalah yang terendah selepas tahun 1998 (-7.4%). Kesemua lima sektor utama mencatatkan kemerosotan seiring dengan persekitaran operasi domestik yang agak mencabar dan permintaan global yang lebih rendah.

Antara lima sektor utama ekonomi, sektor Perkhidmatan dan Pembuatan kekal sebagai penyumbang terbesar dari segi kaedah pengeluaran yang membentuk 80.6 peratus bagi KDNK. Sementara itu, perbelanjaan penggunaan akhir swasta terus mendominasi kaedah perbelanjaan dengan sumbangan 59.5 peratus pada tahun 2020 (**Carta 1.2**). Pada tahun 2020, KDNK Malaysia pada harga semasa berada pada RM1.42 trilion, manakala pada harga malar 2015 berjumlah RM1.34 trilion. Berikutan aktiviti ekonomi domestik dan sektor luaran yang lemah, Pendapatan Negara Kasar per kapita merosot kepada RM42,503 daripada RM45,311 yang telah direkodkan pada tahun 2019.

Perkhidmatan

Pada tahun 2020, sektor Perkhidmatan jatuh 5.5 peratus daripada 6.2 peratus pada tahun sebelumnya seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.3**. Penurunan ini disebabkan oleh penyusutan dalam subsektor perdagangan borong & runcit pada negatif 6.1 peratus (2019: 6.8%) serta subsektor penginapan dan makanan & minuman pada negatif 26.5 peratus (2019: 9.6%). Walau bagaimanapun, subsektor maklumat & komunikasi bertumbuh 6.0 peratus (2019: 6.6%) disebabkan oleh lonjakan dalam perkhidmatan telekomunikasi.

Pembuatan

Sektor Pembuatan mencatatkan kejatuhan pada 2.6 peratus berbanding 3.8 peratus yang telah direkodkan pada tahun 2019 (**Carta 1.4**). Penurunan ini terutamanya disebabkan oleh penguncupan dalam produk petroleum bertapis pada 9.6 peratus (2019: 2.8%) sementara bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal menurun 4.6 peratus (2019: 2.1%). Walau bagaimanapun, subsektor komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna berkembang kepada 3.7 peratus (2019: 3.3%). Selain itu, permintaan yang meningkat bagi produk getah telah menghasilkan pertumbuhan dua angka 52.1 peratus (2019: 7.0%) pada tahun 2020.

Pertanian

Sektor Pertanian menyusut 2.2 peratus daripada 2.0 peratus pada tahun 2019 seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.5**. Penurunan ini terutamanya disebabkan oleh penurunan subsektor kelapa sawit yang menyusut 3.6 peratus (2019: 1.5%). Sebaliknya, subsektor ternakan dan pertanian lain masing-masing bertumbuh pada 3.5 peratus (2019: 6.0%) dan 5.1 peratus (2019: 4.0%).

Pembinaan

Sektor Pembinaan merosot kepada negatif 19.4 peratus berbanding pertumbuhan marginal 0.4 peratus pada tahun 2019 (**Carta 1.6**). Penurunan terbesar disebabkan oleh subsektor kejuruteraan awam dan bangunan kediaman. Tambahan pula, bangunan bukan kediaman dan aktiviti pembinaan pertukangan khas masing-masing merosot 17.3 peratus dan 7.3 peratus.

Perlombongan dan pengkuarian

Sektor Perlombongan dan pengkuarian merosot lebih mendalam pada kadar negatif 10.6 peratus berbanding penurunan marginal 0.6 peratus yang direkodkan pada tahun sebelumnya (**Carta 1.7**). Penguncupan ini disebabkan oleh subsektor gas asli dan minyak mentah & kondensat, masing-masing merekodkan penurunan 9.3 peratus (2019: 2.4%) dan 12.4 peratus (2019: -6.2%). Selain itu, perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan juga mencatatkan penyusutan 9.0 peratus (2019: 11.1%).

Perbelanjaan penggunaan akhir swasta

Perbelanjaan penggunaan akhir swasta menyusut 4.3 peratus pada tahun 2020 daripada pertumbuhan 7.7 peratus pada tahun sebelumnya seperti yang ditunjukkan dalam **Carta 1.8**. Prestasi ini dipengaruhi oleh penurunan perbelanjaan perkhidmatan rekreasi & kebudayaan, restoran & hotel dan pengangkutan.

Perbelanjaan yang lebih rendah untuk barangan bukan keperluan utama telah mengakibatkan sumbangan perbelanjaan isi rumah untuk perkhidmatan berkurang kepada 46.8 peratus (sumbangan 2019: 51.9%) daripada perbelanjaan isi rumah, sementara sumbangan perbelanjaan untuk barangan meningkat kepada 53.2 peratus. Selain itu, penggunaan barangan tidak tahan lama dan barangan tahan lama masing-masing menyumbang sebanyak 73.5 peratus dan 15.5 peratus.

Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan

Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan bertumbuh pada 3.9 peratus berbanding 1.8 peratus pada tahun sebelumnya (**Carta 1.9**). Peningkatan perbelanjaan kerajaan ini selari dengan inisiatif kerajaan untuk membendung pandemik COVID-19, termasuk perbelanjaan ke atas kesihatan dan perkhidmatan awam.

Pembentukan modal tetap kasar

Pembentukan modal tetap kasar (PMTK) merosot 14.5 peratus daripada penurunan 2.1 peratus pada tahun sebelumnya (**Carta 1.10**). Kejatuhan PMTK disebabkan oleh struktur dengan penurunan mendadak 18.3 peratus daripada penurunan marginal 0.5 peratus pada tahun 2019. Sementara itu, jentera & peralatan dan aset lain masing-masing turun kepada 8.6 peratus dan 10.6 peratus.

Sektor swasta (sumbangan: 74.9%) jatuh kepada negatif 11.9 peratus yang telah menurunkan momentum PMTK. Sektor awam juga terus menurun kepada negatif 21.3 peratus daripada penurunan 10.7 peratus pada tahun sebelumnya.

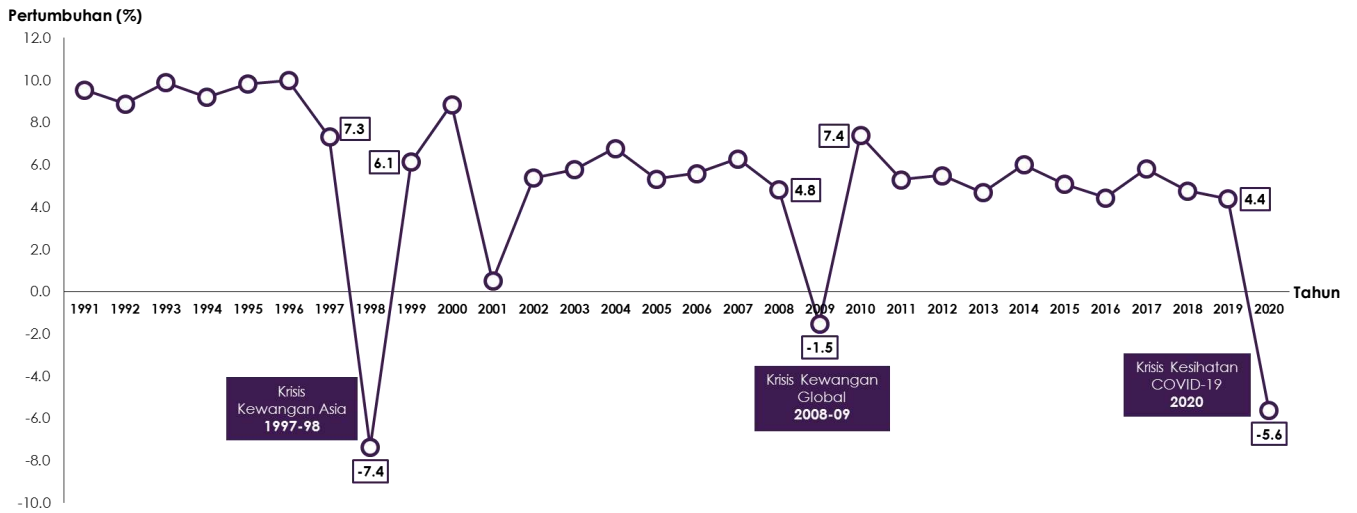
Eksport dan import

Eksport merosot kepada negatif 8.9 peratus berbanding penurunan 1.0 peratus pada tahun sebelumnya (**Carta 1.11**). Kejatuhan yang lebih besar disebabkan oleh penyusutan dalam eksport barangan dengan penurunan 1.1 peratus (2019: -1.6%). Dari segi sumbangan, eksport barangan meningkat 90.5 peratus daripada 83.3 peratus pada tahun sebelumnya apabila eksport perkhidmatan menyusut 48.0 peratus daripada 2.0 peratus pada tahun 2019.

Import menguncup 8.4 peratus (2019: -2.4%) seperti yang digambarkan dalam **Carta 1.12**. Kedua-dua import barangan dan perkhidmatan masing-masing merekodkan penurunan 4.2 peratus dan 25.3 peratus. Dari segi sumbangan, import barangan merekodkan 83.9 peratus daripada jumlah import tahun 2020.

CARTA PERTUMBUHAN EKONOMI MALAYSIA 2020

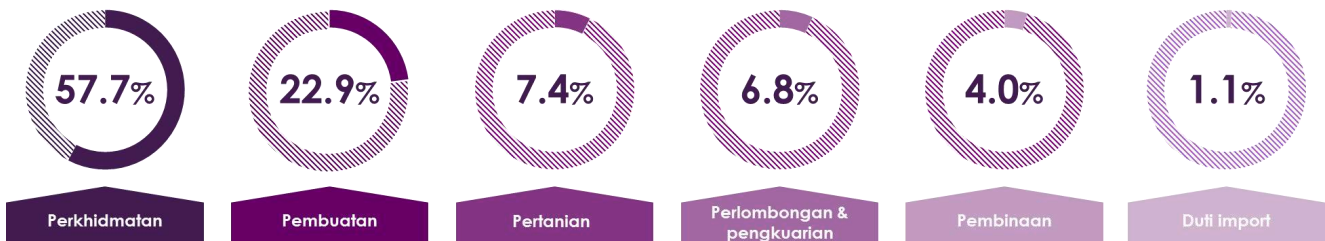
Carta 1.1 KDNK - Perubahan peratusan tahunan pada harga malar 2015

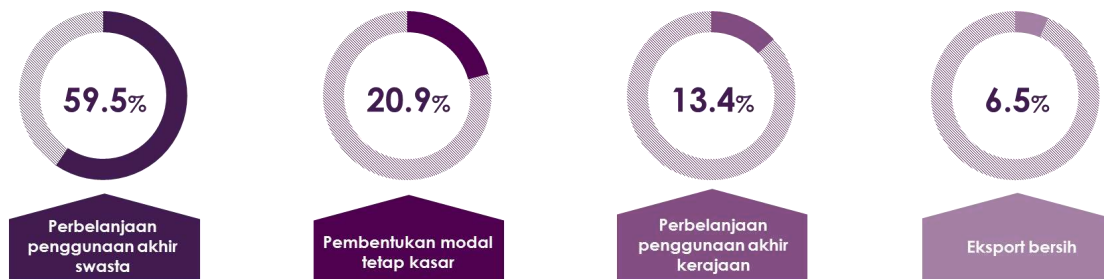
Carta 1.2 KDNK - Sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

KDNK pada harga malar: RM1,343.9 bilion

Kaedah pengeluaran

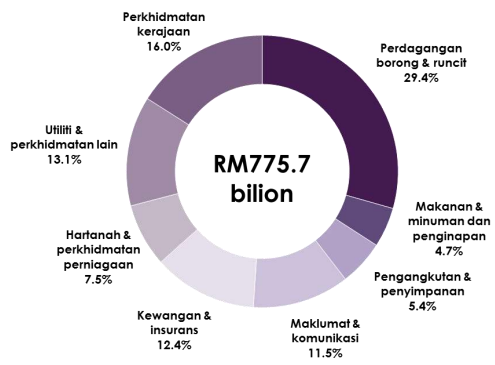
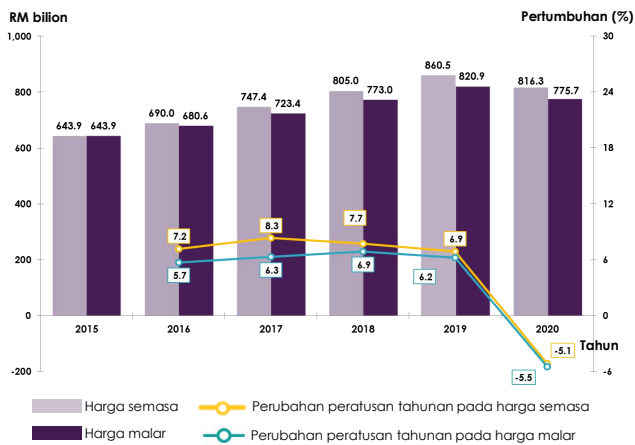

Kaedah perbelanjaan

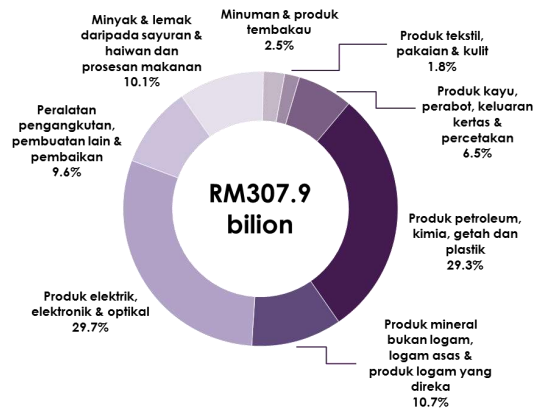
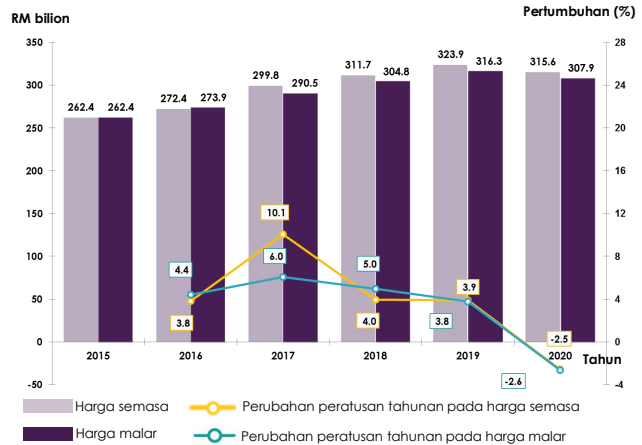
Carta 1.3

Perkhidmatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

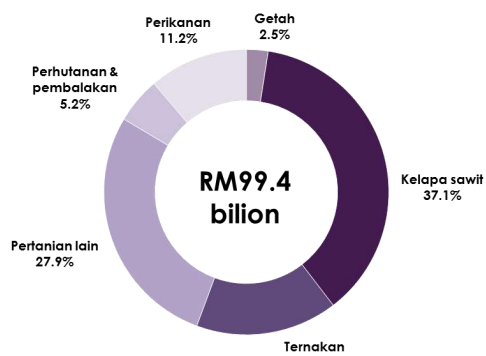
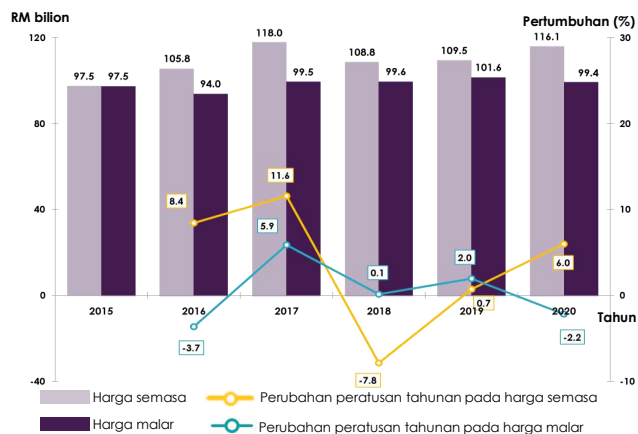
Carta 1.4

Pembuatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

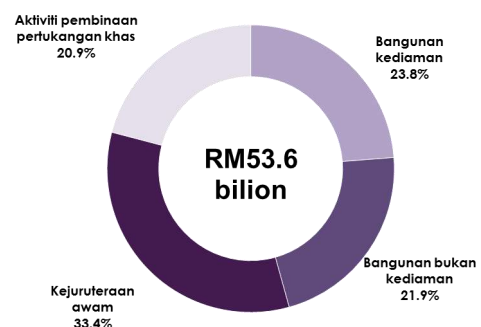
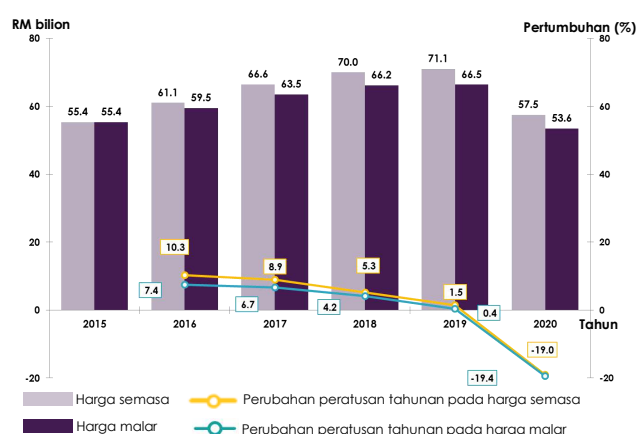
Carta 1.5

Pertanian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

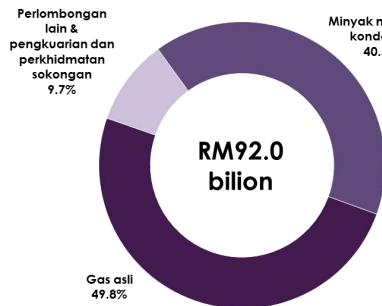
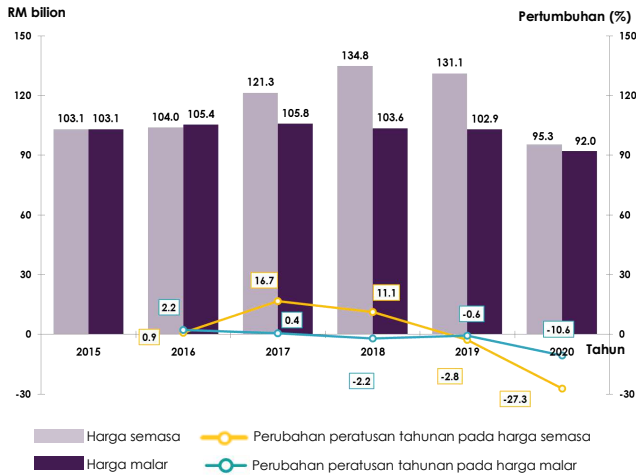
Carta 1.6

Pembinaan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

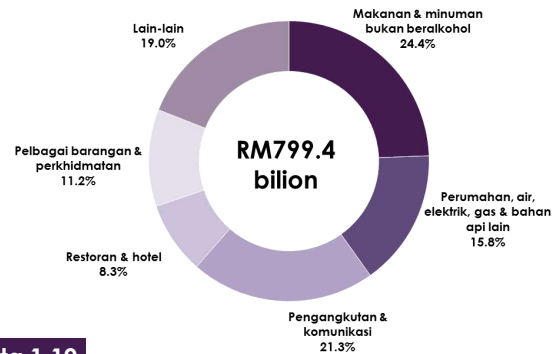
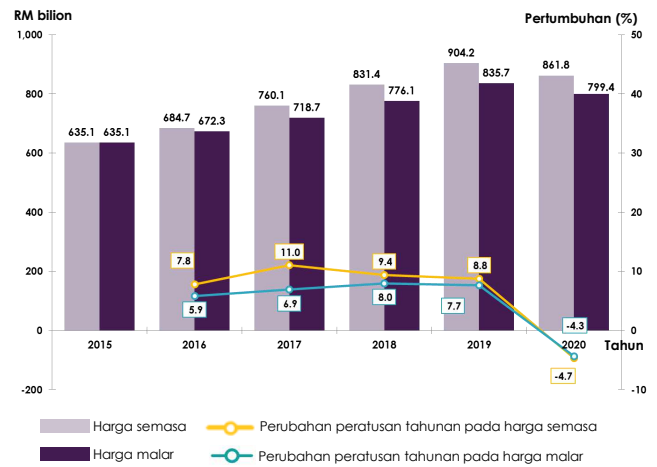
Carta 1.7

Perlombongan dan pengkuarian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

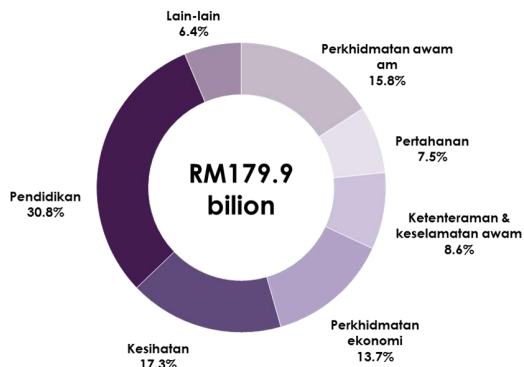
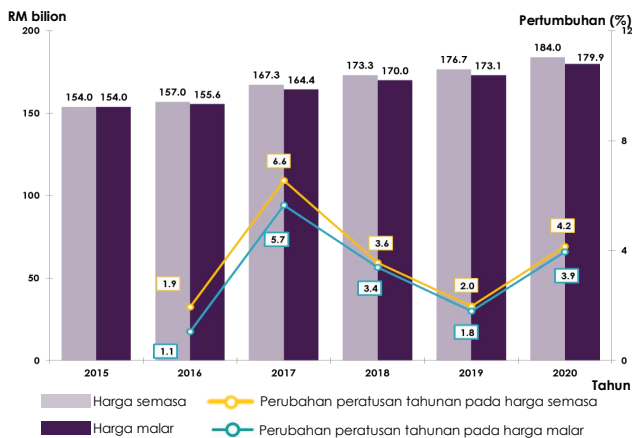
Carta 1.8

Perbelanjaan penggunaan akhir swasta - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

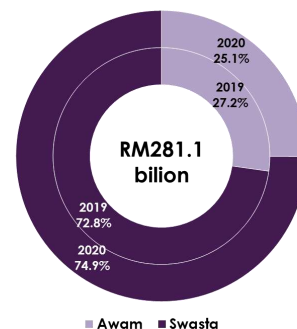
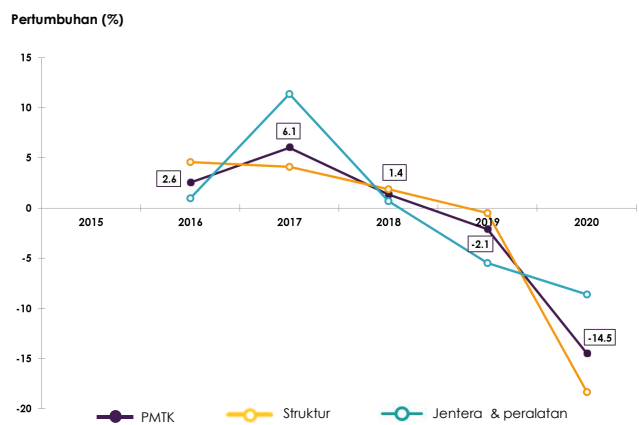
Carta 1.9

Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

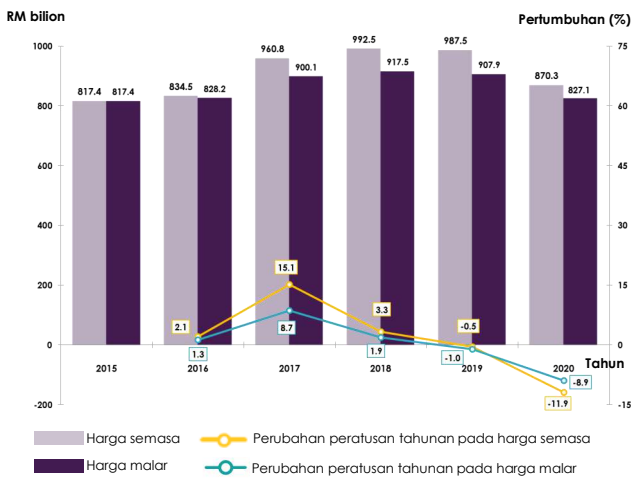
Carta 1.10

PMK - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2016-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

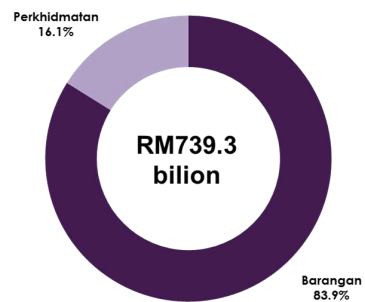
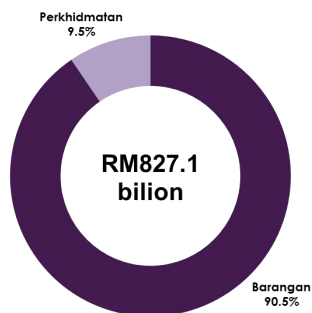
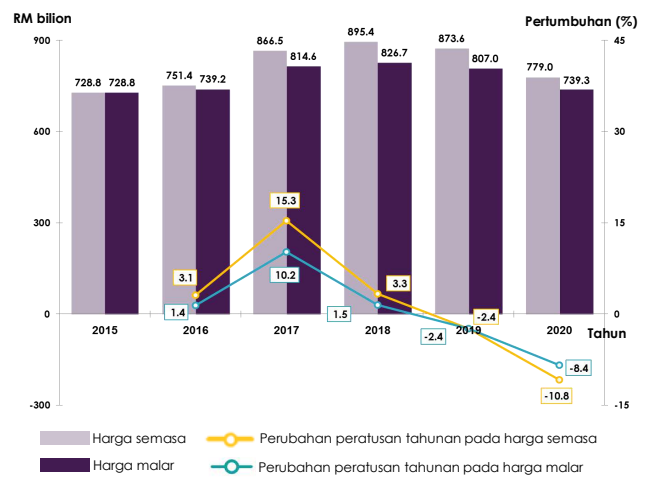
Carta 1.11

Eksport - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

Carta 1.12

Import - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2015-2020 dan sumbangan peratusan tahun 2020 pada harga malar 2015

Inflasi

Pandemik COVID-19 yang melanda pada tahun 2020 secara tidak langsung telah menyebabkan Malaysia mencatatkan inflasi negatif 1.2 peratus, iaitu pada kadar yang paling rendah bagi tempoh empat dekad. Sebahagian besar daripada penurunan tersebut dipengaruhi oleh harga bahan api yang nyata lebih rendah berikutan krisis minyak yang berterusan di peringkat global. Penurunan harga petrol tanpa plumbum RON95 pada harga yang lebih rendah iaitu RM1.67 per liter pada 2020 berbanding RM2.06 per liter pada 2019 menjadikan inflasi mula mencatatkan paras negatif bermula Mac hingga Disember 2020. Selain itu, inflasi yang rendah ini turut dicerminkan melalui pelaksanaan rebat tarif elektrik bertingkat yang diumumkan oleh kerajaan mulai April hingga akhir tahun 2020.

Secara keseluruhannya, kedudukan inflasi 2020 pada kadar negatif ini disumbangkan oleh kumpulan yang mengalami penurunan harga yang ketara seperti pengangkutan (-10.0%), diikuti oleh perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain (-1.7%) dan pakaian & kasut (-0.8%). Walau bagaimanapun, indeks makanan & minuman sentiasa berada di jajaran yang positif iaitu pada paras 1.3 peratus. Begitu juga pelbagai barangan & perkhidmatan menunjukkan peningkatan 2.7 peratus diikuti komunikasi (1.1%) serta kesihatan (1.1%).

Sementara itu, inflasi teras meningkat pada kadar yang sama iaitu 1.1 peratus pada 2020 dan 2019. Ini menunjukkan kadar inflasi masih dalam keadaan yang stabil selepas pengecualian item seperti kumpulan makanan segar dengan harga paling tidak menentu serta kumpulan barang dan perkhidmatan harga dikawal. Selain itu, inflasi bandar mencatatkan penurunan lebih kecil berbanding penurunan di kawasan luar bandar. Ini mendorong jurang inflasi diantara bandar dan luar bandar semakin

Inflasi pada tahun 2020 berada dibawah paras kosong iaitu -1.2%

melebar kepada 3.4 mata indeks pada tahun 2020 berbanding perbezaan 0.9 mata indeks pada tahun 2014.

Dalam masa yang sama, inflasi yang diukur melalui Indeks Harga Pengguna (IHP) secara tidak langsung mencerminkan kuasa beli perbelanjaan penggunaan isi rumah Malaysia. Berdasarkan Analisis IHP 2020, kuasa beli isi rumah menunjukkan penurunan 16.7 peratus dalam tempoh 10 tahun (2010-2020). Peningkatan kadar inflasi mendorong kepada kuasa beli pengguna yang menyebabkan isi rumah terpaksa membayar RM1.00 pada 2020 berbanding RM0.83 pada 2010.

Pasaran tenaga buruh

Krisis kesihatan yang berpanjangan dan kesannya kepada ekonomi telah mempengaruhi kedudukan pasaran buruh dan menjejaskan momentum pemulihannya. Pada tahun 2020, bilangan penduduk bekerja berkurang sebanyak 0.8 peratus (-116.7 ribu orang) kepada 15 juta orang susulan pandemik dan langkah-langkah kawalan penularan COVID-19. Permintaan buruh yang lebih perlahan berikutan PKP yang menghadkan aktiviti ekonomi dan larangan merentas negeri serta penutupan sempadan antarabangsa telah memberi kesan terhadap sektor pekerjaan. Sebahagian firma terpaksa menghentikan seketika operasi perniagaan

Kadar penyertaan tenaga buruh (KPTB) merekodkan penurunan kepada 68.4%

akibat ketidakmampuan menanggung kos operasi dengan hasil perniagaan yang berkurang dan sekali gus menyumbang kepada pemberhentian pekerja oleh firma.

Berdasarkan angka rasmi Statistik Tenaga Buruh, bilangan tenaga buruh tahun 2020 meningkat marginal sebanyak 0.6 peratus kepada 15.7 juta orang berbanding 15.6 juta orang tahun sebelumnya. Bilangan tenaga buruh mencatatkan peningkatan 86.1 ribu orang dengan tenaga buruh lelaki merekodkan peningkatan sebanyak 0.5 peratus (50.0 ribu orang) kepada 9.6 juta orang (2019: 9.5 juta orang) manakala perempuan meningkat 0.6 peratus (36.2 ribu orang) kepada 6.1 juta orang berbanding tahun sebelumnya.

Walaupun secara keseluruhannya bilangan tenaga buruh meningkat, namun dari segi kadar penyertaan tenaga buruh (KPTB) mencatatkan penurunan sebanyak 0.3 mata peratus kepada 68.4 peratus (2019: 68.7%). Melihat kepada perincian KPTB mengikut jantina, kedua-dua KPTB lelaki dan KPTB perempuan menurun masing-masing kepada 80.6 peratus dan 55.3 peratus. Dari segi kumpulan umur, KPTB tertinggi adalah dalam kumpulan umur 25 hingga 34 tahun dengan kadar 85.6 peratus. Penurunan terbesar KPTB pula dicatatkan dalam kumpulan umur 15 hingga 24 tahun iaitu sebanyak 2.9 mata peratus kepada 42.9 peratus. Penurunan ini juga

sebahagiannya adalah berikutan faktor sesi pengajian yang berpanjangan berikutan pandemik.

Perlaksanaan pelbagai fasa PKP sepanjang tahun 2020 dengan Prosedur Operasi Standard (SOP) yang ketat serta waktu operasi perniagaan yang terhad menyebabkan berlakunya penurunan permintaan barang dan perkhidmatan. Keadaan ini sebahagiannya telah menyebabkan berlakunya pengurangan permintaan tenaga buruh oleh firma dan sekali gus tidak dapat mengimbangi peningkatan tenaga buruh pada 2020. Berikutan itu juga, kadar pengangguran negara telah meningkat sebanyak 1.2 mata peratus kepada 4.5 peratus, merekodkan pertambahan 202.8 ribu orang kepada 711.0 ribu orang penganggur pada tahun 2020.

Golongan yang bekerja sendiri antara yang turut terkesan secara langsung yang mana kebanyakannya terdiri daripada perniagaan kecil serta usahawan yang tidak berdaftar. Kategori bekerja sendiri yang meliputi 15.9 peratus daripada keseluruhan penduduk bekerja, berkurang kepada 2.4 juta orang pada 2020 (2019: 2.7 juta orang). Sementara itu, kategori pekerja yang merupakan komposisi terbesar guna tenaga (77.3% atau 11.6 juta orang), walaupun meningkat 3.0 peratus pada tahun 2020, ianya adalah lebih perlahan berbanding peningkatan 4.8 peratus yang direkodkan pada 2019 (11.2 juta orang).

Seterusnya, lebih separuh daripada penduduk bekerja adalah berpendidikan menengah yang terdiri daripada 55.6 peratus. Dalam pada itu, penduduk bekerja yang berpendidikan tertiar meningkat 7.7 peratus merekodkan seramai 4.8 juta orang. Peratus sumbangan penduduk bekerja yang berpendidikan tinggi meningkat sebanyak 2.6 mata peratus kepada 32.0 peratus berbanding tahun sebelumnya. Manakala pendidikan rendah dan tiada pendidikan formal mencatatkan penurunan masing-masing sebanyak 17.3 peratus kepada

1.5 juta orang (10.1%) dan negatif 19 peratus kepada 0.4 juta orang (2.4%) pada tahun 2020. Bagi penduduk bekerja mengikut tahap kemahiran pula, sebahagian besarnya adalah dalam kategori pekerjaan separuh mahir yang meliputi 9.0 juta orang atau 59.9 peratus daripada jumlah guna tenaga pada tahun 2020. Ini diikuti oleh kategori mahir (28.2%; 4.2 juta orang) dan berkemahiran rendah (11.9%; 1.8 juta orang). Berdasarkan sektor ekonomi, majoriti penduduk bekerja tertumpu dalam sektor Perkhidmatan (64.5%), meningkat 0.9 mata peratus berbanding tahun lalu. Sektor Pembuatan dengan sumbangan sebanyak 16.7 peratus, menurun 0.6 mata peratus. Sementara itu, penduduk bekerja dalam sektor Pertanian dan Pembinaan masing-masing merangkumi 10.5 peratus dan 7.8 peratus. Hanya 0.5 peratus penduduk bekerja yang bekerja dalam sektor Perlombongan dan pengkuarian.

Luar tenaga buruh

Bilangan penduduk di luar tenaga buruh meningkat sebanyak 1.7 peratus kepada 7.2 juta orang pada tahun 2020 (2019: 7.1 juta orang). Daripada jumlah tersebut, lebih separuh daripadanya terdiri daripada perempuan dengan 68.3 peratus (4.9 juta orang) dan hanya 31.7 peratus (2.3 juta orang) adalah lelaki. Selain itu, sebab utama tidak mencari pekerjaan di kalangan luar tenaga buruh adalah disebabkan oleh kerja rumah/ tanggungjawab keluarga (45.6%) dan diikuti oleh bersekolah/ latihan (40.7%).

Dari segi kumpulan umur, populasi luar tenaga buruh didominasi oleh kumpulan umur 15 hingga 24 tahun dengan bilangan seramai 3.5 juta orang atau 48.2 peratus daripada keseluruhan luar tenaga buruh. Kedua-dua golongan perempuan mahupun lelaki yang berumur 15 hingga 24 tahun mencatatkan bilangan tertinggi luar tenaga buruh dengan masing-masing seramai 1.5 juta orang dan 2.0 juta orang pada tahun 2020. Sementara itu,

Bilangan luar tenaga buruh perempuan **lebih ramai** berbanding luar tenaga buruh lelaki

golongan yang berumur 35 hingga 44 tahun merupakan kumpulan minoriti luar tenaga buruh dengan hanya 10.6 peratus.

Produktiviti buruh

Pada tahun 2020, produktiviti buruh berdasarkan nilai ditambah per pekerja merekodkan penurunan 5.5 peratus dari pertumbuhan 2.3 peratus pada tahun 2019 dengan nilai sebanyak RM89,022 per pekerja. Bilangan pekerja menyusut 0.2 peratus kepada 15.10 juta orang berbanding peningkatan 2.1 peratus pada tahun 2019. Mengambil kira pelbagai larangan dalam pengoperasian perniagaan pada tahun 2020 dan pengurangan bilangan pekerja, jumlah jam bekerja berkurang 8.7 peratus (2019: 2.1%). Sementara itu, nilai ditambah susut dengan ketara sebanyak 5.6 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan positif 4.4 peratus pada tahun 2019. Oleh itu, produktiviti buruh yang diukur sebagai nilai ditambah per jam bekerja meningkat 3.4 peratus berbanding 2.3 peratus pada 2019 (**Jadual 1.2**). Nilai ditambah per jam bekerja adalah sebanyak RM42 per jam.

Produktiviti sektor Pembuatan merekodkan pertumbuhan memberangsangkan bagi nilai ditambah per jam bekerja pada kadar 7.0 peratus berbanding 2.5 peratus pada tahun 2019. Subsektor produk elektrik, elektronik dan optikal merekodkan peningkatan produktiviti

Jadual 1.2 Perubahan peratusan produktiviti buruh tahunan mengikut aktiviti ekonomi, 2019-2020

Aktiviti Ekonomi	Produktiviti nilai ditambah per jam bekerja		Produktiviti nilai ditambah per pekerja	
	2019	2020	2019	2020
Pertanian	0.2	1.9	0.3	-1.8
Perlombongan dan pengkuarian	-0.4	-1.3	-0.2	-8.5
Pembuatan	2.5	7.0	1.7	-2.6
Pembinaan	3.8	-5.1	3.6	-15.7
Perkhidmatan	2.8	3.2	2.9	-6.0
Produktiviti buruh	2.3	3.4	2.3	-5.5

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

tertinggi (14.0%) dan diikuti oleh subsektor peralatan pengangkutan, pembuatan lain dan pembaikan (11.9%). Sementara itu, aktiviti pembuatan produk kayu, perabot, keluaran kertas dan percetakan serta produktiviti produk petroleum, kimia, getah dan plastik masing-masing merekodkan pertumbuhan pada kadar 8.6 peratus dan 5.2 peratus. Produktiviti bagi pembuatan minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan dan prosesan makanan kembali pulih dengan mencatatkan produktiviti buruh mengikut jam bekerja 7.5 peratus berbanding negatif 1.5 peratus pada tahun sebelumnya.

Bagi sektor Perkhidmatan pula, produktiviti per jam bekerja meningkat 3.2 peratus (2019: 2.8%). Subsektor perkhidmatan yang merekodkan peningkatan produktiviti pada 2020 adalah maklumat dan komunikasi (12.3%), kewangan dan insurans (10.5%) serta utiliti (7.0%). Namun begitu, subsektor perkhidmatan penginapan dan makanan & minuman jatuh 17.0 peratus (2019: 1.5%). Selain itu, subsektor pengangkutan dan penyimpanan serta hartanah dan perkhidmatan perniagaan turut mengalami penurunan produktiviti dengan masing-masing mencatatkan negatif 11.0 peratus (2019: 4.3%) dan negatif 7.4 peratus (2019: 5.2%).

Produktiviti per jam bekerja bagi sektor Pertanian pula meningkat pada kadar 1.9 peratus (2019: 0.2%), namun bagi sektor Perlombongan & pengkuarian serta Pembinaan

Sektor Pembuatan merekodkan pertumbuhan memberangsangkan bagi nilai ditambah per jam bekerja pada kadar **7.0%**

mencatatkan penurunan masing-masing sebanyak 1.3 peratus dan 5.1 peratus.

Sementara itu, produktiviti buruh yang diukur sebagai nilai ditambah per pekerja bagi kesemua sektor ekonomi mencatatkan penurunan pada tahun 2020 dengan kejatuhan terbesar direkodkan oleh sektor Pembinaan iaitu pada kadar negatif 15.7 peratus dan diikuti oleh sektor Perkhidmatan pada kadar negatif 6.0 peratus. Sementara itu, sektor Pertanian dan Pembuatan masing-masing menurun pada kadar negatif 1.8 peratus dan negatif 2.6 peratus. Produktiviti buruh per pekerja bagi sektor Perlombongan dan pengkuarian terus jatuh 8.5 peratus selepas mencatatkan negatif 0.2 peratus pada tahun 2019.

Prospek ekonomi Malaysia 2021

Pandemik COVID-19 yang mula melanda dunia pada akhir 2019 telah mempengaruhi persekitaran sosial dan ekonomi negara di seluruh dunia. Malah, pandemik ini telah berkembang dengan varian yang lebih berbahaya, menyebabkan jumlah kes baru harian dan kematian meningkat secara mendadak. Terkini, laporan kes baru jangkitan harian telah melebihi 100,000 dalam tempoh satu bulan antara Mei hingga Jun 2021 berbanding 100,000 pertama kes yang mengambil masa hampir satu tahun bermula dari awal kes COVID-19 direkodkan sehingga penghujung tahun 2020.

Walaupun begitu, prospek ekonomi Malaysia pada tahun 2021 dijangka berada dalam trend pemulihan apabila merekodkan penyusutan marginal 0.5 peratus pada suku tahun pertama 2021 berbanding penurunan 3.4 peratus pada suku tahun sebelumnya (ST3 2020: -2.7%; ST2 2020: -17.2%). Prestasi yang lebih baik ini disokong oleh pengembangan dalam sektor Pembuatan dan pemulihan sektor Pertanian serta penurunan yang lebih kecil bagi sektor Perkhidmatan. Sementara itu, pasaran buruh mula menunjukkan trend pemulihan sejak suku ketiga 2020 dengan merekodkan kadar pengangguran lebih rendah (4.7%) berbanding 5.1 peratus pada suku tahun kedua 2020. Walau bagaimanapun, kadar pengangguran meningkat marginal 0.1 mata peratus pada suku terakhir tahun 2020 untuk kekal pada 4.8 peratus bagi tempoh dua suku tahunan. Namun, data terkini menunjukkan kadar pengangguran berada dalam trend menurun kepada 4.5 peratus pada Mei 2021.

Kedudukan ekonomi yang semakin pulih ini juga didorong oleh kebenaran beroperasi bagi kebanyakan aktiviti ekonomi semasa tempoh PKPB berbanding pelaksanaan PKP yang lebih ketat yang dilaksanakan pada tahun lalu selain manfaat yang diterima daripada pelbagai

pakej rangsangan yang diperkenalkan oleh kerajaan bagi memacu pemulihan ekonomi.

Pelbagai bentuk sekatan telah dilaksanakan oleh kerajaan bagi mengekang penyebaran virus dan mengurangkan kesan ketara terhadap tahap kesihatan dan landskap sosioekonomi negara. Namun begitu, pelaksanaan PKP 2.0 serta Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan (PKPD) merupakan antara elemen yang bakal menggugat momentum pemulihan 2021. Sekatan pergerakan yang dijangka kekal berterusan akan melemahkan aliran perniagaan terutamanya golongan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) serta perusahaan mikro. Justeru, sokongan kewangan oleh kerajaan diperlukan bagi membantu segmen yang mudah terjejas ini serta meringankan beban isi rumah akibat dari pemberhentian kerja atau pemotongan gaji semasa tempoh penularan.

Di samping itu, kenaikan harga komoditi minyak kelapa sawit sejak awal tahun 2021 memberi sinar harapan kepada pekebun-pekebun kecil terutama golongan rentan untuk kelangsungan hidup. Harga minyak sawit mentah meningkat sehingga RM3,933 per tan pada suku tahun pertama 2021 dan terus meningkat pada Mei 2021 dengan harga RM4,572 per tan. Selain itu, kerajaan turut akan mewujudkan Pangkalan Data Perlindungan Sosial (PDPS) bagi menyediakan liputan perlindungan sosial yang lebih menyeluruh agar lebih banyak isi rumah kategori miskin atau miskin tegar dapat dibantu dan dilindungi.

Empat pakej rangsangan sedia ada yang dilancarkan oleh kerajaan semenjak bermulanya penularan pandemik telah menunjukkan keberkesannya dalam mengurangkan momentum penguncupan pertumbuhan ekonomi negara pada 2020. Oleh itu, lanjutan kepada langkah ini, kerajaan telah memperkenalkan empat lagi pakej bantuan baharu setakat tahun 2021 yang berjumlah

Pelaksanaan PKP 2.0 dan PKPD bakal menggugat momentum pemulihan ekonomi 2021

RM225 bilion iaitu PERMAI, PEMERKASA, PEMERKASA PLUS dan PEMULIH. Kesemua pakej ini melengkap pelbagai inisiatif Belanjawan 2021 yang terus dilaksanakan seperti Bantuan Prihatin Rakyat, Geran Khas Prihatin dan juga Program Subsidi Upah. Secara keseluruhannya, kerajaan telah memperuntukkan sebanyak RM530 bilion (37% daripada KDNK) pakej rangsangan ekonomi dengan jumlah suntikan fiskal langsung sebanyak RM83 bilion.

Selain itu, pakej-pakej rangsangan ekonomi ini bukan sahaja dilaksanakan oleh Kerajaan Persekutuan malah turut diperluaskan ke peringkat kerajaan negeri bagi menyokong agenda pemulihan ekonomi negeri. Pada tahun 2021, Kerajaan Negeri Sarawak antaranya telah mengumumkan Pakej Bantuan Khas Sarawakku Sayang (BKSS) dengan bantuan bernilai RM1.8 bilion. Kerajaan Negeri Selangor pula memperuntukkan pakej bantuan Selangor Prihatin 2.0 bernilai RM627.4 juta manakala Kerajaan Negeri Sabah menyediakan pakej rangsangan dan bantuan khas COVID-19 dengan berjumlah RM312.0 juta. Johor juga telah menyediakan bantuan khas bernilai RM312.1 juta dengan 52 inisiatif, begitu juga bantuan yang dibekalkan oleh kerajaan Melaka berjumlah RM174.5 juta. Bantuan ini bukan sahaja meringankan beban kewangan individu yang terjejas, malah meningkatkan perbelanjaan pengguna serta

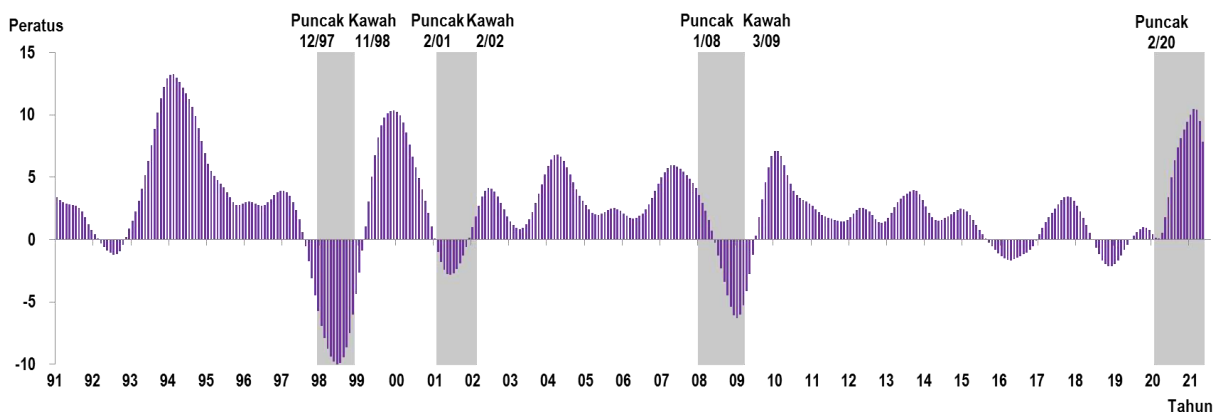
menyediakan persekitaran yang kondusif supaya negara akan terus mengalami perkembangan ekonomi yang menggalakkan.

Pakej PEMERKASA PLUS menetapkan tiga matlamat utama iaitu mempertingkatkan kapasiti kesihatan awam, meneruskan agenda prihatin rakyat dan menyokong kelangsungan perniagaan. Bantuan ini disalurkan dalam bentuk pindahan tunai sebanyak RM2.1 bilion melalui Bantuan Prihatin Rakyat (BPR) dan tawaran moratorium selama tiga bulan. Pemberian geran dan subsidi juga ditawarkan bagi memastikan kelangsungan perniagaan yang terjejas. Sementara itu, pada 28 Jun 2021 kerajaan telah memberikan suntikan dana tambahan menerusi Pakej Perlindungan Rakyat dan Pemulihan Ekonomi (PEMULIH) dengan nilai peruntukan keseluruhan sebanyak RM150 bilion. Tiga fokus utama ditumpukan iaitu meneruskan agenda prihatin rakyat, menyokong perniagaan dan meningkatkan vaksinasi.

Melalui pakej rangsangan ini, bantuan tunai langsung disalurkan berjumlah RM10 bilion. Manakala bagi menyokong perniagaan, beberapa pendekatan akan ditambah baik seperti mengurangkan kos tanggungan majikan, menyokong usaha digitalisasi, memberikan kemudahan bantuan kewangan dan insentif percukaian. Bagi mempercepatkan program vaksinasi, sebanyak RM1 bilion telah diperuntukkan. Antaranya dengan menambah bekalan vaksin negara melalui peruntukan sejumlah RM400 juta, membuka sebanyak 29 Pusat Pemberian Vaksin (PPV) baharu, bayaran sagu hati RM100 sehari bagi sukarelawan kesihatan yang bertugas melebihi 12 jam serta menyelaras Program Imunisasi Industri COVID-19 Kerjasama Awam-Swasta (PIKAS).

Bagi memastikan persekitaran perniagaan dan tahap kesihatan kembali pulih, Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan telah dilancarkan pada bulan Februari tahun ini.

Carta 1.13 Kadar pertumbuhan tahunan bagi Indeks Pelopor (terlacin) dan kitaran perniagaan (kawasan berlorek kelabu), Januari 1991 hingga Mei 2021

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Program vaksinasi ini merupakan usaha bagi mencapai imuniti kelompok terhadap COVID-19 di kalangan penduduk di negara ini. Kerajaan telah menetapkan sasaran vaksin lengkap 80 peratus bagi populasi penduduk berusia 18 tahun ke atas menjelang akhir tahun ini. Oleh yang demikian, pelaksanaan vaksin telah dipercepat seperti memanjangkan masa pembukaan pusat vaksinasi (termasuk pada hujung minggu) dan menempatkan semula sukarelawan bagi menjangkau kawasan terpencil yang aksesnya lebih terhad. Sekiranya program vaksinasi berjalan seperti yang dirancang, ia berupaya menurunkan bilangan kes COVID-19 yang tinggi dan seterusnya mengembalikan peningkatan momentum pertumbuhan ekonomi. Berdasarkan data terkini yang dilaporkan oleh Jawatankuasa Khas Jaminan Akses Bekalan Vaksin COVID-19 (JKJAV), seramai 5.7 juta (17.5%) populasi sudah lengkap dua dos suntikan, manakala 12.1 juta (37.1%) populasi telah menerima suntikan dos pertama.

Dengan langkah-langkah sokongan dan pemulihan, Bank Negara Malaysia mengunjurkan ekonomi Malaysia kembali meningkat kepada 6.0 peratus hingga 7.5 peratus. Ini adalah seiring dengan anggaran *World Economic Outlook* yang dikeluarkan oleh IMF pada April 2021 (6.5%), *Global Economic Prospects* (GEP) April 2021 oleh World Bank

(6.0%) dan *Asian Development Bank* (ADB) (6.0%). Selain itu, pemulihan ekonomi negara juga akan disokong oleh pertumbuhan ekonomi rakan dagangan utama seperti Singapore yang mencatatkan pertumbuhan sebanyak 1.3 peratus, China (18.3%) dan USA (0.5%) pada suku tahun pertama 2021 (**Jadual 1.3**).

Sementara itu, berdasarkan laporan Indeks Pelopor (IP), prestasi ekonomi Malaysia bagi tahun 2021 dijangka akan berada dalam jajaran pemulihan pada bulan-bulan akan datang apabila IP mencatatkan pertumbuhan dua angka pada bulan Mac dan April 2021 (**Carta 1.13**). Peningkatan ini dipengaruhi terutamanya oleh kesan asas yang rendah pada tahun sebelumnya. Walau bagaimanapun, pertumbuhan IP yang perlahan bagi bulan Mei 2021 mencerminkan Malaysia akan menghadapi cabaran getir dalam mengekalkan trajektori pemulihan apabila masih bergelut dalam usaha pembendungan penularan COVID-19 yang masih mencatatkan bilangan kes yang tinggi saban hari. Kehadiran varian baharu juga akan memburukkan lagi krisis kesihatan dalam negara dan seterusnya mencetuskan sentimen pesimis bagi aktiviti perniagaan di Malaysia.

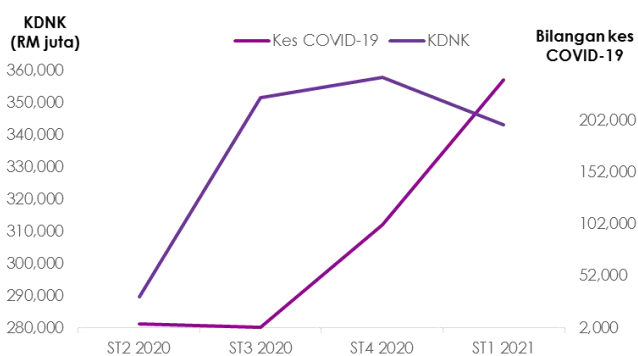
Justeru, unjuran rasmi KDNK bagi tahun 2021 yang disasarkan antara 6.0 peratus hingga

7.5 peratus akan diteliti semula berikutan ancaman peningkatan kes positif COVID-19 yang memaksa sekatan pergerakan yang berterusan. Selain itu, pelaksanaan Pelan Pemulihan Negara juga bakal mempengaruhi momentum pemulihan ekonomi Malaysia dalam jangka masa terdekat. Kerajaan dijangka menurunkan prospek pertumbuhan ekonomi Malaysia pada tahun 2021 pada kadar sekitar 4 peratus. Berdasarkan laporan terkini GEP *World Bank Jun 2021*, prestasi ekonomi Malaysia pada tahun 2021 diunjurkan pada kadar 4.5 peratus manakala laporan terkini IMF WEO *July 2021* pula mengunjurkan pada kadar 4.7 peratus. Kadar pertumbuhan ini turut bergantung kepada tempoh kesinambungan sekatan pergerakan dan keberkesanan program vaksinasi.

Kerajaan telah membentangkan Pelan Pemulihan Negara sebagai strategi peralihan keluar secara berfasa daripada kemelut pandemik COVID-19. Peralihan dari satu fasa ke fasa seterusnya akan berpaksikan kepada tiga indikator utama iaitu keadaan semasa penularan COVID-19 dalam komuniti berdasarkan bilangan kes jangkitan harian, keupayaan sistem kesihatan awam berdasarkan kadar penggunaan katil di wad unit rawatan rapi (ICU) dan akhir sekali berdasarkan tahap populasi yang dilindungi berdasarkan peratusan yang lengkap menerima dua dos suntikan vaksin.

Carta 1.14

KDNK - Bilangan kes COVID-19 dan KDNK, suku tahunan dari ST2 2020 hingga ST1 2021

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pertumbuhan ekonomi Malaysia suku tahun pertama 2021

KDNK Malaysia mencatatkan pertumbuhan marginal negatif 0.5 peratus pada suku tahun pertama 2021 berbanding penurunan 3.4 peratus pada suku tahun sebelumnya (**Carta 1.15**). Bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun, KDNK bertumbuh 2.7 peratus (ST4 2020: -1.5%) seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.16**. Ekonomi Malaysia yang pulih secara perlahan ini dipengaruhi oleh pembukaan semula lebih banyak aktiviti ekonomi semasa pelaksanaan PKP 2.0 yang dilaksanakan bersekali dengan PKPB dan Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan (PKPP) yang mana pelaksanaannya lebih longgar berbanding PKP pada tahun sebelumnya.

Dari segi penawaran, pertumbuhan ini disokong oleh pengembangan dalam sektor Pembuatan dan pemulihan oleh sektor Pertanian, manakala sektor Perkhidmatan merekodkan penyusutan yang lebih kecil. Dari segi permintaan, prestasi yang lebih baik ini didorong oleh eksport barangan dan perkhidmatan, perbelanjaan penggunaan akhir swasta dan pembentukan modal tetap kasar.

Berdasarkan KDNK pada frekuensi bulanan, prestasi ekonomi Malaysia memperlihatkan penyusutan 3.5 peratus dan 3.6 peratus masing-masing pada bulan Januari dan Februari 2021. Walau bagaimanapun, ekonomi Malaysia pada bulan Mac mencatatkan lonjakan pertumbuhan kepada 6.0 peratus. Pengukuhan prestasi tersebut disumbangkan oleh kebenaran beroperasi bagi kebanyakan aktiviti ekonomi semasa tempoh PKP 2.0 berbanding pelaksanaan yang lebih ketat ketika PKP 1.0 yang dikenakan pada bulan Mac 2020. Selain itu, manfaat yang diperoleh daripada pakej rangsangan ekonomi yang diperkenalkan oleh kerajaan juga merupakan antara pendorong kepada prestasi memberangsangkan ini. Bantuan melalui i-Sinar,

i-Lestari dan peningkatan harga komoditi kelapa sawit dan getah telah memacu peningkatan dalam perbelanjaan rakyat.

Perkhidmatan

Sektor Perkhidmatan mencatatkan penguncupan yang lebih kecil 2.3 peratus berbanding negatif 4.8 peratus pada suku tahun keempat 2020 seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.17**. Bagi terma pelarasan musim, sektor ini telah pulih kepada 2.8 peratus (ST4 2020: -1.1%).

Prestasi dalam sektor Perkhidmatan ini disumbangkan oleh subsektor perdagangan borong dan runcit yang pulih sederhana pada 1.2 peratus (ST4 2020: -1.4%) dipengaruhi oleh peningkatan dalam semua segmen terutamanya kenderaan bermotor. Selain itu, subsektor kewangan & insurans dan maklumat & komunikasi masing-masing terus berkembang 11.3 peratus dan 6.3 peratus. Walau bagaimanapun, sektor Perkhidmatan kekal mencatatkan penyusutan negatif sebahagiannya disebabkan oleh subsektor penginapan dan makanan & minuman yang merosot 29.8 peratus (ST4 2020: -35.3%).

Tambahan pula, subsektor pengangkutan & penyimpanan menurun kepada 16.2 peratus (ST4 2020: -23.0%) dipengaruhi oleh kejatuhan dalam semua segmen kecuali pos & kurier yang merekodkan pertumbuhan dua angka berbanding suku tahun lepas.

Pembuatan

Sektor Pembuatan terus berkembang kepada 6.6 peratus berbanding 3.0 peratus pada suku tahun keempat 2020 (**Carta 1.18**). Sektor ini meningkat dengan ketara pada 4.2 peratus bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun (ST4 2020: -1.4%).

Prestasi ini dipacu oleh produk elektrik, elektronik & optikal (10.6%) diikuti oleh produk petroleum, kimia, getah & plastik (7.3%).

**Sektor Pembuatan berkembang 6.6%
pada suku pertama tahun 2021**

Sementara itu, peralatan pengangkutan, pembuatan lain & pembaikan bertumbuh pada 8.1 peratus berbanding 6.9 peratus pada suku tahun sebelumnya.

Pertanian

Sektor Pertanian bertumbuh marginal kepada 0.4 peratus berbanding negatif 1.0 peratus pada suku tahun keempat 2020 seperti yang digambarkan di **Carta 1.19**. Sektor ini merekodkan penurunan marginal 0.3 peratus bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun (ST4 2020: -4.4%).

Pertumbuhan ini didorong oleh prestasi yang lebih baik dalam subsektor pertanian lain (5.7%), perhutanan & pembalakan (11.5%) dan ternakan (3.5%) yang disokong oleh peningkatan dalam pengeluaran domestik.

Pembinaan

Sektor Pembinaan menurun kepada negatif 10.4 peratus berbanding negatif 13.9 peratus pada suku tahun lepas seperti yang digambarkan pada **Carta 1.20**. Sektor ini menurun sedikit kepada 1.6 peratus (ST4 2020: -3.6%) bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun.

Pertumbuhan ini dipacu oleh penurunan yang lebih perlahan dalam kejuruteraan awam, bangunan kediaman dan bangunan bukan kediaman. Sementara itu, aktiviti pembinaan pertukangan khas mencatatkan pertumbuhan dua angka 16.9 peratus (ST4 2020: 9.4%).

Perlombongan dan pengkuarian

Sektor Perlombongan dan pengkuarian merekodkan pertumbuhan negatif yang lebih kecil 5.0 peratus pada suku tahun ini berbanding negatif 10.4 peratus pada suku tahun keempat 2020 seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.21**. Bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun, sektor ini meningkat 6.0 peratus (ST4 2020: -2.0%).

Prestasi ini disokong oleh peningkatan dalam pengeluaran gas asli dan pertumbuhan negatif yang perlahan dalam minyak mentah & kondensat.

Perbelanjaan penggunaan akhir

Perbelanjaan penggunaan akhir mencatatkan penurunan marginal 0.3 peratus berbanding negatif 2.3 peratus yang direkodkan pada suku tahun sebelumnya seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.22**.

Perbelanjaan penggunaan akhir swasta merekodkan penyusutan yang lebih kecil 1.5 peratus dari negatif 3.5 peratus pada suku tahun yang lepas didorong oleh perbelanjaan ke atas barang-barang keperluan asas seperti makanan & minuman bukan alkohol, perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain dan komunikasi. Seterusnya, restoran & hotel, perkhidmatan rekreasi & kebudayaan dan hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah iaitu perbelanjaan ke atas barang-barang bukan keperluan utama menunjukkan pertumbuhan negatif yang lebih baik pada suku tahun ini. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta meningkat 4.7 peratus bagi terma pelarasan musim (ST4 2020: -1.5%).

Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan meningkat 5.9 peratus (ST4 2020: 2.4%). Pertumbuhan ini disebabkan oleh perbelanjaan yang tinggi ke atas bekalan dan perkhidmatan. Bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun, Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan meningkat 6.7 peratus (ST4 2020: -2.7%).

**PMTK menyusut lebih kecil 3.3%
pada suku pertama 2021**

Pembentukan modal tetap kasar

Pembentukan modal tetap kasar (PMTK) mencatatkan penyusutan lebih kecil 3.3 peratus pada suku tahun pertama 2021 berbanding negatif 11.8 peratus pada suku tahun sebelumnya seperti yang ditunjukkan di **Carta 1.23**. Bagi terma pelarasan musim, PMTK mencatatkan pertumbuhan marginal negatif 0.02 peratus dari 2.0 peratus pada suku tahun yang lepas.

Prestasi PMTK disokong oleh pertumbuhan dua angka 10.3 peratus (ST4 2020: -9.0%) dalam jentera & peralatan selepas merekodkan penyusutan bagi sembilan suku tahun sebelum ini. Struktur dan aset lain masing-masing mencatatkan pertumbuhan negatif 10.4 peratus (ST4 2020: -13.2%) dan 7.0 peratus (ST4 2020: -13.2%) pada suku tahun ini.

Sektor swasta (sumbangan: 80.6%) mencatatkan pertumbuhan positif 1.3 peratus (ST4 2020: -6.6%). Manakala, sektor awam menyusut kepada 18.6 peratus dari negatif 20.4 peratus pada suku tahun sebelumnya.

Eksport dan import

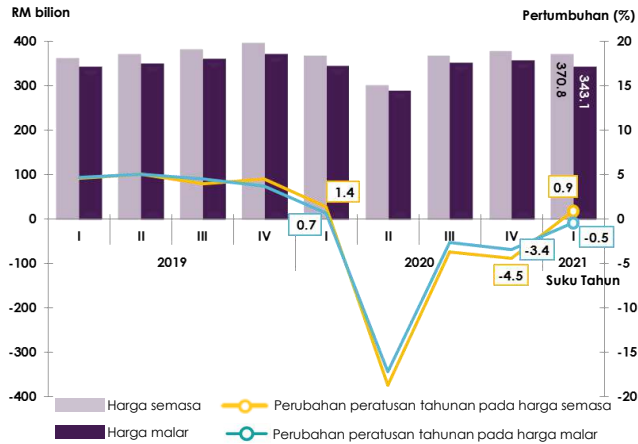
Eksport pulih kepada pertumbuhan dua angka 11.9 peratus (ST4 2020: -2.1%) dipengaruhi oleh pertumbuhan lebih baik dalam eksport barangan seperti yang ditunjukkan pada **Carta 1.24**. Bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun, eksport bertumbuh 9.5 peratus (ST4 2020: 1.0%).

Import berkembang 13.0 peratus dari negatif 3.3 peratus pada suku tahun sebelumnya disebabkan oleh pengembangan dalam import barangan. Bagi pelarasan musim suku tahun ke suku tahun, import meningkat 15.4 peratus (ST4 2020: 3.8%).

CARTA PERTUMBUHAN EKONOMI MALAYSIA SUKU TAHUN PERTAMA 2021

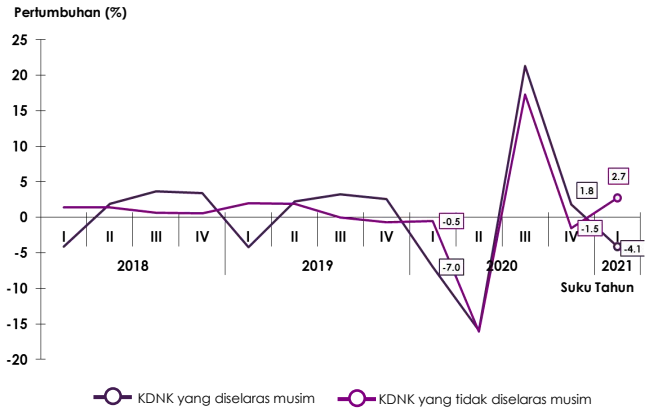
Carta 1.15

KDNK - Nilai ditambah dan perubahan peratusan tahunan, 2019-2021

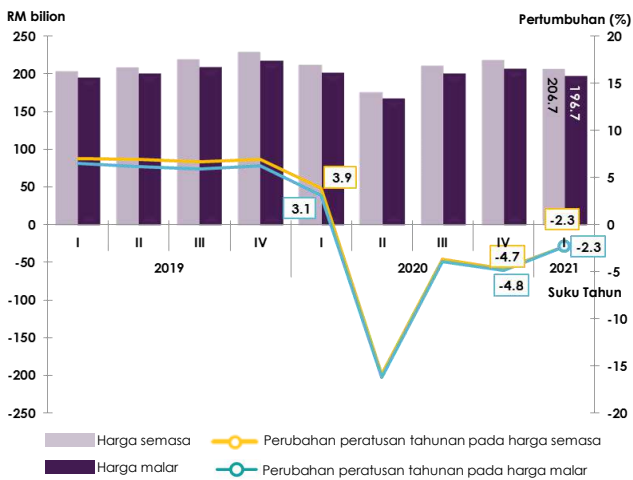
Carta 1.16

KDNK pelarasan musim - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya, 2019-2021

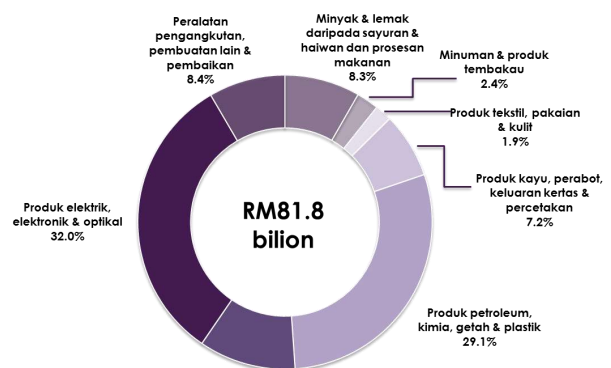
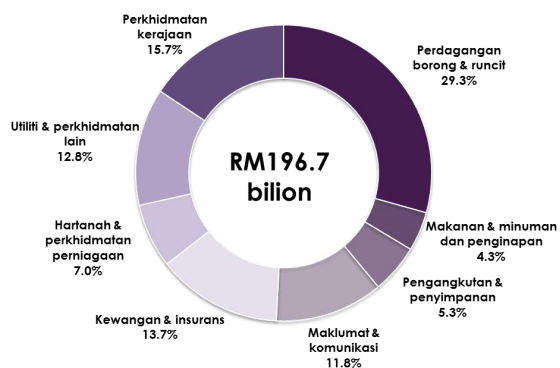
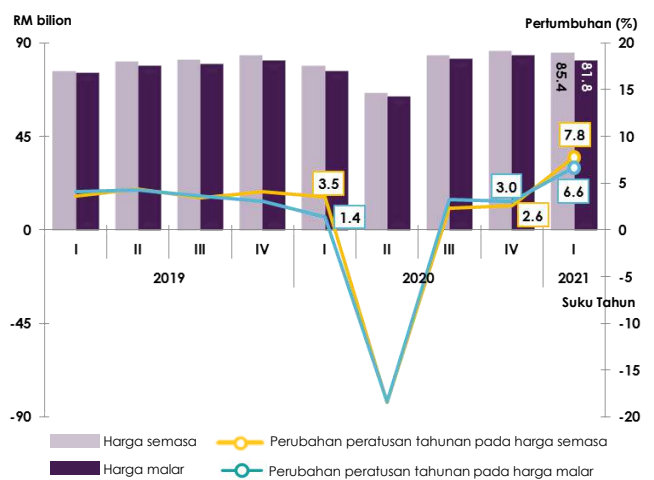
Carta 1.17

Perkhidmatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

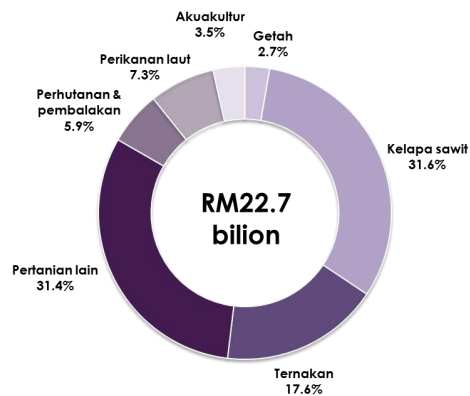
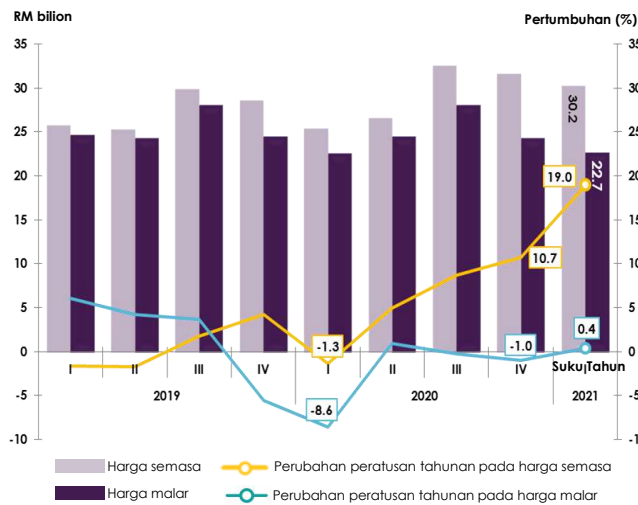
Carta 1.18

Pembuatan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

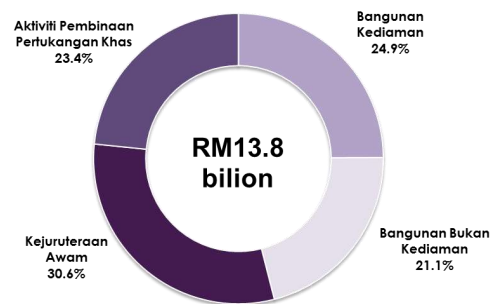
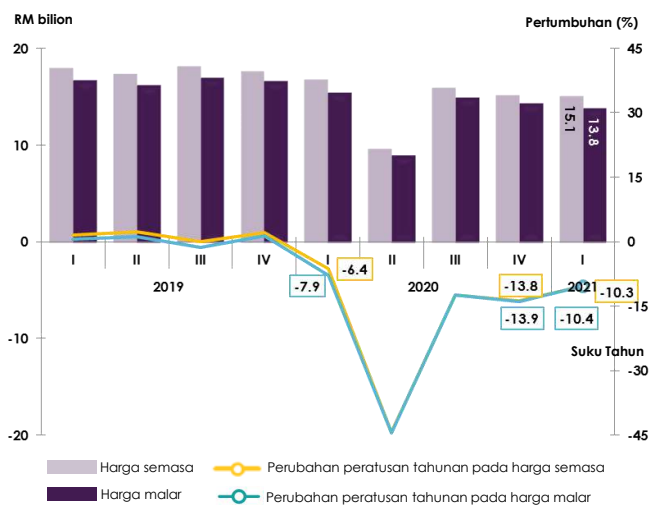
Carta 1.19

Pertanian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

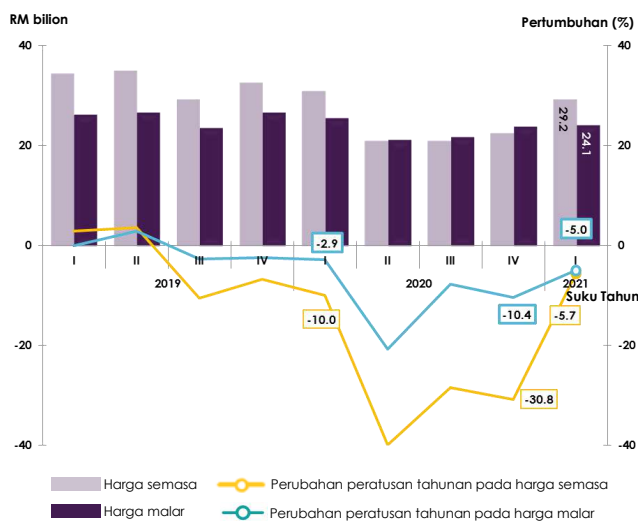
Carta 1.20

Pembinaan - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

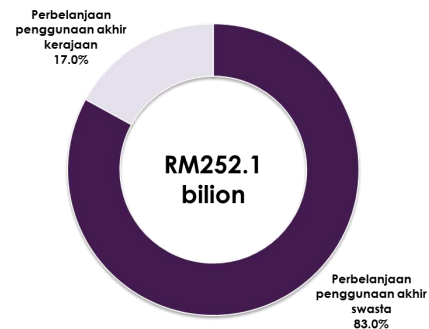
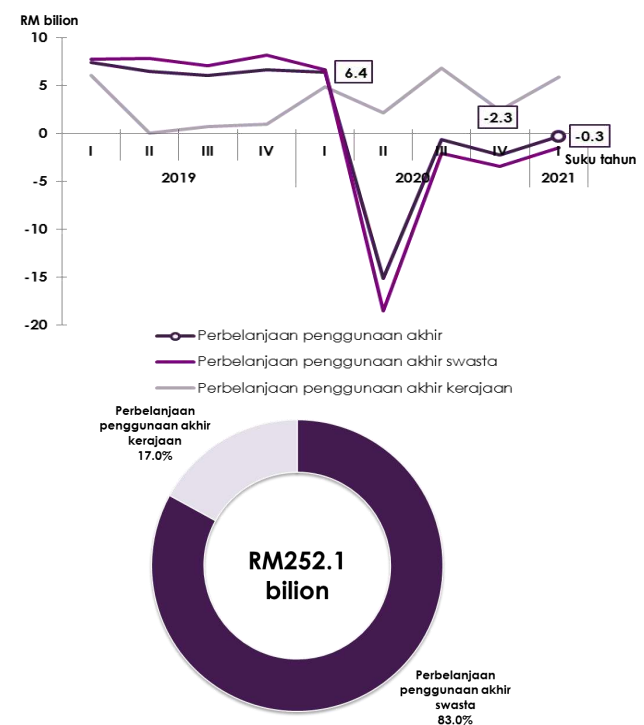
Carta 1.21

Perlombongan dan pengkuarian - Nilai ditambah, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 pada harga malar 2015

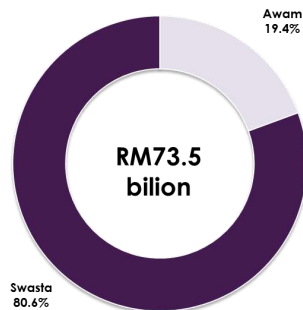
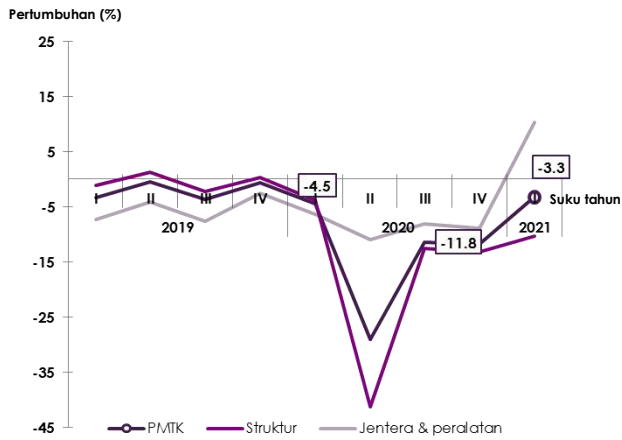
Carta 1.22

Perbelanjaan penggunaan akhir - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

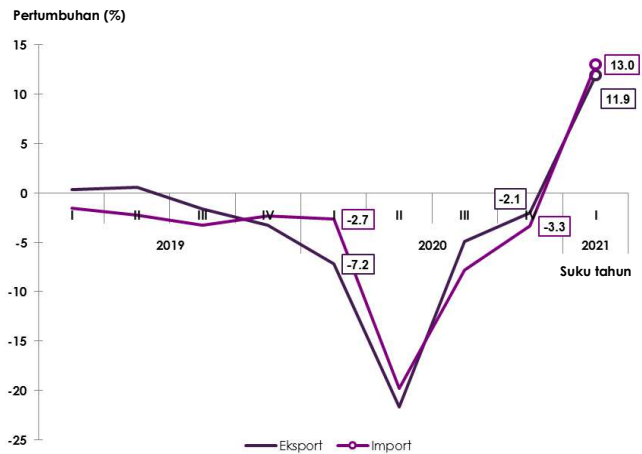
Carta 1.23

PMTK dan komponen - Nilai, perubahan peratusan tahunan 2019-2021 dan sumbangan peratusan pada harga malar 2015

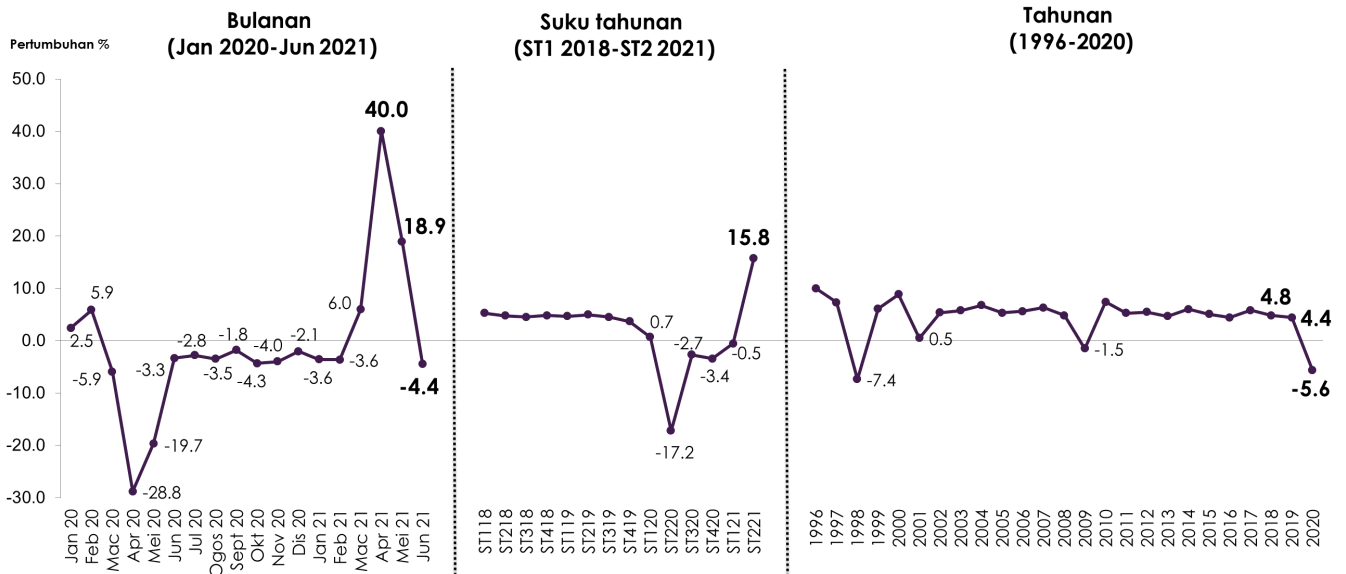

Carta 1.24

Eksport dan import - Perubahan peratusan tahunan pada harga malar 2015, 2019-2021

Carta 1.25 Pertumbuhan KDNK (tahun ke tahun)

Jadual 1.3 Perubahan peratusan KDNK suku tahunan bagi negara terpilih, ST1 2019– ST1 2021

Negara	Jenis pertumbuhan	2019				2020				2021
		ST1	ST2	ST3	ST4	ST1	ST2	ST3	ST4	ST1
European Union 27	Tahunan	1.9	1.6	1.7	1.2	-2.7	-13.8	-4.0	-4.4	-1.2
	Pelarasan musim*	0.5	0.3	0.3	0.1	-3.2	-11.1	11.7	-0.4	-0.1
United Kingdom	Tahunan	1.7	1.5	1.4	1.2	-2.2	-21.4	-8.5	-7.3	-6.1
	Pelarasan musim*	0.6	0.1	0.5	0.0	-2.8	-19.5	16.9	1.3	-1.6
USA	Tahunan	2.2	2.1	2.3	2.6	0.6	-9.1	-2.9	-2.3	0.5
	Pelarasan musim*	2.4	3.2	2.8	1.9	-5.1	-31.2	33.8	4.5	6.3
Japan	Tahunan	0.0	0.4	1.1	-1.4	-2.1	-10.1	-5.6	-1.1	-1.6
	Pelarasan musim*	0.4	0.1	0.1	-1.9	-0.5	-8.1	5.3	2.8	-1.0
Republic of Korea	Tahunan	-0.2	1.0	0.4	1.3	-1.3	-3.2	2.2	1.1	1.7
	Pelarasan musim*	1.9	2.3	2.1	2.6	1.5	-2.6	-1.0	-1.1	1.9
Hong Kong	Tahunan	0.3	0.1	-3.2	-3.6	-9.1	-9.0	-3.6	-2.8	7.9
	Pelarasan musim*	0.7	-0.6	-3.4	-0.4	-5.0	-0.4	2.4	0.5	5.4
Taiwan	Tahunan	1.9	2.9	3.3	3.7	2.5	0.4	4.3	5.2	8.9
	Pelarasan musim*	0.5	1.5	0.7	1.1	-0.7	-0.8	5.0	1.4	3.1
	Pelarasan musim**	2.0	6.0	2.9	4.3	-2.6	-3.2	21.6	5.8	12.8
Singapore	Tahunan	1.6	1.4	1.1	1.3	0.0	-13.3	-5.8	-2.4	1.3
	Pelarasan musim*	0.8	0.3	0.3	0.1	-0.6	-13.1	9.0	3.8	3.1
	Pelarasan musim**	3.1	1.0	1.2	0.2	-2.4	-43.0	41.0	15.9	13.2
China	Tahunan	6.3	6.0	5.9	5.8	-6.8	3.2	4.9	6.5	18.3
	Pelarasan musim*	1.8	1.0	1.3	1.6	-9.3	10.1	3.1	3.2	0.6
Thailand	Tahunan	2.8	2.4	2.7	1.3	-2.1	-12.1	-6.4	-4.2	-2.6
	Pelarasan musim*	1.6	0.8	-0.1	-1.2	-1.5	-9.5	6.3	1.1	0.2
Philippines	Tahunan	5.9	5.6	6.3	6.6	-0.7	-17.0	-11.6	-8.3	-4.2
	Pelarasan musim*	2.1	1.9	1.6	0.6	-4.3	-14.9	8.2	3.8	0.3
Indonesia	Tahunan	5.1	5.1	5.0	5.0	3.0	-5.3	-3.5	-2.2	-0.7
	Pelarasan musim*	-0.5	4.2	3.1	-1.7	-2.4	-4.2	5.1	-0.4	-1.0
Malaysia	Tahunan	4.7	5.0	4.5	3.7	0.7	-17.2	-2.7	-3.4	-0.5
	Pelarasan musim*	2.0	1.9	0.0	-0.7	-0.5	-16.1	17.3	-1.5	2.7

Sumber: Laman sesawang Pejabat Statistik Negara (NSO) terpilih dan Pertubuhan Kerjasama dan Pembangunan Ekonomi (OECD)

Pelarasan musim* = Data KDNK yang diselaras musim

Pelarasan musim** = Kadar tahunan pelarasan musim

Rencana 1: Impak Perintah Kawalan Pergerakan kepada industri berasaskan pelancongan di peringkat negeri¹

Oleh: Nur Shazureen Adnan, Nurul Isma Nasuha Azahani,
Abdul Hadi Alias dan Herzie Mohamed Nordin

1.0 Pendahuluan

Pandemik COVID-19 merupakan wabak yang berpunca daripada sindrom pernafasan akut teruk koronavirus 2 (SARS-CoV-2). Virus ini mula dikesan pada November 2019 di Bandaraya Wuhan, Hubei China dan pada 13 Mac 2020 Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) mengumumkan bahawa Europe telah menjadi pusat baharu pandemik (WHO, 2020). Penularan pandemik ini telah membawa kepada gangguan sosioekonomi global apabila pelbagai usaha pencegahan penyebaran dilaksanakan termasuk sekatan perjalanan, kuarantin, penangguhan acara dan pembatalan serta penutupan kemudahan. Sehingga 30 Disember 2020, sebanyak 216 negara dan wilayah di seluruh dunia telah dijangkiti virus ini di mana lebih daripada 82.4 juta kes telah dilaporkan dengan melibatkan 1.8 juta kes kematian (Worldometer, 2020). Pandemik ini ternyata telah memberi impak kepada seluruh dunia dan Malaysia tidak terkecuali menerima kesan wabak ini apabila pada tahun 2020 sebanyak 113,010 kes positif telah direkodkan dan melibatkan 471 kes kehilangan nyawa (KKM, 2020).

Krisis kesihatan yang mempengaruhi landskap ekonomi global telah mengakibatkan kesan kemelesetan yang mendalam pada tahun 2020 apabila KDNK benar menguncup 3.2 peratus (2019: 2.8%) berdasarkan laporan *International Monetary Fund (IMF)* dalam *World Economic Outlook Update July 2021*, dengan landasan pemulihan yang tidak sekata. Menurut IMF (2020) juga, kemerosotan pada tahun 2020 adalah yang terburuk sejak kemelesetan besar pada tahun 1930-an. Perkembangan berhubung pandemik COVID-19 dan tindak balas dasar yang belum pernah diambil sebelum ini bagi mengimbangi kejutan ekonomi yang berlaku telah memberi impak kepada trajektori pertumbuhan global. Gangguan aliran ekonomi yang berlaku susulan penularan pandemik ini dipengaruhi sebahagian besarnya oleh langkah-langkah pembendungan yang diperkenalkan untuk menangani pandemik dan penghindaran risiko yang meningkat. Perdagangan global turut menguncup sebanyak negatif 8.3 peratus pada tahun 2020 (2019: 0.9%).

Pandemik COVID-19 yang memberi kesan besar terhadap kesihatan awam turut mempengaruhi salah satu pendapatan utama ekonomi global iaitu industri pelancongan. Kebanyakan negara telah menguatkuasakan sekatan perjalanan bagi mengekang penyebaran virus yang mengakibatkan perjalanan ke seluruh dunia mengalami penurunan ketara semenjak dari awal tahun 2020. Pada tahun 2020, pendapatan global dari industri pelancongan dianggarkan menyusut kepada USD568.6 bilion berbanding USD711.94 bilion pada tahun sebelumnya, iaitu penurunan lebih daripada 20 peratus. Kawasan yang menunjukkan impak penurunan tertinggi adalah Europe apabila pendapatan berkurang daripada USD211.97 bilion pada 2019 kepada USD124 bilion pada tahun 2020 (Statista, 2020)

Melihat dalam konteks ekonomi Malaysia, krisis kesihatan pandemik COVID-19 yang mencetuskan ketidakpastian ini turut menjejaskan keupayaan trajektori pertumbuhan ekonomi negara. Pelaksanaan PKP yang mula dikuatkuasakan oleh kerajaan Malaysia pada 18 Mac 2020 yang

¹Rencana ini adalah pandangan penulis dan tidak mewakili pandangan Jabatan Perangkaan Malaysia

bertujuan untuk membendung penularan virus COVID-19 telah memberi impak yang signifikan kepada ekonomi negara. Antara industri yang terjejas dengan mendalam sehingga hampir membawa kepada kelumpuhan adalah industri berasaskan pelancongan. Di peringkat nasional, sektor Perkhidmatan yang menyumbang 57.7 peratus kepada keseluruhan KDNK merekodkan penyusutan sebanyak 5.5 peratus, berbanding 6.2 peratus pada tahun 2019. Penginapan dan makanan & minuman merupakan subsektor yang mencatatkan kemerosotan paling ketara berbanding subsektor lain, iaitu menyusut 26.5 peratus (2019: 9.6%). Penutupan pintu masuk sempadan negara serta larangan merentas negeri telah memberi kesan yang besar kepada industri pelancongan di Malaysia.

Pelancongan merupakan antara industri yang menyumbang secara signifikan kepada pendapatan negara. Merujuk kepada laporan Akaun Satelit Pelancongan (TSA), pada tahun 2019 Nilai Ditambah Kasar Industri Pelancongan (NDKIP) Malaysia mencatatkan sumbangan sebanyak 15.9 peratus kepada KDNK dengan nilai RM240.2 bilion. Daripada perspektif sektor Perkhidmatan, industri pelancongan telah menyumbang 27.9 peratus kepada keseluruhan sektor tersebut pada tahun 2019. Penggunaan pelancongan *internal* yang merangkumi perbelanjaan pelancongan *inbound* dan domestik bertumbuh 6.8 peratus. Sumbangan perbelanjaan pelancongan domestik terhadap penggunaan pelancongan *internal* meningkat kepada 50.9 peratus daripada 48.6 peratus pada tahun sebelumnya. Sebaliknya perbelanjaan pelancongan *inbound* telah menurun daripada 51.4 peratus kepada 49.1 peratus.

2.0 Pernyataan masalah

Pada tahun 2019, industri pelancongan telah menjana pendapatan sebanyak RM86.1 bilion kepada ekonomi Malaysia, dengan merekodkan 26.1 juta jumlah ketibaan pelancong antarabangsa. Sepuluh negara yang mencatatkan bilangan ketibaan pelancong antarabangsa tertinggi ke negara ini pada tahun 2019 ialah Singapore (10,163,882), Indonesia (3,623,277), China (3,114,257), Thailand (1,884,306), Brunei (1,216,123), India (735,309), Republic of Korea (673,065), Japan (424,694), Philippines (421,908) dan Viet Nam (400,346). Malaysia menduduki tangga ke-15 dari segi ketibaan pelancong dan merujuk kepada perspektif hasil terimaan pelancong, Malaysia berada pada kedudukan ke-21 dalam kalangan 50 negara (UNWTO, 2019).

Justeru, langkah penutupan sempadan dan sekatan perjalanan antara negeri dan daerah susulan daripada pelaksanaan PKP secara langsung telah menjejaskan prestasi industri pelancongan pada tahun 2020 apabila ketibaan pelancong antarabangsa dan pelancong domestik menyaksikan kemerosotan yang ketara. Senario ini telah mempengaruhi penyusutan dalam kadar penginapan hotel serta bilangan tetamu hotel dan seterusnya memberi kesan negatif kepada industri berasaskan pelancongan dalam negara.

Prestasi industri berasaskan pelancongan di peringkat negeri pada tahun 2020 yang terkesan dengan penularan pandemik ini telah mengakibatkan tahap keupayaan dan penjanaan industri pelancongan negara berhadapan dengan krisis pendapatan dan prestasi yang membimbangkan. Segmen penginapan dan makanan & minuman serta perkhidmatan pengangkutan secara jelasnya menerima impak yang mendalam di peringkat negeri. Walau bagaimanapun, di sebalik kesan penularan dan pelaksanaan sekatan yang dilaksanakan dalam negara, setiap negeri mempunyai tindak balas yang tidak sekata apabila kesan dan kadar penurunan industri berkenaan dilihat berbeza antara negeri. Berdasarkan pertumbuhan nilai

ditambah bagi aktiviti penginapan dan makanan & minuman, Sabah merekodkan kemerosotan yang paling ketara berbanding negeri lain dengan negatif 37.9 peratus, yang juga merekodkan prestasi lebih rendah berbanding negatif 26.5 peratus di peringkat nasional. W.P. Kuala Lumpur dan Selangor juga merupakan negeri yang turut terjejas dengan masing-masing menyusut 30.2 peratus dan 29.3 peratus. Namun begitu, beberapa negeri dilihat mampu mencatatkan penurunan yang lebih sederhana, seperti Kelantan (-16.6%), Sarawak (-18.6%), Terengganu (-18.6%) dan Negeri Sembilan (-20.0%).

Selain itu, antara segmen utama dalam industri berasaskan pelancongan adalah perkhidmatan pengangkutan penumpang. Pada tahun 2020, nilai ditambah bagi aktiviti pengangkutan darat dan pengangkutan udara di peringkat nasional menyusut 40.1 peratus. Negeri-negeri yang mempunyai sumbangan pelancong antarabangsa yang agak signifikan seperti Pulau Pinang dan Sabah masing-masing merekodkan penurunan 48.9 peratus dan 48.4 peratus. Selain itu, penurunan ketara turut direkodkan oleh Selangor (-42.3%) dan Kedah (-44.0%). Walau bagaimanapun, peratus penurunan di W.P. Kuala Lumpur (-31.3%) dilihat secara relatifnya lebih sederhana memandangkan aktiviti pengangkutan udara yang merupakan segmen utama yang menerima impak negatif tidak terdapat di wilayah ini.

Kesan penurunan aktiviti-aktiviti ini secara langsung akan mempengaruhi prestasi keseluruhan industri berasaskan pelancongan di peringkat negeri dan seterusnya menyumbang kepada penurunan NDKIP peringkat nasional sama ada dari sudut pertumbuhan mahupun sumbangan terhadap ekonomi Malaysia 2020. Secara umumnya faktor penurunan industri pelancongan telah pun dijangka apabila penutupan sempadan negara dilaksanakan. Kesan ini diperjelaskan lagi menerusi sekatan merentas negeri dan daerah setelah pelaksanaan PKP dan PKPB diperkenalkan pada setiap negeri berikutan capaian jumlah kes positif yang tinggi. Perbelanjaan pelancongan domestik yang menyumbang sekitar 50.9 peratus kepada penggunaan pelancongan *internal* seperti yang dicatatkan pada tahun 2019 pastinya terus menghimpit keupayaan kelangsungan industri ini apabila ketibaan pelancong domestik turut merosot seperti di Sabah dengan 53.1 peratus, Sarawak (-52.5%), Melaka (-48.0%), Pahang (-46.5%), W.P. Kuala Lumpur (-45.1%), Selangor (-41.3%) dan Negeri Sembilan (-40.5%).

Kajian ini akan meneliti sama ada perbezaan dalam bilangan hari penguatkuasaan PKP dan PKPB di setiap negeri menyumbang kepada impak yang berbeza mengikut negeri. Selain itu profil ketibaan pelancong seperti kebergantungan negeri kepada pelancong asing dan ciri-ciri pelancong dijangka akan menentukan kadar penurunan prestasi di peringkat negeri. Melalui kajian ini juga, negeri utama yang mempengaruhi kelembapan prestasi industri pelancongan di peringkat nasional turut akan dikenal pasti.

3.0 Objektif kajian

- i. Mengenal pasti negeri-negeri signifikan yang menyumbang kepada kemerosotan industri berasaskan pelancongan di peringkat nasional;
- ii. Menganalisis perhubungan ketibaan pelancong antarabangsa, ketibaan pelancong domestik, eksport perjalanan, perbelanjaan domestik dan perbelanjaan bermalam dengan industri berkaitan pelancongan;
- iii. Mengkaji impak sekatan perjalanan kepada industri berasaskan pelancongan; dan

- iv. Mengenal pasti hubungan antara kesan purata perbelanjaan per kapita pelancong antarabangsa terhadap industri berasaskan pelancongan di negeri terpilih.

4.0 Kajian lepas

Krisis kesihatan dan ketidakstabilan ekonomi di kebanyakan negara berada pada tahap yang agak kritikal kesan daripada peningkatan kes harian jangkitan COVID-19 di seluruh dunia. Penularan pandemik COVID-19 dalam tempoh yang lama merupakan cabaran paling getir yang dihadapi dan turut melumpuhkan industri pelancongan di seluruh dunia. Pandemik COVID-19 telah memberi impak kejatuhan yang lebih ketara berbanding hasil kajian yang diperolehi sebelum ini. Ia seterusnya membawa kesan negatif jangka panjang terhadap industri pelancongan dan keseluruhan ekonomi negara (Skare et al., 2020). Di USA, kehilangan pekerjaan dalam industri pelancongan telah menyebabkan kerugian sebanyak USD8 juta yang memaksa pengurangan perbelanjaan dalam industri pelancongan. Di Brazil, 80 peratus sektor perhotelan ditutup disebabkan pengurangan ketibaan pelancong sebanyak 50 peratus pada tahun 2020. French yang melaksanakan perintah berkurung telah menyebabkan 1 juta orang penduduk kehilangan pekerjaan dalam sektor teknikal dan 80 peratus kehilangan pekerjaan dalam industri pemakanan (Roy, 2020).

Penutupan sempadan negara berikutan daripada pelaksanaan PKP telah mendorong kepada kemerosotan kemasukan pelancong antarabangsa. Keadaan ini jelas menyumbang kepada penurunan pendapatan negara. Sektor pelancongan secara langsung mempengaruhi industri yang berkaitan dengannya seperti penginapan, pengangkutan, membeli-belah, makanan dan minuman, seni dan budaya dan penganjuran acara-acara perniagaan (Ammituh & Abdullah, 2020). Dari sudut pelancong domestik pula, sekatan perjalanan dan halangan merentas negeri dan daerah telah memberi kesan kepada negeri yang mempunyai kebergantungan kepada pelancong domestik. Impak pelaksanaan PKP di Malaysia menyebabkan para peniaga serta pengusaha mengalami kerugian yang ketara. Penutupan operasi sektor pelancongan dan perhotelan menyebabkan pihak syarikat menanggung kerugian yang besar sehingga ada di antara mereka yang jatuh mufli. Di samping itu, ramai pekerja dalam sektor pelancongan terpaksa diberhentikan akibat pandemik COVID-19 (Mapjabil et al., 2020). Menurut Tran et al. (2020), sekatan perjalanan merupakan faktor utama yang mempengaruhi kejatuhan dalam bilangan ketibaan pelancong. Kajian tersebut juga menjelaskan impak negatif yang direkodkan oleh Thailand dan New Zealand berikutan dari kemerosotan bilangan pelancong adalah lebih signifikan berbanding Taiwan dan Hong Kong.

Selain itu, kajian yang dijalankan oleh Farzanegan et al. (2020) juga menjelaskan perkaitan kukuh antara kemasukan pelancong asing dengan kadar pendedahan kepada risiko jangkitan dan kematian disebabkan oleh COVID-19 yang melibatkan sebanyak 90 buah negara. Kajian tersebut juga membuktikan bahawa kedatangan pelancong asing merupakan antara penyumbang penting dalam pendapatan ekonomi negara.

Sektor pelancongan adalah salah satu sektor yang paling terkesan akibat pandemik COVID-19. Krisis ini memberi impak kepada sektor penerbangan yang mana ramai pelancong membatalkan tempahan penerbangan disebabkan kerisauan terhadap penyakit yang boleh membawa maut ini. Hasil kajian oleh Couto et al. (2020) menjelaskan bahawa 57.5 peratus penduduk Azores Archipelago tidak akan melakukan perjalanan untuk menghabiskan percutian pada tahun 2020

dan majoriti penduduknya tidak akan membuat tempahan percutian sepanjang tahun 2020. Kajian oleh Kumar dan Nafi (2020) menjelaskan kesan COVID-19 terhadap sektor pelancongan di Bangladesh. Hasil daripada kajian ini membuktikan bahawa pandemik COVID-19 memberi kesan yang signifikan terhadap perjalanan dan pelancongan global. Pelancong domestik dan antarabangsa telah membatalkan tempahan di Bangladesh yang mendorong kejatuhan bagi sektor penerbangan dan penurunan bilangan pengunjung hotel di Bangladesh.

Peningkatan jumlah kes juga telah mendorong kepada pembatalan banyak lawatan yang memberi impak terhadap penurunan bilangan pelancong di Malaysia. Pandemik ini telah menyebabkan ramai pelancong dari serata dunia membatalkan tempahan dan telah menangguhkan perjalanan pelancongan. Operasi hotel dan penerbangan merupakan industri yang sangat terkesan berikutan penularan pandemik ini. Tambahan pula, sekatan perjalanan menyebabkan penurunan bilangan pelancong sama ada pelancong domestik mahupun pelancong antarabangsa (Foo et al., 2020).

5.0 Metodologi kajian

5.1 Sumber data

Sumber data yang digunakan adalah nilai ditambah industri berasaskan pelancongan di peringkat Malaysia dan negeri yang dikeluarkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia. Data pada harga malar 2015 dan nominal iaitu pada harga semasa digunakan di dalam kajian ini. Oleh itu, beberapa hasil kajian dipengaruhi oleh faktor inflasi dan deflasi harga. Selain itu, data sekunder juga diaplikasikan yang melibatkan agensi daripada Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM), Majlis Keselamatan Negara (MKN), Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) yang antaranya merangkumi maklumat seperti bilangan kes positif COVID-19, bilangan hari PKP, ketibaan pelancong antarabangsa, bilangan tetamu hotel dan purata perbelanjaan per kapita mengikut negara terpilih. Antara maklumat lain yang terlibat adalah statistik pelancongan domestik seperti perbelanjaan bermalam, jumlah perbelanjaan dan bilangan pelawat domestik menerusi penerbitan Survei Pelancongan Domestik.

5.2 Konsep

Kajian ini dilaksanakan bagi mengkaji impak pelaksanaan PKP kepada industri berasaskan pelancongan di peringkat Malaysia dan negeri yang merangkumi 13 negeri dan 2 Wilayah Persekutuan. Klasifikasi industri berasaskan pelancongan ini adalah berdasarkan kepada Piawaian Klasifikasi Industri Malaysia 2008 Ver. 1.0 (MSIC 2008). Terdapat sembilan industri yang diklasifikasikan di dalam sektor pelancongan antaranya adalah penginapan, penyediaan makanan & minuman, peruncitan, pengangkutan, perkhidmatan agensi pengembaraan dan penempahan lain dan perkhidmatan kebudayaan.

Berdasarkan Jadual 1(a), terdapat tiga kaedah yang dilaksanakan untuk mengkaji impak PKP kepada industri berasaskan pelancongan. Kaedah tersebut adalah seperti berikut:

Jadual 1(a): Kaedah analisis

Kaedah	Analisis
Deskriptif	• Min • Maksimum • Sisihan piawai • Graf garis masa • Graf bar
Korelasi	• <i>Pearson Product Moment (r)</i>
<i>Kruskal-Wallis H</i>	• <i>Kruskal-Wallis H</i>

Analisis deskriptif digunakan untuk menganalisis trend bagi pemboleh ubah seperti ketibaan pelancong antarabangsa, perbelanjaan domestik dan eksport perkhidmatan perjalanan.

Seterusnya, analisis korelasi *Pearson Product Moment* merupakan antara metodologi yang digunakan di dalam kajian ini. Korelasi *Pearson* merupakan kaedah statistik yang mengukur kekuatan pertalian antara pemboleh ubah iaitu bilangan pelancong antarabangsa, eksport perjalanan, bilangan pelawat domestik, perbelanjaan pelancong domestik, perjalanan bermalam, purata perbelanjaan per kapita dan industri berasaskan pelancongan. Hubungan antara pemboleh ubah dikategori seperti berikut (Ratner, 2009):

Jadual 1(b): Nilai dan hubungan korelasi

Nilai korelasi, r	Tafsiran deskriptif
1	Korelasi linear positif sempurna
0.7 - 0.99	Korelasi linear positif tinggi
0.3 - 0.69	Korelasi linear positif sederhana
0.1 - 0.29	Korelasi linear positif rendah
0	Tiada korelasi

Kajian ini turut menggunakan analisis *Kruskal-Wallis H* atau dikenali sebagai *one-way ANOVA on ranks* iaitu ujian tak berparameter untuk membandingkan lebih daripada dua sampel (Ostertagová et al., 2014). Kajian ini tidak melaksanakan kaedah ANOVA satu hala disebabkan oleh tidak memenuhi andaian taburan normal. Oleh itu, metodologi *Kruskal-Wallis H* digunakan untuk menganalisis kesan PKP dan PKPB terhadap nilai ditambah subsektor perhotelan. Ujian ini dilakukan terhadap pemboleh ubah tak bersandar iaitu mengikut kumpulan bilangan hari PKP yang dikategorikan kepada tiga kumpulan seperti pada Jadual 1(c) terhadap pemboleh ubah bersandar (nilai ditambah subsektor perhotelan). Terdapat beberapa andaian yang perlu dipenuhi antaranya adalah skala pengukuran pemboleh ubah bersandar hendaklah ordinal atau berterusan, kedua-dua sampel saling bergantung dan pemboleh ubah tidak bersandar terdiri daripada dua atau lebih kumpulan (Laerd Statistics, 2018). Sekiranya hasil kajian adalah signifikan, proses seterusnya adalah menganalisis ujian *post hoc*.

Jadual 1(c): Kumpulan hari PKP

Kumpulan	Bilangan hari PKP
1	Kurang daripada 100 hari
2	100 hari — 150 hari
3	Lebih daripada 150 hari

6.0 Hasil dan penemuan

6.1 Pengenalan

Jadual 1(d) memaparkan dua kategori pelancong, iaitu pelancong antarabangsa dan domestik dari tahun 2009 sehingga 2020. Bilangan kumulatif pelancong dalam Malaysia dari tahun 2009 hingga 2020 direkodkan seramai 975,874 ribu orang, meliputi 690,060 ribu pelancong domestik dan 285,814 pelancong antarabangsa. Komposisi pelancong domestik mencatatkan sumbangan sebanyak 70.7 peratus kepada keseluruhan bilangan pelancong manakala pelancong antarabangsa menyumbang 29.3 peratus.

Jadual 1(d): Jumlah pelancong antarabangsa dan pelancong domestik di Malaysia, 2009-2020

Tahun	Pelancong antarabangsa ('000)	Peratusan (%)	Pelancong domestik ('000)	Peratusan (%)
2009	23,646	42.7	31,776	57.3
2010	24,577	38.3	39,539	61.7
2011	24,714	35.1	45,731	64.9
2012	25,033	33.6	49,383	66.4
2013	25,715	32.1	54,406	67.9
2014	27,437	31.1	60,736	68.9
2015	25,721	29.1	62,730	70.9
2016	26,757	28.8	66,022	71.2
2017	25,948	26.9	70,523	73.1
2018	25,832	24.8	78,239	75.2
2019	26,101	23.6	84,716	76.4
2020	4,333	8.6	46,259	91.4
2009-2020	285,814	29.3	690,060	70.7

6.2 Statistik deskriptif bagi bilangan pelancong antarabangsa, eksport perjalanan, pelawat domestik, perbelanjaan pelancong domestik dan perjalanan bermalam dengan industri berasaskan pelancongan.

Berdasarkan Jadual 1(e), bilangan maksimum bagi pelancong domestik adalah 84,716 ribu orang pada tahun 2019 manakala pelancong antarabangsa merekodkan bilangan maksimum 27,437 ribu orang pada tahun 2014. Nilai minimum bagi pelancong domestik pula direkodkan pada tahun 2009 dengan 31,776 ribu orang dan 4,333 ribu orang bagi pelancong antarabangsa iaitu pada tahun 2020. Purata perbelanjaan pelancong dari dalam negara adalah sebanyak RM60,735.98 juta berbanding pelancong dari luar negara (RM23,817 juta) bagi tempoh 2009-2020.

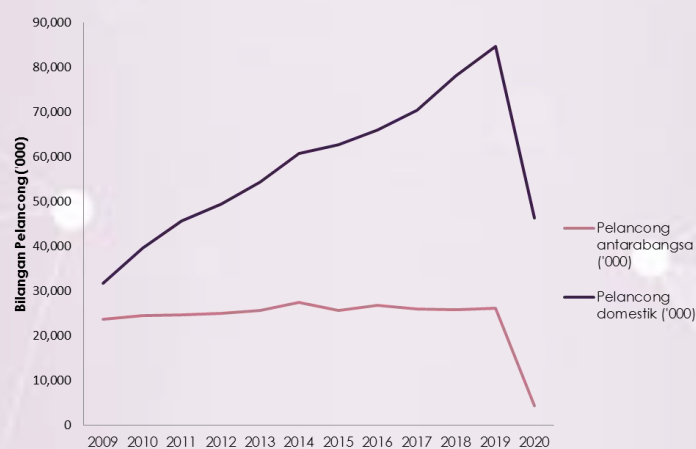
Perbelanjaan pelancong domestik pada tahun 2020 bernilai RM40,424 juta dengan penurunan sebanyak 60.8 peratus berbanding 11.5 peratus pada tahun 2019.

Jadual 1(e): Statistik deskriptif bagi bilangan pelancong antarabangsa, eksport perjalanan, pelawat domestik, perbelanjaan pelancong domestik dan perjalanan bermalam dengan industri berasaskan pelancongan, 2009-2020

Parameter	Minimum	Maksimum	Purata
Pelancong antarabangsa	4,333	27,437	23,817.83
Eksport perjalanan	12,496	82,114	64,509.15
Pelancong domestik	31,776	84,716	57,505.00
Perbelanjaan pelancongan domestik	25,975	103,184	60,735.98
Perjalanan bermalam	35,524	113,674	70,115.04

Statistik bilangan pelancong antarabangsa dan domestik diplotkan bagi mengenal pasti corak aliran pelancong untuk tempoh 12 tahun. Carta 1(a) memaparkan dominasi pelancong domestik berbanding pelancong antarabangsa, dengan kedua-dua kategori pelancong merekodkan penurunan yang mendadak pada tahun 2020. Pelancong antarabangsa direkodkan seramai 4,333 ribu orang (-83.4%) manakala pelancong domestik 46,259 ribu orang (-45.4%) dipengaruhi oleh sekatan perjalanan dikuatkuasakan susulan daripada penularan pandemik COVID-19.

Carta 1(a): Bilangan pelawat antarabangsa dan pelawat domestik, 2009-2020

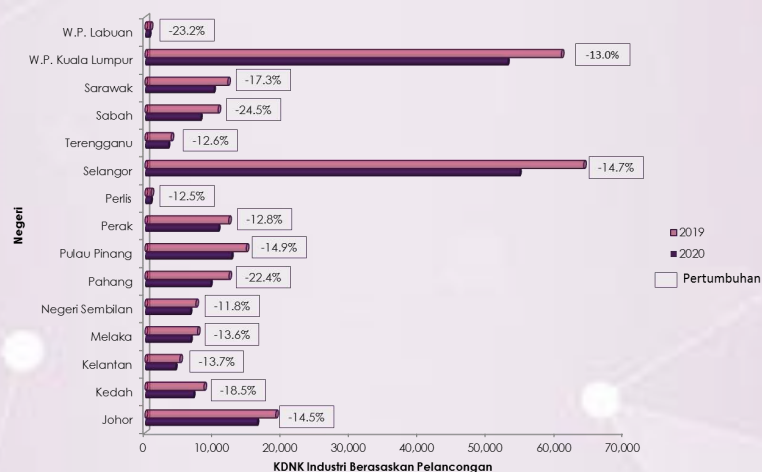

Sumber: MOTAC dan Survei Pelancongan Domestik

Industri berasaskan pelancongan di Malaysia dianggarkan mengalami kemerosotan ketara pada kadar 15 peratus sementara sumbangan industri ini dianggarkan meliputi 14.4 peratus kepada keseluruhan ekonomi Malaysia. Segmen utama yang mendorong kepada penyusutan tersebut adalah perkhidmatan penginapan, penyediaan makanan & minuman serta perkhidmatan kebudayaan, sukan dan rekreasi dengan masing-masing mencatatkan penurunan nilai ditambah sekitar RM5 bilion. Dari sudut kadar pertumbuhan, ketiga-tiga segmen tersebut merekodkan kemerosotan dua angka berbanding pertumbuhan mampan yang direkodkan pada tahun sebelumnya. Selain itu, perdagangan runcit yang merupakan pendominasi utama industri ini turut menyusut pada kadar 4.0 peratus pada tahun 2020.

Di peringkat negeri, Selangor dan W.P. Kuala Lumpur merupakan negeri penyumbang utama industri berasaskan pelancongan di Malaysia dengan masing-masing menyumbang 26.7 peratus dan 25.3 peratus pada tahun 2019. Selain itu, industri ini turut disumbangkan oleh Johor dengan 7.9 peratus, Pulau Pinang (6.2%), Pahang (5.1%) dan Perak (5.1%). Berdasarkan Carta 1(b), kemerosotan nilai ditambah yang direkodkan oleh Selangor adalah pada kadar 14.7 peratus, W.P. Kuala Lumpur (-13.0%), Johor (-14.5%), Pulau Pinang (-14.9%), Pahang (-22.4%) dan Perak (-12.8%). Walau bagaimanapun, negeri yang paling terjejas dari sudut pertumbuhan adalah Sabah dengan negatif 24.5 peratus. Penyusutan ketara ini disumbangkan oleh segmen perkhidmatan penginapan dan pengangkutan penumpang. Sabah mempunyai sumbangan dalam perkhidmatan penginapan dan makanan & minuman yang lebih signifikan berbanding struktur aktiviti ini di W.P. Kuala Lumpur. Sementara itu, bagi W.P. Kuala Lumpur, impak negatif yang direkodkan oleh segmen utama seperti perkhidmatan penginapan dan kebudayaan, sukan & rekreasi secara keseluruhannya telah diperlahankan oleh prestasi segmen pengangkutan penumpang memandangkan wilayah ini tidak mempunyai kebergantungan kepada aktiviti pengangkutan udara seperti di Sabah, Pahang dan Selangor.

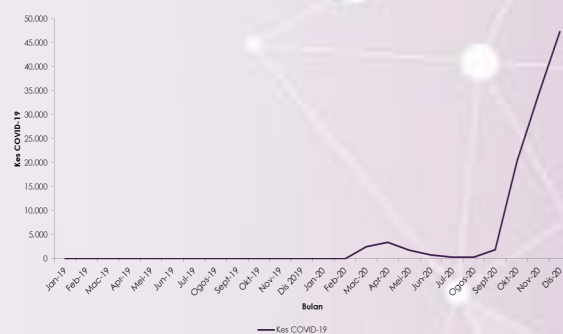
Carta 1(b): Nilai ditambah industri berasaskan pelancongan, 2019- 2020

Carta 1(c) memaparkan trend ketibaan pelancong antarabangsa ke Malaysia manakala Carta 1(d) merupakan bilangan kes positif COVID-19 yang direkodkan sehingga Disember 2020. Ketibaan pelancong antarabangsa ke Malaysia mula mencatatkan kejatuhan pada bulan Februari 2020 iaitu seramai 1,397,912 orang dan terus menurun dengan drastik bermula April 2020 (7,546 orang). Berikutan daripada peningkatan kes positif COVID-19 yang telah mencecah sehingga 100 kes sehari, penutupan sempadan dan sekatan perjalanan telah dikuatkuasakan sepenuhnya bermula 18 Mac 2020 melalui pelaksanaan PKP. Peningkatan kumulatif kes positif COVID-19 bermula pada Mac 2020 iaitu seramai 2,569 orang. Namun, bilangan kes pada bulan Jun menurun kepada 820 kes berbanding 1,817 pada bulan sebelumnya. Pada suku keempat 2020, bilangan kes positif COVID-19 meningkat secara mendadak bermula Oktober iaitu 20,324 kes (September: 1,884 kes) dan terus meningkat sehingga 47,313 kes pada Disember 2020.

Carta 1(c): Bilangan pelancong antarabangsa, Malaysia, Januari 2019 – Disember 2020

Sumber: MOTAC

Carta 1(d): Bilangan kes COVID-19, Malaysia Januari 2019 – Disember 2020

Sumber: KKM

Jadual 1(f) menunjukkan bilangan pengunjung hotel bagi pelancong domestik dan pelancong antarabangsa mengikut negeri bagi tahun 2019 dan 2020. Berdasarkan jadual tersebut, bilangan pengunjung hotel bagi pelancong domestik pada tahun 2020 adalah 30,530,594 orang (2019: 51,216,128 orang) manakala pelancong antarabangsa 4,680,153 orang (2019: 28,733,142 orang). Kebanyakan pelancong antarabangsa cenderung untuk melancong dan menginap di W.P. Kuala Lumpur, Sabah, Johor, Pahang dan Pulau Pinang. Dari sudut komposisi bilangan pengunjung hotel mengikut kategori, W.P. Kuala Lumpur merekodkan sumbangan pelancong antarabangsa dengan peratusan yang tinggi (59.6%) pada tahun 2019 diikuti oleh Pulau Pinang (44.6%) dan Sabah (42.0%). Selangor juga merekodkan peratusan yang signifikan bagi pelancong antarabangsa dengan sumbangan sebanyak 34.5 peratus. Walau bagaimanapun, peratusan yang minimal direkodkan di Kelantan (4.5%), Perlis (3.1%), Terengganu (9.4%) dan Sarawak (11.1%).

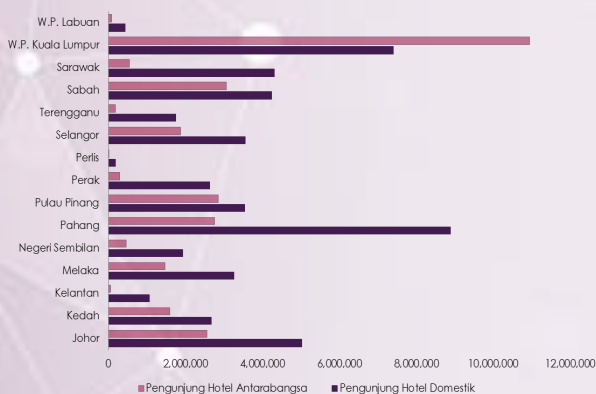
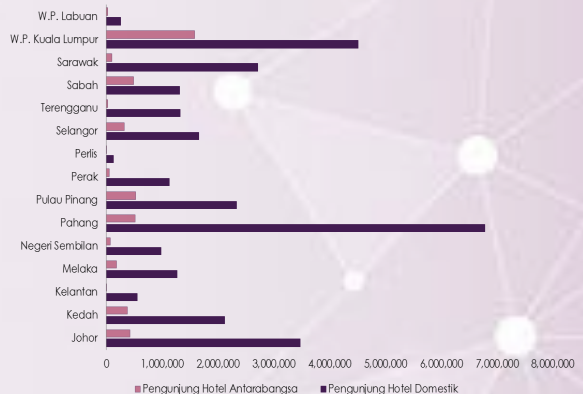
Penemuan ini konsisten dengan pertumbuhan nilai ditambah bagi aktiviti penginapan dan makanan & minuman apabila Sabah merekodkan kemerosotan ketara kepada negatif 37.9 peratus manakala W.P. Kuala Lumpur dan Selangor masing-masing menyusut 30.2 peratus dan 29.3 peratus. Namun begitu, penurunan yang lebih sederhana dicatatkan di beberapa negeri seperti Kelantan (-16.6%), Sarawak (-18.6%), Terengganu (-18.6%). Justeru, dapat disimpulkan bahawa kejatuhan dalam sektor penginapan turut bergantung kepada komposisi pelancong antarabangsa yang mengunjungi negeri tersebut apabila penurunan mendadak direkodkan susulan penutupan sempadan negara.

Carta 1(e) memaparkan bilangan pengunjung hotel bagi pelancong antarabangsa dan pelancong domestik mengikut negeri pada tahun 2019 manakala Carta 1(f) merupakan maklumat bagi tahun 2020. Semenjak pandemik COVID-19 melanda pada tahun 2020, jumlah ketibaan pelancong domestik dan antarabangsa terjejas dan menyebabkan penurunan dalam jumlah pelancong yang menginap di hotel. Ini secara langsung telah memberi kesan kepada industri berasaskan pelancongan di Malaysia. Ketibaan pelancong antarabangsa ke W.P. Kuala Lumpur mencatatkan penurunan signifikan iaitu 85.5 peratus manakala kedatangan pelancong domestik ke Sabah merosot 69.0 peratus pada tahun 2020. Di sebalik penurunan pelancong antarabangsa, pada tahun 2020 kategori pengunjung hotel di semua negeri bergantung kepada pelancongan domestik bagi mengurangkan impak kejatuhan segmen ini.

Jadual 1(f): Bilangan pengunjung hotel bagi pelancong domestik dan pelancong antarabangsa mengikut negeri, 2019-2020

Negeri	Pelancong domestik		Pelancong antarabangsa		Jumlah pelancong		Pelancong domestik (%)		Pelancong antarabangsa (%)	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Johor	5,020,019	3,472,179	2,548,685	418,237	7,568,704	3,890,416	66.3	89.2	33.7	10.8
Kedah	2,663,052	2,118,912	1,583,215	375,582	4,246,267	2,494,494	62.7	84.9	37.3	15.1
Kelantan	1,050,577	556,340	49,211	4,520	1,099,788	560,860	95.5	99.2	4.5	0.8
Melaka	3,252,525	1,262,949	1,465,372	120,422	4,717,897	1,383,371	68.9	91.3	31.1	8.7
Negeri Sembilan	1,928,835	980,525	459,539	66,437	2,388,374	1,046,962	80.8	93.7	19.2	6.3
Pahang	8,877,064	6,784,431	2,754,449	517,572	11,631,513	7,302,003	76.3	92.9	23.7	7.1
Pulau Pinang	3,541,246	526,295	2,848,750	526,295	6,389,996	1,052,590	55.4	50.0	44.6	50.0
Perak	2,623,351	1,128,553	293,256	55,135	2,916,607	1,183,688	89.9	95.3	10.1	4.7
Perlis	179,724	126,013	5,700	1,113	185,424	127,126	96.9	99.1	3.1	0.9
Selangor	3,548,963	1,653,005	1,866,153	322,618	5,415,116	1,975,623	65.5	83.7	34.5	16.3
Terengganu	1,738,426	1,325,099	179,324	19,796	1,917,750	1,344,895	90.6	98.5	9.4	1.5
Sabah	4,228,391	1,311,390	3,057,376	486,344	7,285,767	1,797,734	58.0	72.9	42.0	27.1
Sarawak	4,306,725	2,709,100	539,599	100,257	4,846,324	2,809,357	88.9	76.4	11.1	3.6
W.P. Kuala Lumpur	7,397,154	4,514,383	10,931,619	1,584,088	18,328,773	6,098,471	40.4	74.0	59.6	26.0
W.P. Labuan	430,038	251,661	75,447	21,737	505,485	273,398	85.1	92.0	14.9	8.0

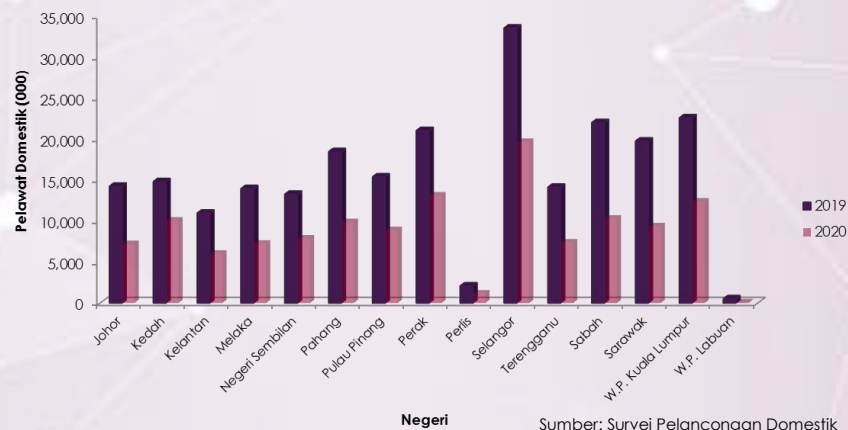
Sumber: Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia

Carta 1(e): Pengunjung hotel bagi pelancong antarabangsa dan pelancong domestik mengikut negeri, 2019**Carta 1(f): Pengunjung hotel bagi pelancong antarabangsa dan pelancong domestik mengikut negeri, 2020**

Sumber: Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia

Carta 1(g) menunjukkan bilangan pelancong domestik mengikut negeri bagi tahun 2019 dan 2020. Selangor mencatatkan bilangan pelawat domestik yang tinggi iaitu seramai 33,589 ribu orang pada tahun 2019 diikuti oleh W.P. Kuala Lumpur (22,633 ribu orang) dan Sabah (22,035 ribu orang). Walau bagaimanapun, bilangan pelawat domestik menyusut pada tahun 2020 dengan Selangor dan W.P. Kuala Lumpur masing-masing menunjukkan penurunan sebanyak 41.3 peratus dan 45.1 peratus manakala Sabah merosot 53.1 peratus. Sekatan pergerakan dan larangan merentas daerah dan negeri telah memberi implikasi yang besar terhadap bilangan pelawat domestik di Malaysia.

Carta 1(g): Pelancong domestik mengikut negeri, 2019-2020

Analisis korelasi *Pearson* digunakan bagi mengenal pasti hubungan antara bilangan pelancong antarabangsa, eksport perjalanan, pelawat domestik, perbelanjaan pelancong domestik dan perjalanan bermalam dengan nilai ditambah industri berkaitan pelancongan bagi tempoh 2009 hingga 2019. Secara keseluruhannya, semua pemboleh ubah mempunyai hubungan signifikan dengan nilai ditambah industri pelancongan. Kajian ini turut membuktikan bahawa terdapat hubungan signifikan yang positif bagi dua kriteria pelancong iaitu sama ada pelancong antarabangsa mahupun domestik terhadap aktiviti ekonomi yang mempunyai kaitan dengan industri pelancongan seperti penginapan, makanan dan minuman, pengangkutan dan peruncitan.

Berdasarkan keputusan pekali *Pearson* (r), didapati setiap komponen aktiviti ekonomi tersebut mempunyai nilai pertalian yang lebih tinggi terhadap pelancong domestik berbanding pelancong antarabangsa. Keputusan ini adalah konsisten dengan dapatan penggunaan pelancongan *internal* yang diterbitkan di dalam laporan Akaun Satelit Pelancongan 2019 yang menunjukkan penggunaan domestik meliputi 50.9 peratus daripada keseluruhan penggunaan pelancong *internal*. Sementara itu, menerusi pemboleh ubah eksport perjalanan yang diukur berdasarkan perbelanjaan, nilai korelasi bagi pengangkutan adalah sebanyak 0.973 melebihi nilai r bagi perbelanjaan pelancongan domestik seperti pada Jadual 1(g). Ini secara jelas mempunyai pertalian dengan mod pengangkutan pelancong antarabangsa yang menggunakan pengangkutan udara dan darat bagi melaksanakan aktiviti pelancongan.

Merujuk kepada penemuan pertumbuhan nilai ditambah bagi industri berkaitan pelancongan, di peringkat nasional industri ini menyusut sebanyak 15 peratus pada tahun 2020. Sehubungan itu, penurunan ketara pelancong domestik dan pelancong antarabangsa secara jelas mempunyai hubungan dengan kemerosotan aktiviti-aktiviti ekonomi yang mempunyai perkaitan dengan industri pelancongan seperti penginapan, makanan dan minuman, pengangkutan dan juga peruncitan.

Jadual 1(g): Analisis korelasi bilangan pelancong antarabangsa, eksport perjalanan, pelawat domestik, perbelanjaan pelancong domestik dan perjalanan bermalam dengan sektor pelancongan, 2009-2019

		Penginapan	Makanan dan minuman	Pengangkutan	Peruncitan	Nilai ditambah kasar industri pelancongan
Pelancong antarabangsa	r	.586	.607*	.749**	.595*	.635*
	Sig.	.058	.047	.008	.053	.036
Eksport perjalanan	r	.923**	.954**	.973**	.946**	.963**
	Sig.	.000	.000	.000	.000	.000
Pelancong domestik	r	.967**	.977**	.976**	.980**	.988**
	Sig.	.000	.000	.000	.000	.000
Perbelanjaan pelancongan domestik	r	.980**	.991**	.965**	.992**	.997**
	Sig.	.000	.000	.000	.000	.000
Perjalanan bermalam	r	.982**	.990**	.957**	.991**	.996**
	Sig.	.000	.000	.000	.000	.000

*Signifikan pada aras 0.05.

**Signifikan pada aras 0.01.

6.3 Analisis Kruskal-Wallis H bagi perbandingan antara sekatan perjalanan dengan nilai ditambah subsektor perhotelan.

Pelbagai fasa PKP untuk mencegah penularan pandemik COVID-19 telah mendorong kepada penutupan sementara sebahagian sektor ekonomi dan pengurangan waktu beroperasi. Analisis *Kruskal-Wallis H* dilaksanakan bagi mengenal pasti sama ada terdapat perbezaan yang signifikan antara pemboleh ubah tak bersandar (sekatan perjalanan mengikut hari PKP dan PKPB) terhadap pemboleh ubah bersandar (nilai ditambah subsektor perhotelan) seperti pada Jadual 1(h). Hasil kajian mendapati terdapat perbezaan yang signifikan antara sekatan perjalanan terhadap nilai ditambah subsektor perhotelan berdasarkan hari PKP dan PKPB apabila *p-value* adalah kurang daripada 0.05 ($p - value = 0.043 < 0.05$). Bagi menentukan kategori sekatan perjalanan yang manakah berbeza serta menyumbang kepada perbezaan ini, ujian *post hoc* telah dilaksanakan. Keputusan *post hoc* menunjukkan terdapat perbezaan signifikan antara bilangan hari sekatan perjalanan bagi kategori 1 dan 3 ($p-value = 0.035$) seperti pada Jadual 1(i). Selain itu, bagi kategori 2 dan 3 juga menunjukkan perbezaan signifikan antara purata sekatan perjalanan terhadap nilai ditambah subsektor perhotelan apabila *p-value* dicatatkan pada 0.016.

Jadual 1(h): Kruskal-Wallis H bagi perbandingan antara sekatan perjalanan dan nilai ditambah subsektor perhotelan, 2020

Parameter	p-value	Keputusan
Nilai ditambah subsektor perhotelan	0.043	Signifikan

*Pemboleh ubah tak bersandar: Sekatan perjalanan

Jadual 1(i): Post Hoc Test

Kategori	p-value	Keputusan
1.0 – 2.0	0.608	Tidak Signifikan
1.0 – 3.0	0.035	Signifikan
2.0 – 3.0	0.016	Signifikan

Jadual 1(j): Kategori bilangan hari PKP & PKPB

Kategori	Bilangan hari
1	<100
2	$\geq 100 \text{ \& } \leq 150$
3	>150

*Pemboleh ubah tak bersandar: Sekatan perjalanan

Jadual 1(k): Bilangan hari PKP dan PKPB mengikut negeri, 2020

Negeri	Bilangan hari PKP & PKPB	Kategori
Johor	97	1
Kedah	97	1
Kelantan	100	2
Melaka	97	1
Negeri Sembilan	112	2
Pahang	84	1
Pulau Pinang	112	2
Perak	112	2
Perlis	84	1
Selangor	163	3
Terengganu	97	1
Sabah	164	3
Sarawak	84	1
W.P. Kuala Lumpur	163	3
W.P. Labuan	135	2

6.4 Analisis korelasi antara purata perbelanjaan per kapita (RM) dan industri berasaskan pelancongan.

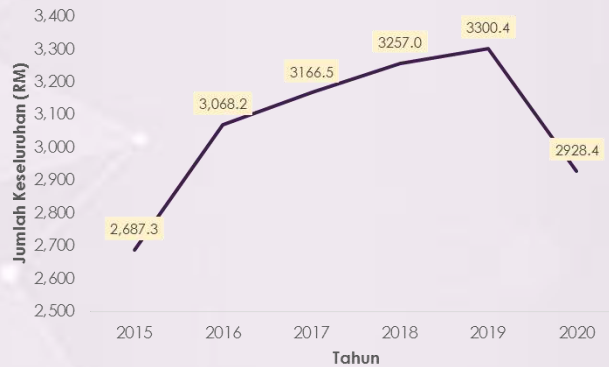
Berdasarkan data Tourism Malaysia (TM) tahun 2019, pelancong utama yang memasuki Malaysia adalah dari negara Singapore (38.9%), Indonesia (13.9%), China (11.9%), Thailand (7.2%), Brunei (4.7%), India (2.8%), Republic of Korea (2.6%) dan Japan (1.6%). Walau bagaimanapun, pada tahun 2020 kesemua negara mencatatkan penurunan ketara dipengaruhi oleh penularan pandemik dan sekatan pergerakan. Carta 1(h) menunjukkan purata perbelanjaan per kapita bagi negara asal pelancong antarabangsa yang memasuki Malaysia pada tahun 2015 hingga 2020.

Berdasarkan jadual tersebut, purata perbelanjaan per kapita semakin meningkat dari tahun 2015 (RM2,687.3) hingga 2019 (RM3,300.4). Namun begitu pada tahun 2020, purata perbelanjaan per kapita telah menyusut sebanyak 11.3 peratus kepada RM2,928.4. Profil dan corak perbelanjaan pelancong antarabangsa berbeza mengikut keunikan dan tujuan pelancongan. Berdasarkan data purata perbelanjaan per kapita, didapati pelancong dari negara bersempadan Malaysia mempunyai purata perbelanjaan yang lebih rendah. Jadual 1(l) merekodkan negara yang mempunyai purata perbelanjaan per kapita yang tinggi antaranya United Kingdom, China, Republic of Korea, Taiwan, Brunei dan Indonesia.

Purata perbelanjaan per kapita bagi negara United Kingdom dicatatkan pada RM6,093.5, China (RM4,921.0), Republic of Korea (RM4,971.6), Taiwan (RM5,832.2), Brunei (RM2,313.1), Indonesia (RM3,571.1) dan Singapore (RM2,021.6) pada tahun 2019. Namun begitu pada tahun 2020, penyusutan purata perbelanjaan per kapita telah dicatatkan oleh United Kingdom dengan menyusut 22.2 peratus, China (8.64%), Republic of Korea (14.6%), Taiwan (28.6%), Brunei (8.13%), Indonesia (23.6%) dan Singapore (13.4%). Ini merupakan antara faktor utama yang mendorong kemerosotan industri berasaskan pelancongan di Malaysia pada tahun 2020. Jadual 1(m) menunjukkan korelasi antara purata perbelanjaan

per kapita dan industri berasaskan pelancongan. Hasil kajian mendapati purata perbelanjaan per kapita mempunyai korelasi positif yang signifikan pada tahun 2015 – 2020 dengan nilai ditambah subsektor perhotelan r , 0.843, dimana p -value adalah kurang daripada 0.05.

Carta 1(h): Purata perbelanjaan per kapita (RM) Malaysia

Jadual 1(l): Purata perbelanjaan per kapita (RM) pelancong antarabangsa yang terpilih

Negara	Tahun					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Brunei	2,523.7	2,664.9	2,248.8	2,489.5	2,313.1	2,125.0
Indonesia	2,382.7	2,892.3	3,033.3	3,378.0	3,571.1	2,740.6
China	3,419.3	3,730.9	3,968.1	4,179.4	4,921.0	4,495.8
Taiwan	2,927.4	3,358.9	3,364.9	4,357.1	5,832.2	4,164.0
Republic of Korea	3,199.3	3,414.3	3,234.9	4,464.8	4,971.6	4,245.5
Singapore	2,282.4	2,868.2	2,969.7	2,567.9	2,021.6	1,750.9
United Kingdom	4,404.0	4,587.7	4,644.8	5,769.7	6,093.5	4,742.6

Jadual 1(m): Korelasi antara purata perbelanjaan per kapita dan industri berasaskan pelancongan

		Avg
Industri berasaskan pelancongan	r	0.843*
	Sig.	0.035

*Signifikan pada aras 0.05.

6.5 Impak purata perbelanjaan per kapita pelancong antarabangsa terhadap industri berasaskan pelancongan di Sabah dan Sarawak.

Jadual 1(n) menunjukkan sumbangan dan bilangan pelancong antarabangsa yang melancong ke Sabah bagi tahun 2015 – 2020. Pada tahun 2019, sumbangan daripada lima negara utama pelancong antarabangsa yang telah mengunjungi Sabah adalah sebanyak 81.8 peratus daripada keseluruhan pelancong antarabangsa. Pelancong China (598,566), Republic of Korea (396,660) dan Indonesia (115,879) menyumbang sebanyak 75.6 peratus. Pada tahun 2020, pelancong China mencatatkan penurunan 92.3 peratus, Republic of Korea (87.8%) dan Indonesia (80.3%). Berdasarkan Jadual 1(o), anggaran jumlah perbelanjaan pelancong (bilangan pelancong dan purata perbelanjaan per kapita) dari negara-negara terbabit telah dinilai bagi menunjukkan kesan kepada industri berasaskan pelancongan Sabah. Pada tahun 2019, anggaran

perbelanjaan pelancong dari tiga negara tersebut adalah RM5.3 bilion, walau bagaimanapun perbelanjaan ini merosot 91.1 peratus kepada RM474 juta pada tahun 2020. Kemerosotan ini dipengaruhi oleh penyusutan dalam bilangan pelancong dan purata perbelanjaan per kapita daripada negara-negara tersebut.

Jadual 1(n): Sumbangan dan bilangan pelancong antarabangsa yang melancong ke Sabah bagi tahun 2015-2020

	Negara	Tahun					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sumbangan (%)	Brunei	8.7	8.1	7.7	4.1	5.3	3.0
	Indonesia	20.7	14.4	9.3	8.1	7.9	12.6
	China	25.2	33.2	34.9	43.6	40.7	25.6
	Taiwan	4.2	4.9	5.0	3.7	3.1	3.9
	Republic of Korea	14.2	17.5	25.2	24.8	27.0	26.8
Bilangan pelancong	Brunei	84,977	91,923	94,797	56,259	78,605	5,494
	Indonesia	202,976	162,935	115,105	109,771	115,879	22,790
	China	246,918	374,939	431,026	593,623	598,566	46,129
	Taiwan	41,074	55,442	62,121	49,771	45,550	6,985
	Republic of Korea	138,867	197,945	310,802	337,100	396,660	48,269

Jadual 1(o): Anggaran jumlah perbelanjaan (RM) bagi tiga negara utama pelancong antarabangsa di Sabah

Tahun	Bilangan pelancong			Purata perbelanjaan per kapita (RM)			Anggaran jumlah perbelanjaan (RM) 2020
	China	Republic of Korea	Indonesia	China	Republic of Korea	Indonesia	
2019	598,566	396,660	115,879	4,921.0	4,971.6	3,571.1	5,331,393,638.9
2020	46,129	48,269	22,790	4,495.8	4,245.5	2,740.6	474,771,071.7

Jadual 1(p) menunjukkan sumbangan dan bilangan pelancong antarabangsa yang melancong ke Sarawak bagi tahun 2015 – 2020. Pada tahun 2019, sumbangan daripada lima negara terpilih telah menyumbang sebanyak 87.9 peratus daripada keseluruhan pelancong antarabangsa di Sarawak. Berbanding di Sabah, pelancong Brunei (1.3 juta) dan Indonesia (418.4 ribu) menyumbang sebanyak 82.3 peratus daripada jumlah keseluruhan. Pada tahun 2020, selain penurunan purata perbelanjaan per kapita, bilangan pelancong Brunei turut merosot 86.1 peratus dan Indonesia sebanyak 75.1 peratus menjadikan anggaran jumlah perbelanjaan negara-negara tersebut mengalami kejatuhan sebanyak 85.1 peratus dari RM4.5 bilion (2019) ke RM669.9 juta (2020) seperti pada Jadual 1(q).

Jadual 1(p): Sumbangan dan bilangan pelancong antarabangsa yang melancong ke Sarawak bagi tahun 2015-2020

	Negara	Tahun					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sumbangan (%)	Brunei	63.5	61.8	65.9	62.8	62.2	49.7
	Indonesia	19.3	21.3	19.5	19.8	20.1	28.7
	Singapore	1.7	1.8	1.6	2.1	2.2	2.0
	Taiwan	1.3	1.7	1.4	2.1	1.9	2.0
	United Kingdom	1.1	1.4	1.3	1.5	1.5	1.5
Bilangan pelancong	Brunei	1,585,997	1,395,013	1,738,783	1,327,561	1,296,017	180,616
	Indonesia	483,171	480,581	513,442	417,774	418,461	104,380
	Singapore	42,827	40,209	42,177	43,734	46,812	7,363
	Taiwan	32,916	38,345	38,204	44,025	39,933	7,193
	United Kingdom	27,763	31,274	33,399	43,734	46,812	7,363

Jadual 1(q): Anggaran jumlah perbelanjaan (RM) bagi dua negara utama pelancong antarabangsa di Sarawak

Tahun	Bilangan pelancong		Purata perbelanjaan per kapita (RM)		Anggaran jumlah perbelanjaan (RM) 2020
	Brunei	Indonesia	Brunei	Indonesia	
2019	1,296,017	418,461	2,313.1	3,571.1	4,492,183,000
2020	180,616	104,380	2,125.0	2,740.6	669,872,828

Secara keseluruhannya, purata perbelanjaan per kapita bagi pelancong dari China dan Republic of Korea adalah lebih tinggi berbanding pelancong Brunei (Jadual 1(l)). Jumlah kemasukan pelancong negara tersebut akan mempengaruhi corak perbelanjaan berkaitan pelancongan di Sabah dan Sarawak. Berdasarkan penemuan, anggaran jumlah perbelanjaan Sabah merosot 91.1 dari RM5.3 bilion kepada RM474 juta, manakala Sarawak RM4.5 bilion (2019) kepada RM669.9 juta (2020). Perbezaan pengurangan jumlah anggaran perbelanjaan pada tahun 2020 bagi Sabah ialah RM4.9 bilion manakala Sarawak ialah RM3.8 bilion. Kesimpulannya, kejatuhan bilangan pelancong dan purata perbelanjaan per kapita pelancong antarabangsa pada tahun 2020 memberi impak yang lebih besar terhadap industri pelancongan di Sabah berbanding Sarawak.

7.0 Rumusan

7.1 Ringkasan penemuan

Pada tahun 2019, industri pelancongan negara telah menyumbang 15.9 peratus kepada KDNK dengan nilai RM240.2 bilion serta melibatkan 3.6 juta tenaga kerja. Memetik kenyataan daripada Perdana Menteri Malaysia, Tan Sri Muhyiddin Yassin, kehadiran pandemik COVID-19 telah menjejaskan aktiviti ekonomi berkaitan industri pelancongan

dengan kerugian pendapatan pada tahun 2020 dianggarkan melebihi RM100 bilion. Pelaksanaan beberapa fasa PKP bagi membendung penularan pandemik tersebut terbukti telah memberikan impak yang besar kepada industri pelancongan negara. Kenyataan ini juga turut disokong dengan kejatuhan nilai eksport perkhidmatan perjalanan sebanyak 84.7 peratus pada tahun 2020 susulan penutupan sempadan antarabangsa yang secara langsung menunjukkan tahap kebergantungan yang tinggi terhadap pelancongan asing.

Industri berasaskan pelancongan di Malaysia dijangka mengalami kemerosotan ketara pada kadar 15 peratus sementara sumbangan industri ini dianggarkan meliputi 14.4 peratus kepada keseluruhan ekonomi Malaysia. Kemerosotan ini dipengaruhi oleh penguncupan yang direkodkan oleh Selangor pada kadar 14.7 peratus, W.P. Kuala Lumpur (-13.0%), Johor (-14.5%), Pulau Pinang (-14.9%), Pahang (-22.4%) dan Perak (-12.8%). Walau bagaimanapun, negeri yang paling terjejas dari sudut pertumbuhan adalah Sabah dengan negatif 24.5 peratus berikutan sumbangan dalam perkhidmatan penginapan dan makanan & minuman yang lebih signifikan berbanding negeri lain.

Bilangan hari sekatan rentas negeri dan daerah yang berbeza antara negeri merupakan antara faktor yang mempengaruhi kadar kemerosotan industri berasaskan pelancongan peringkat negeri. Hasil ujian *Kruskal-Wallis H* yang telah dijalankan menunjukkan jumlah hari yang tinggi bagi PKP dan PKPB saling berkait dengan prestasi industri berasaskan pelancongan yang mampu memberi kesan negatif terhadap kemajuan ekonomi negeri secara amnya. Industri berasaskan pelancongan antaranya seperti aktiviti penginapan, makanan & minuman, pengangkutan dan peruncitan mempunyai hubungan yang signifikan terhadap prestasi ketibaan pelancong samada dari dalam mahupun luar negara. Kemerosotan ketibaan pelancong mendorong Malaysia mencatatkan pertumbuhan negatif 26.5 peratus bagi aktiviti penginapan dan makanan & minuman. Sabah merekodkan kemerosotan yang paling ketara (37.9%) diikuti W.P. Kuala Lumpur dan Selangor dengan masing-masing menyusut 30.2 peratus dan 29.3 peratus. Kemerosotan ketara negeri-negeri ini mempunyai perkaitan dengan jumlah hari sekatan perjalanan melebihi 150 hari yang dilaksanakan pada tahun 2020. Di samping itu, nisbah kebergantungan yang tinggi kepada kehadiran pelancong antarabangsa terhadap aktiviti pelancongan negeri turut memberi kesan berganda yang menyumbang kepada impak yang lebih mendalam.

Ketibaan pelancong antarabangsa terkesan berikutan polisi kerajaan yang menyekat kemasukan pelancong asing ke dalam negara termasuk wilayah Malaysia Timur. Berdasarkan komposisi ketibaan pelancong sebelum pandemik, Sabah mempunyai kebergantungan pelancong antarabangsa yang lebih tinggi iaitu meliputi 42.0 peratus dari keseluruhan jumlah pelancong dalam negeri sementara di Sarawak menyumbang sebanyak 11.1 peratus pada tahun 2019. Justeru, kesan penutupan sempadan akan lebih memberi impak di Sabah terutamanya dengan penurunan mendadak bilangan pelancong dari China dan Republic of Korea. Profil pelancong dan purata perbelanjaan per kapita turut mempengaruhi prestasi industri berasaskan pelancongan di Sabah dan Sarawak. Secara umumnya, purata perbelanjaan per kapita yang dicatatkan pelancong dari China dan Republic of Korea adalah lebih tinggi berbanding pelancong dari negara

Brunei. Sehubungan itu, jumlah kemasukan pelancong dari negara tersebut akan mempengaruhi corak perbelanjaan berkaitan pelancongan di Sabah dan Sarawak. Kejatuhan bilangan pelancong dan purata perbelanjaan per kapita pelancong tersebut pada tahun 2020 telah memberi kesan yang lebih ketara terhadap industri berasaskan pelancongan di Sabah berbanding Sarawak.

7.2 Prospek masa hadapan

Kerajaan telah mengambil inisiatif berterusan dengan mengumumkan pelbagai pakej rangsangan untuk memastikan kelangsungan perniagaan dan pengekalan pekerjaan. Justeru itu, bagi merancakkan kembali sektor pelancongan, inisiatif di bawah PRIHATIN dan PENJANA diwujudkan untuk menyokong pembiayaan serta pemulihan sektor pelancongan dengan peruntukan sebanyak RM1 bilion di samping pelepasan cukai individu sehingga RM1,000 bagi perbelanjaan pelancongan domestik. Antara usaha lain kerajaan untuk membantu sektor pelancongan adalah melalui Perlindungan Ekonomi & Rakyat Malaysia (PERMAI) yang telah memberi manfaat Bantuan Kewangan *One-Off* sebanyak RM500 kepada 14 ribu pemandu pelancong dan juga kepada 118 ribu pemandu teksi, bas sekolah, bas persiaran, kereta sewa serta *e-hailing* menerusi peruntukan tambahan sebanyak RM66 juta. Di samping itu, pelanjutan pengecualian cukai pelancongan dan cukai perkhidmatan ke atas penginapan yang disediakan oleh pengendali hotel sehingga 31 Disember 2021 turut diperkenalkan menerusi Program Strategik Memperkasa Rakyat Dan Ekonomi (PEMERKASA) bagi menyokong usaha meningkatkan industri pelancongan negara. Bukan itu sahaja, malah pelanjutan diskaun bil elektrik sebanyak 10 peratus bagi bulan Oktober hingga Disember 2021 kepada pengendali hotel, taman-taman tema, pusat konvensyen, pusat beli-belah, pejabat syarikat pelancongan tempatan serta agensi pengembaraan dan pelancongan turut memberikan sinar kepada sektor pelancongan melalui Pakej Perlindungan Rakyat Dan Pemulihan Ekonomi (PEMULIH). Kerajaan Singapore turut mengambil pendekatan yang hampir sama dengan Malaysia telah mengumumkan pengecualian yuran lesen untuk hotel, ejen pelancongan dan pemandu pelancong sehingga hujung tahun 2021 bagi membantu menggiatkan semula sektor pelancongan di negara tersebut.

Dasar Pelancongan Negara (DPN) 2020-2030 yang dilancarkan pada 23 Disember 2020 dilihat bakal menjamin kelangsungan industri pelancongan negara serta mengembalikan Malaysia sebagai destinasi pelancongan terpilih di peringkat global. Menerusi dasar ini, industri pelancongan yang berasaskan teknologi digital *Industrial Revolution* (IR 4.0) diperkukuh untuk berhadapan dengan kemelut pandemik kesihatan ini. Antara usaha Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) adalah dengan memperkenalkan '*smart tourism*' atau pelancongan lestari, iaitu pangkalan data usahawan serta platform untuk memasarkan produk kraf secara digital demi memperkasakan industri kraf negara seperti E-Kraf Bazar, *MyCraftShoppe*, *CraftOnTheGo*, *Google Art and Culture*. Selain itu, aktiviti promosi digital seperti penyertaan pameran pelancongan dan misi jualan secara maya termasuk webinar serta video produk pelancongan juga telah dibangunkan menerusi platform dalam talian. Alternatif terbaru yang diketengahkan kepada masyarakat adalah menerusi '*virtual experience*', iaitu program ini disiarkan melalui media sosial seperti Facebook dan Instagram bagi menyaksikan hidupan haiwan secara lebih dekat. Ini bertujuan untuk menambah

pendapatan zoo yang merosot disebabkan kekurangan pengunjung bagi menanggung perbelanjaan makanan haiwan-haiwan tersebut.

'Travel bubble' merupakan salah satu pelan pemulihan pelancongan dan kebudayaan yang telah dirangka kerajaan sejak Julai tahun lalu sebagai langkah untuk merancakkan semula industri pelancongan dan kebudayaan negara. Pada Februari 2021, Malaysia dan Indonesia bersetuju untuk mewujudkan gelembung perjalanan bagi merancakkan industri pelancongan di antara kedua-dua negara. MOTAC dengan kerjasama kementerian lain masih berusaha untuk mewujudkan inisiatif gelembung perjalanan Laluan Hijau Timbal Balik (RGL) dengan negara-negara terdekat termasuk Singapore dan Brunei bagi menggalakkan kedatangan pelancong ke Malaysia termasuk mengambil kira pandangan daripada agensi-agensi kesihatan negara masing-masing.

Majlis Tindakan Ekonomi Negara menjangkakan Malaysia memerlukan sekurang-kurangnya empat tahun untuk memulihkan semula industri pelancongan, iaitu satu tempoh yang agak panjang dan akan memberikan cabaran besar kepada semua pihak terlibat dalam industri berkenaan. Justeru, kerajaan menyarankan agar aktiviti pelancongan domestik dirancakkan semula bagi membantu industri pelancongan negara untuk terus bernafas di kala penutupan sempadan masih diketatkan. Tourism Malaysia telah menyahut seruan tersebut dengan memperkenalkan pakej istimewa khas untuk penjawat awam iaitu Cuti-Cuti Malaysia Penjawat Awam (CCMPA) yang merupakan inisiatif jangka pendek untuk meningkatkan usaha promosi pelancongan domestik di dalam tempoh PKPP. Sementara itu, kerajaan Indonesia telah melancarkan satu program yang dinamakan 'Work From Bali' (WFB) yang dikhususkan kepada penjawat awam bermula Julai 2021 untuk membantu dalam pemulihan pelancongan domestik di negara itu. Selain daripada itu, kebanyakan hotel di Malaysia dan juga luar negara seperti Brunei giat menawarkan promosi penginapan yang lebih murah bertujuan untuk mempercepatkan fasa pemulihan industri pelancongan yang terjejas. Oleh itu, pelaksanaan sekatan pergerakan wajar diperhalusi demi menggalakkan aktiviti gelembung perjalanan di kalangan rakyat. Dengan Program Imunisasi COVID-19 Kebangsaan yang semakin berkembang, dijangka dapat membantu meningkatkan keyakinan rakyat untuk melancong dalam negara sekali gus membantu penjana ekonomi Malaysia kepada yang lebih baik.

Rujukan

- Bank Negara Malaysia (BNM). Tinjauan Ekonomi Dan Monetari 2020, Perkembangan Ekonomi, Monetari dan Kewangan pada Tahun 2020. Bank Negara Malaysia. Retrieved on https://www.bnm.gov.my/documents/20124/3026377/emr2020_bm_ch1_devts.pdf
- BBC News. Coronavirus: Worst economic crisis since 1930s depression, IMF says. <https://www.bbc.com/news/business-52236936>
- Bryman, A. dan Cramer, D. (2005). Quantitative data analysis with SPSS 12 and 13. London: Routledge.
- Coakes, S. J. (2005). SPSS Version 12.0 for Windows analysis without anguish. Australia: National Library of Australia.
- Couto, G., Castanho, R. A., Pimentel, P., Carvalho, C., Sousa, Á., & Santos, C. (2020). The impacts of COVID-19 crisis over the tourism expectations of the Azores archipelago residents. *Sustainability*, 12(18), 7612.
- Foo, L. P., Chin, M. Y., Tan, K. L., & Phuah, K. T. (2020). The impact of COVID-19 on tourism industry in Malaysia. *Current Issues in Tourism*, 1-5.
- International Monetary Fund (IMF). World Economic Outlook Update, July 2021.
- Mapjabil, J., Kanyo, N., Hussin, R., Ab. Rahman, B., Estim, A., Datu Eranza, D. R., Abdul Rahim, A. H., & Jetendra, M. H. (2020). Implikasi Perintah Kawalan Pergerakan Kesan Penularan Pandemik Covid-19 Terhadap Kesejahteraan Komuniti Pulau: Suatu Tinjauan Literatur. *Journal of Islamic, Social, Economics and Development (JISED)*, 32(5), 108-120
- Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM). <http://covid-19.moh.gov.my/terkini/122020/situasi-terkini-covid-19-di-malaysia-31122020>
- Kementerian Kewangan Malaysia (MOF). <https://www.mof.gov.my/pdf/laporan-laksana/teks/ucapan-40.pdf>
- Kementerian Pelancongan Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC). <http://www.motac.gov.my/media2/siaran/pakej-perlindungan-rakyat-dan-pemulihan-ekonomi-pemulih-beri-sinar-kepada-sektor-pelancongan>
- Kementerian Pelancongan Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC). <http://www.motac.gov.my/media2/siaran/kebenaran-gelembung-pelancongan-bersasar-dan-acara-langsung-industri-kreatif-bantu-pemulihan-industri>
- Kumar, S., & Nafi, S. M. (2020). Impact of COVID-19 pandemic on tourism: Perceptions from Bangladesh. Available at SSRN 3632798.

- Laerd Statistics. 2018. Kruskal-Wallis H Test using SPSS Statistics. Retrieved on <https://statistics.laerd.com/spss-tutorials/kruskal-wallis-h-test-using-spss-statistics.php>
- Outbreak. <https://www.outbreak.my/world>
- Ostertagová, E., Ostertag, O., & Kováč, J. 2014. Methodology and Application of the Kruskal-Wallis Test
- Pejabat Perdana Menteri (PMO). <https://www.pmo.gov.my/2021/05/teks-ucapan-program-strategik-memperkasa-rakyat-dan-ekonomi-tambahan-pemerksa/>
- Penerbitan Balance of Payment, Q1 2021, DOSM, May 2021
- Pallant, J. (2001). SPSS survival manual. NSW: Allen & Unwin.
- Ratner, B. (2009). The correlation coefficient: Its values range between +1/-1, or do they?. *J Target Meas Anal Mark*, 17, 139-142.
- Ammituh, R., & Abdullah, B. (2020). Kesan Pandemik COVID-19 Terhadap Sumber Pendapatan Isi Rumah: Kajian kes Semporna Sabah. *Universiti Malaysia Sabah*
- Sinar Harian. <https://www.sinarharian.com.my/article/127414/KHAS/Covid-19/Vaksin-Covid-19-beriharapan-rancak-semula-pelancongan-Nancy>
- Sekaran, U. (2010). Research Methods for Business: A Skill-Building Approach. 4th Edition, John Wiley & Sons, UK.
- Roy, S. (2020). Economic impact of COVID-19 pandemic. A Preprint, 1-29.
- Statista. Global tourism industry - statistics & facts | Statista
- TTG Asia. <https://www.ttgasia.com/2021/05/27/work-from-bali-programme-launched-to-boost-domestic-tourism/>
- Worldometer. COVID Live Update: 188,048,949 Cases and 4,055,479 Deaths from the Coronavirus - Worldometer (worldometers.info)
- World Bank Group. Global Economic Prospects June 2021
- World Health Organization (WHO). Coronavirus (COVID-19) events as they happen (who.int)

PRESTASI 15 NEGERI PADA TAHUN 2020

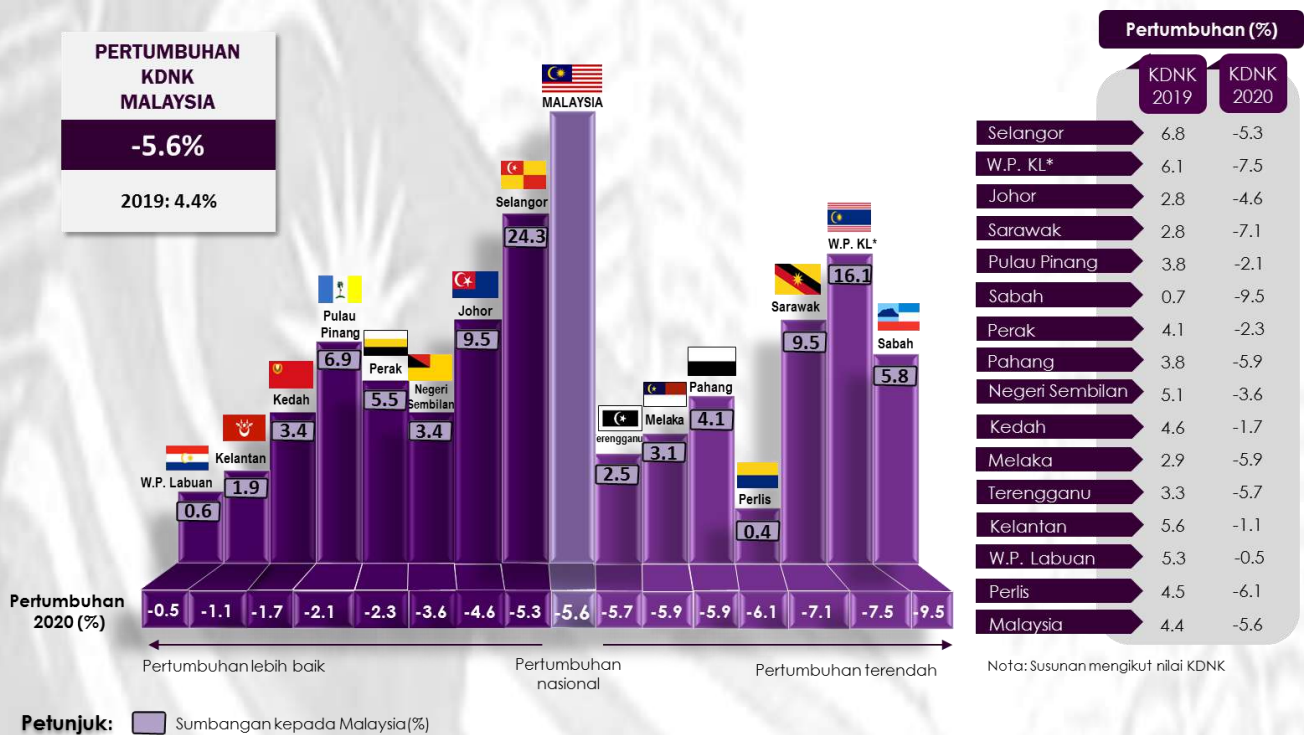

6 negeri utama menyumbang 72.1% kepada KDNK nasional

8 negeri bertumbuh lebih baik daripada pertumbuhan nasional

PERTUMBUHAN DAN SUMBANGAN KELUARAN DALAM NEGERI KASAR (KDNK) PADA HARGA MALAY 2015 (%)

KADAR PERTUMBUHAN NEGERI TERPILIH MENGIKUT 5 AKTIVITI UTAMA (%)¹

¹ Berdasarkan sumbangan kepada nilai ditambah nasional

*Termasuk W.P. Putrajaya

W.P.: Wilayah Persekutuan

KL: Kuala Lumpur

PRESTASI EKONOMI NEGERI 2020

“Enam negeri telah menyumbang 72.1 peratus kepada KDNK Malaysia”

Meskipun pandemik COVID-19 telah memberi impak negatif kepada ekonomi negeri, enam negeri iaitu Selangor, W.P. Kuala Lumpur, Johor, Sarawak, Pulau Pinang dan Sabah kekal sebagai penyumbang utama KDNK nasional dengan jumlah sumbangan sebanyak 72.1 peratus (2019: 72.3%).

Pertumbuhan ekonomi mengikut negeri

Pertumbuhan ekonomi negara dipengaruhi oleh prestasi ekonomi di peringkat negeri. Kepelbagaian dalam penumpuan produk pengeluaran antara negeri memberikan impak yang berbeza-beza terhadap prestasi keseluruhan negeri lebih-lebih lagi dalam keadaan sedang menghadapi kemelut pandemik COVID-19. KDNK nasional merekodkan nilai pengurangan sebanyak RM80.4 bilion berbanding tahun 2019 pada harga malar 2015. Berdasarkan perincian mengikut negeri, Selangor mencatatkan pengurangan tertinggi iaitu sebanyak

RM18.3 bilion, diikuti W.P. Kuala Lumpur (RM17.5 bilion), Sarawak (RM9.6 bilion) dan Sabah (RM8.1 bilion). Keempat-empat negeri tersebut telah menyumbang 66.7 peratus kepada nilai penyusutan nasional. Secara umumnya, walaupun kesemua negeri mencatatkan pertumbuhan negatif, namun terdapat lapan negeri yang merekodkan pertumbuhan KDNK lebih baik daripada paras nasional (-5.6%). W.P. Labuan menguncup marginal 0.5 peratus diikuti Kelantan (-1.1%), Kedah (-1.7%), Pulau Pinang (-2.1%), Perak (-2.3%), Negeri Sembilan (-3.6%), Johor (-4.6%) dan Selangor (-5.3%) seperti di **Jadual 1.5**.

Berdasarkan prestasi keseluruhan 2020, terdapat beberapa negeri yang menyumbang kepada penurunan bagi sektor-sektor utama. Sektor Perkhidmatan yang menyumbang sebanyak 57.7 peratus kepada ekonomi Malaysia merekodkan penurunan 5.5 peratus (2019: 6.2%). Negeri yang mempunyai sumbangan signifikan dalam industri berasaskan pelancongan lebih menerima impak berikutan daripada sekatan perjalanan serta dasar penutupan sempadan yang menyumbang kepada penurunan ketibaan pelancong asing serta pelancong domestik antara negeri. Antara negeri-negeri yang menyumbang kepada penurunan sektor ini ialah Selangor (-6.8%, 2019: 7.0%), W.P. Kuala Lumpur (-6.0%, 2019: 6.2%), Sabah (-7.4%, 2019: 5.4%), Pahang (-8.7%, 2019: 6.2%) dan Johor (-3.4%, 2019: 6.5%).

Bagi sektor Pembuatan yang menyumbang 22.9 peratus kepada ekonomi, penguncupan 2.6 peratus (2019: 3.8%) dipengaruhi oleh kemerosotan pengeluaran produk petroleum bertapis, bahan kimia & produk kimia, produk mineral bukan logam, logam asas & logam

yang direka dan pembuatan kenderaan & peralatan pengangkutan. Sarawak menguncup 8.6 peratus berbanding pertumbuhan positif 2.9 peratus pada tahun sebelumnya, sementara Johor menyusut 3.7 peratus (2019: 4.7%), Melaka (-8.5%, 2019: 2.5%), Terengganu (-9.4%, 2019: 0.3%) dan Selangor (-0.6%; 2019: 5.3%).

Dengan sumbangan sebanyak 7.4 peratus kepada KDNK nasional, sektor Pertanian merekodkan penurunan sebanyak negatif 2.2 peratus (2019: 2.0%) sebahagian besarnya dipengaruhi oleh kemerosotan jumlah pengeluaran kelapa sawit, getah dan pembalakan. Negeri-negeri yang menyumbang kepada penguncupan sektor ini ialah Sarawak (-10.0%, 2019: -0.2%), Sabah (-6.6%, 2019: -0.8%), Negeri Sembilan (-6.6%, 2019: 7.0%) dan Kedah (-1.8%, 2019: 3.3%).

Sementara itu, sektor Pembinaan merekodkan penurunan dua angka sebanyak negatif 19.4 peratus didorong oleh prestasi di W.P. Kuala Lumpur (-26.7, 2019: 5.9%), Johor (-37.7%, 2019: -27.3%), Selangor (-9.7%, 2019: 10.8%), Perak (-17.4%, 2019: 6.6%) dan Pulau Pinang (-15.5%, 2019: 0.9%). Sektor Perlombongan & pengkuarian turut mengalami kemerosotan dua angka kepada negatif 10.6 peratus (2019: -0.6%), dipengaruhi oleh penurunan petroleum mentah dan gas asli terutamanya di Sabah (-13.5%, 2019: -5.3%) dan Sarawak (-5.9%; 2019: 1.3%).

Johor mencatatkan pertumbuhan negatif 4.6 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan 2.8 peratus pada tahun sebelumnya. Struktur ekonomi Johor didominasi oleh sektor Perkhidmatan dengan sumbangan 51.8 peratus, diikuti Pembuatan 30.2 peratus, Pertanian 13.2 peratus, Pembinaan 3.3 peratus dan Perlombongan & pengkuarian 0.5 peratus. Sektor Perkhidmatan susut kepada negatif 3.4 peratus (2019: 6.5%) dipengaruhi oleh prestasi subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman

Sektor Pertanian Johor
bertumbuh **baik** pada kadar **3.1%**
disokong oleh **aktiviti tanaman**

(-9.1%, 2019: 6.9%) serta subsektor kewangan, insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan (-3.7%, 2019: 6.2%). Walau bagaimanapun, pertumbuhan memberangsangkan dalam subsektor utiliti telah mengurangkan kesan kejatuhan dalam sektor Perkhidmatan. Sektor Pembuatan turut merekodkan penguncupan 3.7 peratus (2019: 4.7%) dipengaruhi oleh pengurangan pada produk elektrik, elektronik dan optikal (-3.0%, 2019: 4.5%) serta produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka (-13.9%, 2019: 4.4%). Prestasi sektor Pembuatan ini diimbangi oleh peningkatan produk petroleum, kimia, getah dan plastik (3.6%, 2019: 5.8%). Semua sektor di Johor menunjukkan pertumbuhan negatif kecuali sektor Pertanian yang bukan sahaja bertumbuh 3.1 peratus malah meningkat berbanding tahun sebelumnya (1.0%). Ini disokong oleh segmen tanaman terutamanya bagi aktiviti kelapa sawit, sayuran dan buah-buahan.

Kedah merekodkan pertumbuhan negatif 1.7 peratus pada tahun 2020 berbanding pertumbuhan 4.6 peratus pada tahun sebelumnya. Sektor Perkhidmatan di Kedah menyusut 3.6 peratus (2019: 4.9%) dipengaruhi oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.6%, 2019: 6.0%). Subsektor pengangkutan dan penyimpanan turut mencatatkan

penguncupan namun pertumbuhan positif subsektor perkhidmatan kerajaan yang menyumbang secara signifikan kepada sektor Perkhidmatan telah mendorong kepada momentum penyusutan yang lebih kecil bagi sektor ini. Sektor Pembuatan bertumbuh 1.4 peratus (2019: 4.7%) disokong oleh peningkatan dalam produk elektrik, elektronik & optikal (2.0%, 2019: 6.9%) serta produk petroleum, kimia, getah dan plastik (11.2%, 2019: 4.7%). Di samping itu, sektor Pertanian menyusut 1.8 peratus (2019: 3.3%) dipengaruhi oleh prestasi kurang memberangsangkan dalam segmen tanaman dan perikanan.

Kelantan menguncup 1.1 peratus berbanding pertumbuhan 5.6 peratus pada tahun sebelumnya. Struktur ekonomi Kelantan didominasi oleh sektor Perkhidmatan dengan sumbangan 68.9 peratus dan sektor Pertanian sebanyak 23.1 peratus. Sektor Perkhidmatan menyusut 1.0 peratus (2019: 4.9%) dipengaruhi oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-8.0%, 2019: 6.6%). Namun subsektor perkhidmatan kerajaan yang menyumbang 36.5 peratus daripada sektor Perkhidmatan di Kelantan telah bertumbuh sebanyak 4.0 peratus berbanding 3.1 peratus pada tahun 2019, seterusnya mengurangkan penurunan dalam sektor ini. Pertumbuhan marginal dalam sektor Pertanian sebanyak 0.2 peratus berbanding

Perdagangan borong dan runcit,
penginapan dan makanan & minuman
menyusut pada tahun 2020

7.1 peratus pada tahun 2019 didorong oleh pertumbuhan positif kelapa sawit, tanaman sayuran dan buah-buahan. Sektor Pembinaan turut mencatatkan peningkatan sebanyak 3.5 peratus (2019: 18.1%) dipacu oleh kenaikan nilai kerja binaan bagi subsektor kejuruteraan awam dan bangunan bukan kediaman.

Melaka menguncup kepada negatif 5.9 peratus (2019: 2.9%) dipengaruhi oleh sektor Perkhidmatan, Pembuatan dan Pertanian. Sektor Perkhidmatan mencatatkan penyusutan 4.6 peratus berbanding 6.0 peratus pada tahun sebelumnya. Antara penyumbang utama kepada penyusutan ini adalah subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman iaitu negatif 9.1 peratus (2019: 7.1%) serta penyusutan dalam subsektor utiliti. Sektor Pembuatan juga menyusut pada kadar negatif 8.5 peratus (2019: 2.5%) dipengaruhi oleh produk petroleum, kimia, getah dan plastik. Namun sektor Pertanian merekodkan peningkatan pertumbuhan 3.7 peratus (2019: -2.9%) dipacu oleh segmen tanaman sayuran dan juga ternakan.

Negeri Sembilan merekodkan penyusutan 3.6 peratus berbanding pertumbuhan 5.1 peratus pada tahun sebelumnya, dipengaruhi oleh sektor Perkhidmatan dan Pembuatan. Sektor Perkhidmatan menyusut 1.1 peratus (2019: 8.6%) didorong oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.1%, 2019: 6.3%). Namun pertumbuhan dua angka yang direkodkan oleh subsektor utiliti telah meminimumkan impak prestasi lebih rendah keseluruhan sektor ini. Sektor Pembuatan menguncup 4.9 peratus (2019: 2.5%) dipengaruhi oleh produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka (-13.2%, 2019: 3.9%), serta produk petroleum, kimia, getah dan plastik (-3.7%, 2019: 2.4%). Sementara itu, sektor Pertanian turut

Pertumbuhan dua angka subsektor **utiliti** telah **meminimumkan impak negatif** sektor Perkhidmatan di **Negeri Sembilan**

mencatatkan pengurangan sebanyak negatif 6.6 peratus (2019: 7.0%) berikutan penyusutan dalam pengeluaran kelapa sawit dan getah.

Pahang mencatatkan penurunan sebanyak negatif 5.9 peratus berbanding 3.8 peratus pada tahun sebelumnya. Sektor Perkhidmatan menyusut 8.7 peratus (2019: 6.2%) didorong oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.7%, 2019: 7.2%). Kemerosotan ini juga dipengaruhi oleh subsektor perkhidmatan swasta lain, terutamanya dalam aktiviti rekreasi. Sektor Pembuatan merekodkan penyusutan 4.0 peratus (2019: 4.7%) dipengaruhi oleh produk petroleum, kimia, getah dan plastik (-2.6%, 2019: 4.0%). Namun, sektor Pertanian bertumbuh perlahan pada kadar 1.6 peratus (2019: 3.5%) disokong oleh subsektor tanaman bagi segmen sayuran dan buah-buahan serta subsektor perhutanan dan pembalakan. Bagi sektor Pembinaan, subsektor kejuruteraan awam yang merekodkan pertumbuhan lebih baik telah mengurangkan impak kejatuhan pada keseluruhan sektor ini.

Pulau Pinang merekodkan penyusutan negatif 2.1 peratus pada tahun 2020 berbanding 3.8 peratus pada tahun sebelumnya. Pengurangan ini dipengaruhi oleh sektor Perkhidmatan yang menguncup 5.7 peratus

(2019: 5.5%) dipengaruhi oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman. Selain itu, penurunan dalam subsektor pengangkutan & penyimpanan, hartanah serta perkhidmatan perniagaan turut mempengaruhi prestasi sektor ini. Walau bagaimanapun, pertumbuhan lebih baik dalam produk elektrik, elektronik & optikal pada tahun 2020 menyokong prestasi sektor Pembuatan untuk meningkat 2.8 peratus (2019: 2.7%). Pertumbuhan positif di sektor Pembuatan telah mengurangkan kesan kemerosotan ekonomi di Pulau Pinang.

Perak menguncup pada paras negatif 2.3 peratus berbanding 4.1 peratus pada tahun 2019. Prestasi sektor Perkhidmatan dipengaruhi oleh penurunan dalam subsektor utiliti, pengangkutan & penyimpanan dan maklumat & komunikasi yang menyusut 5.5 peratus (2019: 2.1%). Subsektor utiliti merupakan penyumbang utama kepada trend penurunan sektor ini. Sektor Pembuatan kekal bertumbuh pada kadar 3.5 peratus dipengaruhi oleh produk elektrik, elektronik & optikal serta produk getah. Walau bagaimanapun, sektor Pertanian merekodkan pertumbuhan 1.4 peratus (2019: 2.9%) disokong oleh peningkatan dalam subsektor tanaman sayuran, ternakan dan perikanan.

Perlis menyusut kepada negatif 6.1 peratus berbanding 4.5 peratus pada tahun 2019. Sektor Perkhidmatan merekodkan pertumbuhan negatif 1.2 peratus (2019: 5.0%) didorong oleh subsektor utiliti selain daripada penyusutan subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-8.2%, 2019: 6.1%). Namun pertumbuhan dalam subsektor perkhidmatan kerajaan telah mengimbangi kesan penyusutan dalam sektor Perkhidmatan. Sektor Pertanian merosot dua angka kepada negatif 18.5 peratus (2019: 5.9%) dipengaruhi oleh kemerosotan bagi subsektor perikanan laut.

Subsektor utiliti dan maklumat & komunikasi di Selangor kekal merekodkan pertumbuhan positif pada tahun 2020

Selangor menyusut 5.3 peratus berbanding 6.8 peratus pada tahun 2019. Sektor Perkhidmatan yang memacu ekonomi Selangor merosot 6.8 peratus (2019: 7.0%) dipengaruhi oleh penyusutan dalam subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.3%, 2019: 8.2%). Namun bagi subsektor utiliti dan maklumat & komunikasi kekal merekodkan pertumbuhan positif. Pada masa yang sama, sektor Pembuatan di Selangor juga menguncup secara marginal kepada negatif 0.6 peratus (2019: 5.3%) dipengaruhi oleh penurunan pada kumpulan produk kimia serta pembuatan kenderaan bermotor. Walau bagaimanapun, pertumbuhan memberangsangkan bagi produk getah dan peningkatan dalam produk elektrik, elektronik dan optikal telah mengimbangi kesan penurunan sektor Pembuatan di Selangor. Selain itu, sektor Pembinaan turut menyumbang kepada penurunan prestasi ekonomi Selangor dengan mencatatkan negatif 9.7 peratus (2019: 10.8%), dipengaruhi oleh penyusutan segmen pembinaan bangunan dan kejuruteraan awam. Meskipun mengalami penguncupan ekonomi, sektor Pertanian mencatatkan pertumbuhan positif iaitu 0.3 peratus berbanding 3.9 peratus pada tahun sebelumnya, disokong oleh peningkatan dalam subsektor tanaman dan ternakan.

Terengganu mencatatkan penurunan 5.7 peratus berbanding 3.3 peratus pada tahun 2019 didorong oleh sektor Perkhidmatan dan Pembuatan. Sektor Perkhidmatan merosot 3.4 peratus (2019: 5.6%) dipengaruhi oleh subsektor utiliti, pengangkutan dan maklumat & komunikasi (-6.8%, 2019: 7.3%). Walau bagaimanapun, segmen maklumat & komunikasi berkembang lebih baik kepada 7.7 peratus berbanding tahun sebelumnya (6.3%). Selain itu, subsektor perdagangan borong & runcit (-5.2%, 2019: 6.3%) turut menyumbang kepada penurunan sektor ini. Subsektor perkhidmatan kerajaan yang menyumbang 29.0 peratus daripada sektor Perkhidmatan di Terengganu meningkat 3.7 peratus berbanding 3.1 peratus pada tahun 2019 sekali gus mengurangkan impak negatif dalam sektor ini. Sektor Pembuatan merosot kepada negatif 9.4 peratus (2019: 0.3%) dipengaruhi oleh produk petroleum, kimia, getah dan plastik (-9.4, 2019: 0.2%).

Sabah mencatatkan penyusutan 9.5 peratus berbanding 0.7 peratus pada tahun sebelumnya. Sektor Perkhidmatan merekodkan pertumbuhan negatif 7.4 peratus berbanding tahun sebelumnya (2019: 5.4%) dipengaruhi oleh penurunan pada subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-13.7%, 2019: 6.5%). Selain itu, subsektor pengangkutan & penyimpanan dan hartanah & perkhidmatan perniagaan turut menyumbang kepada kejatuhan sektor ini. Sektor Perlombongan dan pengkuarian pula merekodkan penurunan dua angka iaitu negatif 13.5 peratus berbanding negatif 5.3 peratus pada tahun sebelumnya. Penurunan ini dipengaruhi oleh penyusutan aktiviti pengekstrakan petroleum mentah dan gas asli. Bagi sektor Pertanian pula, pengurangan dalam subsektor tanaman khususnya pengeluaran komoditi kelapa sawit dan penyusutan dua angka bagi subsektor perhutanan & pembalakan telah mendorong

kepada pertumbuhan negatif sektor Pertanian kepada penyusutan 6.6 peratus berbanding negatif 0.8 peratus tahun sebelumnya.

Sarawak menguncup 7.1 peratus berbanding 2.8 peratus seperti dicatatkan pada tahun 2019. Penguncupan 5.6 peratus daripada sektor Perkhidmatan (2019: 5.3%) dipengaruhi oleh subsektor perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.2%, 2019: 6.5%), serta subsektor utiliti dan pengangkutan & penyimpanan. Pada masa sama, sektor Pembuatan mencatatkan kejatuhan 8.6 peratus (2019: 2.9%) didorong oleh prestasi produk petroleum, kimia, getah dan plastik (-8.9%, 2019: 3.0%) dan penyusutan produk minyak & lemak daripada sayuran serta produk kayu. Sementara itu, sektor Perlombongan dan pengkuarian juga mencatatkan penyusutan 5.9 peratus (2019: 1.3%) berikutan kejatuhan dalam pengeluaran minyak mentah. Sektor Pertanian menguncup 10.0 peratus kesan daripada penguncupan pengeluaran komoditi kelapa sawit dan tanaman lain serta subsektor perhutanan & pembalakan.

W.P. Kuala Lumpur merekodkan penyusutan 7.5 peratus (2019: 6.1%) dipengaruhi oleh sektor Perkhidmatan. Sektor Perkhidmatan menguncup kepada negatif 6.0 peratus (2019: 6.2%) didorong oleh perdagangan borong & runcit, penginapan dan makanan & minuman (-9.6%, 2019: 7.3%). Selain itu, subsektor kewangan & insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan (-5.7%, 2019: 5.6%) turut menyumbang kepada penurunan sektor Perkhidmatan di W.P. Kuala Lumpur. Sektor Pembinaan juga mengalami kemerosotan kepada negatif 26.7 peratus (2019: 5.9%) dipengaruhi oleh segmen kejuruteraan awam, bangunan bukan kediaman, bangunan kediaman dan pertukangan khas.

W.P. Labuan mencatatkan penurunan marginal negatif 0.5 peratus (2019: 5.3%) dipengaruhi oleh sektor Perkhidmatan. Sektor Perkhidmatan kekal berkembang namun bertumbuh perlahan iaitu 0.1 peratus (2019: 7.6%) didorong oleh subsektor kewangan & insurans yang merupakan teraju utama sektor ini dengan sumbangan 67.5 peratus. Subsektor maklumat & komunikasi dan utiliti berkembang lebih baik berbanding tahun sebelumnya. Sektor Pembuatan pula menguncup pada kadar negatif 1.2 peratus (2019: 1.4%) dipengaruhi oleh produk kimia.

Struktur ekonomi mengikut negeri

Kepelbagaian penumpuan dapat dilihat dalam komposisi aktiviti ekonomi bagi setiap negeri. Sektor Perkhidmatan mendominasi ekonomi di enam negeri iaitu W.P. Kuala Lumpur (89.3%), W.P. Labuan (77.8%), Perlis (69.7%), Kelantan (68.9%), Perak (62.0%) dan Selangor (61.2%). Selain itu, sumbangan yang signifikan bagi kedua-dua sektor Perkhidmatan dan Pembuatan dipamerkan di negeri Pulau Pinang, Melaka, Negeri Sembilan dan Terengganu seperti dipaparkan pada **Carta 1.26**. Sektor Pertanian pula mempunyai sumbangan yang penting bagi negeri Pahang (23.7%), Kelantan (23.1%), Perlis (18.8%) dan Sabah (16.5%). Sementara itu, sektor Perlombongan dan pengkuarian merupakan antara teraju utama bagi ekonomi Sabah dan Sarawak dengan sumbangan 25.4 peratus dan 22.2 peratus kepada keseluruhan negeri tersebut.

Sektor Perkhidmatan
mendominasi **6** negeri

KDNK per kapita

Dari sudut KDNK per kapita, kesemua lima belas negeri mencatatkan penurunan dalam nilai KDNK per kapita berbanding tahun 2019. Namun sebanyak tujuh negeri mencatatkan KDNK per kapita melebihi paras nasional (RM43,475) iaitu W.P. Kuala Lumpur (RM121,100), W.P. Labuan (RM76,898), Pulau Pinang (RM54,818), Selangor (RM52,073), Sarawak (RM48,657), Melaka (RM45,936) dan Negeri Sembilan (RM43,926).

7 negeri
melempi paras KDNK per kapita
nasional pada tahun 2020

Jadual 1.4 KDNK per kapita mengikut negeri, 2019-2020 pada harga semasa (RM)

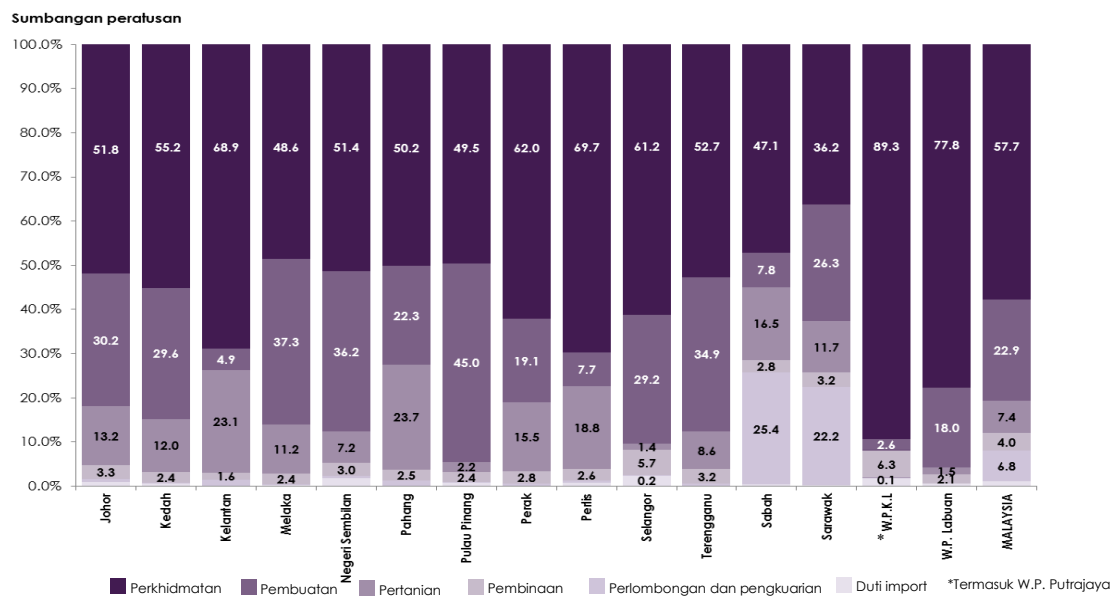
Negeri	2019	2020
W.P. Kuala Lumpur*	129,724	121,100
W.P. Labuan	77,817	76,898
Pulau Pinang	55,215	54,818
Selangor	55,052	52,073
Sarawak	53,552	48,657
Melaka	49,119	45,936
Negeri Sembilan	45,391	43,926
Pahang	36,568	36,145
Johor	37,387	35,996
Perak	31,716	31,486
Terengganu	30,936	26,924
Perlis	25,521	23,598
Kedah	22,384	22,166
Sabah	25,375	21,626
Kelantan	14,346	14,096
MALAYSIA	46,526	43,475

*Termasuk W.P. Putrajaya

Jadual 1.5 Perubahan peratusan KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi, 2020

Negeri	Pertanian	Perdagangan & pengkualan	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Duti import	KDNK 2020
W.P. Labuan	-13.6	-	-1.2	-8.2	0.1	31.3	-0.5
Kelantan	0.2	-12.8	-5.1	3.5	-1.0	-20.4	-1.1
Kedah	-1.8	-5.9	1.4	2.0	-3.6	10.1	-1.7
Pulau Pinang	-0.8	-13.8	2.8	-15.5	-5.7	8.8	-2.1
Perak	1.4	-9.3	3.5	-17.4	-4.0	62.1	-2.3
Negeri Sembilan	-6.6	-11.2	-4.9	-25.6	-1.1	18.1	-3.6
Johor	3.1	-14.5	-3.7	-37.7	-3.4	-18.1	-4.6
Selangor	0.3	-6.9	-0.6	-9.7	-6.8	-13.0	-5.3
MALAYSIA	-2.2	-10.6	-2.6	-19.4	-5.5	-5.6	-5.6
Terengganu	-3.4	-7.9	-9.4	-7.3	-3.4	92.5	-5.7
Melaka	3.7	-10.3	-8.5	-26.9	-4.6	67.1	-5.9
Pahang	1.6	-19.9	-4.0	-21.7	-8.7	36.9	-5.9
Perlis	-18.5	-8.8	-5.6	-9.6	-1.2	-44.0	-6.1
Sarawak	-10.0	-5.9	-8.6	-8.8	-5.6	21.2	-7.1
WPKL*	3.3	-8.6	-6.3	-26.7	-6.0	1.6	-7.5
Sabah	-6.6	-13.5	-6.5	-29.1	-7.4	43.3	-9.5
SUPRA	-	-12.1	-	-	-	-12.1	-12.1

*Termasuk W.P. Putrajaya;
- Tidak berkenaan

Carta 1.26 Sumbangan peratusan KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi, 2020

PRESTASI EKONOMI PERAK

→ **SOSIOEKONOMI PERAK 2020**

→ **PRESTASI EKONOMI PERAK 2020**

→ **PRESTASI MENGIKUT SEKTOR**

SEKTOR PERTANIAN

SEKTOR PERLOMBONGAN DAN PENGKUARIAN

SEKTOR PEMBINAAN

SEKTOR PEMBUATAN

SEKTOR PERKHIDMATAN

- Perdagangan borong dan runcit
- Utiliti
- Pengangkutan dan penyimpanan
- Perkhidmatan maklumat dan komunikasi
- Perkhidmatan perniagaan
- Penginapan dan makanan & minuman
- Perkhidmatan pendidikan swasta
- Perkhidmatan kesihatan swasta
- Perkhidmatan kerajaan

→ **PAKEJ RANGSANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN DAN KERAJAAN NEGERI**

→ **INDEKS HARGA PENGGUNA**

→ **RENCANA 2: KESAN PANDEMIK COVID-19 KEPADA SEKTOR PENGINAPAN DI NEGERI PERAK**

JUMLAH PENDUDUK

2.51 juta

50.5%

49.5%

KADAR KESUBURAN JUMLAH*

1.8

bagi setiap perempuan berumur 15-49 tahun

JANGKAAN HAYAT

ketika lahir (tahun)

71.7

77.6

INDEKS HARGA PENGGUNA

-1.3%

KPTB

64.3%

PENDUDUK BEKERJA

1.04 juta

KADAR PENGANGGURAN

4.8%

PETUNJUK { SUMBANGAN KEPADA KDNK
PERTUMBUHAN KDNK

-4.0%

PERKHIDMATAN

62.0%

19.1%

PEMBUATAN

3.5%

1.4%

PERTANIAN

15.5%

2.8%

PEMBINAAN

-17.4%

-9.3%

PERLOMBONGAN DAN PENGKUARIAN

0.6%

-2.3%

PERTUMBUHAN EKONOMI**SOSIOEKONOMI PERAK 2020****STATISTIK PERDAGANGAN**

[b: Bilion]

JUMLAH PERDAGANGAN

RM56.5 b

JUMLAH EKSPORT
RM30.9 b**JUMLAH IMPORT**
RM25.6 b**EKSPORT BARANGAN UTAMA**
Sarung tangan getah
RM6.9 b**IMPORT BARANGAN UTAMA**
Kristal piezo elektrik & alat ganti
RM3.0 b**PENDAPATAN PBT***

[j: Juta]

RM333.9 j

Majlis Bandaraya Ipoh

RM100.7 j

Majlis Perbandaran Manjung

RM72.7 j

Majlis Daerah Perak Tengah

BILANGAN PELAWAT DOMESTIK

13.2 juta

Durio Tourism Mardi

Pantai Teluk Nipah

Marina Island

Ipoh Townhall

Air Terjun Ulu Kinta

DESTINASI UTAMA

Nota:
KPTB: Kadar Penyertaan Tenaga Buruh
*Data tahun 2019

StatsMalaysia

www.dasm.gov.my

-2.3%Pertumbuhan
ekonomi
Perak

PRESTASI EKONOMI PERAK 2020

**RM74.2
bilion**Nilai **KDNK** pada
tahun **2020**

Perak merupakan sebuah negeri yang menawarkan pelbagai keistimewaan sama ada dari segi ekonomi, pelancongan, infrastruktur dan sebagainya. Negeri Perak dikenali sebagai Perak Darul Ridzuan merupakan negeri yang kedua terbesar di Semenanjung Malaysia dengan keluasan 20,998 km persegi (2.099 juta hektar). Negeri ini juga mempunyai pintu masuk antarabangsa di bahagian utara iaitu di Pengkalan Hulu, Hulu Perak yang menghubungkan dengan Betong, Thailand dan melalui Terminal Feri Antarabangsa Hutan Melintang di Bagan Datuk yang menghubungkan dengan Asahan, Sumatera, Indonesia. Melihat dari sudut perancangan negeri, Perak ingin memperluaskan konsep Pelan Tindakan Bandar Ipoh 2020-2030 ke bandar-bandar di seluruh negeri terutamanya ke kawasan majlis perbandaran seperti Manjung, Taiping dan Kuala Kangsar. Bagi tujuan tersebut, beberapa objektif telah distruktur untuk menjadikan Bandaraya Ipoh sebagai sebuah bandaraya yang mesra dengan penggunaan teknologi maklumat dimana dapat menyelesaikan masalah perbandaran melalui penggunaan *smart solution* dan menjadikan warga Ipoh sebagai warga yang mempunyai kemahiran berteknologi. Secara amnya, dokumen Pelan Tindakan Bandar Pintar Ipoh telah mensasarkan kepada tujuh domain iaitu *Smart Living*, *Smart Environment*, *Smart Governance*, *Smart People*, *Smart Digital Infrastructure*, *Smart Economy* dan *Smart Mobility* sebagai solusi kepada 24 cabaran perbandaran dan potensi yang telah dikenal pasti di Bandaraya Ipoh.

Dalam kerancangan merancang dan membangunkan prestasi ekonomi negeri, Malaysia telah dilanda pandemik COVID-19 yang menyebabkan semua perancangan dan pergerakan terbatas ekoran daripada pelaksanaan PKP yang dilaksanakan pada 18 Mac 2020. Ekonomi di Perak turut terkesan dan memperlihatkan nilai ditambah berkurangan daripada RM76.0 bilion kepada

RM74.2 bilion pada tahun 2020. Selain itu, beberapa sektor ekonomi menguncup dan mencatatkan pertumbuhan pada kadar negatif 2.3 peratus (2019: 4.1%) (**Carta 2.1**). Secara keseluruhannya, ekonomi Perak kekal didominasi oleh sektor Perkhidmatan dengan sumbangan sebanyak 62.0 peratus manakala sektor Pembuatan dan Pertanian masing-masing menyumbang sebanyak 19.1 peratus dan 15.5 peratus. Selain itu, sektor Pembinaan menyumbang sebanyak 2.8 peratus manakala 0.6 peratus disumbangkan oleh sektor Perlombongan dan pengkuarian (**Carta 2.2**).

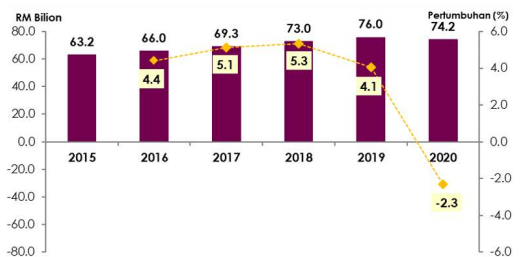
Nilai ditambah pada tahun 2020 bagi sektor Perkhidmatan direkodkan berjumlah RM46.0 bilion. Sektor ini mencatatkan penyusutan 4.0 peratus (2019: 4.5%) (**Carta 2.3**) yang dipengaruhi terutamanya oleh subsektor perdagangan borong & runcit, makanan dan minuman dan penginapan yang bertumbuh pada kadar negatif 7.8 peratus (2019: 7.5%).

Menyedari kepentingan strategik sektor pelancongan, kerajaan Perak telah mengambil langkah proaktif dengan merangka strategi dan inisiatif bagi menyokong pemulihan industri pelancongan dengan peruntukan sebanyak RM10.84 juta. Antara inisiatif pakej rangsangan ekonomi bagi sektor pelancongan adalah projek naik taraf infrastruktur pelancongan seperti pembinaan *Outdoor Amphitheatre* di Taman D.R Seenivasagam, menaik taraf kawasan-kawasan Geopark Lembah Kinta, kemudahan pelancongan di Ban Pecah, Kerian, membina Jeti Terapung ke Pulau Bangau, Teluk Intan dan pembangunan infrastruktur pulau bebas cukai Pangkor. Seterusnya, nilai ditambah bagi sektor Pembuatan pada tahun 2020 adalah berjumlah RM14.2 bilion dengan kadar pertumbuhan kekal 3.5 peratus yang dipengaruhi oleh pertumbuhan dalam industri petroleum, kimia, getah dan produk plastik dengan pertumbuhan sebanyak 32.0 peratus (2019: 3.9%).

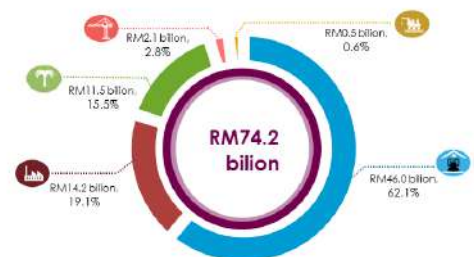
Sehubungan itu, Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) telah meluluskan pelaburan dalam sektor pembuatan di negeri Perak bernilai RM2.2 bilion yang melibatkan 77 buah projek yang menawarkan 3790 peluang pekerjaan.

Carta 2.1

Nilai dan kadar pertumbuhan KDNK Perak, 2015-2020

Carta 2.2

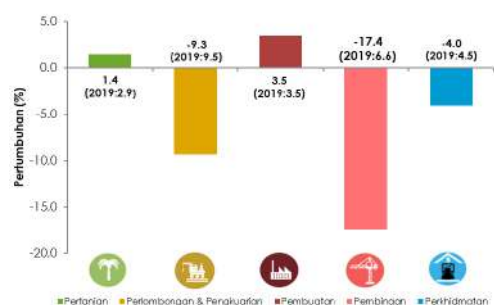
Nilai ditambah dan peratus sumbangan mengikut sektor, Perak, 2020

Tidak termasuk duti import

Carta 2.3

Kadar pertumbuhan mengikut sektor, Perak, 2019-2020

Paparan 2.1

Nilai ditambah mengikut sektor utama Perak, 2020

Meninjau kepada sektor Pertanian pula, Perak mencatatkan nilai ditambah sebanyak RM11.5 bilion pada tahun 2020 (2019: RM11.3 bilion). Walau bagaimanapun, sektor ini merekodkan pertumbuhan 1.4 peratus (2019: 2.9%) dari tahun sebelumnya yang didorong oleh subsektor tanaman sayuran, ternakan dan akuakultur. Disebabkan oleh pelaksanaan PKP dan wabak pandemik COVID-19, hasil tanaman petani-petani juga turut terjejas. Sehubungan dengan itu, Kerajaan Negeri Perak telah melancarkan Projek Khas Tani COVID-19 bagi membantu 318 petani tanaman makanan utama yang terjejas. Sebanyak RM856,000 diperuntukkan bagi menyediakan pakej bantuan ini yang berupa input pertanian seperti baja dan racun. Tujuan bantuan ini adalah untuk membantu dan memberi sokongan moral kepada petani-petani supaya terus berjuang sebagai barisan hadapan untuk merangsang produktiviti memastikan bekalan makanan rakyat negeri Perak mencukupi.

Sementara itu, sektor Pembinaan merekodkan nilai ditambah sebanyak RM2.1 bilion pada tahun 2020 (2019: RM2.5 bilion). Dari segi pertumbuhan, sektor ini merosot 17.4 peratus (2019: 6.6%) dipengaruhi oleh pertumbuhan negatif dalam beberapa projek terutamanya bagi subsektor kejuruteraan awam dan bangunan bukan kediaman iaitu masing-masing menurun 40.1 peratus dan 31.2 peratus. Dalam meningkatkan pertumbuhan sektor ini, terdapat beberapa projek pembangunan yang dirancang dalam merancakkan ekonomi Perak. Antaranya adalah pembangunan bersepadu Stesen Kereta Api Ipoh yang membawa potensi nilai pembangunan kasar (GDV) hampir RM5 bilion. Selain itu, pelan pembangunan itu melibatkan kawasan seluas 27.5 hektar bagi mewujudkan sebuah daerah pembangunan berorientasikan transit yang terletak di sekitar stesen dan jajaran kereta api.

Bagi sektor Perlombongan dan pengkuarian pula turut mencatatkan kelembapan pada kadar negatif 9.3 peratus (2019: 9.5%) dengan merekodkan nilai ditambah sebanyak RM457.5 juta yang melibatkan aktiviti perlombongan bijih timah, pemecahan batu dan pengkuarian batu kapur.

PRESTASI MENGIKUT SEKTOR

SEKTOR PERTANIAN

Sektor pertanian dan bekalan makanan merupakan keperluan utama bagi kelangsungan penduduk di sesebuah negeri terutamanya ketika pandemik COVID-19 melanda negara. Sektor Pertanian di Perak merupakan sektor ketiga terbesar dengan sumbangan sebanyak 15.5 peratus kepada keseluruhan KDNK Perak pada tahun 2020. Sektor ini merekodkan nilai ditambah berjumlah RM11.5 bilion berbanding RM11.3 bilion pada tahun 2019.

Sektor Pertanian bertumbuh sederhana kepada 1.4 peratus berbanding 2.9 peratus seperti yang direkodkan pada tahun 2019. Subsektor tanaman yang merupakan penyumbang utama sektor ini iaitu 51.7 peratus bertumbuh lebih baik kepada 1.3 peratus berbanding 1.1 peratus pada tahun sebelumnya (**Carta 2.4**). Ini disumbangkan oleh peningkatan dalam subsektor kelapa sawit yang merupakan penyumbang terbesar kepada sektor Pertanian di Perak. Berdasarkan data yang dikeluarkan oleh MPOB (**Jadual 2.1**), pengeluaran buah tandan segar di Perak meningkat sebanyak 0.2 peratus pada tahun 2020 berbanding penurunan 1.3 peratus yang dicatatkan pada tahun 2019.

Begitu juga bagi aktiviti-aktiviti tanaman lain seperti aktiviti sayur-sayuran, buah-buahan, tanaman makanan dan tanaman lain turut merekodkan peningkatan pada tahun 2020.

Selain itu, pertumbuhan sektor Pertanian di Perak turut dipengaruhi oleh aktiviti ternakan yang berkembang secara marginal 0.6 peratus berbanding 7.7 peratus pada tahun 2019. Ini didorong oleh peningkatan dalam aktiviti ternakan ayam dan itik. Subsektor tersebut menyumbang 23.5 peratus kepada sektor Pertanian Perak.

Subsektor perikanan pula bertumbuh kepada 2.5 peratus pada tahun 2020 berbanding 2.6 peratus pada tahun sebelumnya. Subsektor ini menyumbang sebanyak 21.9 peratus kepada sektor Pertanian Perak. Kesemua subsektor Pertanian di Perak telah menunjukkan peningkatan berbanding tahun 2019.

Pada 6 April 2020, Kerajaan Perak telah melancarkan Skim Agro Prihatin Negeri Perak (AgroPrihatin) bagi membantu petani-petani yang terkesan sepanjang pelaksanaan PKP. Ini

“

RM11.5 bilion nilai ditambah dan **15.5 peratus** sumbangan sektor **Pertanian Perak** pada tahun 2020

”

SEKTOR PERLOMBONGAN DAN PENGKUARIAN

secara tidak langsung telah membantu prestasi sektor Pertanian di negeri Perak.

Sektor Perlombongan dan pengkuarian mencatatkan nilai ditambah sebanyak RM457.5 juta berbanding RM504.6 juta pada tahun 2019. Sumbangan sektor ini adalah 0.6 peratus kepada KDNK Perak.

Pada tahun 2020, sektor ini menyusut 9.3 peratus (2019: 9.5%) seperti pada **Carta 2.5**. Penurunan ini dipengaruhi oleh perlombongan bijih timah, pemecahan batu dan pengkuarian batu kapur. Selain itu, perlombongan kaolin

SEKTOR PEMBINAAN

Perak mencatatkan nilai ditambah berjumlah RM2.1 bilion dalam sektor Pembinaan pada tahun 2020 berbanding RM2.5 bilion yang direkodkan pada tahun 2019. Sektor tersebut menyumbang sebanyak 2.8 peratus kepada keseluruhan KDNK Perak.

Berikutan daripada pelaksanaan PKP yang dikuatkuasakan bagi membendung penularan COVID-19, sektor Pembinaan di Perak turut terjejas apabila mencatatkan penyusutan prestasi kepada negatif 17.4 peratus berbanding 6.6 peratus pada tahun 2019. Penurunan tersebut dipengaruhi terutamanya oleh pertumbuhan negatif dua angka dalam subsektor kejuruteraan awam dan bangunan bukan kediaman. Kejuruteraan awam menyumbang 24.2 peratus manakala sumbangan bangunan bukan kediaman kepada keseluruhan sektor Pembinaan Perak adalah 16.9 peratus seperti pada **Paparan 2.2**. Walau bagaimanapun, subsektor bangunan kediaman dan pertukangan khas yang kekal mencatatkan pertumbuhan positif telah meminimumkan kejatuhan yang dialami oleh sektor ini pada tahun 2020.

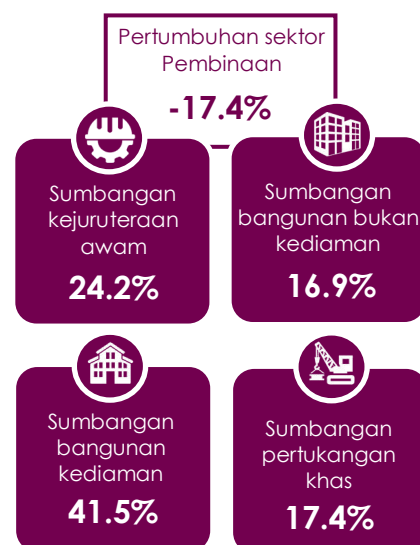
Projek utama:

Antara projek utama yang terdapat di Perak ialah:

- ♦ *Engineering, procurement, construction, installation and commissioning (EPCIC) for the Pegaga Development Project;*
- ♦ Pembinaan loji rawatan kumbahan serantau dan rangkaian paip pembetungan di Papan, Daerah Kinta;
- ♦ Projek pembinaan lebuh raya Persisiran Pantai Barat: kerja-kerja menaik taraf jalan persekutuan (Teluk Intan - Kampung Lekir);
- ♦ Kontrak penyelenggaraan jalan-jalan negeri dan jalan-jalan pertanian di negeri Perak;
- ♦ *Development of a 9MW Small Hydropower Plant under The Sungai Selama Scheme* di Selama;
- ♦ Projek pembangunan perniagaan bercampur (komersial); dan
- ♦ Pembinaan institusi pendidikan seperti Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) Bagan Datuk, Kolej Poly-Tech Mara Ipoh dan Fakulti Pendidikan Teknikal & Vokasional UPSI Kampus Teluk Intan.

Paparan 2.2

Komposisi sektor Pembinaan, Perak, 2020

SEKTOR PEMBUATAN

Sektor Pembuatan merupakan penyumbang kedua terbesar ekonomi Perak dengan sumbangan sebanyak 19.1 peratus. Peningkatan nilai ditambah telah direkodkan daripada RM13.7 pada tahun 2019 kepada RM14.2 bilion pada tahun 2020. Nilai tersebut telah mendorong kepada kadar pertumbuhan mapan yang direkodkan iaitu pada paras 3.5 peratus.

Kestabilan pertumbuhan yang dicatatkan oleh Perak adalah dipelopori oleh kumpulan produk elektrik, elektronik dan optikal serta kumpulan produk petroleum, kimia, getah dan plastik. Kedua-dua kumpulan tersebut merupakan pemacu kepada sektor Pembuatan di Perak dengan sumbangan masing-masing sebanyak 33.6 peratus dan 23.0 peratus seperti ditunjukkan pada **Carta 2.6**. Kumpulan produk elektrik, elektronik dan optikal berkembang kepada 4.5 peratus (2019: 2.8%) disumbangkan oleh komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna.

Sementara itu, kumpulan produk petroleum, kimia, getah dan plastik merekodkan kadar peningkatan yang amat memberangsangkan iaitu sebanyak 32.0 peratus (2019: 3.9%) didominasi oleh pembuatan sarung tangan getah. Produk tersebut merupakan antara industri yang mendapat manfaat berikutan daripada peningkatan permintaan daripada industri kesihatan dalam menghadapi krisis COVID-19. Selain itu, bahan kimia dan produk kimia turut meningkat kepada 4.6 peratus (2019: 2.1%) disokong oleh pembuatan sebatian bukan organik.

Walau bagaimanapun, subsektor produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka serta kumpulan peralatan pengangkutan, pembuatan lain dan pembaikan merekodkan kemerosotan berbanding tahun sebelumnya dengan

“

RM14.2 bilion nilai ditambah
sektor **Pembuatan Perak**
pada tahun 2020

”

masing-masing menyusut 14.4 peratus dan 5.5 peratus. Ini secara langsung telah memperlahankan momentum yang dibawa oleh subsektor yang merekodkan pertumbuhan positif. Selain itu peningkatan lebih sederhana dalam minyak & lemak daripada sayuran & haiwan turut mempengaruhi pertumbuhan tersebut.

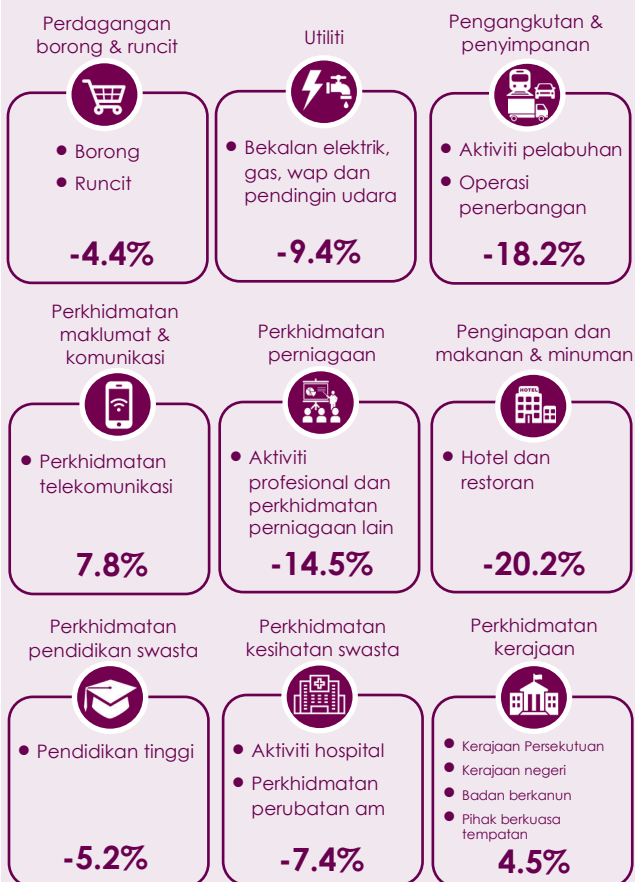
Jumlah nilai pelaburan yang diluluskan dalam sektor Pembuatan Perak adalah sebanyak RM3.3 bilion. Industri produk getah dan elektrik & elektronik merekodkan penerimaan pelaburan tertinggi seperti pada **Jadual 2.2**. Industri getah menerima pelaburan sebanyak RM1.4 bilion manakala produk elektrik dan elektronik sebanyak RM1.2 bilion.

SEKTOR PERKHIDMATAN

Sektor Perkhidmatan di Perak merekodkan nilai ditambah berjumlah RM46.0 bilion iaitu berkurangan sebanyak RM1.9 bilion berbanding tahun sebelumnya yang telah merekodkan pertambahan sebanyak RM2.1 bilion. Sumbangan sektor ini kepada keseluruhan KDNK Perak pada tahun 2020 adalah sebanyak 62.0 peratus (2019: 63.1%). Sektor ini mencatatkan penyusutan sederhana 4.0 peratus berbanding pertumbuhan

Paparan 2.3

Penyumbang utama dan pertumbuhan 2020 bagi subsektor Perkhidmatan

4.5 peratus pada tahun sebelumnya. Prestasi mengikut subsektor dalam sektor Perkhidmatan adalah seperti dipaparkan pada **Jadual 2.3**.

Perdagangan borong dan runcit

Subsektor perdagangan borong dan runcit menyumbang 23.1 peratus kepada sektor Perkhidmatan di Perak. Namun prestasi subsektor ini menyusut 4.4 peratus (2019: 7.1%) dipengaruhi oleh segmen perdagangan runcit dan juga kenderaan bermotor.

Melihat kepada situasi pandemik COVID-19 yang melanda seluruh negara, prestasi bagi subsektor perdagangan borong dan runcit tidak terkecuali menerima impak penyusutan tersebut.

Segmen runcit menyusut kepada 4.1 peratus (2019: 8.0%) dipengaruhi oleh penurunan dalam aktiviti jualan runcit peralatan-peralatan lain isi rumah di stor pengkhususan dan aktiviti jualan runcit barangan lain di stor pengkhususan. Sumbangan segmen runcit ini kepada subsektor perdagangan borong dan runcit Perak adalah 51.3 peratus (**Carta 2.7**). Pelbagai fasa PKP bermula 18 Mac 2020 yang dikuatkuasakan untuk mencegah penularan pandemik COVID-19 telah mendorong kepada penutupan sementara sebahagian sektor ekonomi. Ini mengakibatkan pengurangan waktu beroperasi serta kekurangan pelanggan disebabkan larangan merentas negeri mahupun daerah bagi sesetengah kawasan.

Sementara itu, subsektor borong turut menyusut kepada 3.3 peratus pada tahun 2020 (2019: 7.3%) dipengaruhi oleh aktiviti jualan borong pengkhususan lain dan aktiviti jual borong bahan mentah, pertanian dan haiwan hidup.

Subsektor kenderaan bermotor juga menyusut kepada 8.7 peratus (2019: 2.9%) dipengaruhi oleh aktiviti penyelenggaraan dan pembaikan kenderaan bermotor dan aktiviti jualan komponen (termasuk alat ganti) dan aksesori kenderaan bermotor.

Utiliti

Subsektor utiliti di Perak menguncup 9.4 peratus pada tahun 2020 (2019: -0.2%) dengan nilai ditambah RM9.1 bilion. Penguncupan ini disumbangkan oleh pertumbuhan negatif 10.3 peratus (2019: -0.5%) di dalam segmen bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara terutama dalam aktiviti penjanaan, penghantaran dan pengagihan tenaga elektrik.

Segmen bekalan air, pembetulan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan mencatatkan nilai ditambah RM473.9 juta

dengan kadar pertumbuhan 8.8 peratus pada tahun 2020 dipacu oleh aktiviti penakungan, perawatan dan bekalan air.

Pengangkutan dan penyimpanan

Subsektor pengangkutan dan penyimpanan menyumbang sebanyak 2.3 peratus kepada keseluruhan sektor Perkhidmatan Perak. Pada tahun 2020, subsektor ini menunjukkan penurunan 18.2 peratus berbanding 7.7 peratus pada tahun sebelumnya. Aktiviti pengangkutan darat merupakan peneraju utama dengan sumbangan 47.7 peratus diikuti operasi lebuhraya (20.4%), perkhidmatan pos & kurier (17.4%), pelabuhan & operasi penerbangan (8.2%), pengangkutan lain (4.9%), pengangkutan air (1.0%) dan pengangkutan udara (0.3%) seperti pada **Carta 2.8**.

Aktiviti pengangkutan darat dan operasi lebuhraya menunjukkan penyusutan dua digit kesan daripada kawalan pergerakan yang dilaksanakan di seluruh negara pada tahun 2020. Walau bagaimanapun, perkhidmatan pos dan kurier bertumbuh mampan disokong oleh peningkatan mendadak bilangan bungkusan (*parcel*) susulan aktiviti pembelian dalam talian.

Perkhidmatan maklumat dan komunikasi

Subsektor perkhidmatan maklumat dan komunikasi merupakan salah satu perkhidmatan perlu yang mendapat manfaat daripada pelaksanaan PKP yang dikuatkuasakan bagi membendung penularan COVID-19. Subsektor ini menyumbang sebanyak 9.7 peratus kepada sektor Perkhidmatan Perak. Justeru, nilai ditambah bagi subsektor ini direkodkan berjumlah RM4.5 bilion pada tahun 2020 dengan mencatatkan peningkatan sebanyak 7.8 peratus berbanding 6.1 peratus pada tahun 2019. Pertumbuhan positif ini didorong oleh segmen perkhidmatan telekomunikasi. Segmen perkhidmatan telekomunikasi mencatatkan kadar

pertumbuhan sebanyak 9.0 peratus. Penguatkuasaan PKP telah mendorong kepada permintaan dalam perkhidmatan komunikasi data.

Pelaksanaan Pengajaran dan Pembelajaran di Rumah (PdPR), bekerja dari rumah (BDR), mesyuarat dalam talian, penggunaan perkhidmatan pembelian secara dalam talian seperti Shopee dan Lazada serta penggunaan platform seperti aplikasi MySejahtera, perbankan internet, aplikasi penghantaran makanan, WhatsApp, Facebook dan Youtube turut merangsang kepada permintaan perkhidmatan ini.

Selain itu, antara segmen lain yang turut menyumbang kepada pertumbuhan keseluruhan perkhidmatan ini adalah segmen perkhidmatan komputer dan maklumat yang mencatatkan kadar pertumbuhan 1.2 peratus pada tahun 2020 yang disokong oleh aktiviti perkhidmatan teknologi maklumat dan komputer lain manakala segmen penerbitan dan penyiaran merekodkan penyusutan 4.9 peratus pada tahun 2020.

“

Subsektor perkhidmatan maklumat dan komunikasi meningkat 7.8 % pada tahun 2020

”

Perkhidmatan perniagaan

Subsektor perkhidmatan perniagaan menguncup 14.5 peratus (2019: 6.8%) dipengaruhi oleh aktiviti profesional dan perkhidmatan perniagaan lain.

Aktiviti profesional, saintifik dan teknikal kekal menjadi penyumbang utama dengan sumbangan 68.2 peratus kepada keseluruhan subsektor perkhidmatan perniagaan. Aktiviti ini menyusut 7.9 peratus berbanding 7.0 peratus pada tahun sebelumnya. Antara aktiviti yang mendorong kepada pertumbuhan tersebut ialah aktiviti guaman, perakaunan dan perkhidmatan kejuruteraan. Beberapa aktiviti lain turut menjadi penyumbang kepada prestasi segmen ini seperti perkhidmatan arkitek dan perkhidmatan juruukur tanah. Sementara itu, aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan yang menyumbang sebanyak 31.8 peratus, merosot 25.9 peratus (2019: 6.5%) didorong oleh aktiviti agensi pengembaraan dan pembersihan am bangunan.

Perkhidmatan penginapan dan makanan & minuman

Subsektor penginapan di Perak menyusut 44.4 peratus pada tahun 2020 (2019: 7.6%) dan merekodkan pengurangan nilai ditambah kepada RM171.4 juta.

Penyusutan ini dipengaruhi oleh penurunan bilangan tetamu hotel pelancong asing dan domestik sebanyak 1.7 juta yang mencatatkan penyusutan 59.4 peratus. Bilangan penumpang yang dikendalikan mengikut lapangan terbang juga menunjukkan penyusutan 78.0 peratus bagi tahun 2020 (2019: 44.8%).

Subsektor makanan dan minuman di Perak menyusut 17.5 peratus (2019: 9.1%) yang turut merekodkan pengurangan nilai ditambah kepada RM2,293.0 juta pada tahun 2020.

Paparan 2.4

Bilangan tetamu hotel mengikut pelancong domestik dan antarabangsa, Perak, 2020

Sumber: Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia

Perkhidmatan pendidikan swasta

Subsektor perkhidmatan pendidikan swasta mencatatkan penyusutan 5.2 peratus pada tahun 2020 berbanding 3.0 peratus pada tahun sebelumnya. Subsektor ini menyumbang sebanyak 0.9 peratus kepada sektor Perkhidmatan Perak. Penguatkuasaan PKP telah mendorong kepada pelaksanaan modul PdPR bagi memastikan pembelajaran murid dan pelajar tidak terjejas.

Berdasarkan **Carta 2.9**, subsektor perkhidmatan pendidikan swasta disumbangkan oleh pendidikan tinggi dengan 65.9 peratus. Seterusnya, diikuti oleh pendidikan lain (15.5%), pendidikan menengah (10.2%), pendidikan pra-sekolah dan pendidikan rendah (8.2%) dan perkhidmatan sokongan pendidikan (0.2%).

Perkhidmatan kesihatan swasta

Subsektor perkhidmatan kesihatan swasta menyusut 7.4 peratus (2019: 6.1%) dan merekodkan jumlah nilai ditambah sebanyak RM552.9 juta. Subsektor ini menyumbang sebanyak 1.2 peratus kepada sektor Perkhidmatan di Perak.

Aktiviti hospital merupakan penyumbang utama kepada prestasi keseluruhan subsektor ini. Selain itu, antara aktiviti lain yang menyumbang kepada pertumbuhan keseluruhan perkhidmatan ini adalah perkhidmatan perubatan am, perkhidmatan berkaitan pergigian, perubatan khas dan pusat dialisis.

Perkhidmatan kerajaan

Perkhidmatan kerajaan dikategorikan sebagai pengeluar bukan pasaran. Nilai ditambah bagi perkhidmatan ini adalah meliputi nilai pampasan pekerja, pencen yang diperuntukkan kepada pekerja yang sedang bekerja serta penggunaan modal tetap.

Pandemik COVID-19 ternyata telah memberi impak kepada hampir seluruh sektor ekonomi. Namun, pada tahun 2020 subsektor perkhidmatan kerajaan berkembang lebih baik dengan mencatatkan pertumbuhan 4.5 peratus (2019: 3.5%).

Nilai ditambah subsektor ini adalah sebanyak RM8.8 bilion berbanding RM8.4 bilion pada tahun sebelumnya. Secara umumnya, subsektor

ini menyumbang sebanyak 19.0 peratus kepada sektor Perkhidmatan Perak.

Kerajaan Persekutuan yang mewakili 89.4 peratus kekal sebagai penyumbang utama kepada perkhidmatan kerajaan di negeri ini. Selain itu, perkhidmatan ini turut disumbangkan oleh kerajaan negeri, badan berkanun dan pihak berkuasa tempatan termasuklah majlis bandaraya, majlis perbandaran dan majlis daerah.

“

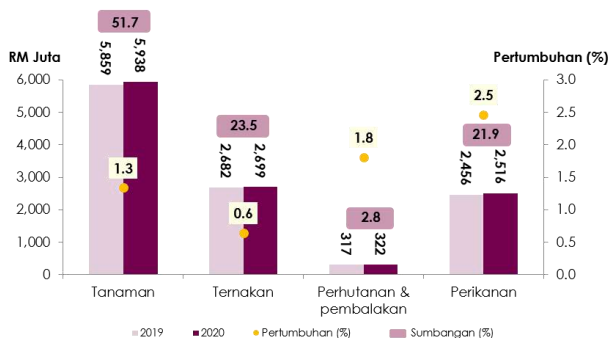
RM8.8 bilion nilai ditambah
subsektor **perkhidmatan kerajaan**
Perak pada tahun 2020

”

CARTA PRESTASI MENGIKUT SEKTOR

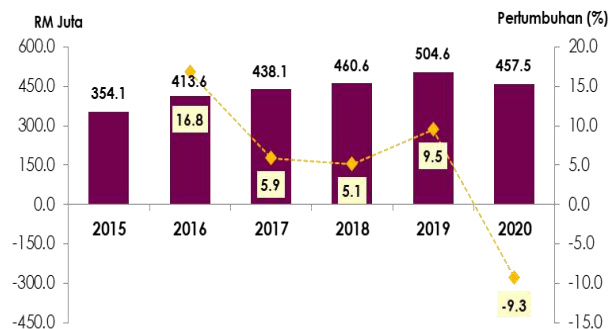
Carta 2.4

Prestasi sektor Pertanian, Perak, 2019-2020

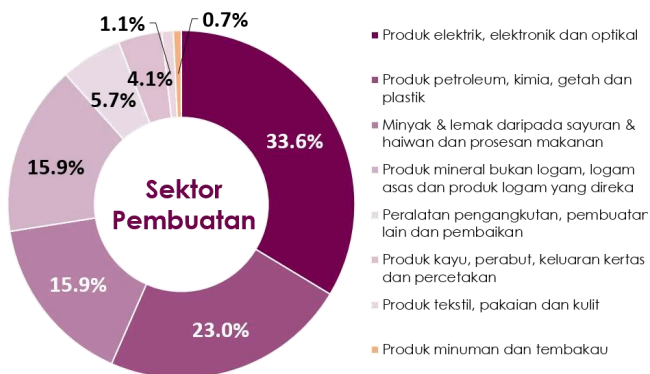
Carta 2.5

Prestasi sektor Perlombongan dan pengkuarian, Perak, 2015-2020

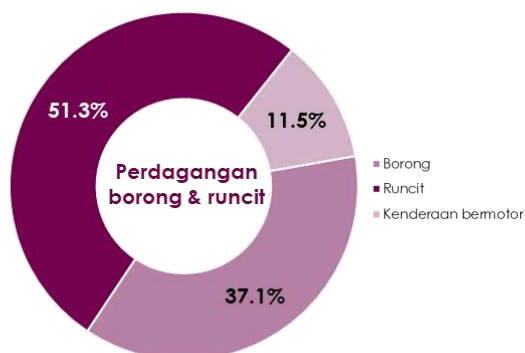
Carta 2.6

Peratus sumbangan sektor Pembuatan, Perak, 2020

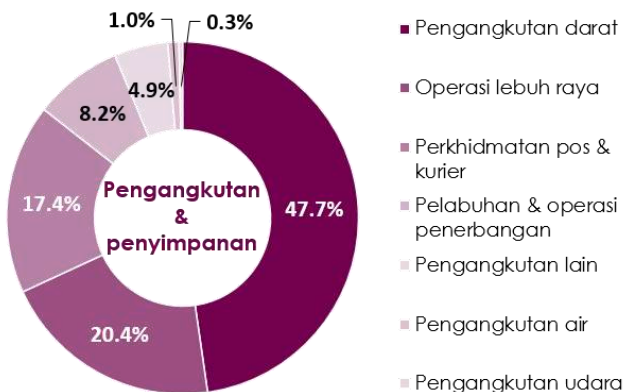
Carta 2.7

Peratus sumbangan subsektor perdagangan borong dan runcit, Perak, 2020

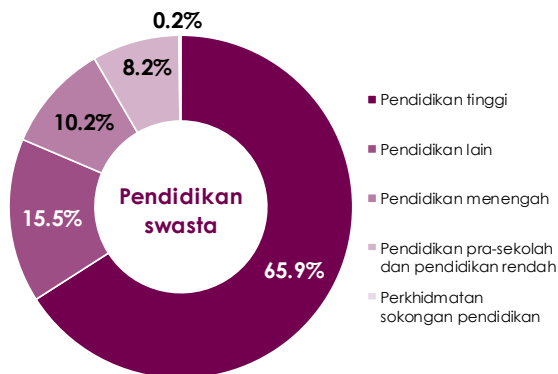
Carta 2.8

Peratus sumbangan subsektor pengangkutan dan penyimpanan, Perak, 2020

Carta 2.9

Peratus sumbangan pendidikan swasta, Perak, 2020

JADUAL PRESTASI MENGIKUT SEKTOR

Jadual 2.1 Statistik industri kelapa sawit, Perak, 2019-2020

Perak	Nilai		Pertumbuhan (%)	
	2019	2020	2019	2020
Buah tandan segar ('000 tan)	9,596	9,610	-1.3	0.2
Minyak sawit mentah ('000 tan)	1,854	1,841	-0.4	-0.7
Isirong sawit ('000 tan)	515	506	-2.6	-1.7
Keluasan belum matang (hektar)	43,790	39,211	-11.0	-10.5
Keluasan matang (hektar)	363,813	352,557	-0.1	-3.1

Sumber: MPOB

Jadual 2.2 Nilai pelaburan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2020 - RM juta

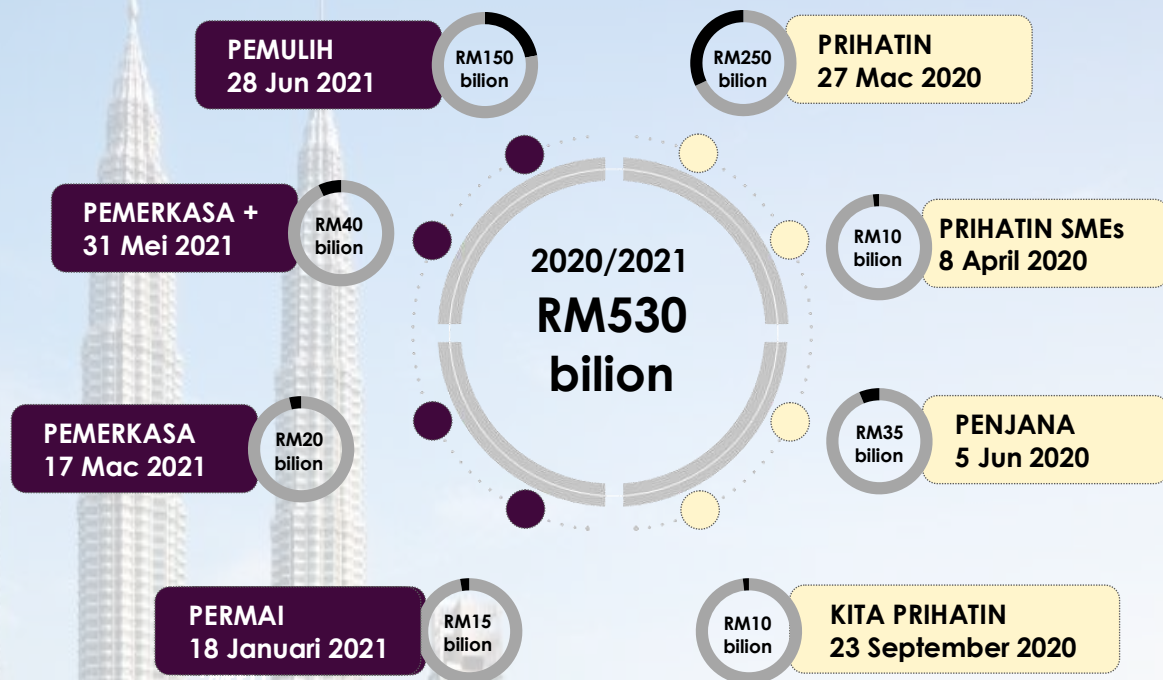
Industri	Pelaburan domestik	Pelaburan asing	Jumlah
Pembuatan makanan	62.1	0.0	62.1
Minuman dan tembakau	13.0	3.0	16.0
Tekstil dan produk tekstil	14.7	2.9	17.6
Kayu dan produk kayu	5.2	139.7	144.9
Perabot dan peralatan	-	-	-
Kertas, percetakan dan penerbitan	62.4	-	62.4
Kimia dan produk kimia	5.5	-	5.5
Produk petroleum (termasuk petrokimia)	-	-	-
Produk getah	1,261.0	94.9	1,355.9
Produk plastik	36.8	5.6	42.4
Produk mineral dan bukan logam	43.4	113.1	156.5
Produk logam fabrik	54.7	17.9	72.6
Jentera dan peralatan	55.0	28.8	83.8
Produk elektrik dan elektronik	412.8	741.8	1,154.6
Peralatan pengangkutan	126.9	1.1	127.9
Peralatan saintifik dan mengukur	25.0	-	25.0
Jumlah	2,178.4	1,148.8	3,327.1

Sumber: MIDA

Jadual 2.3 Prestasi sektor Perkhidmatan, Perak, 2019-2020

Subsektor	Nilai ditambah (RM juta)	2019 ^e		Nilai ditambah (RM juta)	2020 ^p	
		Peratus sumbangan (%)	Peratus pertumbuhan (%)		Peratus sumbangan (%)	Peratus pertumbuhan (%)
Utiliti, pengangkutan dan penyimpanan, maklumat dan komunikasi	15,412	32.1	2.1	14,558	31.6	-5.5
Perdagangan borong dan runcit, makanan & minuman dan penginapan	14,193	29.6	7.5	13,083	28.4	-7.8
Kewangan dan insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan	5,673	11.8	5.0	5,657	12.3	-0.3
Perkhidmatan-perkhidmatan lain	4,312	9.0	5.1	3,977	8.6	-7.8
Perkhidmatan kerajaan	8,385	17.5	3.5	8,764	19.0	4.5
Jumlah	47,975	100.0	4.5	46,039	100.0	-4.0

PAKEJ RANGSANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN, 2020-2021

PAKEJ RANGSANGAN KERAJAAN NEGERI, 2020

PAKEJ RANGSANGAN & BANTUAN KHAS

KERAJAAN NEGERI PERAK

2020

RM31.6 JUTA

Penjaja/Peniaga Kecil/Usahawan

RM26.7 JUTA

Insentif Cukai Tanah

RM23.1 JUTA

Kebajikan Awam & Kesihatan

RM21.5 JUTA

Pelancongan

RM19.3 JUTA

Pendidikan & Modal Insan

RM7.7 JUTA

Pertanian

JUMLAH IMPLIKASI KEWANGAN, 2020

RM129.9 JUTA

2021

RM14.8 JUTA

Penjaja/Peniaga Kecil/Usahawan

RM2.4 JUTA

Insentif Cukai Tanah

RM40.0 JUTA

Kebajikan Awam & Kesihatan

RM2.8 JUTA

Pelancongan

RM8.7 JUTA

Pendidikan & Modal Insan

RM1.3 JUTA

Pertanian

JUMLAH IMPLIKASI KEWANGAN, 2021

RM70.2 JUTA

Nota:

- Maklumat sehingga Julai 2021
- Jumlah angka komponen mungkin tidak bersamaan dengan angka jumlah kecil atau jumlah besar disebabkan pembundaran.

Sumber: Unit Perancang Ekonomi Negeri Perak

INDEKS HARGA PENGGUNA

Pandemik COVID-19 telah memberi kesan pada Indeks Harga Pengguna (IHP) terutamanya dari segi pola perbelanjaan pengguna. Dalam masa yang sama, senario ini turut memperlambatkan pertumbuhan harga barang dan perkhidmatan pengguna pada tahun 2020 berbanding tahun sebelumnya. Suasana ini menggambarkan bagaimana isi rumah menyesuaikan diri dengan tinggal di rumah, mengurangkan perjalanan dan mengutamakan perbelanjaan kepada barang keperluan asas bagi tujuan kelangsungan hidup.

Buat pertama kalinya, inflasi Perak merekodkan angka di bawah paras kosong, iaitu negatif 1.3 peratus berbanding 0.6 peratus yang pernah dicatatkan semasa 2019 (**Carta 2.10**). Penurunan kepada angka negatif ini adalah disebabkan oleh kejatuhan harga bahan api dan pemberian diskaun ke atas bil elektrik. Di samping itu, pelaksanaan kawalan pergerakan telah menyebabkan kekurangan permintaan ekoran isi rumah tidak dapat berbelanja kepada aktiviti sosial tertentu seperti perhotelan. Secara tidak langsung, penurunan tersebut merendahkan tekanan inflasi 2020. Dalam tempoh 10 tahun ini, inflasi meningkat pada kadar purata tahunan 1.5 peratus.

Situasi yang melanda pada 2020 tidak seperti krisis kewangan yang pernah melanda dunia seperti Krisis Kewangan Asia 1997 dan Kemelesetan Ekonomi 2007 hingga 2008. Keadaan ini dijangka akan mengambil tempoh masa yang agak lama untuk pulih. Secara

“

IHP Perak merekodkan angka di bawah paras kosong iaitu pada kadar **-1.3%**

”

keseluruhannya, penurunan negatif 1.3 peratus ini disumbangkan oleh indeks pengangkutan (-10.8%), perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain (-3.4%) dan pakaian & kasut (-0.3%) seperti dipaparkan pada **Carta 2.11**.

Inflasi mula mencatatkan paras negatif bermula Mac hingga Disember 2020. Ini berikutan penurunan harga petrol tanpa plumbum RON95 oleh pihak kerajaan pada harga yang lebih rendah iaitu RM1.67 per liter pada 2020 berbanding RM2.06 per liter pada 2019. Di samping itu, purata harga petrol tanpa plumbum RON97 menurun kepada RM1.99 per liter pada 2020 berbanding RM2.55 per liter pada 2019, manakala purata harga diesel menurun kepada RM1.80 per liter berbanding RM2.18 pada tahun sebelumnya.

Ini selari dengan harga minyak mentah Brent pada 2020 yang menurun 33.9 peratus kepada AS\$42.30 setong dari AS\$64.03 setong pada 2019 (**Carta 2.12**). Kejatuhan harga minyak ini

berikutan permintaan semakin berkurangan dan perang harga minyak antara Arab Saudi dan Rusia. Begitu juga, penurunan indeks perumahan, air, elektrik, gas & bahan api lain adalah disebabkan oleh kesan pemberian diskaun ke atas bil elektrik bagi penggunaan domestik seperti yang telah diumumkan oleh kerajaan dan berakhir pada Disember 2020.

Inflasi makanan dan minuman meningkat 1.6 peratus, tinggi sedikit berbanding 1.5 peratus yang dicatatkan pada 2019. Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), pengoperasian waktu perniagaan yang dihadkan, penjarakan sosial dan gangguan rantai makanan merupakan antara faktor yang mempengaruhi perubahan harga pada kadar yang rendah. Hampir semua subkumpulan makanan dan minuman mencatatkan perubahan harga yang positif kecuali susu & telur seperti dipaparkan pada **Carta 2.13**.

Kumpulan kesihatan merekodkan perubahan harga pada kadar 1.4 peratus pada tahun 2020, peningkatan yang tinggi berbanding 1.0 peratus yang dilaporkan untuk tahun 2019. Kenaikan yang ketara ini sedikit sebanyak dipeperagahi oleh peningkatan perbelanjaan isi rumah yang mula menitikberatkan penjagaan kesihatan diri.

Inflasi pelbagai barangan dan perkhidmatan meningkat 2.3 peratus pada tahun 2020, lebih daripada kenaikan 2.1 peratus yang dilaporkan pada tahun 2019. Inflasi komunikasi meningkat 1.7 peratus sepanjang tahun, kurang daripada kenaikan 1.0 peratus pada tahun sebelumnya. Walaupun perubahan harga bagi kumpulan lain adalah kecil, namun inflasi masih positif.

Semua subkumpulan makanan dan minuman mencatatkan inflasi yang positif kecuali susu, keju & telur (-1.8 peratus). Subkumpulan sayur-sayuran dan keluaran makanan t.t.t.l meningkat dengan drastik berbanding tahun

sebelumnya, masing-masing 5.2 peratus dan 4.3 peratus.

Dalam masa yang sama, subkumpulan daging; minyak & lemak dan gula, jem, madu, coklat & manisan kembali mencatatkan inflasi positif, 2.0 peratus, 2.0 peratus dan 0.3 peratus. Indeks makanan di luar rumah juga meningkat 1.4 peratus pada tahun 2020, peningkatan yang perlahan daripada kenaikan 2.6 peratus yang dilaporkan untuk tahun 2019. Secara keseluruhan, inflasi makanan dan minuman meningkat pada kadar purata tahunan 2.5 peratus sejak 10 tahun kebelakangan.

“

Kumpulan kesihatan merekodkan peningkatan tinggi pada kadar 1.4%

”

Paparan 2.5

Perbandingan harga purata 2020 bagi tiga item terpilih di Perak dan negeri berhampiran

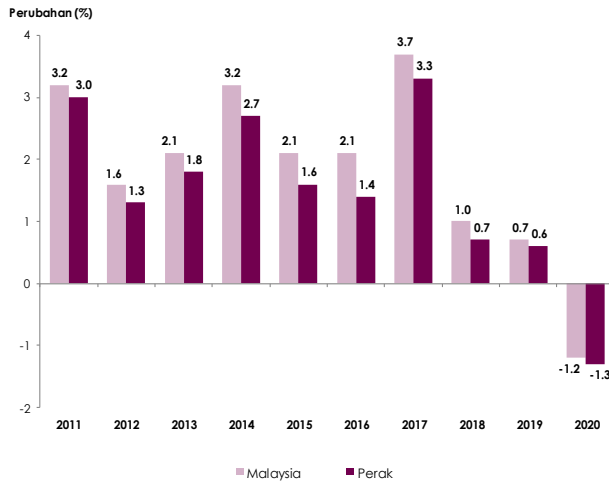

RM/kg	Ikan Kembong	Ayam	Sawi Bunga
Perak	15.00	8.08	7.50
Pulau Pinang	11.98	8.29	8.02
Kedah	11.61	7.66	7.90
Perlis	13.44	7.37	7.75

CARTA INDEKS HARGA PENGGUNA

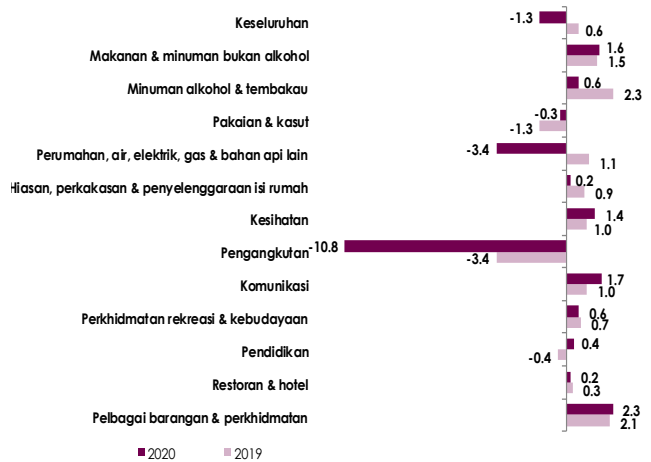
Carta 2.10

Perubahan tahunan IHP, Perak, 2011-2020

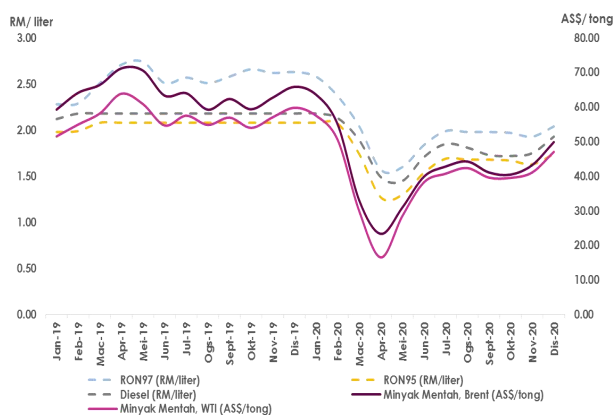
Carta 2.11

Perubahan tahunan IHP mengikut kumpulan utama, Perak, 2019-2020

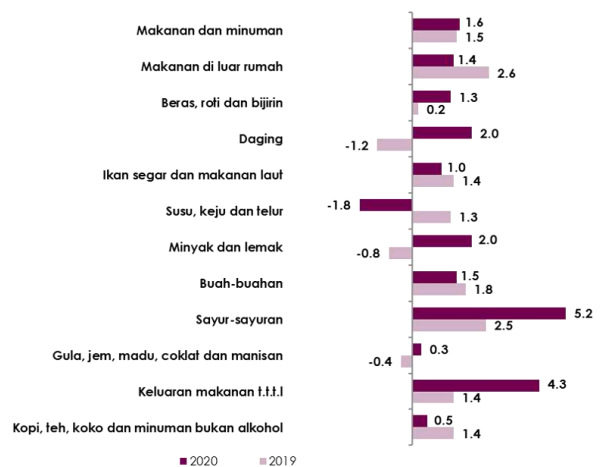
Carta 2.12

Purata harga petrol Malaysia dan minyak mentah dunia, Januari 2019 - Disember 2020

Carta 2.13

Perubahan tahunan subkumpulan makanan dan minuman bukan alkohol, 2019-2020

Rencana 2

Kesan Pandemik COVID-19 kepada Sektor Penginapan di Negeri Perak¹

Oleh: Jay Purani a/p Arumugam², Norita binti Ali Othman³, Nur Syifaa Binti Ishak⁴
Jabatan Perangkaan Malaysia, Negeri Perak

PENGENALAN

Negeri Perak dikenali sebagai negeri yang sarat dengan khazanah alam, warisan dan kepelbagaian makanan tradisi. Kekayaan sumber sejarah dan budaya yang terdapat di Negeri Perak menjadi salah satu sumber tarikan pelancongan. Kepelbagaian produk pelancongan dan warisan di Negeri Perak telah menarik seramai 21.1 juta pelancong domestik pada tahun 2019. Jumlah pelancong domestik ini merupakan 9.24 peratus daripada jumlah keseluruhan pelancong ke Malaysia dengan pertumbuhan 20.0 peratus berbanding tahun 2018. Lima destinasi tumpuan utama pelancong ke Negeri Perak pada tahun 2019 ialah Pulau Pangkor, Tambun, Sungai Klah, Teluk Batik dan Bandaraya Ipoh. Pada tahun 2018, Ipoh dinamakan sebagai Tiga Bandar Kopi Terbaik di Asia oleh Lonely Planet, manakala Taiping dinamakan sebagai salah satu daripada 100 Bandar Lestari di dunia.

Tahun 2020 merupakan tahun yang luar biasa. Pandemik COVID-19 telah menjerumus seluruh dunia ke kancan krisis kesihatan awam yang menyaksikan kehilangan banyak nyawa serta menjejaskan banyak mata pencarian apabila aktiviti negara-negara di seluruh dunia hampir terhenti sepenuhnya. Semua negara di dunia bertindak pantas membendung penularan pandemik COVID-19 melalui pelaksanaan pelbagai langkah seperti penguatkuasaan kawalan pergerakan dan penutupan sempadan negara. Coronavirus (COVID-19) adalah penyakit berjangkit yang disebabkan oleh virus yang baru ditemui. Wabak ini pada mulanya dikesan pada pertengahan bulan Disember 2019 di bandar raya Wuhan, Hubei, China dan telah diiktiraf sebagai pandemik oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) pada 11 Mac 2020. Menurut statistik terkini daripada WHO 2020, sehingga 26 Mei 2021 hampir 167.4 juta orang telah disahkan mengidap COVID-19 dan telah menyebabkan kematian sehingga 3,480,480 orang di seluruh dunia (WHO, 2021). Penularan wabak COVID-19 telah memberikan impak besar kepada ekonomi seluruh dunia apabila hampir semua sektor terjejas berikutan pandemik ini, termasuk sektor pelancongan.

OBJEKTIF KAJIAN

Industri pelancongan memainkan peranan penting dalam memangkin pendapatan negeri dan merupakan salah satu sektor yang menjadi penyumbang utama kepada pertumbuhan ekonomi negara. Dasar Pelancongan diwujudkan untuk menjadikan industri pelancongan sebagai salah satu sektor yang mampu memberi sumbangan kepada sosioekonomi negara. Pandemik Covid-19 telah membataskan kebebasan masyarakat untuk keluar melancong, bukan sahaja ke luar negara malahan dalam negara juga. Rencana ini bertujuan untuk memberikan gambaran mengenai kesan dan cabaran yang dihadapi oleh industri pelancongan khususnya kepada sektor penginapan di Negeri Perak.

Nota:

¹ Rencana ini adalah pandangan penulis dan tidak mewakili pandangan dari Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM).

² Jay Purani a/p Arumugam merupakan Ketua Unit Perkhidmatan dan Kewangan di DOSM Perak.

³ Norita binti Ali Othman merupakan Ketua Pejabat Operasi Teluk Intan, DOSM Perak.

⁴ Nur Syifaa Binti Ishak merupakan Pelajar Latihan Industri daripada Universiti Putra Malaysia ditempatkan di Jabatan Perangkaan Malaysia, Negeri Perak.

KESAN KEPADA SEKTOR PENGINAPAN

Industri pelancongan di Malaysia terjejas teruk bermula dari awal tahun 2020 apabila pintu-pintu antarabangsa ditutup dan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dilaksanakan susulan peningkatan kes COVID-19 di negara ini. Sehubungan dengan itu, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (MOTAC) telah membatalkan kempen Tahun Melawat Malaysia 2020 (TM2020) pada awal bulan Mac tahun 2020 serta membekukan semua urusan kaunter dan perkhidmatan atas talian yang berkaitan dengan aktiviti pelancongan (MOTAC, 2020). Kesannya, sumbangan sektor penginapan kepada KDNK negara pada harga semasa didapati menyusut 50.3 peratus (RM4,891 juta) pada tahun 2020 berbanding pada tahun 2019 sebanyak RM9,851 juta.

Carta 2(a): Prestasi KDNK Malaysia bagi Sub-Sektor Penginapan pada Harga Malar 2015, 2016-2020

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kesan pandemik kepada sektor pelancongan turut dilihat di luar sempadan Malaysia, di mana negara-negara ASEAN lain juga merekodkan penurunan mendadak dari segi pencapaian pelancongan. Menurut sumber dari Pacific Asia Travel Association (PATA), negara-negara jiran termasuk Thailand, Singapura, Vietnam dan Indonesia juga mencatatkan pertumbuhan negatif disebabkan larangan perjalanan antarabangsa yang dikuatkuasakan kerajaan dalam usaha membendung penularan pandemik di negara masing-masing. Krisis COVID-19 yang disusuli dengan penutupan sempadan dan negara telah memberi kejutan ekonomi dan pasaran buruh di seluruh dunia dengan mempengaruhi faktor pengeluaran dan juga permintaan (Johnsen et al., 2020).

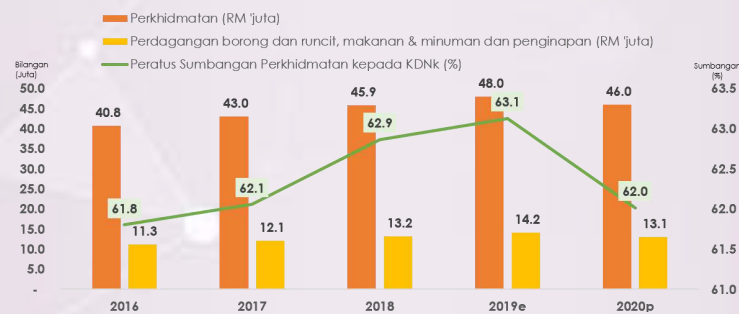
Prestasi Ekonomi Negeri Perak

Ekonomi Negeri Perak didominasi oleh sektor perkhidmatan dengan kadar sumbangan sebanyak 62.0% kepada keseluruhan KDNK Perak pada tahun 2020. Hasil sektor Perkhidmatan bagi tahun 2020 merekodkan RM46.0 juta menurun -1.1% berbanding tahun 2019.

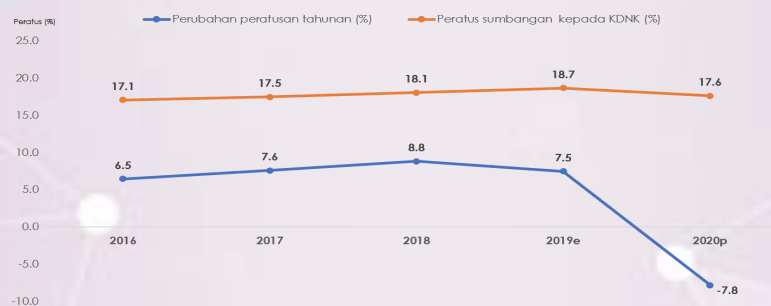
Subsektor Perdagangan Borong dan Runcit, Makanan & Minuman dan Penginapan adalah penyumbang kedua terbesar di dalam sektor Perkhidmatan dan merupakan komponen utama bagi industri berasaskan pelancongan yang menyumbang 17.6 peratus kepada KDNK Perak pada tahun 2020. Sumbangan subsektor ini kepada KDNK Perak pada harga malar didapati menyusut 7.8 peratus (RM 13.1 juta) berbanding pada tahun 2019 sebanyak RM 14.2 juta ekoran daripada

pelaksanaan 47 hari Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), 65 hari Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB) dan 177 hari Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan (PKPP) bagi mengekang penularan pandemik COVID-19. Perintah Kawalan yang dilaksanakan ini telah memberi kesan yang negatif ke atas industri pelancongan dan kebudayaan di negeri ini serta menjejaskan banyak perniagaan dalam industri berkaitan seperti penginapan, pengangkutan, membeli-belah, makanan dan minuman, seni dan budaya dan penganjuran acara-acara perniagaan. Berdasarkan survei yang dijalankan oleh Persatuan Hotel Malaysia (MAH) didapati jumlah pelancong ke Negeri Perak menurun sebanyak 58.5 peratus pada tahun 2020 berbanding tahun sebelum.

Carta 2(b): KDNK Negeri Perak bagi sektor Perkhidmatan pada harga malar 2015, 2016-2020

Carta 2(c): KDNK Negeri Perak bagi subsektor Perdagangan Borong dan Runcit, Makanan & Minuman dan Penginapan pada harga malar 2015, 2016-2020

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual 2(a): Bilangan Hari Mengikut Jenis Perintah Kawalan Pergerakan di Negeri bagi tahun 2020

Negeri	PKP	PKPB	PKPP
Perak	47	65	177

Sumber: Majlis Keselamatan Negara

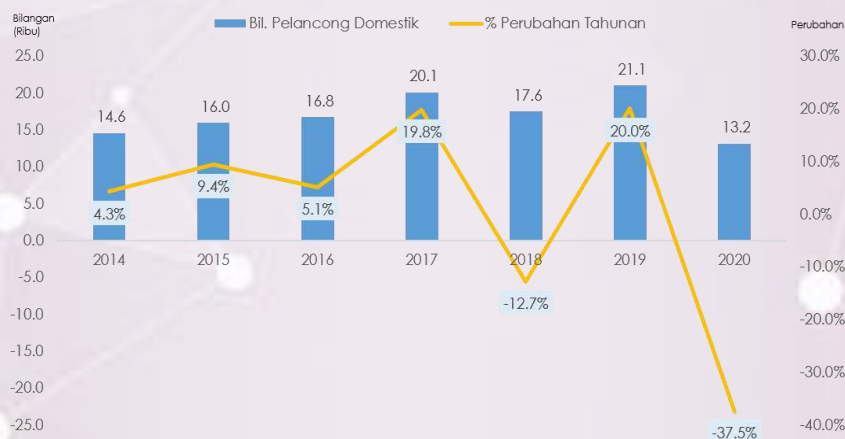
Penginap Hotel di Negeri Perak

Pada tahun 2019, terdapat 365 hotel yang aktif dan beroperasi di Negeri Perak. Perak sebelum ini merupakan antara negeri yang menerima jumlah pelancong domestik tertinggi dalam negara selain Selangor, Pulau Pinang dan Johor. Jumlah kedatangan pelancong domestik dan antarabangsa ke Perak menjunam bermula Mac 2020 bagi mengekang pandemik COVID-19. Sejar dengan langkah ketat PKP yang mengarahkan penutupan perniagaan dalam pelbagai perkhidmatan bukan keperluan utama serta sekatan rentas negeri dan daerah menyebabkan bilangan pelawat domestik pada tahun 2020 adalah seramai 13.2 ribu dengan penurunan 37.5%

berbanding pada tahun sebelumnya.

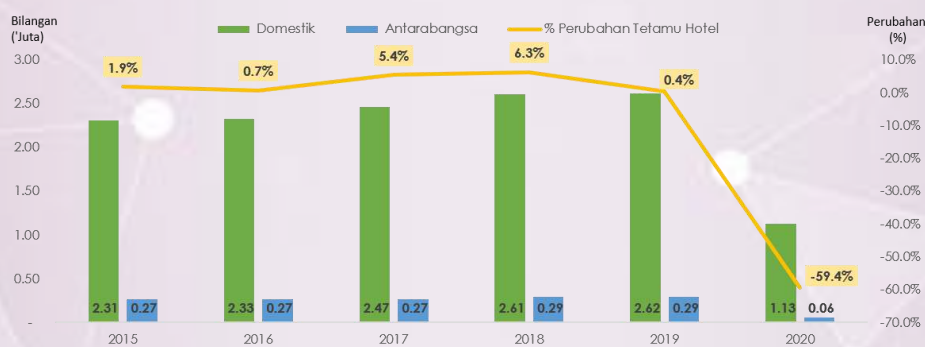
Berdasarkan kajian oleh Tourism Malaysia, jumlah penginap domestik bagi tahun 2020 telah berkurangan sebanyak 57.0 peratus kepada hanya 1.13 juta berbanding 2.62 juta pada tahun 2019, manakala penginap antarabangsa berkurangan sebanyak 81.2 peratus kepada 0.06 juta pada 2020 berbanding 0.29 juta tahun sebelumnya. Ini menjadikan jumlah keseluruhan penginap hotel (hotel guests) di Perak jatuh mendadak sebanyak 59.4 peratus iaitu berkurangan daripada 2.92 juta orang pada 2019 kepada hanya 1.19 juta orang pada 2020.

Carta 2(d): Bilangan Pelawat Domestik Negeri Perak, 2014-2020

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Carta 2(e): Penginap Hotel di negeri Perak bagi tempoh 2015-2020

Sumber: Survei Hotel, Tourism Malaysia

Penurunan penginap hotel yang ketara turut mempengaruhi purata kadar penginapan di Negeri Perak dan Malaysia. Analisis statistik ke atas kedua-dua pembolehubah tersebut menggunakan kaedah korelasi momen produk Pearson telah membuktikan nilai kebarangkalian (nilai p) dan nilai korelasi bagi hubungan antara bilangan penginap hotel di Perak dan purata kadar penginapan di Malaysia adalah 0.9576 dan purata kadar penginapan di Perak ialah 0.8636. Nilai p yang sangat kecil dan nilai korelasi yang hampir dengan 1 menjadi indikator bahawa bilangan penginap hotel di Perak mempunyai hubungan yang kuat dengan Purata Kadar Penginapan di Perak dan Malaysia. Berdasarkan nilai korelasi juga didapati hubungan di antara bilangan tetamu hotel di Perak dan purata kadar penginapan Malaysia adalah lebih kuat berbanding hubungan di antara bilangan tetamu hotel Perak dan purata kadar penginapan Perak kerana nilai korelasi bagi hubungan antara tetamu hotel Perak dan purata kadar penginapan Malaysia lebih hampir

dengan 1 iaitu 0.9576. Sekiranya bilangan tetamu hotel di negeri Perak turun atau naik dengan sedikit, ia dapat memberi pengaruh atau perubahan yang drastik kepada purata kadar penginapan Malaysia.

Jadual 2(b): Analisis Hubungan Bilangan Tetamu Hotel dengan Purata Kadar Penginapan Malaysia dan negeri Perak

Negeri	Jumlah Bilik Dibatalkan	Jangkaan Kerugian (RM juta)	Negeri	Jumlah Bilik Dibatalkan	Jangkaan Kerugian (RM juta)
Kuala Lumpur	61,859	24.91	Perak	3,646	1.35
Sabah	33,769	11.79	Kedah	3,239	3.29
Selangor	25,940	9.05	Terengganu	466	0.45
Johor	20,977	7.71	Pahang	259	0.22
Negeri Sembilan	20,665	7.66	Sarawak	99	0.04
Pulau Pinang	18,476	8.96	Jumlah	193,523	76.14

Kadar Penginapan Hotel

Menurut Persatuan Hotel Malaysia, pembatalan tempahan hotel di seluruh negara bagi tempoh Januari 2020 sehingga 20 Mac 2020 mencecah lebih daripada 193,000 bilik yang mengakibatkan kerugian RM76.14 juta kepada industri perhotelan. Ini menyumbang kepada penurunan kadar penginapan hotel daripada 58.8 peratus pada tahun 2019 kepada 30.9 peratus pada tahun 2020. Bagi Negeri Perak pula, sebanyak 3,646 tempahan bilik telah dibatalkan dengan jangkaan kerugian sebanyak RM1.35 juta dalam tempoh 47 hari Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) sejak 18 Mac 2020 menyebabkan kadar penginapan hotel jatuh ke tahap paling rendah. Kadar penginapan bagi tempoh Januari hingga Jun tahun 2020 merosot ketara sehingga 19.5 peratus berbanding 39.9 peratus bagi tempoh yang sama tahun sebelumnya. Keadaan ini telah menyumbang kepada penurunan keseluruhan purata kadar penginapan tahun 2020 sebanyak 19.1 peratus kepada 24.8 peratus berbanding 43.9 peratus pada tahun 2019. Pembatalan tempahan yang mendadak ini turut direkodkan di seluruh negara. Impak ke atas industri perhotelan sejak awal tahun 2020 telah hampir melumpuhkan industri, bukan sahaja kehilangan pendapatan tetapi juga modal insan dan daya tampung pelancongan.

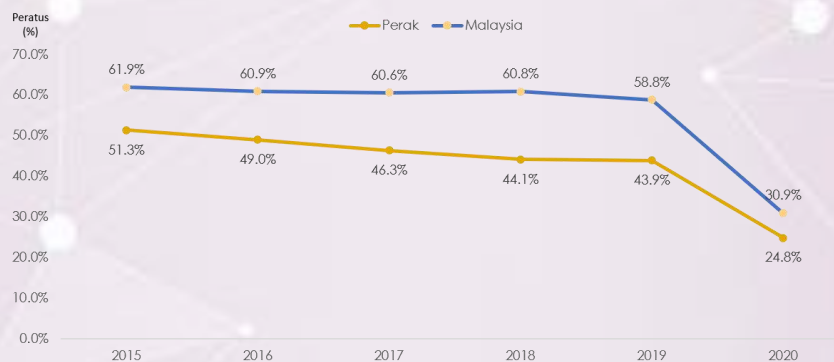
Jadual 2(c): Pembatalan Tempahan Bilik dan Jangkaan Kerugian, Januari 2020-20 Mac 2020

Perkara	Korelasi Momen produk Pearson
Hubungkait bilangan tetamu hotel di Perak dengan Purata Kadar penginapan Malaysia	0.9576
Hubungkait bilangan tetamu hotel di Perak dengan Purata Kadar Penginapan Perak	0.8636

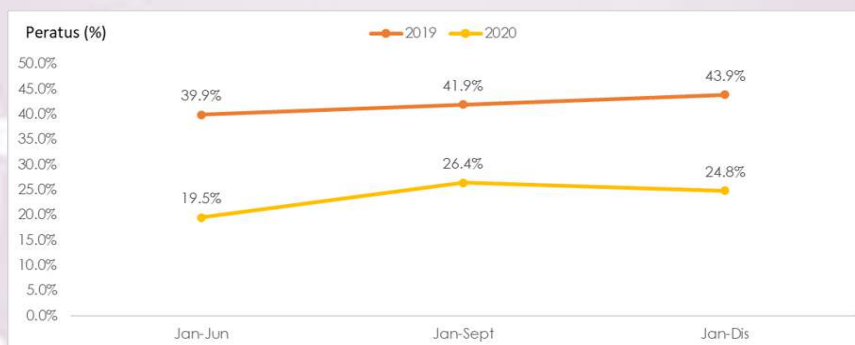
*Berdasarkan analisis penulis

Sumber: Persatuan Hotel Malaysia

Carta 2(f): Purata Kadar Penginapan Malaysia & Perak bagi tempoh 2015-2020

Carta 2(g): Purata Kadar Penginapan Negeri Perak bagi tempoh 2019-2020

Sumber: Survei Hotel, Tourism Malaysia

Bermula 10 Jun 2020, banyak pihak dalam bidang hospitaliti menarik nafas lega apabila Kerajaan melaksanakan Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan (PKPP), sekali gus membolehkan aktiviti pelancongan domestik dibuka semula. Tempahan hotel semakin pulih dan menunjukkan peningkatan tempahan bilik hotel dalam tempoh suku tahun ketiga 2020. Pembukaan semula sektor pelancongan domestik merancakkan kembali sektor perhotelan dengan purata kadar penginapan di Negeri Perak meningkat 6.9 peratus, terutamanya semasa cuti panjang bersempena Hari Kebangsaan dan cuti sekolah. Walau bagaimanapun, apabila terdapat kesan peningkatan kes COVID-19, beberapa fasa kawalan pergerakan telah dilaksanakan dari semasa ke semasa menyebabkan tempahan bilik hotel turut dibatalkan semula. Penguatkuasaan Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB) selama 65 hari di negeri Perak serta peringatan agar orang ramai mengelakkan tempat sesak menyebabkan masyarakat memilih untuk berada di rumah.

Kesan kepada Pekerja Sektor Penginapan

Sekatan perjalanan domestik dan antarabangsa telah menyumbang kepada penurunan hasil perniagaan yang ketara bagi aktiviti perhotelan, menyebabkan terdapat hotel yang mengambil pendekatan mengecilkan atau menamatkan perniagaan dan operasinya. Pada suku tahun kedua 2020, empat hotel terkemuka di Negeri Perak telah mengumumkan penamatan operasi sementara berikutan menanggung kerugian besar susulan penularan wabak COVID-19. Perancangan pemulihan perniagaan yang disusun oleh pihak hotel gagal menjangka perubahan permintaan pasaran dan ketidakpastian ekonomi semasa, terutamanya kesan penularan wabak COVID-19 menyumbang kepada kejatuhan permintaan dan jualan yang besar. Ekoran daripada penutupan empat (4) hotel tersebut, dianggarkan seramai 500 pekerja hotel telah kehilangan pekerjaan pada tempoh tersebut.

Hal ini secara tidak langsung memberi impak negatif kepada pekerja yang berkecimpung dalam industri pelancongan khususnya subsektor penginapan. Menurut Persatuan Hotel Malaysia (MAH), terdapat lebih daripada 100 buah hotel di seluruh negara yang telah berhenti beroperasi dari bulan Mac 2020 dan menjejaskan hampir 7,000 pekerja. (Persatuan Hotel Malaysia, 2021). MAH turut menjalankan analisa tentang impak pandemik COVID-19 terhadap pekerja hotel di Perak dengan menggunakan saiz sampel seramai 1,653 orang. Daripada keseluruhan sampel tersebut, sebanyak 26 peratus pekerja didapati telah diberhentikan, 10 peratus pekerja dipotong gaji dan seramai 64 peratus pekerja diberikan cuti tanpa gaji (dipetik dalam Foo et. al, 2020). Tindakan mengurangkan pekerja yang diambil oleh pengusaha hotel, termasuk mengecilkan operasi menerusi penutupan bilik-bilik hotel, bertujuan untuk mengurangkan kos operasi dan membuat penjimatan kos bagi membolehkan perniagaan terus bertahan dalam tempoh beberapa bulan lagi.

STRATEGI DAN PEMULIHAN

Kerajaan terus menumpukan usaha dalam pemulihan sektor pelancongan yang terjejas teruk disebabkan pandemik COVID-19 dengan memperuntukkan pembiayaan sebanyak RM1 bilion dalam Skim Pembiayaan Pelancongan PENJANA bagi membantu perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Beberapa penangguhan dan pengecualian cukai turut diberikan kepada industri pelancongan yang meliputi agensi pelancongan, pengusaha hotel dan syarikat penerbangan. Kerajaan juga telah menyalurkan Geran Bantuan Khas secara "one-off" sebanyak RM3,000 kepada lebih 5,000 agensi pelancongan yang berdaftar dengan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) pada Mac 2021.

Pintu kawalan sempadan negara hanya dapat dibuka sekiranya fasa pemulihan Covid-19 selepas pembukaan beberapa sektor dalam negara berada dalam keadaan terkawal. Sehubungan itu, Kerajaan telah menggariskan empat fasa melibatkan pelan peralihan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) secara berperingkat. Setiap fasa pelan pemulihan ini berpaksikan kepada data yang bersandarkan 'Tiga Indikator Ambang Utama' ataupun 'threshold' untuk beralih dari satu fasa ke fasa seterusnya. Kerajaan akan menimbang peralihan daripada fasa pertama kepada fasa kedua PKP setelah purata kes harian COVID-19 menurun di bawah 4,000 kes. Peralihan Fasa Ketiga kepada Fasa Keempat PKP hanya dilakukan setelah purata kes harian COVID-19 menurun ke paras bawah 500 kes. Fasa Keempat adalah fasa terakhir Pelan Pemulihan Negara di mana rakyat seboleh mungkin dapat kembali semula kepada norma kehidupan seharian. Selain itu, semua sektor ekonomi akan dibuka, lebih banyak aktiviti sosial akan dibenarkan, perjalanan rentas negeri dibolehkan dan pelancongan domestik juga akan dibuka tertakluk kepada SOP yang ketat.

Kerajaan negeri Perak juga telah memperuntukkan RM25.9 juta di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi bagi usaha pemulihan dan memaksimumkan potensi industri pelancongan di negeri Perak. Belanjawan 2021 negeri Perak turut memperuntukkan sebanyak RM7.0 juta bagi Tourism Perak yang meliputi RM1.0 juta anggaran terimaan Cukai Pelancongan daripada Kerajaan Persekutuan. Perbadanan Taman Negeri juga menerima geran tahunan sebanyak RM3.5 juta, Geopark Lembah Kinta RM0.8 juta, pengurusan Bukit Larut RM1.0 juta, pengurusan Taman Botani Taiping RM0.3 juta dan lain-lain program pelancongan RM1.7 juta. Kerajaan Perak juga memperuntukkan lebih RM10 juta bagi pembangunan program dan menaik taraf infrastruktur pelancongan di negeri ini bagi tahun 2021. Pelaksanaan inisiatif ini secara tidak langsung menunjukkan kerajaan

negeri sangat prihatin dan mengambil berat serta mengutamakan kebajikan penggiat industri pelancongan demi kelangsungan mereka yang terkesan akibat pandemik COVID-19. Kempen pelancongan domestik diteruskan dengan menyediakan 10,000 keping baucar pelancongan #TravelPerakLah yang bernilai RM150, RM50 dan RM30 melibatkan pengusaha penginapan dan pengusaha produk pelancongan yang terpilih.

Pengusaha hotel juga akan mempelbagaikan corak perniagaan yang tidak hanya bergantung kepada penginapan semata-mata. Industri hotel akan turut menitikberatkan perniagaan lain seperti sewaan dewan ballroom/bilik seminar/mesyuarat, pengacaraan (event), restoran & katering, usahasama dengan agensi pelancongan untuk penyediaan pakej pelancongan yang bersesuaian dan penggunaan platform media sosial dan digital yang lebih menyeluruh dalam membuat promosi.

RUMUSAN

Sehingga kini, industri perhotelan masih menghadapi fasa sukar sejak pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan dan beberapa fasa kawalan pergerakan yang dikuatkuasakan dari semasa ke semasa. Keadaan ini menggusarkan pekerja industri perhotelan, malah pemilik hotel turut berdepan tekanan kewangan yang tinggi untuk meneruskan perniagaan. Pandemik COVID-19 yang melanda dunia telah mengubah sama sekali kehidupan sejagat dan rutin manusia. Pelaksanaan larangan masuk dan penutupan sempadan yang dilaksanakan dalam membendung wabak ini juga telah mengubah landskap ekonomi industri perhotelan di negara ini. Kadar tempahan bilik yang rendah, pembatalan tempahan acara dan majlis serta pembatalan bilik yang ditempah merupakan cabaran utama yang dihadapi pemilik hotel ketika ini. Industri perhotelan akan mempelbagaikan pakej dan produk pelancongan yang lebih mengutamakan keperluan pelancong domestik kerana dijangkakan tempoh masa lebih lama diperlukan untuk pelancong asing kembali semula.

RUJUKAN

Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Perak. Laporan Keluaran Dalam Negeri Kasar 2015-2020, Laporan Sosioekonomi Negeri Perak 2019, Laporan Survei Pelancongan Domestik Negeri Perak 2020 & Laporan Survei Pelancongan Domestik Negeri Perak 2019.

Foo, L. P., Chin, M. Y., Tan, K. L., & Phuah, K. T. (2020). The impact of COVID-19 on tourism industry in Malaysia. *Current Issues in Tourism*, 1-5.

Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (2020). Ketibaan Pelancong Asing Separuh Tahun Pertama 2020 Catat Pertumbuhan Negatif 68.2 Peratus. Diperoleh daripada <https://www.tourism.gov.my/media/view/ketibaan-pelancong-asing-separuh-tahun-pertama-2020-catat-pertumbuhan-negatif-68-2-peratus>

Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia (2020). Pembatalan Kempen Melawat Malaysia 2020 (Visit Malaysia 2020) dan Penginapan Tetamu di Premis Penginapan Pelancongan Sepanjang Pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan. Diperoleh daripada <http://www.motac.gov.my/media2/siaran/pembatalan-kempen-melawat-malaysia-2020>

Persatuan Hotel Malaysia (2021). Cry of Despair from the Hotel Industry "Hotel Industry in Serious Need of Immediate Rescue". Dimuat turun daripada <https://www.hotels.org.my/press/34167-cry-of-despair-from-the-hotel-industry-hotel-industry-in-serious-need-of-immediate-rescue>

Rashid, S. M. R. A., & Hassan, F. (2020). Amalan dan penglibatan peniaga kecil melalui perniagaan digital semasa Pandemik COVID-19 di Malaysia. *GEOGRAFI*, 8(2), 1-20.

World Health Organization (2021). WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard.

DEMOGRAFI SOSIAL

PENDUDUK

- Kelahiran
- Kesuburan
- Kematian
- Jangkaan Hayat

TENAGA BURUH

- Penduduk bekerja
- Kadar penyertaan tenaga buruh dan kadar pengangguran

GAJI & UPAH

- Gaji & upah Malaysia
- Gaji & upah Perak

STATISTIK SISWAZAH

- Statistik siswazah Malaysia
- Statistik siswazah Perak

PENDUDUK

Bilangan dan kadar pertumbuhan penduduk

Anggaran penduduk Perak berkurang daripada 2,508.8 ribu pada 2019 kepada 2,507.9 ribu pada 2020 dengan kadar pertumbuhan penduduk tahunan -0.04 peratus. Komposisi penduduk warganegara pada 2020 ialah 96.5 peratus daripada keseluruhan penduduk Perak.

Jadual 3.1 Bilangan dan kadar pertumbuhan penduduk tahunan, Perak, 2015-2020

Penduduk	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bilangan penduduk ('000)	2,466.9	2,482.1	2,493.2	2,503.5	2,508.8	2,507.9
Kadar pertumbuhan penduduk tahunan (%)	0.3	0.6	0.4	0.4	0.2	-0.0

Struktur umur

Struktur umur penduduk dikategorikan kepada tiga kumpulan umur utama iaitu umur muda, umur bekerja dan umur tua. Peratusan penduduk kumpulan umur tua di Perak mencatatkan peningkatan dari 2015 hingga 2020. Pada 2020, peratusan umur muda menurun kepada 20.7 peratus (2019: 21.1%) manakala peratusan penduduk kumpulan umur bekerja kekal seperti 2019 (68.3%) dan umur tua mencatatkan peningkatan kepada 11.0 peratus (2019: 10.6%).

Jadual 3.2 Struktur umur penduduk, Perak, 2015-2020

Kumpulan umur (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Penduduk berumur 0-14 tahun (umur muda)	23.5	22.8	22.2	21.7	21.1	20.7
Penduduk berumur 15-64 tahun (umur bekerja)	67.3	67.6	67.9	68.1	68.3	68.3
Penduduk berumur 65 tahun dan lebih (umur tua)	9.2	9.6	9.9	10.2	10.6	11.0

2.5
juta

Penduduk
Perak,
2020

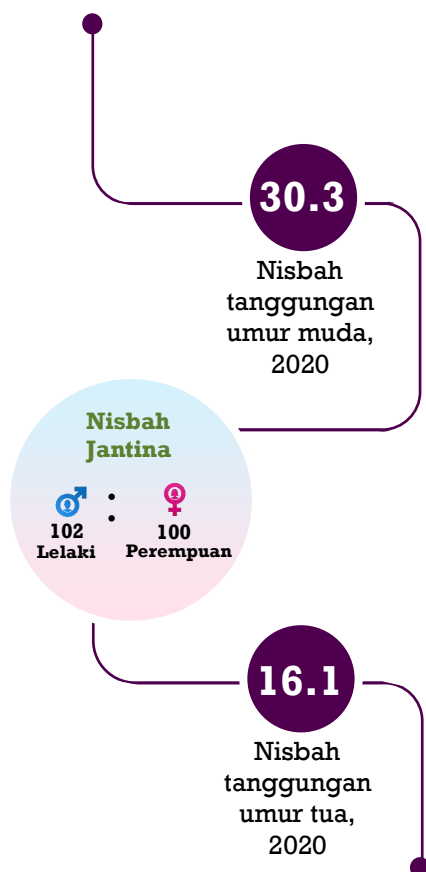
Warganegara
96.5% (2020)
96.1% (2019)

Bukan
Warganegara
3.5% (2020)
3.9% (2019)

-0.04%

Kadar
pertumbuhan
penduduk tahunan
Perak, 2020

Nisbah jantina

Nisbah jantina penduduk Perak menurun dari 103 lelaki bagi setiap 100 perempuan pada 2015 kepada 102 lelaki bagi setiap 100 perempuan pada 2020.

Nisbah tanggungan

Jumlah nisbah tanggungan penduduk Perak menunjukkan penurunan bagi tempoh 2015 hingga 2020. Nisbah tanggungan umur tua menunjukkan trend meningkat daripada 15.5 pada 2019 kepada 16.1 pada 2020. Nisbah tanggungan umur muda menurun kepada 30.3 pada 2020 berbanding 31.0 pada 2019.

Jadual 3.3 Nisbah tanggungan, Perak, 2015-2020

Nisbah tanggungan	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Umur muda	34.9	33.8	32.7	31.8	31.0	30.3
Umur tua	13.7	14.2	14.6	15.0	15.5	16.1
Jumlah	48.6	47.9	47.3	46.8	46.5	46.4

Kumpulan etnik warganegara

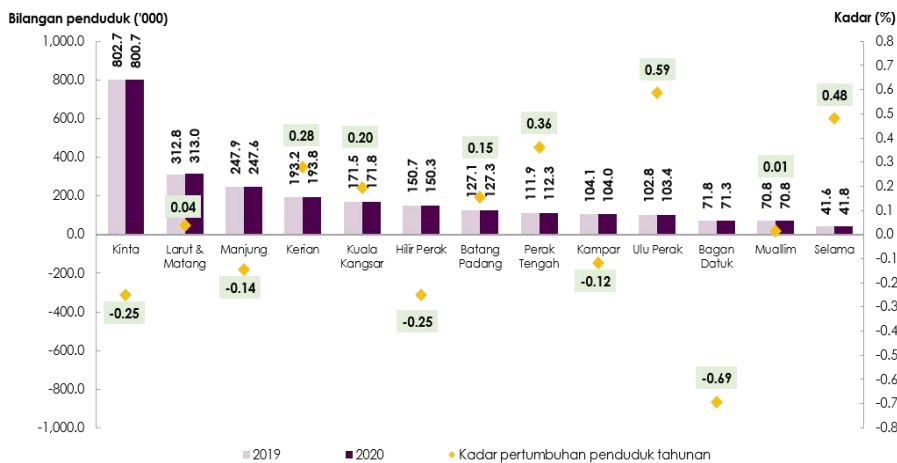
Pada 2020, peratusan Bumiputera mencatatkan peningkatan kepada 59.8 peratus (2019: 59.5%). Cina dan India menunjukkan penurunan masing-masing kepada 28.5 peratus (2019: 28.7%) dan 11.3 peratus (2019: 11.4%) pada 2020, manakala peratusan penduduk etnik lain kekal 0.4 peratus daripada keseluruhan warganegara di Perak.

Jadual 3.4 Penduduk mengikut kumpulan etnik warganegara, Perak, 2015-2020

Kumpulan etnik warganegara Perak (%)	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bumiputera	58.0	58.5	58.8	59.1	59.5	59.8
Cina	29.7	29.4	29.1	28.9	28.7	28.5
India	11.9	11.7	11.7	11.6	11.4	11.3
Etnik lain	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4

Penduduk mengikut daerah pentadbiran

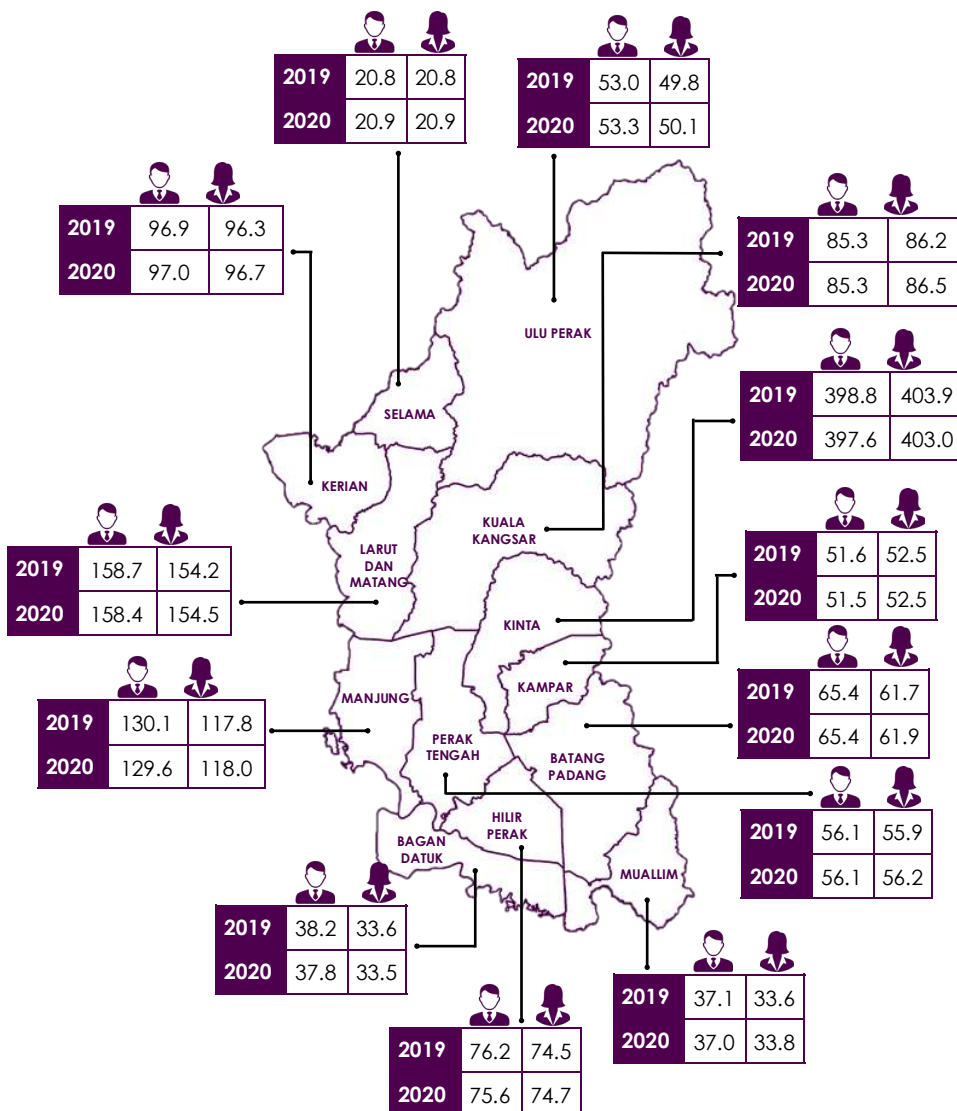
Kinta merupakan daerah yang mempunyai bilangan penduduk tertinggi pada 2015 hingga 2020 berbanding 12 daerah pentadbiran yang lain dengan jumlah penduduk pada 2020 sebanyak 800.7 ribu diikuti daerah Larut Matang (313.0 ribu) dan Manjung (247.6 ribu). Daerah Kinta mencatatkan bilangan penduduk tertinggi bagi lelaki dan perempuan pada 2020 iaitu masing-masing 397.6 ribu dan 403.0 ribu.

Carta 3.1 Penduduk mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2019-2020**800.7
ribu**

Kinta
mencatatkan
bilangan
penduduk
tertinggi, 2020

**41.8
ribu**

Selama
mencatatkan
bilangan
penduduk
terendah,
2020

Paparan 3.1 Penduduk mengikut jantina dan daerah pentadbiran, Perak, 2019-2020 ('000)

Nota:

1. Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun berdasarkan Banci Penduduk dan Perumahan 2010.
2. Hasil tambah mungkin berbeza disebabkan oleh pembundaran.

KELAHIRAN

Kadar kelahiran kasar

Pada tahun 2019, kadar kelahiran kasar di Perak mencatatkan penurunan berbanding 2018 iaitu daripada 13.5 kepada 13.1 bagi setiap 1,000 penduduk. Kadar kelahiran kasar bagi lelaki dan perempuan pada tahun 2019 turut menunjukkan penurunan berbanding 2018 iaitu masing-masing daripada 13.8 kepada 13.4 dan 13.3 kepada 12.8 bagi setiap 1,000 penduduk.

Carta 3.2 Kadar kelahiran kasar, Perak, 2011-2019

Kadar kelahiran kasar mengikut kumpulan etnik

Bumiputera mencatatkan kadar kelahiran kasar tertinggi iaitu 17.6 pada 2019 sementara etnik lain mencatatkan kadar terendah iaitu 4.4 bagi setiap 1,000 penduduk. Penurunan kadar kelahiran kasar tertinggi dicatatkan oleh Bumiputera dan etnik lain.

Jadual 3.5 Kadar kelahiran kasar mengikut kumpulan etnik, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)

Kumpulan etnik	2015	2016	2017	2018	2019
Bumiputera	19.1	19.1	18.6	18.2	17.6
Cina	8.7	7.9	7.4	6.8	6.6
India	11.3	10.3	10.4	9.8	9.7
Etnik lain ¹	6.7	6.4	5.4	5.0	4.4

¹Termasuk bukan warganegara

13.1
Kadar kelahiran kasar bagi setiap 1,000 penduduk, 2019

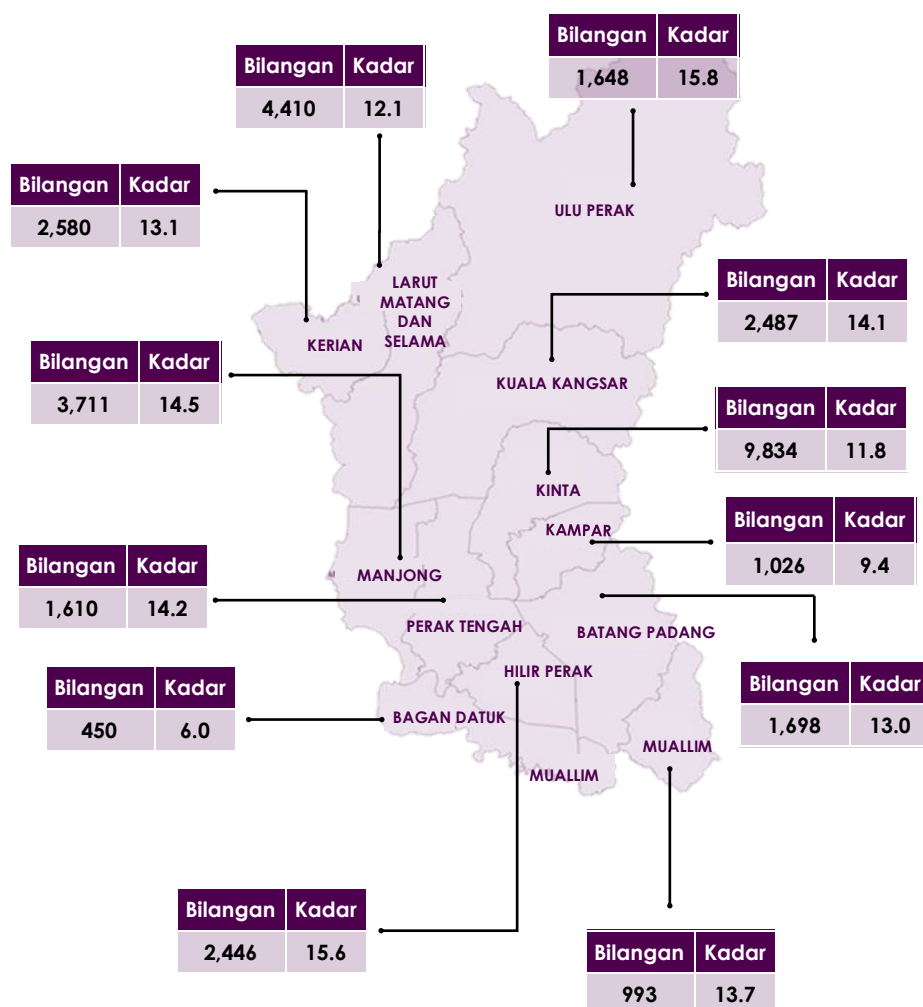

17.6
Bumiputera Kadar kelahiran kasar tertinggi bagi setiap 1,000 penduduk, 2019

Bilangan kelahiran hidup dan kadar kelahiran kasar mengikut daerah pentadbiran

Pada tahun 2019, daerah Kinta mencatatkan bilangan kelahiran hidup tertinggi iaitu sebanyak 9,834 bayi manakala yang terendah dicatatkan oleh Bagan Datuk iaitu 450 bayi. Kadar kelahiran kasar tertinggi pula dicatatkan oleh Ulu Perak dengan 15.8 manakala yang terendah dicatatkan oleh Bagan Datuk iaitu 6.0 bagi setiap 1,000 penduduk.

Paparan 3.2 Bilangan kelahiran hidup dan kadar kelahiran kasar mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2019 (setiap 1,000 penduduk)

9,834
bayi

Kinta
mencatatkan
bilangan
kelahiran hidup
tertinggi, 2019

15.8

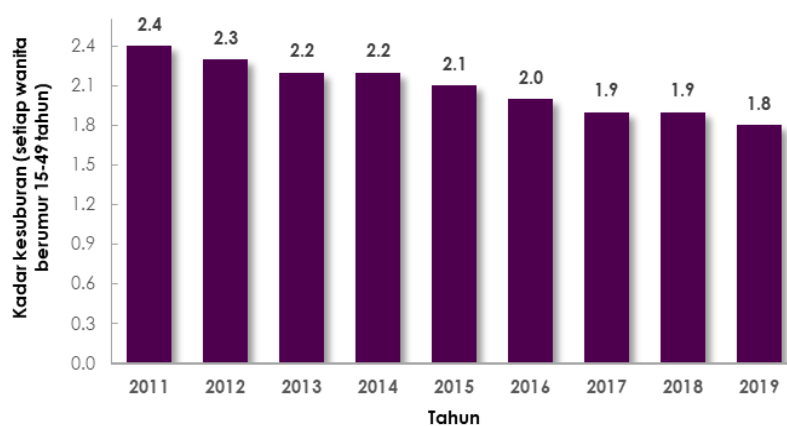
Ulu Perak
mencatatkan
kadar kelahiran
kasar tertinggi,
2019

KESUBURAN

Kadar kesuburan jumlah

Pada tahun 2019, kadar kesuburan jumlah bagi Perak menurun daripada 1.9 kepada 1.8 bayi bagi setiap wanita berumur 15-49 tahun berbanding pada 2018. **Carta 3.3** menunjukkan Perak mencatatkan kadar kesuburan jumlah berada di bawah paras penggantian iaitu purata 2.1 bayi bagi setiap wanita dalam lingkungan umur reproduktif (15-49 tahun) bagi tahun 2011 hingga 2019.

Carta 3.3 Kadar kesuburan jumlah, Perak, 2011-2019

Kadar kesuburan jumlah mengikut kumpulan etnik

Kadar kesuburan jumlah bagi Bumiputera dan India mencatatkan penurunan pada tahun 2019 berbanding 2018. Pada tahun 2019, Bumiputera mencatatkan kadar kesuburan jumlah tertinggi iaitu 2.3 bayi bagi setiap wanita berumur 15-49 tahun, manakala kadar terendah direkodkan oleh etnik lain iaitu 0.5 bayi.

Jadual 3.6 Kadar kesuburan jumlah mengikut kumpulan etnik, Perak, 2015-2019 (setiap wanita berumur 15-49 tahun)

Kumpulan etnik	2015	2016	2017	2018	2019
Bumiputera	2.2	2.7	2.6	2.5	2.3
Cina	1.5	1.3	1.2	1.0	1.0
India	1.5	1.4	1.4	1.3	1.2
Etnik lain ¹	0.7	0.7	0.6	0.5	0.5

¹Termasuk bukan warganegara

1.8
bayi

Kadar kesuburan jumlah bagi setiap wanita berumur 15-49 tahun, 2019

2.3
bayi

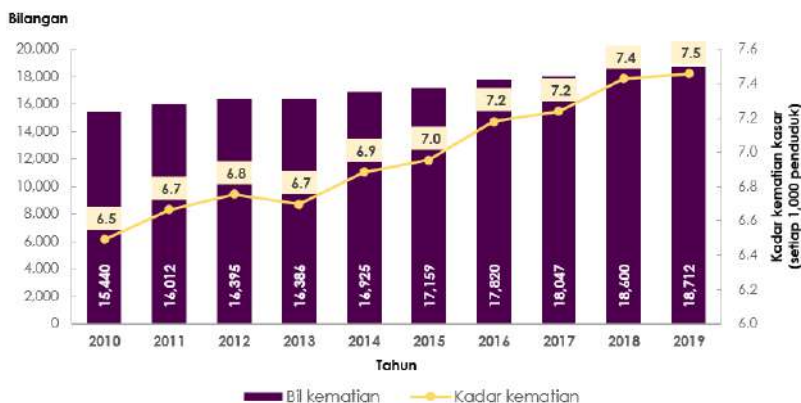
Bumiputera
Kadar kesuburan tertinggi bagi setiap wanita berumur 15-49 tahun, 2019

KEMATIAN

Bilangan dan kadar kematian

Sejumlah 18,712 kematian direkodkan di Perak pada tahun 2019 meningkat 0.6 peratus berbanding kematian pada tahun 2018. Kadar kematian kasar di negeri ini pada tahun 2019 adalah 7.5 kematian bagi setiap 1,000 penduduk (2018: 7.4 kematian).

Carta 3.4 Bilangan kematian dan kadar kematian kasar, Perak, 2010-2019 (setiap 1,000 penduduk)

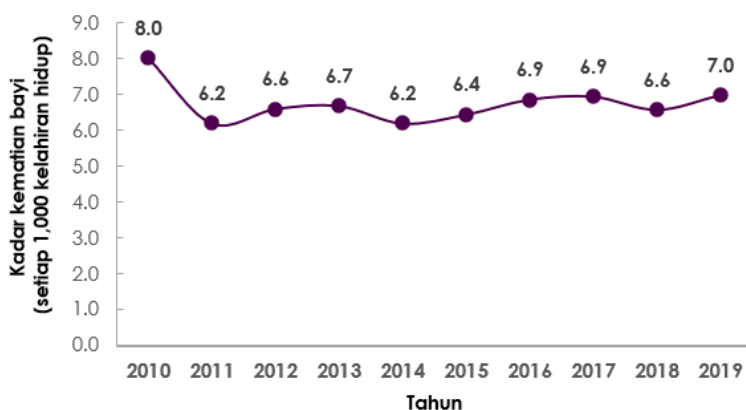
Jadual 3.7 Bilangan kematian dan kadar kematian kasar, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)

Kematian	2015	2016	2017	2018	2019
Jumlah kematian penduduk	17,159	17,820	18,047	18,600	18,712
Kadar kematian kasar (Lelaki)	7.8	8.0	8.3	8.4	8.3
Kadar kematian kasar (Perempuan)	6.1	6.3	6.2	6.5	6.6

Kematian bayi

Kadar kematian bayi pada 2019 adalah 7.0 kematian, meningkat 0.4 mata berbanding 6.6 kematian bagi 1,000 kelahiran hidup pada tahun 2018.

Carta 3.5 Kadar kematian bayi, Perak, 2010-2019

7.5
kematian

Kadar kematian kasar tertinggi bagi setiap 1,000 penduduk dalam tempoh 2010-2019

Jumlah Kematian

Lelaki
10,554 (56.4%)
Perempuan
8,158 (43.6%)

7.0
kematian

Kadar kematian bayi bagi setiap 1,000 kelahiran hidup tahun 2019

13.7
kematian

Nisbah mortaliti ibu bersalin terendah dalam tempoh 2010-2019

9.4
kematian

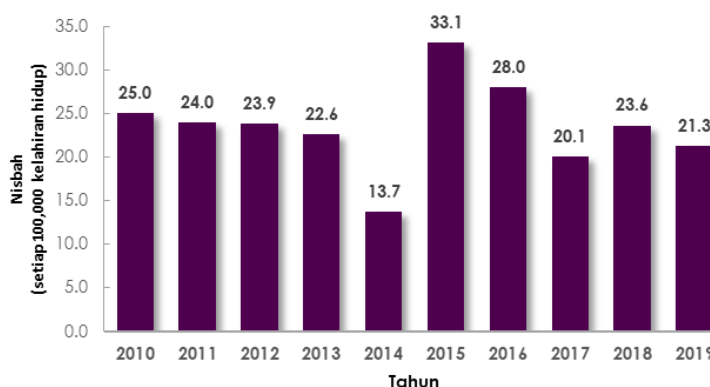
Cina

Kadar kematian tertinggi bagi setiap 1,000 penduduk, 2019

Nisbah mortaliti ibu bersalin

Nisbah mortaliti ibu bersalin pada tahun 2019 menurun kepada 21.3 kematian bagi setiap 100,000 kelahiran hidup berbanding 23.6 kematian bagi tahun 2018.

Carta 3.6 Nisbah mortaliti ibu bersalin, Perak, 2010-2019

Kadar kematian mengikut kumpulan etnik

Kadar kematian kasar Bumiputera kekal pada 6.7 manakala Cina dan India masing-masing meningkat 0.1 mata dan 0.4 mata kepada 9.4 kematian dan 8.6 kematian. Kadar kematian etnik lain meningkat kepada 3.0 kematian bagi setiap 1,000 penduduk pada tahun 2019.

Jadual 3.8 Kadar kematian kasar mengikut etnik, Perak, 2015-2019 (setiap 1,000 penduduk)

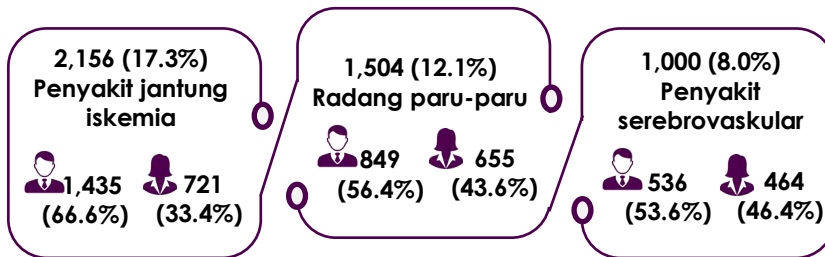
Etnik	2015	2016	2017	2018	2019
Bumiputera	6.4	6.6	6.6	6.7	6.7
Cina	8.4	8.7	9.1	9.3	9.4
India	7.4	7.9	7.7	8.2	8.6
Etnik lain ¹	3.2	3.2	2.9	2.6	3.0

¹Termasuk bukan warganegara

Sebab kematian utama yang disahkan secara perubatan, 2019

Pada tahun 2019, penyakit jantung iskemik merupakan sebab kematian yang mencatatkan peratusan tertinggi bagi sebab kematian yang disahkan secara perubatan iaitu 2,156 kematian (17.3%) yang melibatkan 66.6 peratus bagi lelaki dan 33.4 peratus bagi perempuan. Ini diikuti oleh radang paru-paru dan penyakit serebrovaskular iaitu masing-masing 12.1 peratus dan 8.0 peratus.

Paparan 3.3 Tiga sebab kematian utama yang disahkan secara perubatan, Perak, 2019

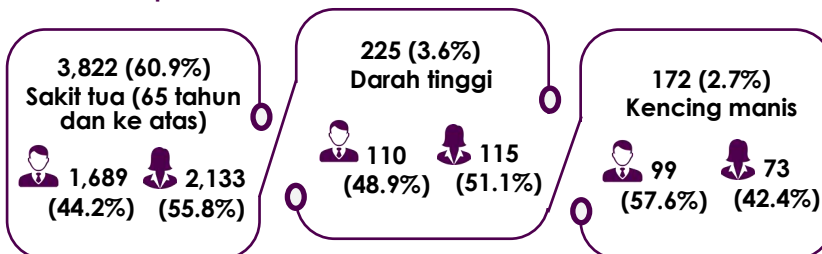
Nota: Statistik adalah merujuk kepada sebab kematian yang disahkan secara perubatan.

Sebab kematian utama yang tidak disahkan secara perubatan, 2019

Tiga sebab kematian utama yang tidak disahkan secara perubatan yang tertinggi bagi tahun 2019 adalah sakit tua (65 tahun dan ke atas) iaitu 3,822 kematian (60.9%) yang melibatkan 44.2 peratus bagi lelaki dan 55.8 peratus bagi perempuan. Ini diikuti oleh darah tinggi dan kencing manis dengan masing-masing sebanyak 3.6 peratus dan 2.7 peratus.

Bilangan dan kadar kematian mengikut daerah pentadbiran

Paparan 3.4 Tiga sebab kematian utama yang tidak disahkan secara perubatan, Perak, 2019

Nota: Statistik adalah merujuk kepada sebab kematian yang tidak disahkan secara perubatan.

Pada tahun 2019, daerah Kinta mencatatkan bilangan kematian tertinggi sebanyak 5,957 kematian manakala daerah Muallim mencatatkan bilangan kematian terendah iaitu 417 kematian. Namun begitu, kadar kematian tertinggi direkodkan di Kuala Kangsar iaitu 8.2 kematian bagi setiap 1,000 penduduk manakala kadar terendah dicatatkan di Muallim pada kadar 5.8 kematian bagi setiap 1,000 penduduk.

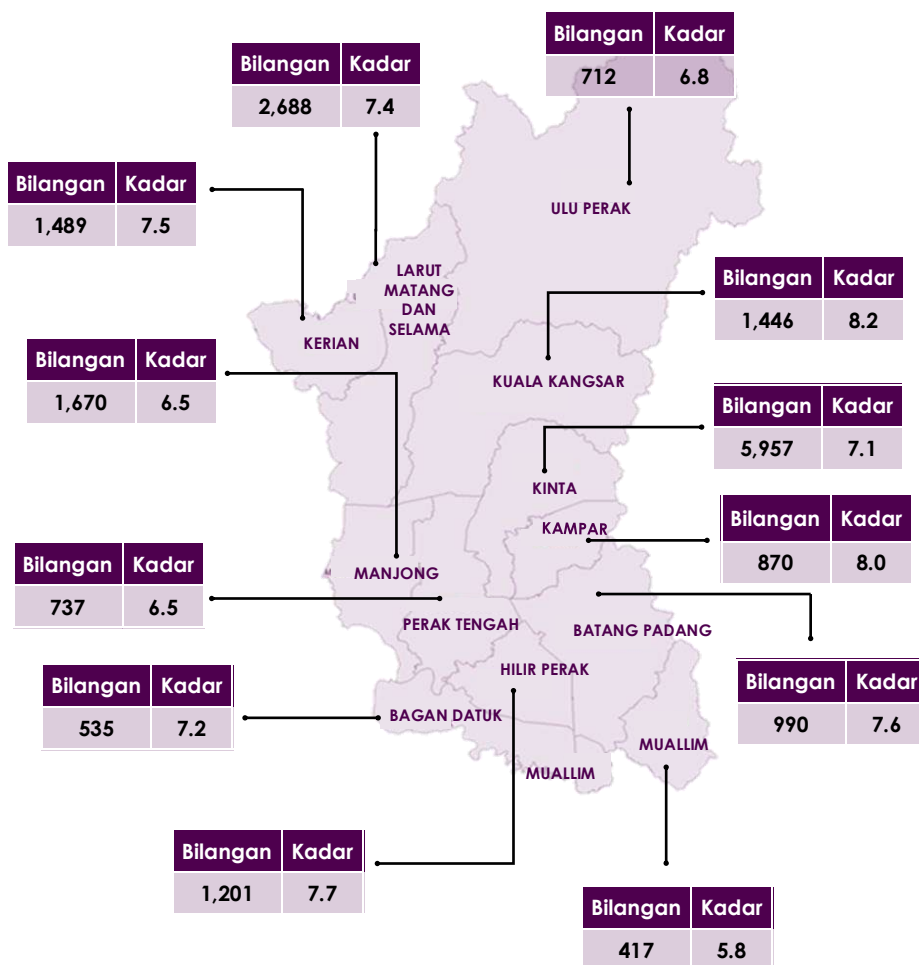
Penyakit jantung iskemia

Sebab kematian utama yang disahkan secara perubatan mencatatkan peratusan tertinggi pada 2019

Sakit tua

Sebab kematian utama tidak disahkan yang catatkan peratusan tertinggi

Paparan 3.5 Bilangan dan kadar kematian mengikut daerah pentadbiran Perak, 2019**8.2**

Kuala Kangsar
mencatatkan kadar
kematian tertinggi,
2019

71.7
tahun

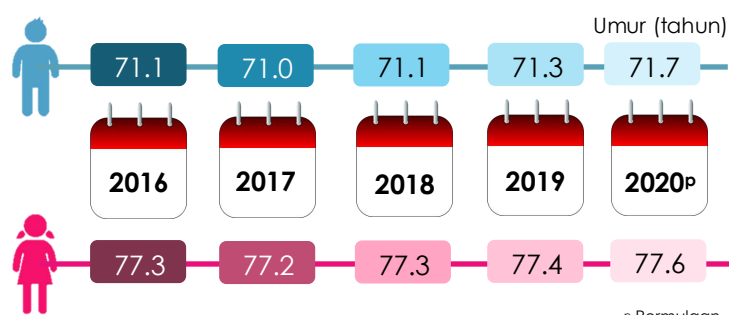
Bayi lelaki
jangkaan hayat
ketika lahir, 2020

JANGKAAN HAYAT

Jangkaan hayat ketika lahir

Seorang bayi perempuan yang lahir pada tahun 2020 di Perak dijangka hidup lebih lama sehingga 77.6 tahun berbanding dengan seorang bayi lelaki dijangka hidup sehingga 71.7 tahun di Perak.

Bagi tempoh 2016 sehingga 2020, jangkaan hayat ketika lahir bagi bayi lelaki meningkat 0.6 tahun dari 71.1 tahun (2016)

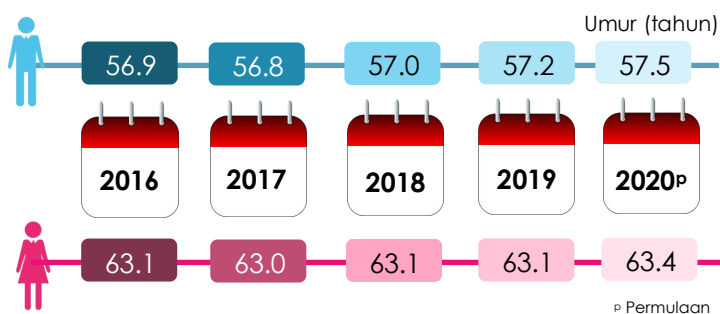
Paparan 3.6 Jangkaan hayat ketika lahir mengikut jantina, Perak, 2016-2020^p Permulaan

kepada 71.7 tahun (2020) manakala bayi perempuan meningkat 0.3 tahun berbanding 77.3 tahun bagi tempoh yang sama.

Jangkaan hayat pada umur 15 tahun

Lelaki dan perempuan yang mencapai umur 15 tahun pada 2020 dijangka hidup selama 57.5 tahun dan 63.4 tahun lagi. Ini bermakna, lelaki pada umur 15 tahun dijangka hidup sehingga umur 72.5 tahun dan perempuan dijangka hidup sehingga umur 78.4 tahun.

Paparan 3.7 Jangkaan hayat pada umur 15 tahun mengikut jantina, Perak, 2016-2020

63.4
tahun

Perempuan
Jangkaan hayat
pada umur
15 tahun, 2020

15.3
tahun

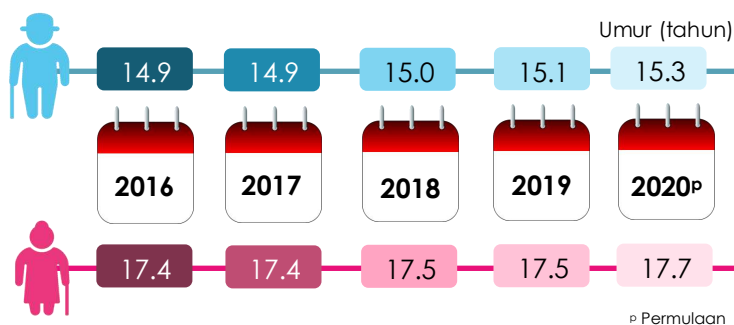
Lelaki
Jangkaan hayat
pada umur
65 tahun, 2020

Jangkaan hayat pada umur 65 tahun

Lelaki dan perempuan yang berumur 65 tahun masing-masing dijangka hidup selama 15.3 tahun dan 17.7 tahun lagi. Ini bermakna, seorang lelaki yang berumur 65 tahun dijangka hidup sehingga umur 80.3 tahun dan perempuan sehingga 82.7 tahun.

Bagi tempoh 2016 sehingga 2020, perbezaan jangkaan hayat pada umur 65 tahun bagi lelaki dan perempuan adalah di antara 2.3 hingga 2.5 tahun.

Paparan 3.8 Jangkaan hayat pada umur 65 tahun mengikut jantina, Perak, 2016-2020

TENAGA BURUH

Tenaga Buruh

Pada tahun 2020, tenaga buruh di Perak meningkat sebanyak 1.4 peratus berbanding tahun sebelumnya (2019: 1.0%). Sejumlah 1,095.8 ribu orang tenaga buruh direkodkan pada tahun 2020 berbanding 1,080.3 ribu orang pada tahun 2019. Dalam tempoh yang sama, bilangan penduduk bekerja turut berkurang kepada 1,042.8 ribu orang pada tahun 2020 daripada 1,043.7 ribu orang pada tahun 2019.

Carta 3.7 Tenaga buruh dan penduduk bekerja, Perak, 2010-2020

Penduduk bekerja

Kategori pekerja perkhidmatan & jualan mendominasi penduduk bekerja di Perak dengan peratus sumbangan sebanyak 25.9 peratus pada tahun 2020. Ini diikuti oleh kategori operator mesin & loji dan pemasang dan kategori pekerja kemahiran & pekerja pertukangan yang berkaitan dengan peratus sumbangan 13.4 peratus dan 11.6 peratus. Sementara itu, kategori pekerja mahir yang merangkumi kategori pengurus, profesional dan juruteknik & profesional bersekutu meliputi 23.6 peratus daripada keseluruhan pekerja di Perak.

1,095.8
ribu

Tenaga
buruh di
Perak, 2020

1.4%

Pertumbuhan
tahunan
tenaga buruh,
2020

1,042.8
ribu

Bilangan
penduduk
bekerja, 2020

25.9%

Pekerja
perkhidmatan
dan jualan catat
peratusan
tertinggi, 2020

Jadual 3.9 Penduduk bekerja mengikut kategori pekerjaan, Perak, 2016-2020

Kategori pekerjaan	Bilangan ('000)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Pengurus	41.7	45.1	42.8	41.8	49.5
Profesional	105.0	100.7	101.5	104.0	103.7
Juruteknik & profesional bersekutu	96.8	88.1	92.7	94.1	92.5
Pekerja sokongan perkeranian	73.4	84.7	85.9	86.1	74.3
Pekerja perkhidmatan & jualan	252.6	273.5	282.2	282.3	269.7
Pekerja mahir pertanian, perhutanan, penternakan & perikanan	60.7	67.5	69.6	62.2	71.8
Pekerja kemahiran & pekerja pertukangan yang berkaitan	124.5	110.9	132.5	130.1	120.9
Operator mesin & loji dan pemasangan	118.8	121.8	121.7	131.6	140.2
Pekerja asas	114.8	121.1	105.9	111.6	120.1
Jumlah	988.2	1,013.3	1,034.8	1,043.7	1,042.8

Kategori pekerjaan	Komposisi (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Pengurus	4.2	4.5	4.1	4.0	4.7
Profesional	10.6	9.9	9.8	10.0	9.9
Juruteknik & profesional bersekutu	9.8	8.7	9.0	9.0	8.9
Pekerja sokongan perkeranian	7.4	8.4	8.3	8.2	7.1
Pekerja perkhidmatan & jualan	25.6	27.0	27.3	27.0	25.9
Pekerja mahir pertanian, perhutanan, penternakan & perikanan	6.1	6.7	6.7	6.0	6.9
Pekerja kemahiran & pekerja pertukangan yang berkaitan	12.6	10.9	12.8	12.5	11.6
Operator mesin & loji dan pemasangan	12.0	12.0	11.8	12.6	13.4
Pekerja asas	11.6	12.0	10.2	10.7	11.5
Jumlah	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

664.9
ribuPekerja tertumpu
pada **sektor**
Perkhidmatan**6.2**
ribu**Sektor**
Perlombongan dan
pengkuarian
Bilangan pekerja
terendah

Seramai 664.9 ribu orang pekerja (63.8%) tertumpu di sektor Perkhidmatan pada tahun 2020 dan diikuti oleh sektor Pembuatan yang merangkumi 174.2 ribu orang (16.7%), Pertanian (123.4 ribu; 11.8%) dan Pembinaan (74.3 ribu; 7.1%). Sektor Perlombongan dan pengkuarian mencatatkan bilangan pekerja terendah iaitu seramai 6.2 ribu orang (0.6%).

64.3%

Kadar penyertaan
tenaga buruh
di **Perak**, 2020

4.8%

Kadar
pengangguran
di **Perak**, 2020

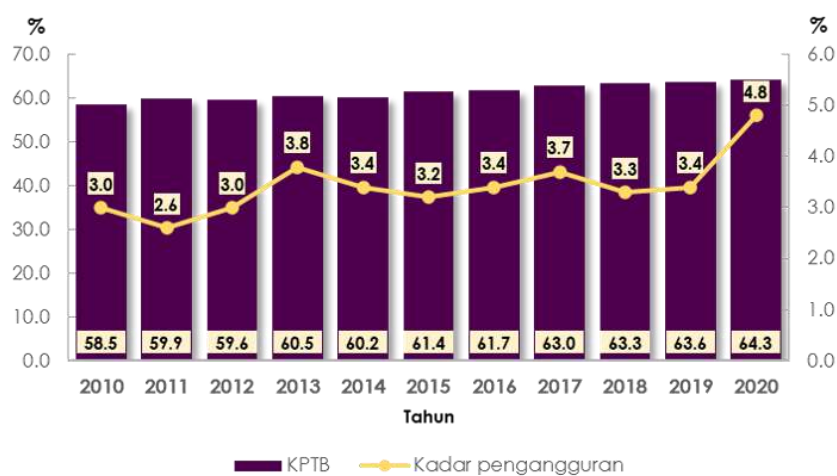
Jadual 3.10 Penduduk bekerja mengikut sektor, Perak, 2016-2020

Sektor	Bilangan ('000)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Pertanian	111.1	106.8	99.0	99.8	123.4
Perlombongan dan pengkuarian	10.1	4.8	5.7	10.1	6.2
Pembuatan	162.1	170.6	167.4	184.8	174.2
Pembinaan	82.0	70.8	85.5	74.6	74.3
Perkhidmatan	623.1	660.4	677.3	674.3	664.9
Jumlah	988.2	1,013.3	1,034.8	1,043.7	1,042.8

Sektor	Komposisi (%)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Pertanian	11.2	10.5	9.6	9.6	11.8
Perlombongan dan pengkuarian	1.0	0.5	0.6	1.0	0.6
Pembuatan	16.4	16.8	16.2	17.7	16.7
Pembinaan	8.3	7.0	8.3	7.2	7.1
Perkhidmatan	63.1	65.2	65.5	64.6	63.8
Jumlah	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Kadar penyertaan tenaga buruh dan kadar pengangguran

Kadar penyertaan tenaga buruh (KPTB) di Perak meningkat 0.7 mata peratus daripada 63.6 peratus pada tahun 2019 kepada 64.3 peratus pada tahun 2020. Sementara itu, kadar pengangguran di Perak meningkat 1.4 mata peratus kepada 4.8 peratus pada tahun 2020 (2019: 3.4%).

Carta 3.8 KPTB dan kadar pengangguran, Perak, 2010-2020

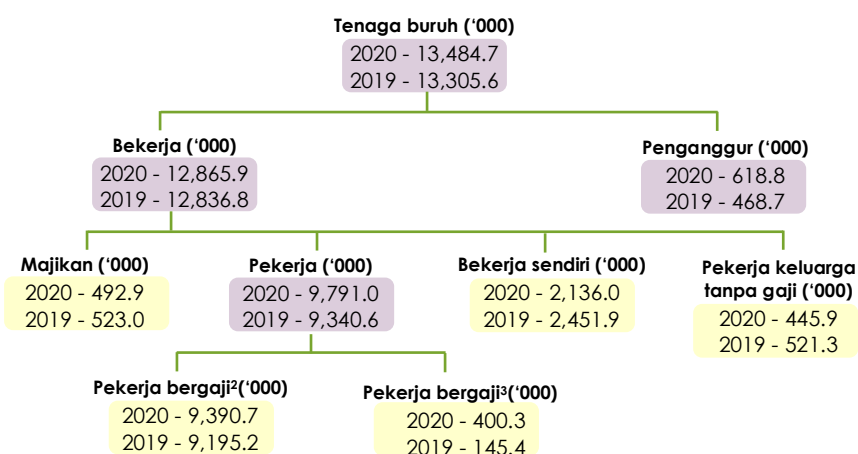
GAJI & UPAH

GAJI & UPAH MALAYSIA

Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja

Bilangan penerima gaji & upah bulanan pada 2020 meningkat dengan kadar perlahan sebanyak 2.1 peratus kepada 9.4 juta orang (2019: 5.0%; 9.2 juta orang). Pada tempoh yang sama, penengah gaji & upah bulanan mencatatkan penurunan sebanyak 15.6 peratus daripada RM2,442 kepada RM2,062. Begitu juga purata gaji & upah bulanan turut menunjukkan penurunan daripada RM3,224 kepada RM2,933 (-9.0%).

Carta 3.9 Kerangka analisis gaji & upah bulanan, Malaysia, 2019-2020

Nota:

² Bekerja sekurang-kurangnya 6 jam sehari atau sekurang-kurangnya 20 hari sebulan pada bulan rujukan

³ Bekerja sekurang-kurangnya 1 jam semasa minggu rujukan dan bekerja kurang daripada 6 jam sehari atau 20 hari sebulan pada bulan rujukan

Gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina

Pada 2020, penengah gaji & upah bulanan yang diterima oleh pekerja lelaki adalah RM2,093 dan pekerja perempuan RM2,019, masing-masing menurun sebanyak 15.5 peratus dan 14.8 peratus berbanding 2019. Purata gaji & upah bulanan pekerja lelaki turun sebanyak 10.3 peratus kepada RM2,963 manakala bagi pekerja perempuan turun sebanyak 7.0 peratus kepada RM2,889 berbanding tahun sebelumnya

RM
2,933

Purata gaji
& upah
bulanan,
2020

RM
2,062

Penengah
gaji & upah
bulanan,
2020

9.4
juta

Bilangan
penerima gaji
& upah, 2020

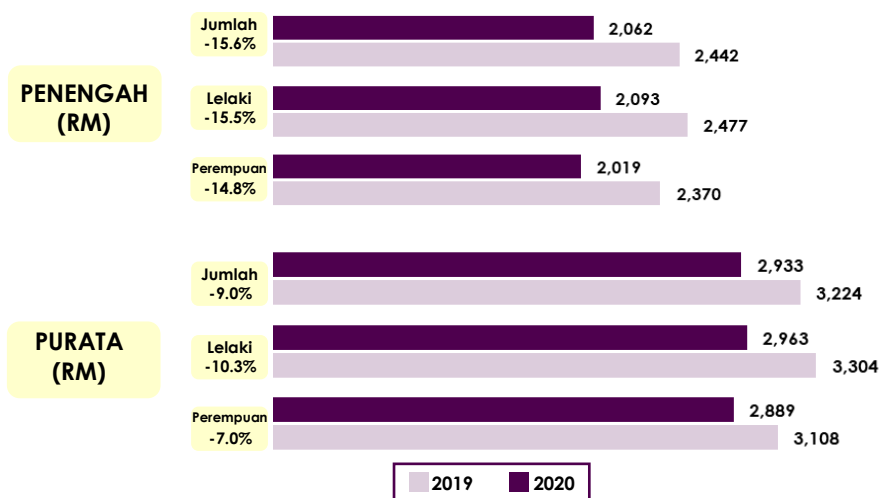
-15.5%

Kadar **penengah** gaji & upah bulanan bagi pekerja lelaki, 2020

RM 5,088

Sektor Pendidikan
Purata gaji & upah bulanan tertinggi, 2020

Carta 3.10 Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina, Malaysia, 2019-2020

Gaji & upah bulanan pekerja mengikut industri

Pada 2020, penengah gaji & upah bulanan tertinggi dicatatkan oleh pekerja dalam Pendidikan iaitu RM5,058 diikuti aktiviti Kesihatan kemanusiaan & kerja sosial dengan RM3,602. Bagi purata gaji & upah bulanan pula, Pendidikan turut mencatatkan purata gaji & upah bulanan tertinggi iaitu RM5,088 diikuti Perlombongan dan Pengkuarian (RM5,064).

Carta 3.11 Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut industri⁴, Malaysia, 2019-2020

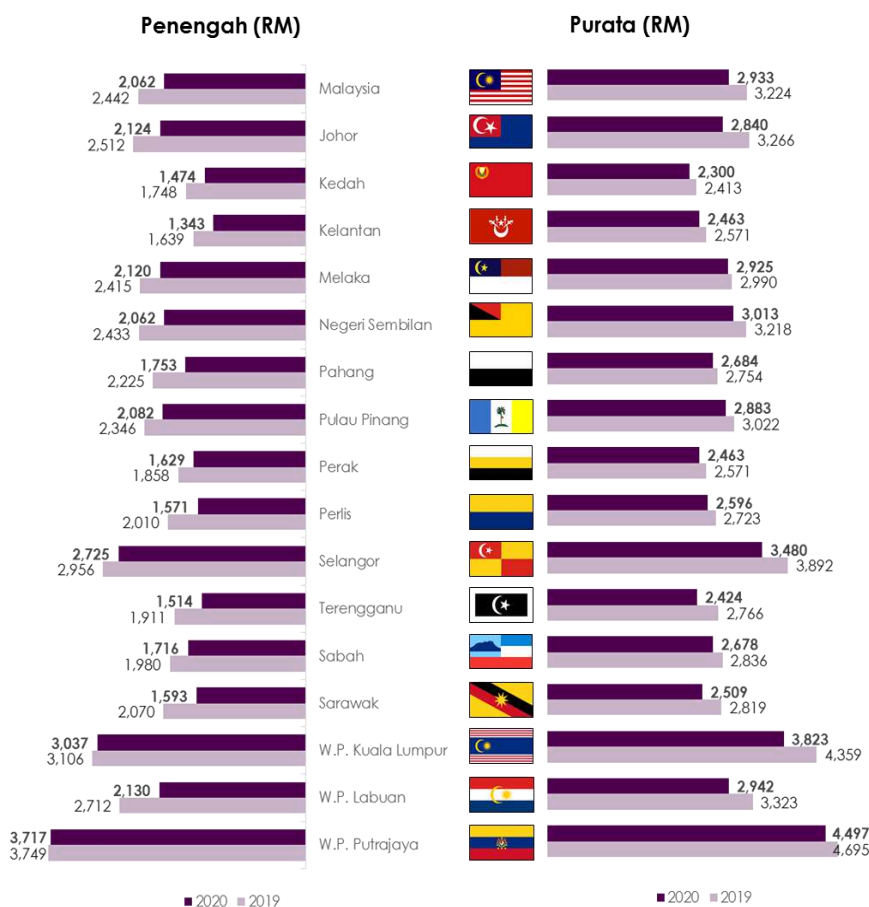
Industri	Penengah		Purata	
	2019	2020	2019	2020
Jumlah	2,442	2,062	3,224	2,933
Pertanian, perhutanan dan perikanan	1,531	1,291	1,997	1,598
Perlombongan dan pengkuarian	3,968	3,402	6,154	5,064
Pembuatan	1,967	1,908	2,616	2,542
Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara	3,616	2,784	4,573	3,596
Bekalan air; pembentungan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan	2,300	2,073	2,833	2,571
Pembinaan	2,169	1,856	2,854	2,557
Perdagangan borong dan runcit, pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal	1,777	1,514	2,363	2,011
Pengangkutan dan penyimpanan	2,393	2,062	3,000	2,481
Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman	1,660	1,293	2,081	1,795
Maklumat dan komunikasi	3,989	3,547	4,898	4,310
Aktiviti kewangan dan insurans/takaful	3,660	3,273	4,737	4,221
Aktiviti hartanah	3,910	3,037	5,755	3,570
Aktiviti profesional, saintifik dan teknikal	3,531	3,028	4,799	3,959
Aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan	1,700	1,393	2,195	1,992
Pentadbiran awam dan pertahanan; aktiviti keselamatan sosial	3,620	3,761	4,142	4,146
Pendidikan	4,868	5,058	5,112	5,088
Aktiviti kesihatan kemanusiaan dan kerja sosial	3,519	3,602	4,071	4,077
Kesenian, hiburan dan rekreasi	1,948	1,882	2,797	2,665
Aktiviti perkhidmatan lain	2,012	1,593	2,333	2,124

⁴Industri dikelaskan mengikut piawaian Klasifikasi Industri Malaysia (MSIC) 2008 versi 1.0

Gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri

Penengah dan purata gaji & upah bulanan menunjukkan penurunan di semua negeri pada 2020. W.P. Putrajaya mencatatkan penengah dan purata gaji & upah bulanan tertinggi (penengah: RM3,717; purata: RM4,497) diikuti oleh W.P. Kuala Lumpur (penengah: RM3,037; purata: RM3,823) dan Selangor (penengah: RM2,725; purata: RM3,480)

Carta 3.12 Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri, Malaysia, 2019-2020

-2.2%

Melaka

Kadar pertumbuhan purata gaji & upah bulanan tertinggi, 2020

-0.9%

W.P Putrajaya

Kadar pertumbuhan penengah gaji & upah bulanan tertinggi, 2020

GAJI & UPAH PERAK

Penemuan utama gaji & upah bulanan pekerja

Bilangan penerima gaji & upah bulanan pada 2020 di Perak adalah sebanyak 689.4 ribu orang iaitu menurun 1.5 peratus berbanding tahun sebelumnya.

Penengah gaji & upah bulanan telah menurun kepada RM1,629 berbanding RM1,858 dengan mencatatkan pertumbuhan pada kadar negatif 12.3 peratus, manakala purata gaji & upah bulanan menurun kepada negatif 4.2 peratus kepada RM2,463 berbanding RM2,571 pada 2019.

-5.6%

Kadar pertumbuhan
bilangan penerima
gaji & upah bulanan
pekerja perempuan,
2020

**RM
2,462**

Purata gaji &
upah bulanan
pekerja lelaki,
2020

Jadual 3.11 Gaji & upah bulanan, Perak, 2015-2020

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bilangan Penerima ('000)	653.5	647.9	659.2	676.2	699.9	689.4
Penengah (RM)	1,500	1,650	1,700	1,775	1,858	1,629
Purata (RM)	2,030	2,206	2,281	2,387	2,571	2,463

Gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina

Bilangan penerima gaji & upah bulanan bagi pekerja lelaki di Perak merekodkan kadar pertumbuhan kepada 1.3 peratus (421.7 ribu orang) berbanding perempuan yang mencatatkan penurunan negatif 5.6 peratus (267.7 ribu orang) pada 2020. Penengah gaji & upah bulanan bagi lelaki mencatatkan pertumbuhan iaitu negatif 14.5 peratus (RM1,722) dan perempuan negatif 8.2 peratus (RM1,514). Sementara itu, purata gaji & upah bulanan pekerja lelaki menurun negatif 7.2 peratus (RM2,462) manakala pekerja perempuan meningkat 0.5 peratus (RM2,464).

Paparan 3.9 Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut jantina, Perak, 2019-2020**BILANGAN PENERIMA ('000)**

Lelaki

426.3

421.7

1.3%

Perempuan

283.6

267.7

-5.6%

PENENGAH (RM)

Lelaki

2,013

1,722

-14.5%

Perempuan

1,650

1,514

-8.2%

PURATA (RM)

2,653

2,462

-7.2%

2,452

2,464

0.5%

2019 2020

YoY*

Nota:
*Perubahan tahun ke tahun (%)

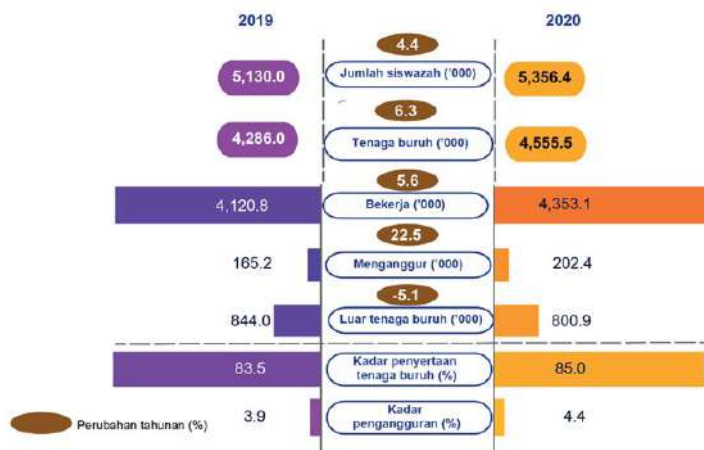
STATISTIK SISWAZAH

STATISTIK SISWAZAH MALAYSIA

Statistik utama siswazah

Bilangan siswazah di Malaysia pada tahun 2020 adalah seramai 5.36 juta orang, meningkat sebanyak 4.4 peratus dari tahun 2019 (5.13 juta orang) seperti ditunjukkan pada Carta 3.13.

Carta 3.13 Statistik utama siswazah, Malaysia, 2019-2020

Pada tempoh yang sama, bilangan siswazah dalam tenaga buruh yang merangkumi siswazah bekerja dan menganggur, meningkat 6.3 peratus kepada 4.56 juta orang (2019: 4.29 juta orang). Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Siswazah (KPTBS) pada 2020 meningkat sebanyak 1.5 mata peratus kepada 85.0 peratus berbanding 83.5 peratus pada tahun 2019.

Bilangan siswazah yang bekerja adalah 4.35 juta orang, meningkat 5.6 peratus daripada 4.12 juta orang pada tahun 2019. Sementara itu, kadar pengangguran siswazah melonjak kepada 4.4 peratus dengan jumlah siswazah menganggur adalah 202.4 ribu orang (2019: 165.2 ribu orang; 3.9%). Sementara itu, bilangan siswazah di luar tenaga buruh berkurang sebanyak 5.1 peratus merekodkan 800.9 ribu orang berbanding 844.0 ribu orang pada tahun 2019.

5.4
juta

Bilangan
siswazah
Malaysia,
2020

4.6
juta

Bilangan
tenaga buruh
siswazah
Malaysia, 2020

85.0%

Kadar penyertaan
tenaga buruh
siswazah
Malaysia, 2020

77.3%

Siswazah
bekerja berada
dalam **sektor
Perkhidmatan**,
2020

**RM
4,489**

Purata gaji &
upah bulanan
siswazah di
Malaysia, 2020

Mengikut aktiviti ekonomi, siswazah bekerja tertumpu di sektor Perkhidmatan mencatatkan seramai 3.37 juta orang (77.3%). Sementara itu, siswazah bekerja di sektor Pembuatan meliputi 14.6 peratus (637.5 ribu orang) dan diikuti sebanyak 5.2 peratus di sektor Pembinaan (228.0 ribu orang). Sementara itu, siswazah bekerja di sektor Pertanian dan Perlombongan & pengkuarian masing-masing menyumbang 1.9 peratus (77.8 ribu orang) dan 1.0 peratus (44.6 ribu orang) seperti pada Paparan 3.10.

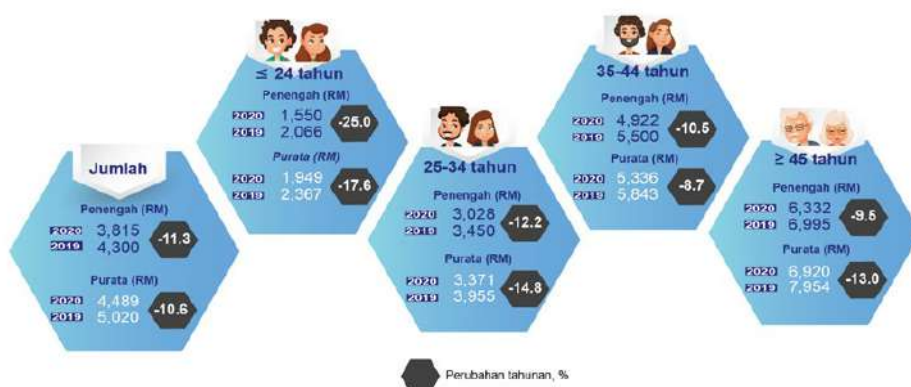
Paparan 3.10 Siswazah bekerja mengikut jenis aktiviti ekonomi, Malaysia, 2019-2020

Statistik gaji dan upah siswazah, Malaysia

Dari perspektif gaji & upah bulanan yang diterima oleh siswazah, purata dan penengah gaji & upah pada tahun 2020 masing-masing adalah sebanyak RM4,489 dan RM3,815. Penengah gaji & upah tertinggi direkodkan dalam kalangan siswazah berumur 45 tahun ke atas (RM6,332) diikuti oleh kumpulan umur 35 hingga 44 tahun (RM4,922), 25 hingga 34 tahun (RM3,028) dan 24 tahun ke bawah (RM1,550). Dari segi purata gaji & upah, purata tertinggi direkodkan adalah RM6,920 dalam kumpulan umur 45 tahun ke atas manakala yang terendah adalah RM1,949 dicatatkan oleh kumpulan umur 24 tahun ke bawah (Paparan 3.11).

Paparan 3.11 Statistik gaji & upah siswazah mengikut kumpulan umur, Malaysia, 2019-2020

Dari segi jantina, siswazah lelaki menerima purata dan penengah gaji bulanan iaitu masing-masing sebanyak RM4,861 dan RM3,983, lebih tinggi berbanding siswazah perempuan (RM4,135 dan RM3,650). Sementara itu, perubahan tahunan merekodkan purata dan penengah gaji & upah siswazah lelaki berkurang sebanyak 13.0 peratus dan 14.2 peratus berbanding siswazah perempuan yang merekodkan pengurangan sebanyak negatif 8.1 peratus (purata) dan negatif 6.5 peratus (penengah) (Paparan 3.12).

Paparan 3.12 Statistik gaji & upah siswazah mengikut jantina, Malaysia, 2019-2020

RM
3,983

Penengah gaji & upah bulanan siswazah lelaki di Malaysia, 2020

RM
6,962

Sektor Perlombongan dan pengkuarian purata gaji dan upah tertinggi, 2020

Bagi gaji & upah bulanan mengikut aktiviti ekonomi, siswazah di sektor Perlombongan & pengkuarian merekodkan purata dan penengah tertinggi, iaitu RM6,962 dan RM5,576. Ini diikuti oleh sektor Perkhidmatan, Pembinaan, Pembuatan dan Pertanian. Walaupun sektor Perlombongan & pengkuarian merekodkan gaji & upah bulanan tertinggi, sektor ini mencatatkan penurunan ketara purata (-21.4%) dan penengah (-26.1%) berbanding tahun 2019. Selain itu, sektor Pertanian turut menunjukkan penurunan dengan purata (-23.3%) dan penengah (-22.5%) (Paparan 3.13).

Paparan 3.13 Statistik gaji & upah siswazah mengikut aktiviti ekonomi, Malaysia, 2019-2020

STATISTIK SISWAZAH PERAK

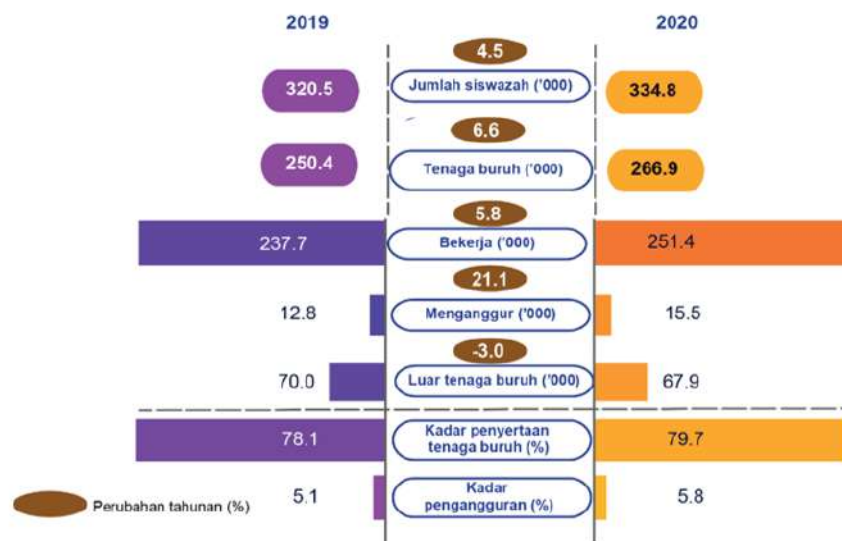
Statistik utama siswazah

Bilangan siswazah di Perak pada tahun 2020 adalah seramai 334.8 ribu orang, meningkat sebanyak 4.5 peratus dari tahun 2019 (320.5 ribu orang). Bilangan siswazah dalam tenaga buruh yang merangkumi siswazah bekerja dan menganggur meningkat 6.6 peratus kepada 266.9 ribu orang (2019: 250.4 ribu orang). Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Siswazah (KPTBS) pada 2020 meningkat sebanyak 1.6 mata peratus kepada 79.7 peratus berbanding 78.1 peratus pada tahun 2019.

Bilangan siswazah yang bekerja adalah 251.4 ribu orang, meningkat 5.8 peratus daripada 237.7 ribu orang pada tahun 2019. Sementara itu, kadar pengangguran siswazah naik kepada 5.8 peratus dengan jumlah siswazah menganggur adalah 15.5 ribu orang (2019: 12.8 ribu orang; 5.1%).

Dalam tempoh yang sama, bilangan siswazah di luar tenaga buruh berkurang sebanyak negatif 3.0 peratus merekodkan 67.9 ribu orang berbanding 70.0 ribu orang pada tahun 2019. (Carta 3.14)

Carta 3.14 Statistik utama siswazah, Perak, 2019-2020

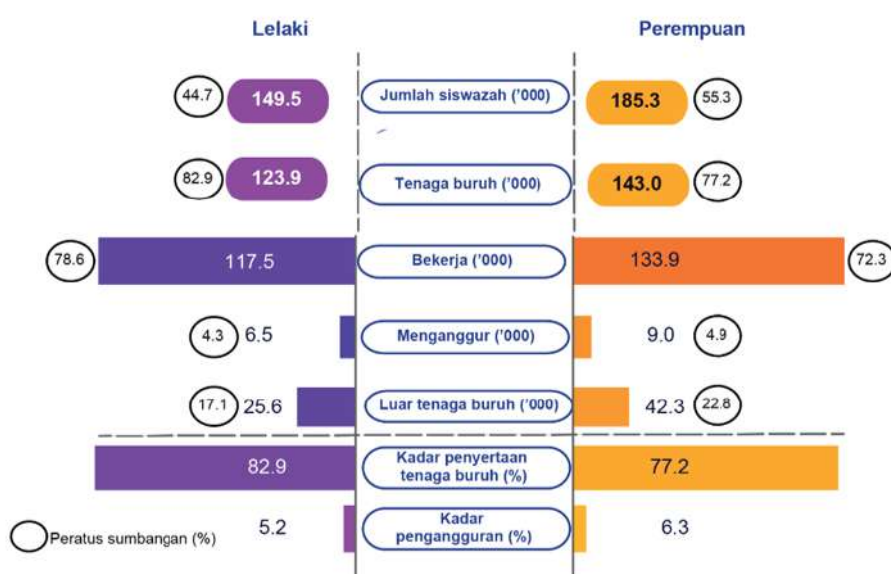

Komposisi siswazah di Perak didominasi oleh perempuan yang meliputi 55.3 peratus (185.3 ribu orang) manakala siswazah lelaki merangkumi 44.7 peratus (149.5 ribu orang) pada tahun 2020. KPTBS lelaki adalah 82.9 peratus dengan merekodkan bilangan tenaga buruh sebanyak 123.9 ribu orang. Manakala KPTBS perempuan lebih rendah iaitu 77.2 peratus dengan bilangan seramai 143.0 ribu orang.

Daripada keseluruhan siswazah bekerja di Perak, siswazah lelaki bekerja adalah seramai 117.5 ribu orang (46.7%) manakala siswazah bekerja perempuan seramai 133.9 ribu orang (53.3%). Melihat kepada pengangguran siswazah mengikut jantina, siswazah menganggur lelaki pada 2020 adalah seramai 6.5 ribu orang sementara perempuan seramai 9.0 ribu orang. Kadar pengangguran siswazah perempuan lebih tinggi iaitu 6.3 peratus berbanding lelaki pada 5.2 peratus.

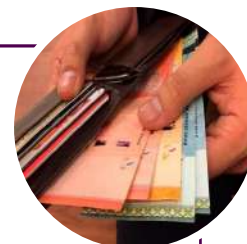
Dalam tempoh yang sama, siswazah luar tenaga buruh didominasi oleh siswazah perempuan iaitu seramai 42.3 ribu orang manakala siswazah lelaki sebanyak 25.6 ribu orang. (Carta 3.15)

Carta 3.15 Statistik utama siswazah mengikut jantina, Perak, 2020 ('000)

53.3%

Sumbangan
siswazah lelaki
berbanding
perempuan, 2020

**RM
3,955**

Purata gaji &
upah siswazah
di Perak, 2020

Purata dan penengah gaji & upah bulanan siswazah bekerja

Secara keseluruhannya, purata gaji & upah bulanan siswazah di Perak pada 2020 adalah RM3,955 turun dari RM4,425 pada 2019. Sementara itu, penengah gaji & upah bulanan siswazah pula direkodkan sebanyak RM3,403 pada 2020, turun dari RM3,531 pada tahun sebelumnya. (Jadual 3.12)

Jadual 3.12 Purata dan penengah gaji & upah bulanan siswazah bekerja, Perak, 2019-2020

Gaji & upah	Jumlah	
	2019 ^e	2020 ^p
Purata gaji (RM)	4,425	3,955
Penengah gaji (RM)	3,531	3,403

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK MALAYSIA

- Statistik utama pelancongan domestik
- Pelawat domestik
- Perjalanan pelancongan domestik
- Perbelanjaan pelancongan domestik

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK PERAK

- Kedatangan pelawat, 2020
- Negeri asal pelancong, 2020
- Destinasi tumpuan utama pelawat domestik, 2020
- Terimaan pelancongan domestik, 2019
- Tujuan perjalanan, 2019

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK

STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK MALAYSIA

Statistik utama pelancongan domestik

Pada tahun 2020, pelancongan domestik Malaysia mengalami kejatuhan yang signifikan bagi bilangan ketibaan pelawat dan perbelanjaan pelancongan akibat penularan pandemik COVID-19. Jadual 4.1 menunjukkan seramai 131.7 juta pelawat domestik dicatatkan pada 2020 dengan penurunan sebanyak 44.9 peratus berbanding tahun sebelumnya (2019: 239.1 juta). Sejumlah 147.0 juta perjalanan pelancongan direkodkan berbanding 332.4 juta perjalanan pelancongan pada tahun 2019.

Perbelanjaan pelancongan domestik mencatatkan penurunan sebanyak 60.8 peratus, iaitu RM40.4 bilion pada tahun 2020 berbanding RM103.2 bilion yang direkodkan pada tahun sebelumnya. Oleh itu, purata perbelanjaan bagi setiap perjalanan yang direkodkan adalah RM275 iaitu merosot sebanyak 11.3 peratus pada tahun 2020. Sementara itu, purata bilangan hari menginap pada tahun 2020 adalah 1.93 hari.

131.7
juta

Jumlah pelawat domestik, 2020

Bilangan ketibaan pelawat dan perbelanjaan menyusut pada 2020

RM 40.4
bilion

Perbelanjaan pelawat domestik, 2020

Jadual 4.1 Statistik utama pelancongan domestik, 2019-2020

Statistik utama	2019	2020	Perubahan tahunan (%)
Bilangan pelawat ¹ (juta)	239.1	131.7	-44.9
Bilangan perjalanan (juta)	332.4	147.0	-55.8
Jumlah perbelanjaan (RM bilion)	103.2	40.4	-60.8
Purata perbelanjaan (RM)	310	275	-11.3
Purata bilangan hari menginap (hari)	2.52	1.93	-23.4
Purata perjalanan	1.39	1.12	-21.4

¹ Jumlah ini adalah termasuk pelawat yang sama yang melakukan satu atau lebih perjalanan pada tahun tersebut.

-45.4%

Kemerosotan
bilangan
pelancong pada
tahun 2020

67.1%

Sumbangan
perjalanan harian
pada tahun 2020

Pelawat domestik

Bilangan pelawat harian pada tahun 2020 adalah seramai 85.4 juta orang dengan penurunan sebanyak 44.7 peratus berbanding tahun sebelumnya. Sementara itu, bilangan pelancong merosot daripada 84.7 juta orang pada tahun 2019 kepada 46.3 juta orang (-45.4%) seperti pada Jadual 4.2.

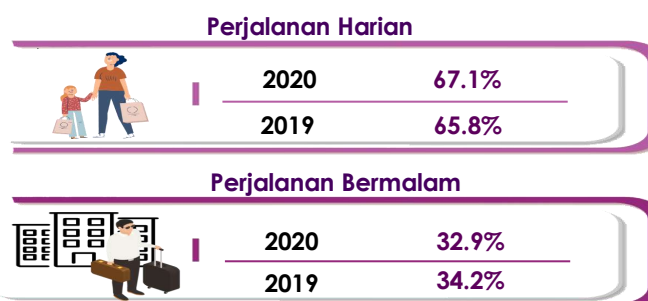
Jadual 4.2 Bilangan pelawat domestik (juta) mengikut jenis pelawat, 2019-2020

Jenis pelawat	2019	2020	Perubahan tahunan (%)
Pelawat harian	154.4	85.4	-44.7
Pelancong	84.7	46.3	-45.4
Jumlah	239.1	131.7	-44.9

Perjalanan pelancongan domestik

Perjalanan pelancongan domestik terdiri daripada perjalanan harian dan perjalanan bermalam. Pada tahun 2020, sumbangan perjalanan harian dan bermalam masing-masing adalah 67.1 peratus dan 32.9 peratus. Sumbangan perjalanan bermalam menyusut sebanyak 1.3 mata peratus berbanding 34.2 peratus yang dicatatkan pada 2019 (Paparan 4.1).

Paparan 4.1 Peratus sumbangan perjalanan pelawat domestik, 2019-2020

Perbelanjaan pelancongan domestik

Perbelanjaan pelancongan domestik pada tahun 2020 disumbangkan oleh perbelanjaan pelawat harian dan pelancong. Walau bagaimanapun, perbelanjaan pelawat harian dan pelancong merekodkan penurunan melebihi 50.0 peratus ekoran kejatuhan bilangan ketibaan pelawat harian dan pelancong pada tahun 2020. Perbelanjaan pelancong menyusut sebanyak 65.9 peratus berbanding pada tahun sebelumnya. Sementara itu, perbelanjaan pelawat harian menyusut sebanyak 51.1 peratus kepada RM17.3 bilion seperti pada Paparan 4.2.

Paparan 4.2 Jumlah perbelanjaan mengikut jenis perjalanan, 2019-2020**STATISTIK PELANCONGAN DOMESTIK PERAK****Kedatangan pelawat, 2020**

Perak menerima seramai 13.17 juta pelawat domestik pada 2020 berbanding 21.07 juta pelawat yang telah direkodkan pada tahun sebelumnya. Penurunan bilangan pelawat didorong oleh kemerosotan bilangan pelancong sebanyak 51.7 peratus iaitu kepada 4.89 juta pelancong berbanding 10.12 juta pelancong pada tahun 2019 seperti pada Jadual 4.3.

Jadual 4.3 Bilangan kedatangan pelancong dan pelawat domestik (juta) ke Perak, 2019-2020

Jenis pelawat	2019	2020	Perubahan tahunan (%)
Pelancong	10.12	4.89	-51.7
Pelawat domestik	21.07	13.17	-37.5

-60.8%
Perbelanjaan pelancongan domestik merosot pada tahun 2020

13.17
juta

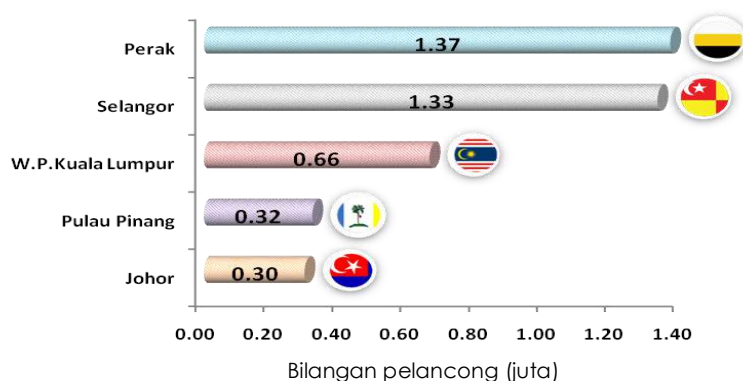
Ketibaan pelawat domestik di **Perak** pada tahun 2020

Perak

Negeri yang paling ramai berkunjung ke **Perak**, 2020

Negeri asal pelancong, 2020

Carta 4.1 memaparkan lima negeri asal pelancong tertinggi yang mengunjungi Negeri Perak pada tahun 2020. Berdasarkan survei, pelancong berasal dari Negeri Perak adalah yang tertinggi, iaitu sebanyak 1.37 juta pelancong. Ini diikuti oleh pelancong dari Selangor (1.33 juta pelancong), W.P. Kuala Lumpur (0.66 juta pelancong), Pulau Pinang (0.32 juta pelancong) dan Johor (0.30 juta pelancong).

Carta 4.1 Lima negeri asal pelancong tertinggi yang berkunjung ke Perak, 2020

1.37
juta

Pelancong dari
Perak yang
mengunjungi Negeri
Perak pada 2020

**Durio
Tourism
Mardi**

Destinasi
tumpuan utama
pelawat domestik
pada 2020

Destinasi tumpuan utama pelawat domestik, 2020

Paparan 4.3 menunjukkan lima destinasi tumpuan utama pelawat domestik di Perak pada tahun 2020, iaitu Durio Tourism Mardi di Kuala Kangsar, Pantai Teluk Nipah dan Marina Island di Manjung, Ipoh Town Hall dan Air Terjun Ulu Kinta di Kinta.

Paparan 4.3 Lima destinasi tumpuan utama pelawat domestik di Perak, 2020

Durio Tourism
Mardi

Pantai
Teluk
Nipah

Marina
Island

Ipoh Town
Hall

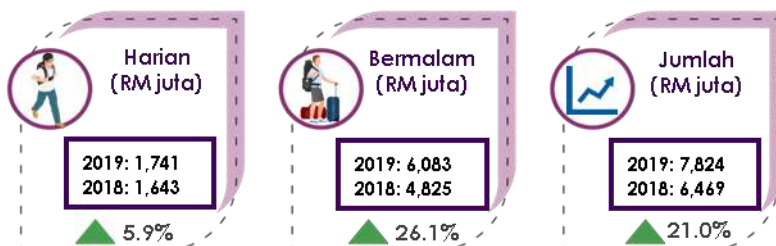
Air Terjun
Ulu Kinta

Terimaan pelancongan domestik, 2019

Pada tahun 2019, dari segi nilai terimaan, sejumlah RM7.8 bilion telah dibelanjakan oleh pelawat domestik semasa berkunjung ke Perak. Terimaan tersebut dipacu oleh peningkatan terimaan bagi perjalanan harian dan bermalam seperti pada Paparan 4.4.

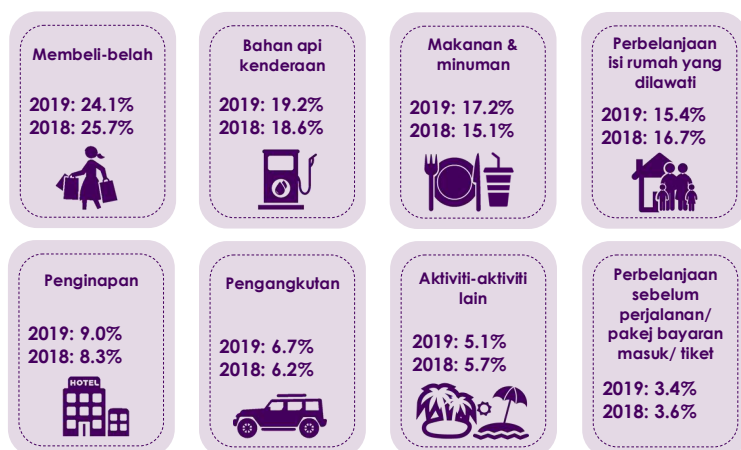
Sementara itu, purata terimaan per perjalanan pada 2019 merekodkan peningkatan kepada RM275 berbanding nilai yang telah dicatatkan pada tahun sebelumnya iaitu RM273.

Paparan 4.4 Terimaan pelancongan domestik, 2018-2019

Bagi jumlah terimaan mengikut komponen pula, membeli-belah mencatatkan sumbangan tertinggi iaitu 24.1 peratus daripada jumlah terimaan (2018: 25.7%). Ini diikuti oleh pembelian bahan api kenderaan (19.2%), makanan & minuman (17.2%) dan perbelanjaan oleh isi rumah yang dilawati (15.4%) seperti pada Paparan 4.5.

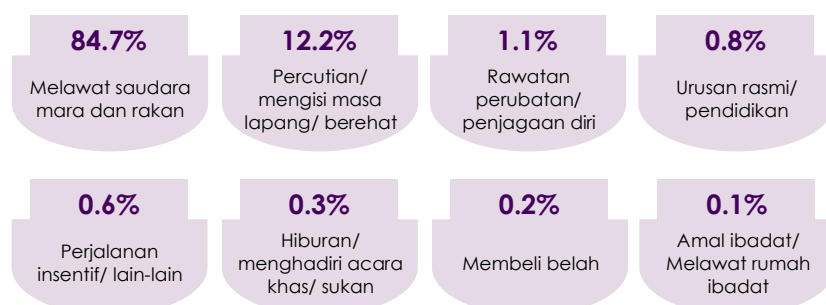
Paparan 4.5 Terimaan daripada pelawat domestik ke Perak mengikut komponen, 2018-2019

Tujuan perjalanan, 2019

Pada tahun 2019, majoriti pelancong berkunjung ke Perak untuk tujuan melawat saudara-mara & rakan iaitu sebanyak 84.7 peratus seperti Paparan 4.6. Ini diikuti oleh perjalanan bagi tujuan percutian/ mengisi masa lapang/ berehat (12.2%) dan rawatan perubatan/ penjagaan diri (1.1%).

Paparan 4.6 Peratusan tujuan perjalanan Perak, 2019

RM
7.8
bilion

Nilai terimaan yang dibelanjakan oleh pelawat domestik ke **Perak** pada tahun 2019

24.1%

Jumlah terimaan tertinggi dicatatkan oleh komponen **membeli-belah, 2019**

84.7%

Melawat saudara mara merupakan tujuan utama tertinggi pelancong melakukan perjalanan ke Negeri **Perak, 2019**

STATISTIK PERDAGANGAN

STATISTIK PERDAGANGAN MALAYSIA

- Jumlah perdagangan
- Eksport
- Eksport mengikut negara destinasi
- Import
- Import mengikut negara asal

SOROTAN PERDAGANGAN PERAK

- Eksport dan import utama
- Eksport barangan
- Import barangan
- Imbangan perdagangan

STATISTIK PERDAGANGAN

STATISTIK PERDAGANGAN MALAYSIA

Jumlah perdagangan

Malaysia mencatatkan jumlah perdagangan bernilai RM1.78 trilion, menurun 3.6 peratus atau RM67.3 bilion pada tahun 2020 berbanding RM1.84 trilion pada tahun sebelumnya. Eksport Malaysia yang bernilai RM981.0 bilion, manakala jumlah import sebanyak RM796.2 bilion telah menjadikan lebihan perdagangan Malaysia berjumlah RM184.8 bilion, meningkat 26.9 peratus daripada RM145.7 bilion pada tahun 2019.

Penyusutan jumlah perdagangan berlaku di kebanyakan negeri terutamanya Selangor yang menyusut RM35.0 bilion, diikuti Johor (-RM25.0 bilion), Sarawak (-RM16.7 bilion), W.P. Kuala Lumpur (-RM13.6 bilion), Melaka (-RM9.3 bilion), Negeri Sembilan (-RM8.5 bilion), Terengganu (-RM4.5 bilion), W.P. Labuan (-RM2.3 bilion) dan Perlis (-RM0.6 bilion).

Eksport

Pada tahun 2020, eksport menurun 1.4 peratus kepada RM981.0 bilion dipengaruhi oleh penurunan eksport produk utama seperti di bawah:

1

Gas asli cecair yang menyumbang 2.9 peratus daripada jumlah eksport, menyusut RM13.6 bilion (-32.1%) kepada RM28.8 bilion.

2

Keluaran petroleum bertapis menyumbang 5.5 peratus daripada jumlah eksport menurun sebanyak RM8.1 bilion (-13.1%) kepada RM53.7 bilion.

3

Barangan elektrik dan elektronik yang lain menyumbang 8.8 peratus daripada jumlah eksport menurun sebanyak RM7.9 bilion (-8.4%) kepada RM86.6 bilion.

RM
1.78
trilion

Jumlah
perdagangan
Malaysia

Penyusutan jumlah
perdagangan terutamanya
di **Selangor dan Johor**

3.6%

Penurunan jumlah
perdagangan

2

Destinasi utama
eksport
Malaysia

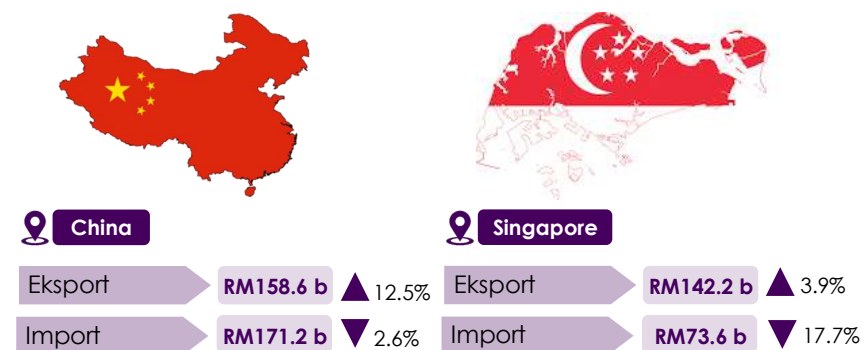
14.2%

Peratusan
eksport ke China
pada tahun 2019

Eksport mengikut negara destinasi

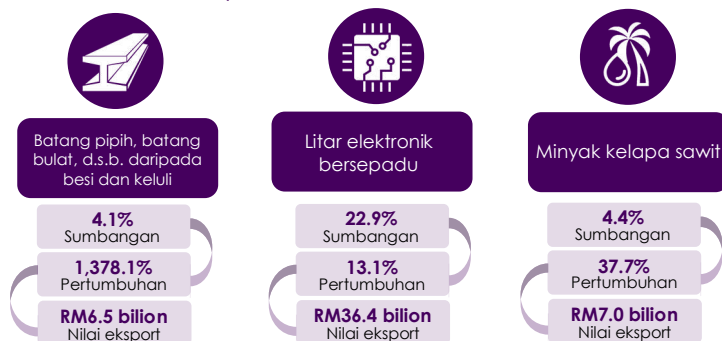
Dua destinasi utama eksport Malaysia pada 2020 ialah China dan Singapore.

Paparan 5.1 Rakan dagangan utama, 2020

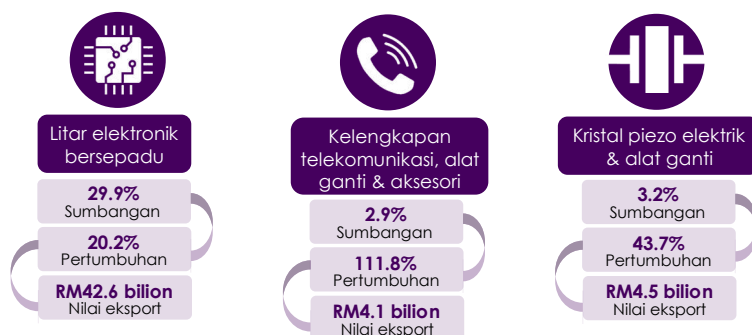
Eksport ke China yang merangkumi 16.2 peratus daripada eksport Malaysia meningkat 12.5 peratus kepada RM158.6 bilion. Peningkatan ini didorong oleh eksport yang lebih tinggi bagi produk seperti Paparan 5.2.

Paparan 5.2 Produk yang mendorong kenaikan eksport Malaysia ke China, 2020

Eksport ke Singapore yang meliputi 14.5 peratus daripada eksport Malaysia pada 2020 meningkat 3.9 peratus kepada RM142.2 bilion berbanding 2019. Produk utama yang menyebabkan peningkatan tersebut adalah litar elektronik bersepadu, kelengkapan telekomunikasi, alat ganti & aksesori dan kristal piezo elektrik & alat ganti.

Paparan 5.3 Produk yang mendorong kenaikan eksport Malaysia ke Singapore, 2020

Import

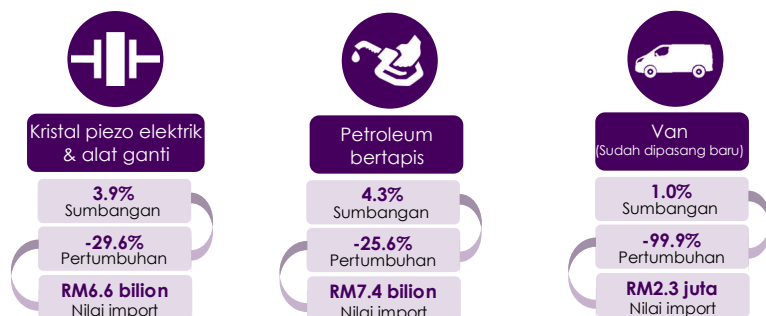
Import Malaysia pada 2020 menyusut 6.3 peratus atau RM53.2 bilion daripada RM849.4 bilion. Produk utama yang mendorong dalam penurunan import adalah:

- 1 Keluaran petroleum bertapis** yang merangkumi 7.1 peratus daripada jumlah import berkurang RM16.3 bilion atau 22.5 peratus kepada RM56.2 bilion
- 2 Petroleum mentah** menyumbang 2.3 peratus daripada jumlah import menurun sebanyak RM6.7 bilion (-26.6%) kepada RM18.5 bilion
- 3 Pesawat udara & kelengkapan dan alat ganti** yang merangkumi 0.9 peratus daripada jumlah import, jatuh RM5.7 bilion atau 44.6 peratus kepada RM7.1 bilion

Import mengikut negara asal

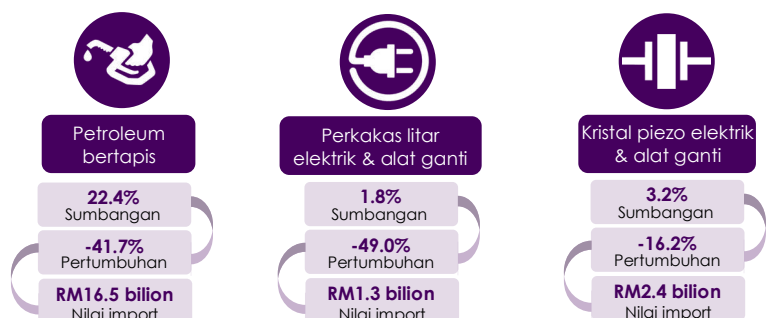
Dua sumber utama import Malaysia pada 2020 ialah China dan Singapore. Import dari China bernilai RM171.2 bilion (21.5% dari jumlah import Malaysia) menyusut 2.6 peratus (-RM4.5 bilion) berbanding 2019. Produk utama yang menyumbang kepada penurunan tersebut diperlihatkan di Paparan 5.4.

Paparan 5.4 Produk yang mempengaruhi penurunan import dari China, 2020

Import dari Singapore bernilai RM73.6 bilion (9.2% dari jumlah import Malaysia) merosot 17.7 peratus (-RM15.9 bilion) berbanding 2019. Produk utama yang menyumbang kepada penurunan ini adalah seperti Paparan 5.5.

Paparan 5.5 Produk yang mempengaruhi penurunan import dari Singapore, 2020

RM 849.4 bilion
Jumlah perdagangan import Malaysia

RM 171.2 bilion
Nilai import dari China

RM 73.6 bilion
Nilai import dari Singapore

RM
56.5
billion

Jumlah
perdagangan
Perak, 2020

RM
30.9
billion

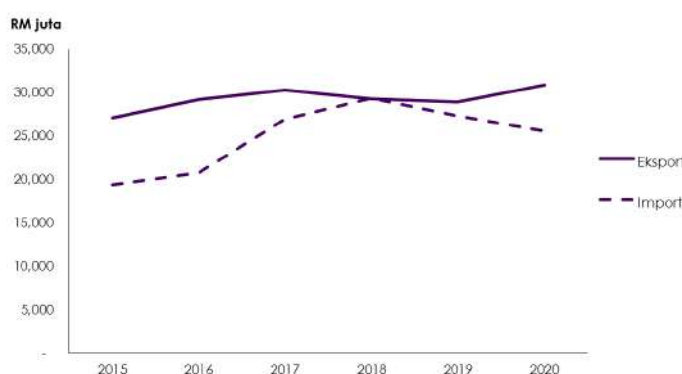
Jumlah eksport
barangan
Perak, 2020

SOROTAN PERDAGANGAN PERAK

Eksport dan Import Utama

Jumlah perdagangan Perak pada tahun 2020 bernilai RM56,499 juta. Nilai eksport Perak berjumlah RM30,913 juta pada tahun 2020, meningkat sebanyak 6.9 peratus berbanding RM28,916 juta pada tahun sebelumnya. Sementara itu, nilai import Perak menyusut 6.2 peratus kepada RM25,585 juta berbanding RM27,288 juta pada tahun 2019.

Carta 5.1 Perdagangan Perak dengan Dunia, 2015-2020

Eksport Barangan

Antara eksport barangan utama Perak pada tahun 2020 adalah sarung tangan getah bernilai RM6,896 juta dengan pertumbuhan 74.3 peratus. Selain itu, kelengkapan telekomunikasi, alat ganti dan aksesori dan litar elektronik bersepadu masing-masing meningkat sebanyak 28.1 dan 4.3 peratus. Minyak kelapa sawit meningkat 72.8 peratus manakala barangan elektrik dan elektronik yang lain menurun 42.8 peratus.

Jadual 5.1 Eksport barangan mengikut komoditi utama Perak, 2015-2020

	Eksport barangan (RM juta)						Peratus perubahan 2020
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Jumlah eksport barangan	27,129	29,226	30,326	29,279	28,916	30,913	6.9
Sarung tangan getah	2,234	2,549	3,220	3,632	3,957	6,896	74.3
Kelengkapan telekomunikasi, alat ganti dan aksesori	609	697	913	1,510	2,969	3,803	28.1
Litar elektronik bersepadu	3,393	3,710	3,786	3,491	3,526	3,678	4.3
Minyak kelapa sawit	1,149	1,513	1,357	970	716	1,237	72.8
Barangan elektrik dan elektronik yang lain	4,518	5,279	5,541	4,445	2,153	1,231	- 42.8

United States of Amerika (USA) merupakan rakan dagang dua hala terbesar dengan Perak sebanyak 16.1 peratus (RM9,092 juta) daripada jumlah perdagangan. Selain itu, China (RM8,761 juta) adalah rakan dagang kedua terbesar, diikuti oleh Singapore (RM4,208 juta), Indonesia (RM4,189 juta) dan Japan (RM2,810 juta).

Destinasi eksport utama Perak pada tahun 2020 adalah USA dengan jumlah eksport bernilai RM6,766 juta, diikuti China dengan RM3,558 juta. Selain itu, eskport ke Singapore bernilai RM3,032 juta manakala eksport ke Switzerland dan Japan masing-masing bernilai RM1,497 juta dan RM1,432 juta.

Import Barangan

Antara import barangan utama Perak pada tahun 2020 adalah kristal piezo elektrik & alat ganti yang meningkat 10.7 peratus, diikuti oleh litar elektronik bersepadu yang meningkat 12.9 peratus. Selain itu, peningkatan turut direkodkan oleh barangan elektrik dan elektronik yang lain (3.9%), perkakas litar elektrik & alat ganti (4.0%) dan kelengkapan telekomunikasi, alat ganti dan aksesori (24.0%).

Pada tahun 2020, sumber import utama Perak adalah daripada China (RM5,202 juta), diikuti oleh Indonesia (RM3,700 juta), Brazil (RM2,494 juta), USA (RM2,325 juta) dan Thailand (RM1,410 juta).

USA

Rakan dagangan
dua hala terbesar
Perak

RM
25.6
bilion

Jumlah import
barangan
Perak, 2020

10.7%

Peratus perubahan
tahunan import
**kristal
piezo elektrik &
alat ganti**

Jadual 5.2 Import barangan mengikut komoditi utama Perak, 2015-2020

	Import barangan (RM juta)						Peratus perubahan 2020
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Jumlah import barangan	19,393	20,813	26,989	29,358	27,288	25,585	- 6.2
Kristal piezo elektrik & alat ganti	3,785	4,134	4,529	3,499	2,686	2,973	10.7
Litar elektronik bersepadu	1,463	1,369	1,628	1,707	1,532	1,730	12.9
Barangan elektrik dan elektronik yang	710	764	972	948	960	998	3.9
Perkakas litar elektrik & alat ganti	784	901	1,071	935	701	729	4.0
Kelengkapan telekomunikasi, alat	168	239	317	343	351	436	24.0

Amerika Syarikat

Imbangan perdagangan dua hala **Perak** dengan Amerika Syarikat mencatatkan lebih dengan nilai tertinggi

Indonesia

Merekodkan imbangan perdagangan **defisit tertinggi**

Imbangan Perdagangan

Dari sudut imbangan perdagangan, Perak mencatatkan lebih perdagangan yang tertinggi dengan Amerika Syarikat sebanyak RM4,441 juta, diikuti oleh Singapura (RM1,856 juta) dan Jepun (RM55 juta). Walau bagaimanapun, Perak mencatatkan imbangan perdagangan defisit dengan Indonesia (-RM3,211 juta) diikuti oleh China (-RM1,644 juta).

Jadual 5.3 Perdagangan barangan mengikut rakan dagang utama, Perak, 2020

	Eksport		Import		Eksport bersih	Jumlah perdagangan		
	RM juta	Peratus sumbangan (%)	RM juta	Peratus sumbangan (%)	RM juta	RM juta	Peratus sumbangan (%)	Kedudukan
Seluruh Dunia	30,913	100.0	25,585	100.0	5,328	56,499	100.0	
USA	6,766	21.9	2,325	9.1	4,441	9,092	16.1	1
China	3,558	11.5	5,202	20.3	- 1,644	8,761	15.5	2
Singapore	3,032	9.8	1,176	4.6	1,856	4,208	7.4	3
Indonesia	489	1.6	3,700	14.5	- 3,211	4,189	7.4	4
Japan	1,432	4.6	1,378	5.4	55	2,810	5.0	5

Nota:

Statistik perdagangan yang diperuntukkan kepada negeri adalah berdasarkan negeri asal dalam Malaysia di mana peringkat akhir pengeluaran berlaku. Dalam hal ini, negeri pemuatan/pelepasan akan digunakan sebagai proksi bagi negeri asal/destinasi akhir yang sebenar.

AKAUN KERAJAAN

STATISTIK AKAUN KERAJAAN PERSEKUTUAN

- Hasil Kerajaan Persekutuan
- Perbelanjaan kerajaan persekutuan

STATISTIK AKAUN KERAJAAN NEGERI

- Hasil kerajaan negeri
- Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri
- Surplus/defisit kerajaan negeri

PIHAK BERKUASA TEMPATAN

STATISTIK AKAUN KERAJAAN NEGERI PERAK

- Hasil Kerajaan Negeri Perak
- Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak
- Surplus/defisit Kerajaan Negeri Perak
- Pihak berkuasa tempatan Perak

STATISTIK AKAUN KERAJAAN PERSEKUTUAN DAN NEGERI

STATISTIK AKAUN KERAJAAN PERSEKUTUAN

Hasil Kerajaan Persekutuan

Hasil Kerajaan Persekutuan mencatatkan pertumbuhan sebanyak 13.5 peratus pada tahun 2019. Jumlah hasil tersebut bertambah sebanyak RM31.5 bilion iaitu daripada RM232.9 bilion pada tahun 2018 kepada RM264.4 bilion pada tahun 2019 seperti pada Jadual 6.1.

Jadual 6.1 Hasil Kerajaan Persekutuan, 2018-2019

Hasil	RM bilion		Pertumbuhan (%)
	2018	2019	
Hasil cukai	174.1	180.6	3.7
Hasil bukan cukai	58.8	83.8	42.5
Jumlah hasil	232.9	264.4	13.5

Sumber: Jabatan Akauntan Negara Malaysia

Berdasarkan Penyata Kewangan Kerajaan Persekutuan 2019 yang diterbitkan oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia, peningkatan hasil disumbangkan oleh kutipan hasil bukan cukai (termasuk terimaan bukan hasil) yang bertumbuh sebanyak 42.5 peratus. Hasil cukai kekal sebagai penyumbang utama hasil Kerajaan Persekutuan iaitu mewakili sebanyak 68.3 peratus daripada keseluruhan hasil yang diperolehi.

Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan

Jumlah perbelanjaan Kerajaan Persekutuan mencatatkan peningkatan kepada RM317.5 bilion pada tahun 2019 seperti pada Jadual 6.2. Peningkatan ini didorong oleh perbelanjaan mengurus yang meningkat sebanyak 14.0 peratus iaitu kepada RM263.3 bilion daripada RM231.0 bilion pada tahun 2018. Walau bagaimanapun, perbelanjaan pembangunan mencatatkan penurunan sebanyak 3.4 peratus daripada RM56.1 bilion pada tahun 2018 kepada RM54.2 bilion pada tahun 2019.

13.5%

Pertumbuhan
hasil kerajaan
persekutuan
pada tahun
2019

14.0%

Pertumbuhan
perbelanjaan
mengurus
kerajaan
persekutuan
pada tahun 2019

**RM
7.3
billion**
Sarawak
kutipan hasil
tertinggi pada
tahun 2019

**RM
4.3
billion**
Sabah
kutipan hasil
kedua tertinggi
pada tahun 2019

Jadual 6.2 Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan, 2018-2019

Perbelanjaan	RM billion		Pertumbuhan (%)
	2018	2019	
Perbelanjaan mengurus	231.0	263.3	14.0
Perbelanjaan pembangunan	56.1	54.2	-3.4
Jumlah perbelanjaan	287.1	317.5	10.6

Sumber: Jabatan Akauntan Negara Malaysia

STATISTIK AKAUN KERAJAAN NEGERI

Hasil kerajaan negeri

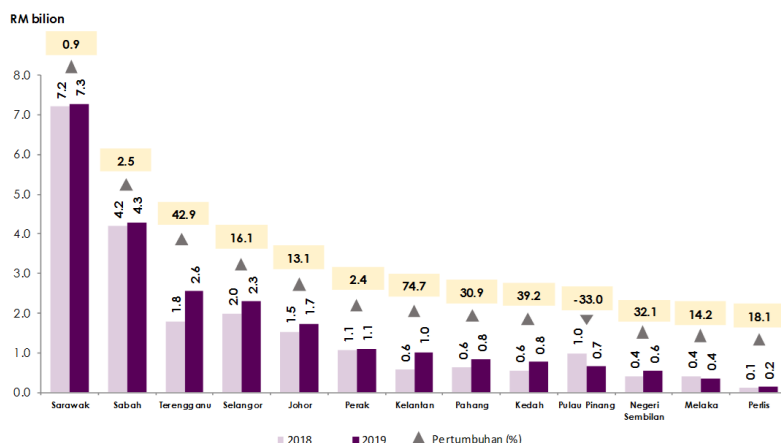
Kerajaan negeri memperoleh hasil daripada hasil cukai, hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil yang meliputi beberapa sumber seperti hasil tanah, hasil hutan, hasil daripada lesen, duti hiburan dan bayaran lain.

Pada tahun 2019, Kerajaan Negeri Sarawak mencatatkan kutipan hasil tertinggi berjumlah RM7.3 bilion (2018: RM7.2 bilion) dan bertumbuh sebanyak 0.9 peratus (Carta 6.1). Peningkatan ini disumbangkan terutamanya oleh hasil bukan cukai dengan sumbangan sebanyak 75.0 peratus dan merekodkan pertumbuhan sebanyak 0.8 peratus pada tahun 2019.

Kerajaan Negeri Sabah merekodkan kutipan hasil kedua tertinggi yang berjumlah RM4.3 bilion berbanding RM4.2 bilion pada tahun 2018. Kenaikan ini didorong oleh peningkatan hasil bukan cukai dan terimaan bukan hasil yang masing-masing meningkat 4.0 peratus dan 10.9 peratus.

Pada masa yang sama, Kerajaan Negeri Terengganu merekodkan peningkatan hasil tertinggi sebanyak RM768.4 juta dengan nilai hasil sebanyak RM2,561.0 juta berbanding RM1,792.5 juta pada tahun sebelumnya.

Secara keseluruhannya, semua negeri merekodkan peningkatan dalam kutipan hasil kecuali Pulau Pinang yang mencatatkan pengurangan sebanyak 33.0 peratus iaitu daripada RM987.1 juta kepada RM661.5 juta pada tahun 2019.

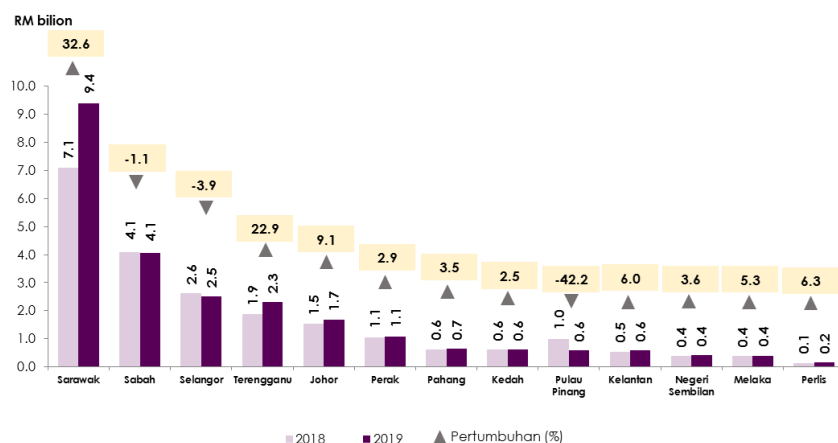
Carta 6.1 Kutipan hasil kerajaan negeri, 2018-2019

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri

Hasil kerajaan negeri merupakan sumber utama yang digunakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus. Pada tahun 2019, Kerajaan Negeri Sarawak mencatatkan perbelanjaan mengurus tertinggi berjumlah RM9.4 bilion berbanding RM7.1 bilion pada tahun 2018 dengan melibatkan pertambahan sebanyak RM2.3 bilion atau meningkat sebanyak 32.6 peratus berbanding tahun sebelumnya (Carta 6.2). Peningkatan perbelanjaan mengurus ini didorong oleh pertambahan dalam pemberian dan kenaikan bayaran dan perbelanjaan lain.

Sementara itu, Kerajaan Negeri Sabah pula memperuntukkan sebanyak RM4.1 bilion pada tahun 2019 bagi perbelanjaan mengurus. Perbelanjaan ini mencatatkan penurunan berjumlah RM46.2 juta atau 1.1 peratus, dipengaruhi oleh pengurangan dalam perbelanjaan emolumen dan perbelanjaan lain yang masing-masing berkurang sebanyak RM39.2 juta dan RM10.9 juta.

Carta 6.2 Perbelanjaan mengurus kerajaan negeri, 2018-2019

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

RM
9.4
bilion

Sarawak
mencatatkan
perbelanjaan
mengurus
tertinggi

3
negeri

mencatatkan
penurunan dalam
perbelanjaan
mengurus

Selain daripada Kerajaan Negeri Sabah, terdapat dua lagi negeri yang turut mencatatkan penurunan dalam perbelanjaan mengurus iaitu Kerajaan Negeri Selangor (RM2.5 bilion) dan Kerajaan Negeri Pulau Pinang (RM581.3 juta) pada tahun 2019.

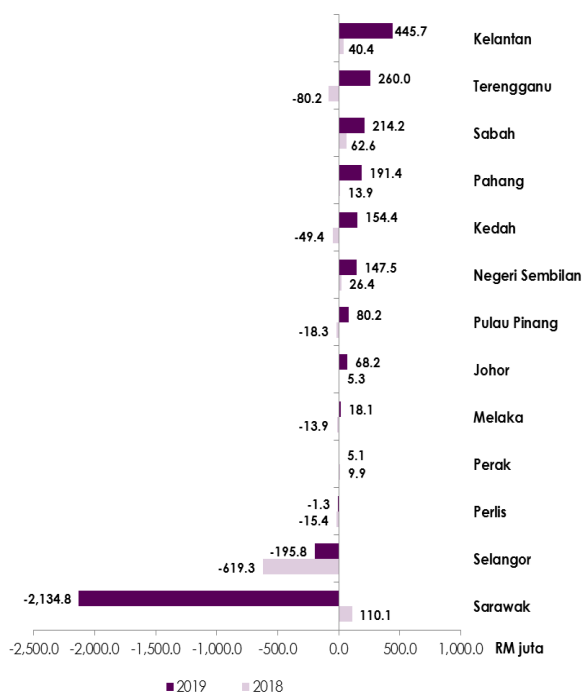
Surplus/defisit kerajaan negeri

Penyata Akaun Hasil Disatukan menunjukkan jumlah hasil dan perbelanjaan mengurus kerajaan negeri bagi satu tahun kewangan. Secara keseluruhannya, analisis mendapati bahawa Kerajaan Negeri Sarawak mencatatkan defisit terbesar berjumlah RM2.1 bilion pada tahun 2019 berbanding surplus sejumlah RM0.1 bilion pada tahun 2018. Defisit ini didorong oleh peningkatan pemberian dan kenaan bayaran dan perbelanjaan lain.

Sebaliknya, Kerajaan Negeri Sabah mencatatkan surplus berjumlah RM214.2 juta pada tahun 2019 berbanding RM62.6 juta pada tahun 2018. Surplus ini dipacu oleh peningkatan dalam terimaan bukan hasil yang meningkat sebanyak RM45.2 juta dari tahun 2018.

Secara keseluruhannya, 10 negeri merekodkan nilai surplus pada tahun 2019. Surplus tertinggi direkodkan oleh Kerajaan Negeri Kelantan berjumlah RM445.7 juta seperti di Carta 6.3.

Carta 6.3 Surplus/defisit mengikut negeri, 2018-2019 - RM juta

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

PIHAK BERKUASA TEMPATAN

PBT diwujudkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976 yang merupakan medium atau perantara di antara kerajaan negeri dan rakyat. Peranannya adalah menyediakan perkhidmatan serta memastikan setiap polisi terlaksana secara adil untuk semua peringkat masyarakat. Terdapat tiga kategori PBT di Malaysia iaitu dewan/majlis bandaraya, majlis perbandaran dan majlis daerah. Sebanyak 154 PBT (termasuk Dewan Bandaraya Kuala Lumpur dan agensi diberi kuasa PBT), iaitu 15 dewan/majlis bandaraya (DB/MB), 39 majlis perbandaran (MP) dan 95 majlis daerah (MD) dengan fungsi, tugas atau bidang kuasa yang berbeza antara satu sama lain. Terdapat lima badan lain yang diberi kuasa oleh kerajaan negeri untuk melaksanakan fungsi PBT seperti PBT Taman Perindustrian Hi-Tech Kulim, Perbadanan Putrajaya, Perbadanan Labuan, Lembaga Pembangunan Tioman dan Majlis Berkuasa Tempatan (MBT) Pengerang.

Prestasi kewangan PBT

Prestasi kewangan PBT diukur berdasarkan pendapatan yang diperoleh daripada hasil kutipan cukai taksiran. Kutipan cukai taksiran ini lazimnya akan dikenakan ke atas pegangan seperti kediaman, kedai, bangunan perniagaan, pejabat bukan milik kerajaan, kilang, hotel dan sebagainya. Berikut adalah PBT yang memperoleh pendapatan tertinggi mengikut tiga kategori PBT iaitu dewan/majlis bandaraya, majlis perbandaran dan majlis daerah:

a. Dewan/majlis bandaraya

Daripada keseluruhan 15 dewan/majlis bandaraya, 10 dewan/majlis bandaraya yang mencatatkan prestasi kewangan tertinggi adalah melibatkan pihak berkuasa tempatan daripada W.P. Kuala Lumpur, Selangor, Johor, Pulau Pinang, Perak, Melaka, dan Sabah.

Secara umumnya, terdapat lima dewan/majlis bandaraya mencatatkan prestasi yang lebih baik pada tahun 2019. Namun, lima dewan/majlis bandaraya memperlihatkan penyusutan terdiri daripada Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL), Majlis Bandaraya Pulau Pinang, Majlis Bandaraya Ipoh, Majlis Bandaraya Seberang Perai dan Majlis Bandaraya Melaka Bersejarah seperti di Carta 6.4.

Melihat dari aspek pendapatan, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur merekodkan pendapatan tertinggi sebanyak RM3.2 bilion meskipun bertumbuh pada paras negatif iaitu

154
PBT

15 Dewan/majlis bandaraya
39 Majlis perbandaran
95 Majlis daerah
5 Agensi diberi kuasa PBT

RM
3.2
bilion

Pendapatan
DBKL
pada tahun 2019

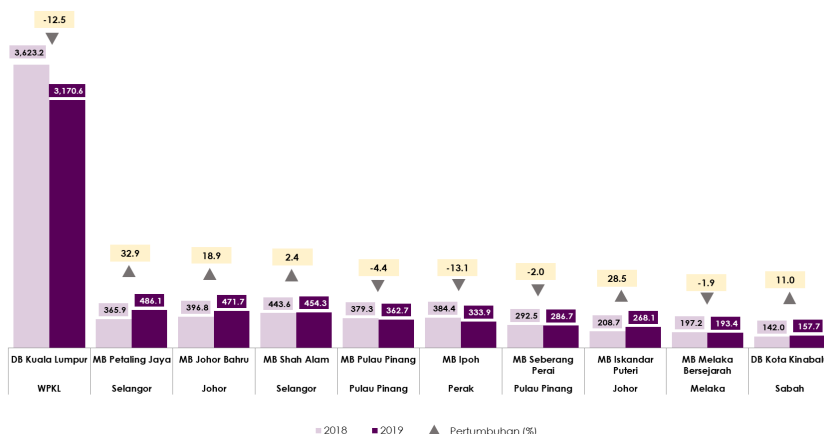
32.9%

Pertumbuhan
positif **MB
Petaling
Jaya** pada
tahun 2019

-12.5%

Pertumbuhan
pendapatan
DBKL pada
tahun 2019

Carta 6.4 Prestasi kewangan 10 dewan/majlis bandaraya tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019

Sumber: Jabatan Audit Negara Malaysia
Penyata Kewangan PBT, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

12.5 peratus pada tahun 2019. Selain itu, Majlis Bandaraya Petaling Jaya dan Majlis Bandaraya Shah Alam masing-masing memperoleh pendapatan sebanyak RM486.1 juta dan RM454.3 juta. Di Johor pula, Majlis Bandaraya Johor Bahru memperoleh pendapatan sebanyak RM471.7 juta, manakala Majlis Bandaraya Iskandar Puteri merekodkan pendapatan sebanyak RM268.1 juta.

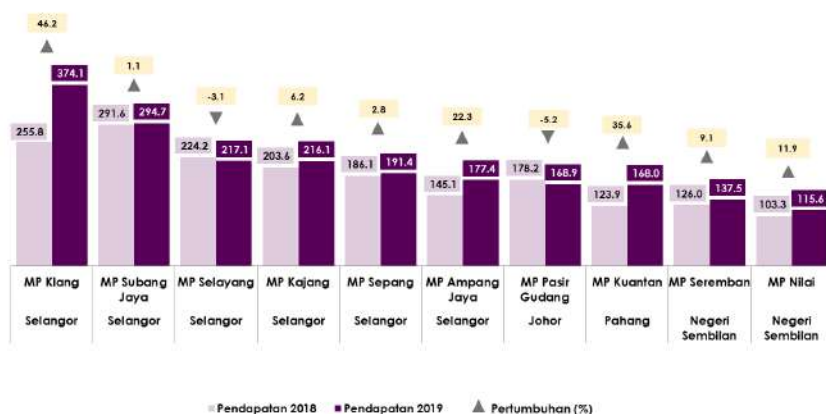
Pada masa yang sama, Majlis Bandaraya Ipoh dan Majlis Bandaraya Pulau Pinang memperoleh pendapatan sebanyak RM333.9 juta dan RM362.7 juta pada tahun 2019. Majlis Bandaraya Melaka Bersejarah merekodkan pendapatan sebanyak RM193.4 juta manakala Majlis Bandaraya Seberang Perai dan Dewan Bandaraya Kota Kinabalu masing-masing memperoleh pendapatan sebanyak RM286.7 juta dan RM157.7 juta.

b. Majlis perbandaran

Daripada keseluruhan 39 majlis perbandaran, 10 majlis perbandaran dengan prestasi kewangan tertinggi terdiri daripada pihak berkuasa tempatan negeri Selangor, Johor, Pahang dan Negeri Sembilan (Carta 6.5).

Pada tahun 2019, Majlis Perbandaran Klang memperoleh pendapatan tertinggi iaitu RM374.1 juta (2018: RM255.8 juta). Pada masa yang sama, terdapat lima lagi majlis perbandaran di Selangor berada dalam kelompok penyumbang tertinggi di kalangan majlis perbandaran iaitu Majlis Perbandaran Subang Jaya (RM294.7 juta), Majlis Perbandaran Selayang (RM217.1 juta), Majlis Perbandaran Kajang (RM216.1 juta), Majlis Perbandaran Sepang (RM191.4 juta) dan Majlis Perbandaran Ampang Jaya

Carta 6.5 Prestasi kewangan 10 majlis perbandaran tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019

Sumber: Jabatan Audit Negara Malaysia

Penyata Kewangan PBT, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

(RM177.4 juta). Sementara itu, Majlis Perbandaran Kuantan pula mencatatkan perolehan pendapatan sebanyak RM168.0 juta pada tahun 2019 (2018: RM123.9 juta).

Melihat prestasi kewangan di zon selatan, Majlis Perbandaran Pasir Gudang merekodkan perolehan sebanyak RM168.9 juta (2018: RM178.2 juta), manakala di Negeri Sembilan pula, Majlis Perbandaran Seremban merekodkan perolehan sebanyak RM137.5 juta (2018: RM126.0 juta) dan sebanyak RM115.6 juta direkodkan oleh Majlis Perbandaran Nilai.

c. Majlis daerah

Daripada 95 majlis daerah, 10 majlis daerah menunjukkan prestasi kewangan tertinggi terdiri daripada pihak berkuasa tempatan di negeri Selangor, Perak, Johor dan Pahang.

Secara keseluruhannya, 10 majlis daerah tersebut merekodkan prestasi kewangan yang lebih baik kecuali Majlis Daerah Hulu Selangor dan Majlis Daerah Tanjong Malim. Di Selangor terdapat tiga majlis daerah merekodkan prestasi kewangan tertinggi dalam kelompok majlis daerah iaitu Majlis Daerah Kuala Selangor dengan pendapatan sebanyak RM159.4 juta pada tahun 2019 (2018: RM64.1 juta) seperti pada Carta 6.6. Ini diikuti oleh Majlis Daerah Kuala Langat (RM105.4 juta) dan Majlis Daerah Hulu Selangor (RM101.5 juta).

Sementara itu, Majlis Daerah Perak Tengah pula merekodkan prestasi kewangan yang positif pada tahun 2019 dengan pendapatan berjumlah RM72.7 juta, diikuti Majlis Daerah

46.2%

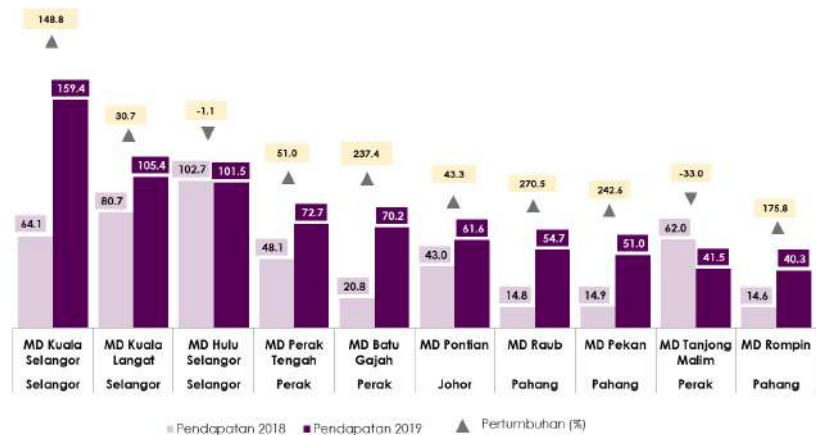
Pertumbuhan
MP Klang
pada tahun 2019

2

**Majlis daerah
di Selangor**
merekodkan
prestasi kewangan
yang lebih baik

Carta 6.6 Prestasi kewangan 10 majlis daerah tertinggi (RM juta) dan pertumbuhan pendapatan (%), 2018-2019

Sumber: Jabatan Audit Negara Malaysia
Penyata Kewangan PBT, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

270.5%

Pertumbuhan
MD Raub
pada tahun
2019

148.8%

Pertumbuhan
**MD
Kuala Selangor**
pada tahun 2019

Batu Gajah memperlihatkan pertumbuhan yang memberangsangkan iaitu sebanyak 237.4 peratus dengan perolehan pendapatan RM70.2 juta pada tahun 2019 (2018: RM20.8 juta). Namun, Majlis Daerah Tanjong Malim pula merekodkan pertumbuhan negatif dengan mencatatkan prestasi kewangan sebanyak RM41.5 juta berbanding RM62.0 juta pada tahun sebelumnya.

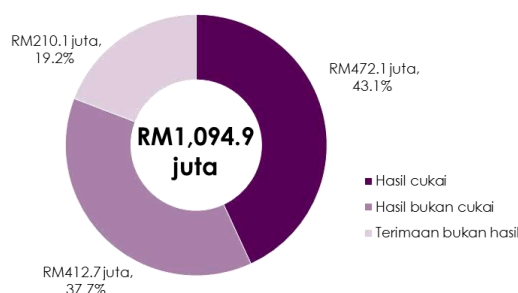
Pada masa yang sama, Majlis Daerah Pontian mencatatkan perolehan pendapatan sebanyak RM61.6 juta manakala di Pahang, Majlis Daerah Raub, Majlis Daerah Pekan dan Majlis Daerah Rompin masing-masing merekodkan pertumbuhan memberangsangkan iaitu 270.5 peratus, 242.6 peratus dan 175.8 peratus dengan merekodkan perolehan sebanyak RM54.7 juta, RM51.0 juta dan RM40.3 pada tahun 2019 berbanding tahun sebelumnya.

STATISTIK AKAUN KERAJAAN NEGERI PERAK

Hasil Kerajaan Negeri Perak

Hasil kerajaan negeri merupakan sumber utama yang akan digunakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Pada tahun 2019, kutipan hasil Kerajaan Negeri Perak adalah sebanyak RM1,094.9 juta berbanding RM1,069.2 juta pada tahun 2018. Penyumbang terbesar hasil kerajaan negeri Perak adalah hasil cukai dan hasil bukan cukai dengan merekodkan sumbangan sebanyak 80.8 peratus seperti pada Carta 6.7.

Carta 6.7 Hasil Kerajaan Negeri Perak, 2019

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

Kutipan hasil kerajaan negeri menunjukkan peningkatan sepanjang bagi tahun 2015 hingga 2017 seperti di Carta 6.8. Namun, pertumbuhan pada tahun 2018 menyusut kepada 0.1 peratus. Pada tahun 2019, hasil Kerajaan Negeri Perak kembali meningkat dengan bertumbuh sebanyak 2.4 peratus.

Carta 6.8 Siri masa hasil Kerajaan Negeri Perak, 2015-2019

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

RM
1.1
billion

Hasil Kerajaan
Negeri **Perak**
pada tahun
2019

43.1%

Sumbangan
hasil cukai
pada tahun 2019

RM
323.0
juta

Cukai tanah
merupakan
hasil cukai
tertinggi

2.9%

**Pertumbuhan
perbelanjaan
Perak pada
tahun 2019**

Hasil Kerajaan Negeri Perak disumbangkan oleh lima sumber utama dengan sumbangan tertinggi dicatatkan daripada cukai tanah berjumlah RM323.0 juta dan diikuti perolehan daripada jualan barang-barang sebanyak RM232.2 juta. Tiga lagi sumber hasil yang menyumbang kepada pendapatan Kerajaan Negeri Perak adalah terimaan daripada agensi kerajaan yang lain, royalti dan keuntungan pembiayaan dan perolehan pelaburan seperti pada Jadual 6.3.

Jadual 6.3 Perbandingan penyumbang utama hasil Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019

Penyumbang utama hasil	RM juta	
	2018	2019
Cukai tanah	298.3	323.0
Perolehan daripada jualan barang-barang	243.1	232.2
Terimaan daripada agensi kerajaan yang lain	195.5	163.6
Royalti	99.8	103.7
Keuntungan pembiayaan dan perolehan pelaburan	58.7	64.2
Jumlah	895.2	886.8

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak

Perbelanjaan mengurus terdiri daripada bayaran emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset, pemberian dan kenaikan bayaran tetap dan perbelanjaan lain. Peruntukan yang diluluskan bagi perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak pada tahun 2019 berjumlah RM1,140.5 juta berbanding RM1,140.9 juta pada tahun sebelumnya. Sejumlah RM1,089.8 juta atau 95.5 peratus telah dibelanjakan daripada jumlah peruntukan yang diluluskan.

Carta 6.9 Siri masa perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak, 2015-2019

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

Pada keseluruhannya, perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak meningkat sejumlah RM30.5 juta iaitu daripada RM1,059.2 juta pada tahun 2018 kepada RM1,089.8 juta pada tahun 2019 (Carta 6.9).

Secara amnya, semua butiran perbelanjaan di Perak mencatatkan peningkatan kecuali perbelanjaan pemberian & kenaikan bayaran tetap yang mencatatkan jumlah pengurangan sebanyak RM10.4 juta pada tahun 2019. Namun, perbelanjaan emolumen, perkhidmatan dan bekalan, aset dan perbelanjaan lain merekodkan peningkatan masing-masing sebanyak RM18.1 juta, RM10.9 juta, RM4.2 juta dan RM7.7 juta seperti pada Jadual 6.4.

Jadual 6.4 Perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019

Butiran perbelanjaan	RM juta		Perubahan	
	2018	2019	RM juta	%
Emolumen	341.4	359.5	18.1	5.3
Perkhidmatan dan bekalan	240.5	251.4	10.9	4.5
Aset	12.4	16.7	4.2	34.0
Pemberian dan kenaikan bayaran tetap	463.5	453.1	-10.4	-2.2
Perbelanjaan lain	1.4	9.0	7.7	559.1
Jumlah	1,059.2	1,089.8	30.5	2.9

Sumber: Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

Surplus/defisit Kerajaan Negeri Perak

Kerajaan Negeri Perak mengakhiri tahun kewangan 2019 dengan surplus semasa berjumlah RM5.1 juta berbanding surplus bernilai RM9.9 juta pada tahun sebelumnya dengan penurunan sebanyak RM4.8 juta seperti pada Jadual 6.5.

Jadual 6.5 Surplus/defisit Kerajaan Negeri Perak, 2018-2019

Butiran	RM juta		Perubahan	
	2018	2019	RM juta	%
Hasil	1,069.2	1,094.9	25.7	2.4
Perbelanjaan mengurus	1,059.2	1,089.8	30.5	2.9
Surplus/defisit	9.9	5.1	-4.8	-48.2

Sumber : Laporan Ketua Audit Negara, Jabatan Audit Negara Malaysia

5.3%

Peningkatan perbelanjaan emolumen negeri Perak pada tahun 2019

RM 5.1 juta

Surplus Kerajaan Negeri Perak pada tahun 2019

PIHAK BERKUASA TEMPATAN DI PERAK

ULU PERAK

mempunyai tiga PBT
iaitu **MD Gerik**,
MD Pengkalan Hulu dan
MD Lenggong

MB IPOH

merekodkan
pendapatan **tertinggi**
pada tahun 2019 iaitu
RM333.9 juta

LARUT & MATANG

MP TAIHING

RM60.0 juta

313.0

MD SELAMA

RM9.1 juta

41.8

KERIAN

MD KERIAN

RM38.1 juta

193.8

MANJUNG

MP MANJUNG

RM100.7 juta

247.6

PERAK TENGAH

MD PERAK TENGAH

RM72.7 juta

112.3

BAGAN DATUK DAN HILIR PERAK

MP TELUK INTAN

RM43.6 juta

71.3

150.3

MUALLIM

MD TANJONG MALIM

RM41.5 juta

70.8

ULU PERAK

MD GERIK

RM11.6 juta

103.4

MD PENGKALAN
HULU

RM7.0 juta

103.4

MD LENGGONG

RM5.9 juta

103.4

KUALA KANGSAR

MP KUALA KANGSAR

RM42.2 juta

171.8

KINTA

MD BATU
GAJAH

RM70.2 juta

800.7

MB IPOH

RM333.9 juta

800.7

KAMPAR

MD KAMPAR

RM37.7 juta

104.0

BATANG PADANG

MD TAPAH

RM26.0 juta

127.3

Petunjuk:

Jumlah penduduk 2020 ('000)

Pihak Berkuasa Tempatan

Pendapatan PBT 2019

Nota:

1. Anggaran Penduduk Pertengahan Tahun berdasarkan Banci Penduduk dan Perumahan 2010.
2. Hasil tambah mungkin berbeza disebabkan oleh pembundaran.

Pihak berkuasa tempatan Perak

Pada tahun 2019, Majlis Bandaraya Ipoh mencatatkan perolehan pendapatan tertinggi dalam kalangan PBT di Perak berjumlah RM333.9 juta. Dari aspek perbelanjaan, sejumlah RM302.1 juta telah direkodkan oleh Majlis Bandaraya Ipoh pada tahun 2019. Jumlah pendapatan melebihi perbelanjaan meletakkan kedudukan kewangan majlis ini pada kadar surplus bernilai RM31.8 juta.

Dalam kumpulan majlis perbandaran, Majlis Perbandaran Manjung merekodkan perolehan pendapatan tertinggi pada tahun 2019 iaitu sebanyak RM100.7 juta. Pada masa yang sama, Majlis Perbandaran Manjung juga mencatatkan surplus tertinggi berjumlah RM9.9 juta dalam kelompok majlis perbandaran Perak. Selain itu, Majlis Perbandaran Taiping, Majlis Perbandaran Teluk Intan dan Majlis Perbandaran Kuala Kangsar mengakhiri tahun kewangan 2019 dengan masing-masing mencatatkan defisit RM0.01 juta, RM4.7 juta dan RM3.1 juta.

Dalam kumpulan majlis daerah, Majlis Daerah Perak Tengah merekodkan pendapatan tertinggi dalam kalangan majlis tersebut dengan jumlah pendapatan sebanyak RM72.7 juta pada tahun 2019. Dari aspek perbelanjaan pula, Majlis Daerah Kampar mencatatkan Perbelanjaan tertinggi berjumlah RM38.9 juta. Terdapat lapan buah majlis daerah merekodkan surplus manakala dua lagi majlis daerah mencatatkan kedudukan kewangan defisit iaitu Majlis Daerah Kampar (RM1.2 juta) dan Majlis Daerah Gerik (RM1.8 juta).

Sebahagian daripada pendapatan bagi PBT di Perak diperoleh daripada hasil kutipan cukai taksiran ke atas penduduk. Cukai taksiran merupakan cukai tahunan yang dikenakan terhadap harta pegangan di bawah kawasan pentadbiran PBT mengikut Akta Kerajaan Tempatan 1976 dan menjadi penyumbang utama kepada hasil pendapatan PBT. Cukai taksiran dikenakan ke atas pegangan seperti kediaman, kedai, bangunan perniagaan, pejabat bukan milik kerajaan, kilang, hotel dan sebagainya.

RM
333.9
juta

**Pendapatan
MB Ipoh
pada tahun 2019**

RM
46.8
juta

**Surplus bagi
MP Perak
Tengah
pada tahun
2019**

Jadual 6.6 Kedudukan kewangan PBT Perak, 2018-2019 - RM juta

Pihak berkuasa tempatan	2018			2019		
	Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/defisit	Pendapatan	Perbelanjaan	Surplus/defisit
Majlis Bandaraya Ipoh	384.4	301.5	82.9	333.9	302.1	31.8
Majlis Perbandaran Manjung	99.4	79.1	20.4	100.7	90.7	9.9
Majlis Daerah Perak Tengah	48.1	25.9	22.2	72.7	25.9	46.8
Majlis Daerah Batu Gajah	20.8	21.2	-0.4	70.2	35.7	34.5
Majlis Perbandaran Taiping	65.0	59.9	5.1	60.0	60.1	-0.01
Majlis Perbandaran Teluk Intan	46.8	42.1	4.7	43.6	48.3	-4.7
Majlis Perbandaran Kuala Kangsar	41.8	42.6	-0.8	42.2	45.3	-3.1
Majlis Daerah Tanjong Malim	62.0	30.2	31.8	41.5	32.1	9.4
Majlis Daerah Kerian	30.5	30.1	0.4	38.1	29.7	8.3
Majlis Daerah Kampar	43.5	33.2	10.3	37.7	38.9	-1.2
Majlis Daerah Tapah	30.5	23.3	7.3	26.0	26.0	0.0
Majlis Daerah Gerik	15.1	12.8	2.2	11.6	13.3	-1.8
Majlis Daerah Selama	8.8	8.0	0.7	9.1	8.5	0.6
Majlis Daerah Pengkalan Hulu	7.2	6.5	0.7	7.0	6.9	0.1
Majlis Daerah Lenggong	4.7	5.6	-0.9	5.9	5.7	0.2
Jumlah	908.5	721.9	186.6	900.0	769.1	131.0

Sumber: Penyata Kewangan PBT, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

Sehingga akhir tahun 2019, PBT di Perak telah mengutip cukai taksiran berjumlah RM275.0 juta berbanding tahun sebelumnya (2018: RM266.9 juta). Hasil cukai taksiran ini meningkat sebanyak 3.0 peratus. Secara keseluruhannya, kesemua PBT Perak menunjukkan peningkatan jumlah cukai taksiran seperti pada Carta 6.10.

Penyumbang utama peningkatan jumlah cukai taksiran dicatatkan oleh Majlis Bandaraya Ipoh yang menyumbang sebanyak 50.4 peratus kepada hasil cukai taksiran di Perak. Majlis ini memperoleh hasil cukai taksiran sebanyak RM138.7 juta pada tahun 2019 (2018: RM134.3 juta).

Bagi kumpulan majlis perbandaran, Majlis Perbandaran Manjung merekodkan peningkatan dalam perolehan hasil kutipan cukai taksiran sebanyak 2.0 peratus iaitu daripada RM38.8 juta pada tahun 2018 kepada RM39.6 juta pada tahun 2019. Tiga majlis perbandaran lain turut mencatatkan peningkatan iaitu Majlis Perbandaran Taiping (4.2%), Majlis Perbandaran Kuala Kangsar (2.1%) dan Majlis Perbandaran Teluk Intan (1.6%).

Bagi kumpulan majlis daerah pula, perolehan cukai taksiran tertinggi direkodkan oleh Majlis Daerah Kampar berjumlah RM11.3 juta berbanding RM10.9 juta pada tahun sebelumnya. Sementara itu, Majlis Daerah Batu Gajah dan Majlis Daerah Tanjong Malim masing-masing merekodkan hasil cukai taksiran sebanyak RM10.7 juta dan RM8.9 juta.

RM
275.0
juta

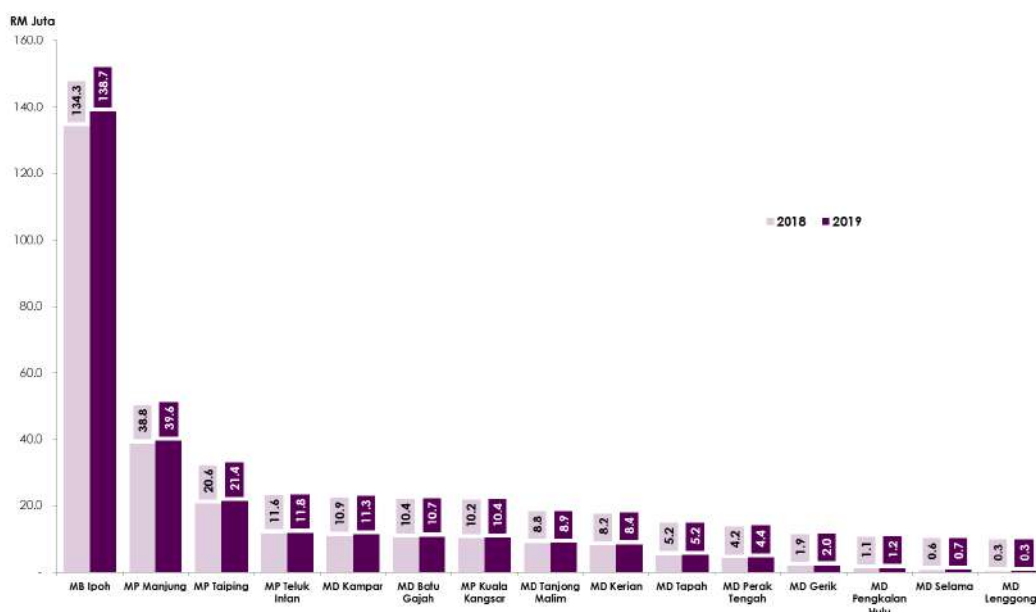
**Hasil cukai
taksiran Perak
pada tahun 2019**

RM
138.7
juta

**Hasil cukai taksiran
MB Ipoh
pada tahun 2019**

Carta 6.10 Hasil cukai taksiran PBT Perak, 2018-2019

Sumber: Penyata Kewangan PBT, Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri

NOTA TEKNIKAL

AKAUN NEGARA

KONSEP

1. PENGENALAN

DEFINISI

Penyusunan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) mengikut negeri di Malaysia merangkumi 13 buah negeri, W.P. Kuala Lumpur (termasuk W.P. Putrajaya) dan W.P. Labuan. Penerbitan ini menyediakan anggaran tahunan pada harga malar 2015 bagi tahun 2015 hingga 2020 mengikut kaedah pengeluaran. Konsep dan kaedah yang digariskan adalah berasaskan 2008 SNA yang ditakrifkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

2. KONSEP KELUARAN DALAM NEGERI KASAR

KDNK boleh diukur dengan menggunakan tiga kaedah iaitu, kaedah pengeluaran (penjumlahan nilai ditambah), perbelanjaan (penjumlahan perbelanjaan akhir) dan pendapatan (penjumlahan pendapatan yang diagihkan oleh unit pengeluar residen). Walau bagaimanapun, penerbitan ini hanya menumpu kepada kaedah pengeluaran sahaja.

Pada asasnya KDNK ialah konsep nilai ditambah. Ia adalah jumlah nilai ditambah bagi semua pengeluar residen ditambah dengan cukai dan ditolak subsidi atas produk yang tidak termasuk dalam pengiraan output.

2.1 Pendekatan pengeluaran

KDNK berasaskan pendekatan pengeluaran (output) boleh didefinisikan sebagai jumlah nilai barangan dan perkhidmatan yang dikeluarkan di Malaysia setelah ditolak dengan barangan dan perkhidmatan yang digunakan dalam proses pengeluaran (penggunaan perantaraan) sebelum ditolak penggunaan modal tetap.

Kaedah ini turut dikenali sebagai kaedah nilai ditambah kerana ia bersamaan dengan penjumlahan nilai ditambah iaitu jumlah perbezaan di antara nilai output kasar unit pengeluaran residen (yang diukur dalam harga pengeluar) dengan nilai penggunaan perantaraan (yang diukur dalam nilai pembeli) dan ditambah dengan duti import. Perbezaan antara output kasar dengan penggunaan perantaraan adalah nilai ditambah. Kaedah ini akan dapat menunjukkan sumbangan setiap aktiviti ekonomi terhadap keseluruhan KDNK.

Unit pengeluaran dianggap sebagai residen yang mana individu atau isi rumah yang tinggal atau menetap di sesebuah negeri bagi tempoh tidak kurang dari satu tahun, manakala bagi pertubuhan pula ialah apabila ia mengekalkan pusat

AKAUN NEGARA

KONSEP

DEFINISI

kepentingan ekonominya di wilayah ekonomi negeri tersebut sepanjang tempoh rujukan berkenaan. Wilayah ekonomi adalah terdiri daripada mana-mana kawasan geografi yang ditadbir oleh kerajaan negeri, di mana orang, barang, perkhidmatan dan modal adalah bergerak secara bebas. KDNK pada harga pasaran/pembeli mewakili keputusan akhir daripada aktiviti pengeluaran oleh unit pengeluar residen.

Sesuatu unit institusi dianggap residen bagi sesebuah wilayah ekonomi apabila wujudnya perkaitan yang kuat antara unit institusi tersebut di wilayah ekonomi tertentu, dengan kata lain pusat kepentingan ekonomi utama (2008 SNA).

2.2 Pusat kepentingan ekonomi utama

Pusat kepentingan ekonomi utama merangkumi kawalan efektif sesebuah kerajaan negeri terhadap aktiviti ekonomi yang dilakukan khususnya ke atas hak pemilikan. Wilayah ekonomi adalah termasuk tanah, ruang udara, pengairan, hak ke atas perikanan, minyak atau mineral. Biasanya, kawalan efektif kerajaan negeri boleh dilihat melalui pemberian lesen, kawalan operasi dan sebagainya.

Sesuatu unit institusi mempunyai pusat kepentingan ekonomi yang dominan dalam sesebuah wilayah ekonomi apabila wujudnya lokasi, tempat kediaman, tempat pengeluaran atau lain-lain premis. Setiap unit tersebut terlibat dalam aktiviti ekonomi dan transaksi berskala besar bagi satu tempoh masa yang panjang.

Berdasarkan 2008 SNA, terdapat tiga jenis unit institusi iaitu yang mempunyai pusat kepentingan ekonomi dan kebanyakan aktiviti adalah di dalam lingkungan satu wilayah; unit pelbagai wilayah dengan pusat kepentingannya di beberapa wilayah tetapi bukan seluruh negara; dan unit yang beroperasi pada peringkat nasional, iaitu pusat kepentingannya tidak boleh dikaitkan dengan kedudukan geografi (negeri Supra).

2.3 Negeri Supra

Negeri Supra pada peringkat negeri adalah bersamaan dengan organisasi luar wilayah pada peringkat nasional. Di Malaysia, negeri Supra merangkumi aktiviti pengeluaran yang melangkaui pusat kepentingan ekonomi utama bagi mana-mana negeri.

AKAUN NEGARA

KONSEP

2.4 KDNK pada harga malar

DEFINISI

KDNK pada harga malar adalah nilai KDNK tanpa kesan harga berdasarkan tingkat harga terpilih pada tahun rujukan/asas. Sebagai satu kaedah mengukur pengeluaran, KDNK mengukur jumlah nilai pengeluaran barangan dan perkhidmatan oleh residen sesebuah negara dalam tempoh tertentu sebelum ditolak peruntukan untuk penggunaan modal tetap.

Pengukuran nilai barangan dan perkhidmatan dalam bentuk wang (Ringgit Malaysia) bergantung kepada perubahan harga dan kuantiti. Pengasingan kesan harga daripada penganggaran nilai adalah penting bagi membolehkan perbandingan sebenar iaitu perubahan tingkat/kuantiti barang dan perkhidmatan yang berlaku dalam aktiviti ekonomi dapat diukur.

Kaedah deflasi terbahagi kepada deflasi tunggal dan deflasi berganda digunakan untuk mendapatkan siri harga malar. Kaedah deflasi tunggal mengeluarkan pengaruh harga daripada output atau input yang telah dianggarkan manakala kaedah deflasi berganda pula mengeluarkan pengaruh harga daripada kedua-dua output dan input. Oleh yang demikian, nilai ditambah adalah perbezaan daripada hasil tolak output dan input. Kaedah deflasi berganda digunakan secara meluas dalam KDNK bagi kaedah pengeluaran.

3. SKOP DAN LIPUTAN

Penyusunan KDNK mengikut negeri mengguna pakai *MSIC 2008* sebagai asas penyusunan. Ini adalah sejajar dengan liputan banci dan penyiasatan yang dijalankan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia. *MSIC 2008* adalah berasaskan *ISIC Rev. 4*. Walau bagaimanapun, bagi tujuan penyusunan ini, aktiviti ekonomi telah diagregatkan mengikut ketersediaan data.

4. SEMAKAN DAN PENYELARASAN

KDNK negeri bagi tahun 2018 telah dimuktamadkan berdasarkan data terkini antaranya penyiasatan tahunan dan penyata kewangan syarikat.

Bagi tahun 2019, semakan adalah berdasarkan data terkini banci/penyiasatan tahunan/dwi tahunan dan akaun syarikat/perusahaan individu.

AKAUN NEGARA

KONSEP

DEFINISI

Penyusunan bagi tahun 2020 adalah berdasarkan maklumat terkini seperti penyiasatan suku tahunan dan data sekunder daripada pelbagai agensi.

5. EKSPORT DAN IMPORT

Pintu keluar dan masuk.

Pintu keluar dan masuk merujuk kepada laluan untuk keluar atau masuk dari negara ini sama ada melalui laut, udara atau tanah (termasuk saluran paip dan kabel).

Nilai eksport atau import mengikut negeri berdasarkan pintu keluar dan masuk tidak menggambarkan eksport atau import oleh negeri berkenaan sebaliknya hanya melalui pintu keluar dan masuk di negeri tersebut sahaja. Sebagai contoh, sesuatu barangan mungkin dikeluarkan oleh syarikat di negeri A dan dieksport melalui pintu keluar di negeri B. Berdasarkan pintu keluar dan masuk, nilai eksport tersebut akan dilaporkan oleh negeri B.

Nilai eksport atau import mengikut pintu keluar dan masuk tidak dilaporkan bagi negeri yang mempunyai kurang daripada tiga pintu keluar dan masuk.

INDEKS HARGA PENGGUNA

KONSEP

1. INDEKS HARGA PENGGUNA

DEFINISI

IHP mengukur perubahan peratus kos pembelian mengikut masa bagi “bakul” tetap barangan dan perkhidmatan yang mewakili corak purata pembelian oleh sekumpulan penduduk pada sesuatu tempoh masa yang ditetapkan. “Bakul” ini merujuk kepada barangan dan perkhidmatan yang mempunyai kualiti dan kuantiti yang seakan-akan sama atau tidak berubah, mengandungi item yang berada lama atau boleh diukur secara berterusan di pasaran berbanding dengan masa. Perubahan harga barangan yang berlaku dalam bakul ini adalah disebabkan oleh perubahan harga yang sebenarnya sahaja, iaitu perubahan harga ini tidak berkaitan langsung dengan perubahan pada kuantiti atau kualiti barangan dan perkhidmatan tersebut.

Barangan dan perkhidmatan yang diliputi dalam “bakul” ini adalah luas, dikelaskan berpandu kepada United Nations “*Classification of Individual Consumption According to Purpose* (COICOP)” dalam dua belas kumpulan berikut:

- Makanan dan minuman bukan beralkohol
- Minuman beralkohol dan tembakau
- Pakaian dan kasut
- Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain
- Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah
- Kesihatan
- Pengangkutan
- Komunikasi
- Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan
- Pendidikan
- Restoran dan hotel
- Pelbagai barangan dan perkhidmatan

PENDUDUK

KONSEP

DEFINISI

1. PENDUDUK

1.1 Pertumbuhan penduduk

Pertumbuhan penduduk adalah perubahan penduduk sejajar dengan perubahan masa dan boleh dikira sebagai perubahan bilangan individu dalam penduduk menggunakan "per unit masa" sebagai pengukuran.

Formula:

$$\text{Purata kadar pertumbuhan penduduk tahunan} = \frac{1}{n} \ln \frac{P_{t+n}}{P_t} \times 100$$

di mana

- P_t = bilangan penduduk pada tahun t ;
- P_{t+n} = bilangan penduduk pada tahun $t+n$;
- n = bilangan tahun; dan
- $\ln$ = logaritma asli

1.2 Kepadatan penduduk

Kepadatan penduduk sekilometer persegi telah dikira sebagai nisbah bilangan penduduk sesuatu kawasan geografi kepada keluasan dalam kilometer persegi bagi kawasan yang sama.

1.3 Agama

Merujuk kepada pengenalan atau perkaitan seseorang individu kepada satu set atau sistem kepercayaan dan amalan kepercayaan tersebut.

1.4 Etnik

Pengelasan etnik adalah seperti berikut:

Malaysia dan Semenanjung Malaysia	Sabah dan W.P. Labuan	Sarawak
Warganegara Malaysia	Warganegara Malaysia	Warganegara Malaysia
Bumiputera Melayu	Bumiputera Melayu	Bumiputera Melayu
Bumiputera Lain	Kadazan/ Dusun	Iban
	Bajau	Bidayuh
	Murut	Melanau
	Bumiputera Lain	Bumiputera Lain
Cina	Cina	Cina
India	India	India
Lain-lain	Lain-lain	Lain-lain
Bukan Warganegara Malaysia	Bukan Warganegara Malaysia	Bukan Warganegara Malaysia

PENDUDUK

KONSEP

DEFINISI

1.5 Anggaran penduduk antara banci

Anggaran penduduk antara banci adalah anggaran penduduk bagi tarikh rujukan antara dua banci dan merupakan data siri masa anggaran penduduk yang muktamad. Data ini diselaraskan semula bagi setiap sepuluh tahun iaitu selepas Banci Penduduk dan Perumahan dijalankan menggunakan set data kelahiran dan kematian muktamad. Kaedah yang digunakan adalah kaedah ketakatan ke hadapan dan ketakatan berbalik.

1.6 Anggaran penduduk semasa

Anggaran penduduk semasa merujuk kepada saiz penduduk semasa di sesuatu kawasan. Anggaran ini dikira setiap tahun dan kaedah yang digunakan adalah kaedah komponen kohort iaitu pengiraannya berdasarkan perubahan komponen penduduk iaitu kelahiran, kematian serta migrasi dalaman dan antarabangsa bagi tahun semasa. Anggaran ini memberi gambaran tentang pertumbuhan dan perubahan penduduk dari segi struktur dan komposisinya.

1.7 Unjuran penduduk

Unjuran penduduk adalah anggaran penduduk yang diunjurkan untuk masa depan. Unjuran ini dikira setiap sepuluh tahun iaitu selepas Banci Penduduk dan Perumahan dijalankan. Kaedah komponen kohort yang terdiri daripada kelahiran, kematian dan migrasi bersih digunakan dalam membuat unjuran ini. Unjuran penduduk memberi gambaran tentang kemungkinan perubahan penduduk berdasarkan andaian kelahiran, kematian, migrasi dalaman dan antarabangsa masa depan.

1.8 Nisbah jantina

Merujuk kepada bilangan lelaki bagi setiap 100 perempuan.

1.9 Umur penengah

Umur penengah ialah umur yang membahagikan taburan penduduk kepada dua kumpulan yang sama saiznya, di mana separuh daripadanya berada di bawah umur ini, manakala separuh lagi melebihi umur tersebut.

PENDUDUK

KONSEP

1.10 Jumlah nisbah tanggungan

DEFINISI

Merujuk kepada nisbah bilangan penduduk yang berumur bawah 15 tahun dan yang berumur 65 tahun dan lebih kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

Formula:

$$\text{Jumlah nisbah tanggungan} = \frac{(\text{Bilangan penduduk umur bawah 15 tahun} + \text{bilangan penduduk umur 65 tahun dan lebih}) \text{ dalam tahun, } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun, } t} \times 100$$

1.11 Nisbah tanggungan umur muda

Merujuk kepada nisbah bilangan penduduk yang berumur bawah 15 tahun kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

Formula:

$$\text{Nisbah tanggungan umur muda} = \frac{\text{Bilangan penduduk umur bawah 15 tahun dalam tahun, } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun, } t} \times 100$$

1.12 Nisbah tanggungan umur tua

Merujuk kepada nisbah bilangan penduduk yang berumur 65 tahun dan lebih kepada bilangan penduduk yang berumur 15-64 tahun.

Formula:

$$\text{Nisbah tanggungan umur tua} = \frac{\text{Bilangan penduduk umur 65 tahun dan lebih dalam tahun, } t}{\text{Bilangan penduduk umur 15-64 tahun dalam tahun, } t} \times 100$$

PENDUDUK

KONSEP

DEFINISI

2. PERANGKAAAN PENTING

2.1 Kelahiran hidup

Merujuk kepada kelahiran yang bernyawa semasa dilahirkan walaupun hanya seketika.

Formula:

$$\text{Kadar kelahiran kasar} = \frac{\text{Bilangan kelahiran hidup dalam tahun, } t}{\text{Penduduk pertengahan tahun dalam tahun, } t} \times 1,000$$

2.2 Kadar kesuburan jumlah

Merujuk kepada purata bilangan anak yang akan dilahirkan sekiranya seseorang perempuan terus hidup sehingga akhir tempoh reproduktifnya dan di sepanjang tempoh itu tertakluk kepada kadar kesuburan umur tertentu bagi sesuatu tahun.

[Kadar ini diperoleh dengan menjumlahkan kadar kesuburan umur tertentu perempuan yang berumur 15-49 tahun (mengikut kumpulan umur lima tahun) dan didarabkan dengan 5].

Formula:

$$\text{Kadar kesuburan jumlah} = 5 \sum_i (\text{kadar kesuburan umur tertentu})$$

di mana: $i = (15-19), (20-24), \dots, (45-49)$

2.3 Kematian bayi

Merujuk kepada kematian bayi yang berumur kurang daripada 1 tahun.

Formula:

$$\text{Kadar mortaliti bayi} = \frac{\text{Bilangan kematian umur kurang daripada 1 tahun dalam tahun, } t}{\text{Bilangan kelahiran hidup dalam tahun, } t} \times 1,000$$

PENDUDUK

KONSEP

2.4 Kematian ibu
bersalin

DEFINISI

Merujuk kepada kematian seorang wanita yang hamil, ketika melahirkan anak sehingga 42 hari selepas melahirkan anak atau keguguran akibat daripada proses kehamilan dan pengendaliannya atau penyakit-penyakit yang menjejaskan kesihatan ibu dan bukan dari penyebab-penyebab kemalangan atau kebetulan.

Formula:

$$\text{Nisbah mortaliti ibu bersalin} = \frac{\text{Bilangan kematian yang disebabkan oleh kesulitan semasa hamil atau semasa melahirkan anak atau kematian dalam tempoh 42 hari selepas bersalin dalam tahun, t}}{\text{Bilangan kelahiran hidup dalam tahun, t}} \times 100,000$$

3. JANGKAAN HAYAT

3.1 Jangkaan hayat

Purata baki umur (tahun) seseorang dijangka akan dapat hidup pada permulaan umur tertentu.

3.2 Jangkaan hayat
ketika lahir

Jangkaan purata bilangan tahun seseorang bayi yang baru lahir akan hidup dengan mengandaikan corak kadar kematian pada umur tertentu yang tetap.

TENAGA BURUH

KONSEP

1. SURVEI TENAGA BURUH

DEFINISI

Survei Tenaga Buruh menggunakan pendekatan taraf sebenar yang mana seseorang itu dikelaskan berasaskan kegiatannya dalam tenaga buruh semasa minggu rujukan. Taraf aktiviti ini terbahagi kepada kategori berikut:

i) Tenaga buruh

Tenaga buruh merujuk kepada penduduk dalam kumpulan umur bekerja sama ada bekerja atau menganggur.

ii) Bekerja

Semua orang yang bekerja sekurang-kurangnya sejam semasa minggu rujukan untuk mendapatkan upah, keuntungan atau keuntungan keluarga sama ada sebagai majikan, pekerja, bekerja sendiri atau pekerja keluarga tanpa gaji. Mereka juga dianggap bekerja jika:

a. Tidak bekerja semasa minggu rujukan disebabkan sakit, kecederaan, tiada upaya, cuaca buruk, bercuti, pertelingkahan buruh dan sebab-sebab sosial atau keagamaan tetapi mempunyai pekerjaan, ladang, perusahaan atau perusahaan keluarga lain untuk kembali bekerja.

b. Tidak bekerja buat sementara waktu tetapi bergaji dan pasti akan dipanggil bekerja semula.

c. Bekerja kurang daripada 30 jam semasa minggu rujukan disebabkan bentuk kerja atau disebabkan kurang kerja dan berkeupayaan serta sanggup menerima tambahan bilangan jam bekerja. Kumpulan ini merupakan guna tenaga tidak penuh.

Mereka yang bekerja lebih daripada 30 jam semasa minggu rujukan merupakan guna tenaga penuh.

iii) Menganggur

Penganggur adalah mereka yang tidak bekerja semasa minggu rujukan dan dikelaskan kepada dua kumpulan iaitu penganggur aktif dan penganggur tidak aktif.

TENAGA BURUH

KONSEP

DEFINISI

Penganggur aktif adalah mereka yang bersedia untuk bekerja dan aktif mencari pekerjaan dalam minggu rujukan.

Penganggur tidak aktif adalah mereka yang berada dalam kategori berikut:

- a. Tidak mencari pekerjaan dalam minggu rujukan kerana percaya tidak terdapat pekerjaan atau pun tidak berkelayakan.
- b. Mungkin mencari pekerjaan jika tidak kerana sakit atau keadaan cuaca.
- c. Telah mencari pekerjaan sebelum minggu rujukan dan sedang menunggu jawapan permohonan pekerjaan.

iv) Luar tenaga buruh

Penduduk yang tidak dikelaskan sebagai bekerja atau menganggur dikategorikan sebagai luar tenaga buruh. Kategori ini terdiri daripada suri rumah, pelajar (termasuk mereka yang akan melanjutkan pelajaran), mereka yang telah bersara, tidak berkeupayaan dan mereka yang tidak berminat untuk mencari pekerjaan.

Aktiviti ekonomi penduduk pada keseluruhannya bergantung kepada ciri-ciri demografi sesuatu populasi. Dengan itu, pecahan mereka yang aktif secara ekonomi berbeza di antara kumpulan-kumpulan kecil penduduk tersebut. Perbezaan ini diukur dengan kadar aktiviti tertentu yang dikenali sebagai kadar penyertaan tenaga buruh.

2. KADAR PENYERTAAN TENAGA BURUH

Kadar penyertaan tenaga buruh ditakrifkan sebagai perkadaran penduduk dalam tenaga buruh kepada penduduk dalam umur bekerja (15–64 tahun) dalam bentuk peratusan. Formulanya adalah seperti berikut:

TENAGA BURUH

KONSEP

DEFINISI

$$\text{Kadar penyertaan tenaga buruh} = \frac{\text{Bilangan penduduk dalam tenaga buruh}}{\text{Bilangan penduduk umur bekerja (15–64 tahun)}} \times 100$$

3. KADAR PENGANGGURAN

Kadar pengangguran ialah perkadaran penduduk yang menganggur kepada jumlah penduduk di dalam tenaga buruh. Kadar ini mengukur peratus penduduk di dalam tenaga buruh yang tidak bekerja. Kadar pengangguran dikira menggunakan formula berikut:

$$\text{Kadar pengangguran} = \frac{\text{Bilangan penganggur}}{\text{Bilangan penduduk dalam tenaga buruh}} \times 100$$

GAJI & UPAH

KONSEP

1. SURVEI GAJI & UPAH

DEFINISI

Survei Gaji & Upah dijalankan dalam tempoh Januari hingga Disember untuk menyediakan statistik gaji & upah di peringkat nasional dan negeri serta kawasan bandar dan luar bandar. Pendekatan yang lengkap dan sistematik dalam pengumpulan dan prosesan data dikekalkan dari semasa ke semasa dengan tujuan untuk mendapatkan perbandingan statistik siri masa.

Maklumat gaji & upah yang dipungut adalah merujuk kepada pekerjaan utama yang dilakukan oleh pekerja kerajaan atau swasta dalam bulan rujukan. Maklumat kadar upah dapat digunakan untuk mengukur perbezaan upah dan juga menilai kaitan gaji & upah dengan mobiliti buruh.

Statistik gaji & upah yang dipaparkan dalam laporan ini adalah merujuk kepada kadar upah merangkumi gaji pokok, elaun sara hidup dan lain-lain elaun dalam bentuk tunai atau mata benda seperti makanan dan penginapan percuma atau konsesi yang dibayar secara tetap dan berkala serta bayaran kerja lebih masa. Walau bagaimanapun, ia tidak termasuk bonus dan gratuiti, elaun keluarga dan lain-lain bayaran keselamatan sosial oleh majikan.

2. OBJEKTIF SURVEI

Objektif utama Survei Gaji & Upah ialah untuk mendapatkan kadar upah daripada pekerjaan utama melalui pendekatan isi rumah. Indikator utama gaji & upah bulanan daripada survei ini merupakan maklumat penting pasaran buruh yang dapat digunakan oleh agensi kerajaan sebagai input dalam perancangan dan pembentukan polisi serta pelaksanaan program berkaitan pembangunan sumber manusia dan sosial.

3. SKOP DAN LIPUTAN

Populasi Survei Gaji & Upah adalah sama dengan Survei Tenaga Buruh (STB) iaitu meliputi kedua-dua kawasan bandar dan luar bandar bagi daerah pentadbiran dalam semua negeri di Malaysia. Definisi populasi survei meliputi penduduk yang tinggal di tempat kediaman (TK) persendirian dan tidak termasuk mereka yang tinggal di TK institusi seperti hotel, asrama, hospital, penjara, rumah tumpangan dan pekerja yang tinggal di rumah kongsi.

GAJI & UPAH

KONSEP

DEFINISI

Bagi tujuan analisis, Survei Gaji & Upah mengambil maklumat pekerja yang berumur 15 hingga 64 tahun. Ini selari dengan analisis STB yang mengguna pakai kumpulan umur tersebut bagi mengukur penduduk yang aktif dalam ekonomi.

4. RANGKA PENSAMPELAN

Rangka yang digunakan bagi pemilihan sampel Survei Gaji & Upah adalah berdasarkan Rangka Pensampelan Isi Rumah yang terdiri daripada blok penghitungan (BP) yang diwujudkan untuk Banci Penduduk dan Perumahan dan dikemas kini dari semasa ke semasa.

KONSEP

1. SISWAZAH

DEFINISI

Merujuk kepada individu berumur 15 tahun dan lebih yang memiliki sijil tertinggi yang diperoleh daripada universiti, kolej, politeknik, badan yang diiktiraf atau setaraf, dengan tempoh pengajian sekurang-kurangnya dua tahun. Siswazah dikelaskan kepada dua kategori iaitu siswazah yang memiliki diploma dan ijazah.

i. Diploma

Merujuk kepada sijil dan diploma atau setaraf yang diterima daripada universiti, kolej, diploma politeknik, badan yang diiktiraf atau setaraf. Tempoh pengajian untuk memperoleh diploma atau sijil adalah sekurang-kurangnya dua tahun.

ii. Ijazah

Ijazah merujuk kepada semua ijazah universiti (Sarjana Muda, Sarjana atau Doktor Falsafah) yang diperoleh daripada institusi pengajian tinggi awam dan swasta yang diiktiraf di Malaysia dan di luar negara.

2. KADAR PENYERTAAN TENAGA BURUH SISWAZAH

Aktiviti ekonomi penduduk pada keseluruhannya bergantung kepada ciri-ciri demografi sesuatu populasi. Dengan itu, pecahan mereka yang aktif secara ekonomi berbeza di antara kumpulan-kumpulan kecil penduduk tersebut. Perbezaan ini diukur dengan kadar aktiviti tertentu yang dikenali sebagai kadar penyertaan tenaga buruh.

Bagi siswazah, KPTBS ditakrifkan sebagai perkadaran siswazah dalam tenaga buruh kepada jumlah siswazah umur bekerja (15 tahun dan lebih) yang dilaporkan dalam peratusan seperti berikut:

$$\text{Kadar penyertaan tenaga buruh} = \frac{\text{Bilangan siswazah dalam tenaga buruh}}{\text{Bilangan siswazah dalam umur bekerja (15 tahun dan lebih)}} \times 100$$

STATISTIK SISWAZAH

KONSEP

3. KADAR PENGANGGURAN SISWAZAH

DEFINISI

Kadar pengangguran siswazah ialah perkadaran siswazah menganggur kepada bilangan siswazah dalam tenaga buruh. Kadar ini mengukur peratus siswazah di dalam tenaga buruh yang tidak bekerja. Kadar pengangguran siswazah adalah dikira menggunakan formula berikut:

$$\text{Kadar pengangguran siswazah} = \frac{\text{Bilangan siswazah}}{\text{Bilangan siswazah dalam tenaga buruh}} \times 100$$

4. STATUS AKTIVITI SISWAZAH

Status aktiviti seseorang siswazah adalah berdasarkan kepada kegiatan aktiviti dalam pasaran buruh. Status siswazah dikategorikan seperti berikut:

- i. Tenaga buruh siswazah
Merujuk kepada siswazah berumur 15 tahun dan lebih sama ada bekerja atau menganggur.
- ii. Siswazah bekerja
Siswazah yang bekerja sekurang-kurangnya sejam semasa minggu rujukan untuk mendapatkan upah, keuntungan atau keuntungan keluarga sama ada sebagai majikan, pekerja, bekerja sendiri atau pekerja keluarga tanpa gaji. Mereka juga dianggap bekerja jika:
 - a. tidak bekerja semasa minggu rujukan disebabkan sakit, kecederaan, tiada upaya, cuaca buruk, bercuti, pertelingkahan buruh dan sebab-sebab sosial atau keagamaan tetapi mempunyai pekerjaan, ladang, perusahaan atau perusahaan keluarga lain untuk kembali bekerja;
 - b. tidak bekerja buat sementara waktu tetapi bergaji dan pasti akan dipanggil bekerja semula;
 - c. bekerja kurang daripada 30 jam semasa minggu rujukan disebabkan bentuk kerja atau disebabkan kurang kerja serta sanggup menerima tambahan bilangan jam bekerja. Kumpulan ini merupakan guna tenaga tidak penuh.

KONSEP**DEFINISI**

Mereka yang bekerja lebih daripada 30 jam semasa minggu rujukan merupakan guna tenaga penuh.

iii. Siswazah menganggur

Siswazah menganggur adalah mereka yang tidak bekerja semasa minggu rujukan dan dapat dikelaskan kepada dua kumpulan iaitu:

Penganggur aktif	Penganggur tidak aktif
Siswazah yang bersedia untuk bekerja dan aktif mencari pekerjaan dalam minggu rujukan.	i. Tidak mencari pekerjaan dalam minggu rujukan kerana percaya tidak terdapat pekerjaan atau pun tidak berkecayaan. ii. Mungkin mencari pekerjaan jika tidak kerana sakit atau keadaan cuaca. iii. Telah mencari pekerjaan sebelum minggu rujukan dan sedang menunggu jawapan permohonan pekerjaan

iv. Siswazah luar tenaga buruh

Siswazah yang tidak dikelaskan sebagai bekerja atau menganggur dikategorikan sebagai siswazah luar tenaga buruh. Kategori ini terdiri daripada suri rumah, pelajar (termasuk mereka yang akan melanjutkan pelajaran), mereka yang telah bersara, tidak berkeupayaan dan mereka yang tidak berminat untuk mencari pekerjaan.

PELANCONGAN DOMESTIK

KONSEP

DEFINISI

1. OBJEKTIF SURVEI

Objektif utama Survei Pelancongan Domestik ialah untuk mengumpul maklumat berkaitan profil serta corak perbelanjaan pelancongan domestik. Maklumat yang diperoleh digunakan untuk membantu kerajaan dalam merancang dan menggubal dasar pelancongan negara. Data yang dikumpul juga adalah bertujuan untuk memberi input kepada penyusunan Akaun Satelit Pelancongan (TSA) yang dibangunkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dan memenuhi permintaan data daripada agensi-agensi berkaitan industri pelancongan.

2. KAEDAH PENGUMPULAN

Survei Pelancongan Domestik dijalankan melalui kaedah temu ramah secara bersemuka dengan responden. Dalam tempoh survei, penemuramah yang terlatih akan melawat isi rumah di tempat kediaman terpilih untuk mengumpul maklumat pelancongan domestik termasuk butir-butir demografi semua ahli isi rumah. Semakan kualiti dijalankan dengan mengadakan lawatan semula bagi isi rumah terpilih untuk memastikan borang soal selidik lengkap diisi.

3. DATA YANG DIPUNGUT

Soalan-soalan berikut akan ditanya bagi ahli isi rumah yang melakukan perjalanan pelancongan domestik:

- a) Jenis perjalanan;
- b) Perjalanan harian;
- c) Perjalanan bermalam;
- d) Pendapatan bulanan;
- e) Bilangan hari bagi setiap perjalanan bermalam;
- f) Destinasi utama;
- g) Tujuan utama;
- h) Aktiviti utama; dan
- i) Perbelanjaan perjalanan pelancongan.

4. TEMPOH RUJUKAN

Pengumpulan data dibuat secara bulanan dari bulan Januari hingga Disember. Maklumat yang dikumpulkan merujuk kepada bulan semasa.

5. SKOP DAN LIPUTAN

Survei Pelancongan Domestik meliputi kedua-dua kawasan bandar dan luar bandar bagi negeri-negeri di Malaysia. Survei ini meliputi residen yang tinggal di tempat kediaman persendirian dan tidak termasuk mereka yang tinggal di institusi-institusi seperti hotel, asrama, hospital, penjara, berek tentera dan rumah tumpangan.

PELANCONGAN DOMESTIK

KONSEP

DEFINISI

Bagi tujuan pelaporan, hanya maklumat lengkap residen yang berumur 15 tahun dan ke atas yang ada melakukan perjalanan pelancongan domestik dipungut.

6. PELAWAT DOMESTIK

Pelawat domestik ditakrifkan sebagai residen atau mereka yang tinggal di Malaysia sekurang-kurangnya setahun termasuk ekspatriat dan bukan warganegara, yang melakukan perjalanan di luar persekitaran biasanya dalam tempoh kurang daripada setahun untuk tujuan perniagaan, mengisi masa lapang atau urusan peribadi selain untuk diambil bekerja di tempat yang dilawati. Pelawat domestik terdiri daripada pelancong dan pelawat harian.

- i) Pelancong merujuk kepada mereka yang melakukan perjalanan di dalam Malaysia sekurang-kurangnya satu malam (24 jam); manakala
- ii) Pelawat harian merujuk kepada mereka yang melakukan perjalanan di dalam Malaysia kurang daripada 24 jam.

7. PERJALANAN PELANCONGAN

Perjalanan pelancongan ditakrifkan sebagai perjalanan pelawat ke sesebuah tempat di luar dari persekitaran biasa mereka dalam tempoh tidak lebih dari satu tahun dengan tujuan utama (sama ada urusan perniagaan, percutian atau urusan peribadi) selain untuk diambil bekerja oleh residen di tempat yang dilawati.

Perjalanan pelancongan domestik merujuk kepada perjalanan ke sesuatu destinasi utama di dalam negara residen pelawat berkenaan.

Perjalanan pelancongan domestik terbahagi kepada dua:

- i) Perjalanan harian

Perjalanan keluar dari rumah yang jaraknya 50 km dan lebih pergi dan balik serta mengambil masa 4 jam dan lebih. Bagi jarak yang kurang dari 50 km pergi dan balik, masa yang digunakan hendaklah 4 jam dan lebih serta menggunakan kemudahan pelancongan seperti kemudahan pengangkutan/ penginapan/ makanan & minuman/ rekreasi.

PELANCONGAN DOMESTIK

KONSEP

DEFINISI

ii) Perjalanan bermalam

Perjalanan yang melibatkan seseorang meninggalkan tempat kediamannya sekurang-kurangnya untuk tempoh satu malam (24 jam) dengan tujuan perjalanan berkaitan dengan aktiviti pelancongan serta menggunakan kemudahan pelancongan. Perjalanan tersebut mestilah dalam tempoh kurang dari 12 bulan.

8. KEMUDAHAN
PELANCONGAN

Kemudahan pelancongan adalah segala kemudahan yang membantu dalam menjayakan aktiviti pelancongan seperti kemudahan penginapan, makanan & minuman dan pengangkutan.

9. AKTIVITI
PELANCONGAN

Aktiviti pelancongan adalah merujuk kepada perkara yang dilakukan semasa melancong atau semasa melakukan perjalanan pelancongan.

10. PERBELANJAAN
PELANCONGAN
DOMESTIK

Perbelanjaan pelancongan domestik merujuk kepada perbelanjaan yang dikeluarkan oleh pelawat domestik dalam sesebuah negara. Ia merujuk kepada jumlah yang dibayar bagi perolehan penggunaan barangan & perkhidmatan dan barang berharga, untuk kegunaan sendiri atau untuk diberi ketika dan semasa perjalanan pelancongan. Ini termasuk perbelanjaan yang dilakukan sendiri dan perbelanjaan yang dibayar oleh orang lain (contoh: majikan). Walau bagaimanapun, perbelanjaan berikut dikecualikan daripada perbelanjaan pelancongan domestik:

- Pembelian aset kewangan dan aset bukan kewangan, termasuk tanah dan hartanah, tetapi barangan berharga dikecualikan; dan
- Perbelanjaan barang-barang bagi tujuan untuk dijual semula samada bagi pihak ketiga (pengeluar atau lain-lain) atau keuntungan sendiri.

Bagi pelancongan domestik, komponen perbelanjaan adalah seperti berikut:

i) Membeli-belah

Pembelian barang-barang termasuk pembelian barangan berharga seperti barangan kemas, lukisan dan lain-lain.

PELANCONGAN DOMESTIK

KONSEP

DEFINISI

- ii) Pembelian bahan api kenderaan
Petrol, diesel dan *Natural Gas Vehicle* (NGV).
- iii) Pengangkutan
Termasuk tambang kapal terbang, bas, teksi/ *e-hailing* (contoh: Grab)/ feri/ bot/ sampan/ keretapi. Ia turut meliputi perkhidmatan kereta sewa, bayaran tol dan bayaran tempat letak kereta.
- iv) Makanan & minuman
Perbelanjaan makanan & minuman di restoran/ kafe/ gerai makan.
- v) Penginapan
Pembayaran hotel/ motel/ chalet/ pangsapuri/ rumah rehat/ inap desa dan lain-lain jenis penginapan berbayar.
- vi) Pakej
Bayaran pakej yang disediakan oleh operator pelancongan atau agensi pelancongan.
- vii) Bayaran masuk atau tiket
Perbelanjaan bagi aktiviti kesenian dan rekreasi seperti bayaran masuk taman tema, zoo, wayang gambar, konsert, teater dan lain-lain.
- viii) Aktiviti lain
Perbelanjaan bagi aktiviti sukan, rawatan di klinik/ hospital/ pusat kesihatan, aktiviti spa, bayaran pendaftaran bagi seminar/ pertandingan, perjudian dan lain-lain.
- ix) Perbelanjaan oleh isi rumah yang dilawati
Perbelanjaan ini termasuk perbelanjaan yang dinilai bagi penginapan serta makanan & minuman yang disediakan di rumah saudara atau rakan. Perbelanjaan ini tidak diambil kira di dalam penyusunan TSA.

11. DESTINASI UTAMA

Destinasi utama perjalanan pelancongan ditakrifkan sebagai tempat di mana tujuan utama perjalanan tersebut dilakukan. Walau bagaimanapun, sekiranya tiada destinasi utama yang dapat diberikan oleh pelawat, maka destinasi utama akan dikelaskan berdasarkan masa yang diambil semasa berada di

PELANCONGAN DOMESTIK

KONSEP

DEFINISI

destinasi tersebut. Seterusnya, jika pelawat masih tidak dapat menetapkan destinasi utama maka destinasi utama ditetapkan berdasarkan jarak yang paling jauh dengan tempat tinggal biasa.

12. PURATA PERBELANJAAN PER PERJALANAN

Merujuk kepada perbelanjaan per pelawat bagi setiap perjalanan. Pengiraan dibuat dengan membahagikan jumlah perbelanjaan dengan jumlah bilangan perjalanan.

$$\text{Purata perbelanjaan per} = \frac{\sum \text{Perbelanjaan}}{\sum \text{Bilangan perjalanan}}$$

13. PURATA BILANGAN HARI MENGINAP

Merujuk kepada bilangan hari menginap bagi setiap perjalanan. Pengiraan dibuat dengan membahagikan jumlah bilangan malam dengan jumlah bilangan perjalanan bermalam.

$$\text{Purata bilangan hari menginap} = \frac{\sum \text{Bilangan malam}}{\sum \text{Bilangan perjalanan bermalam}}$$

14. TUJUAN UTAMA PERJALANAN

Tujuan utama perjalanan bermaksud sebab utama responden melakukan perjalanan tersebut. Pengelasan perjalanan berdasarkan tujuan utama adalah seperti berikut:

- a) Melawat rakan dan saudara mara;
- b) Percutian/ mengisi masa lapang/ berehat;
- c) Hiburan/ menghadiri acara khas/ sukan;
- d) Membeli-belah;
- e) Rawatan perubatan/ penjagaan diri;
- f) Urusan rasmi/ pendidikan;
- g) Amal ibadat/ melawat rumah ibadat; dan
- h) Perjalanan insentif/ lain-lain.

STATISTIK PERDAGANGAN

KONSEP

1. PENGENALAN

DEFINISI

Statistik ini meliputi perdagangan luar negeri Malaysia (barangan) berkaitan import dan eksport di peringkat negeri dengan seluruh dunia. Di samping itu, ia menyediakan statistik terperinci bagi setiap negeri mengikut komoditi utama/ terpilih, negara asal dan destinasi.

2. SKOP DAN LIPUTAN

2.1 Aliran perdagangan negeri

Eksport diperuntukkan kepada negeri berdasarkan negeri asal (iaitu negeri dalam Malaysia di mana peringkat akhir pengeluaran atau pembuatan berlaku). Sebaliknya, import diperuntukkan kepada negeri berdasarkan negeri destinasi terakhir (iaitu negeri di mana barangan dikeluarkan daripada kawalan Kastam, tetapi tidak semestinya di mana barangan itu akhirnya dijual atau digunakan).

Ketepatan dalam pelaporan negeri asal dan negeri destinasi akhir dalam dokumentasi oleh pihak Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) memberi kesan kepada kualiti statistik perdagangan barangan mengikut negeri. Dalam hal ini, negeri pemuatan/pelepasan akan digunakan sebagai proksi bagi negeri asal/destinasi akhir yang sebenar.

2.2 Eksport dan import di kawasan Supra dan Wilayah Persekutuan

Aktiviti eksport dan import yang berlaku di kawasan Supra (merangkumi aktiviti pengeluaran yang melangkaui pusat kepentingan ekonomi utama bagi mana-mana negeri) atau periklanan yang dilakukan oleh ejen penghantar tidak termasuk.

Nilai import atau eksport bagi W.P. Kuala Lumpur adalah termasuk W.P. Putrajaya.

3. SUMBER DATA

3.1 Data perdagangan barangan antarabangsa

- Pengiklanan import dan eksport yang diluluskan oleh Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDM) dan Pihak Berkuasa Zon Bebas.
- Keterangan mengenai pengiriman bungkusan pos atau kurier yang dibekalkan oleh JKDM, Pos Malaysia Berhad dan Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB).
- Penyata dan pengiklanan eksport mengenai *bunkers* dan *stores* yang dibekalkan kepada kapal laut dan

STATISTIK PERDAGANGAN

KONSEP

DEFINISI

kapal terbang yang dikeluarkan atau diluluskan oleh JKDM, Penerbangan Malaysia Berhad (MAB) dan syarikat-syarikat petroleum.

- d. Penyata penjualan barangan yang dibekalkan oleh pengusaha-pengusaha kedai bebas cukai.
- e. Penyata jualan dan belian elektrik yang dikeluarkan oleh syarikat pengeluar tenaga.

3.2 Malaysia Statistical Business Register (MSBR)

Senarai syarikat perniagaan yang mana ia merupakan satu daftar lengkap perniagaan dan syarikat yang beroperasi di Malaysia. MSBR merangkumi semua senarai pertubuhan yang berdaftar berdasarkan pendaftaran syarikat (ROC), pendaftaran perniagaan (ROB) dan *Limited Liability Partnership* (LLP) yang berdaftar dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) serta pertubuhan yang berdaftar dengan Pihak Berkuasa Tempatan dan badan-badan professional.

4. KONSEP DAN DEFINISI

Konsep dan definisi yang diguna pakai untuk menyusun perangkaan ini berdasarkan *International Merchandise Trade Statistics: Concepts and Definitions* 2010 (IMTS 2010) yang dikeluarkan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

4.1 Import

Sesuatu barang dianggap sebagai import apabila ianya dibawa masuk ke dalam negara, sama ada terus ataupun disimpan di gudang-gudang yang dikawal tanpa mengira sama ada barang tersebut adalah untuk kegunaan sendiri, diproses, digunakan dalam perkilangan ataupun untuk dieksport semula ke negara lain.

4.2 Eksport

Sesuatu barang (keluaran atau buatan tempatan atau diimport untuk dieksport semula) dianggap sebagai eksport apabila ianya dibawa keluar dari negara.

5. ASAS PENILAIAN

5.1 Import

Import dinilai mengikut c.i.f. (*cost, insurance and freight* - kos, insuran dan tambang), iaitu nilai barangan di pasaran di sempadan perangkaan/kastam negara pengimport termasuk semua perbelanjaan insuran dan

STATISTIK PERDAGANGAN

KONSEP

DEFINISI

tambang semasa dalam perjalanan tetapi kos pemungghahan dari alat pengangkutan tidak diambil kira kecuali kos tersebut ditanggung sendiri oleh pengangkut.

5.2 Eksport

Eksport dinilai mengikut f.o.b. (*free on board*), iaitu nilai barangan di pasaran di sempadan perangkaan atau kastam negara pengeksporth termasuk semua perbelanjaan pengangkutan ke sempadan tersebut, duti eksport dan duti lain yang perlu dibayar serta kos untuk memungghah barang ke atas alat pengangkutan kecuali kos terakhir itu ditanggung sendiri oleh pengangkut.

6. KLASIFIKASI BARANG DAGANGAN

Pengelasan eksport dan import adalah mengikut *Standard International Trade Classification (SITC)*, Rev. 4.

7. NEGARA ASAL DAN DESTINASI

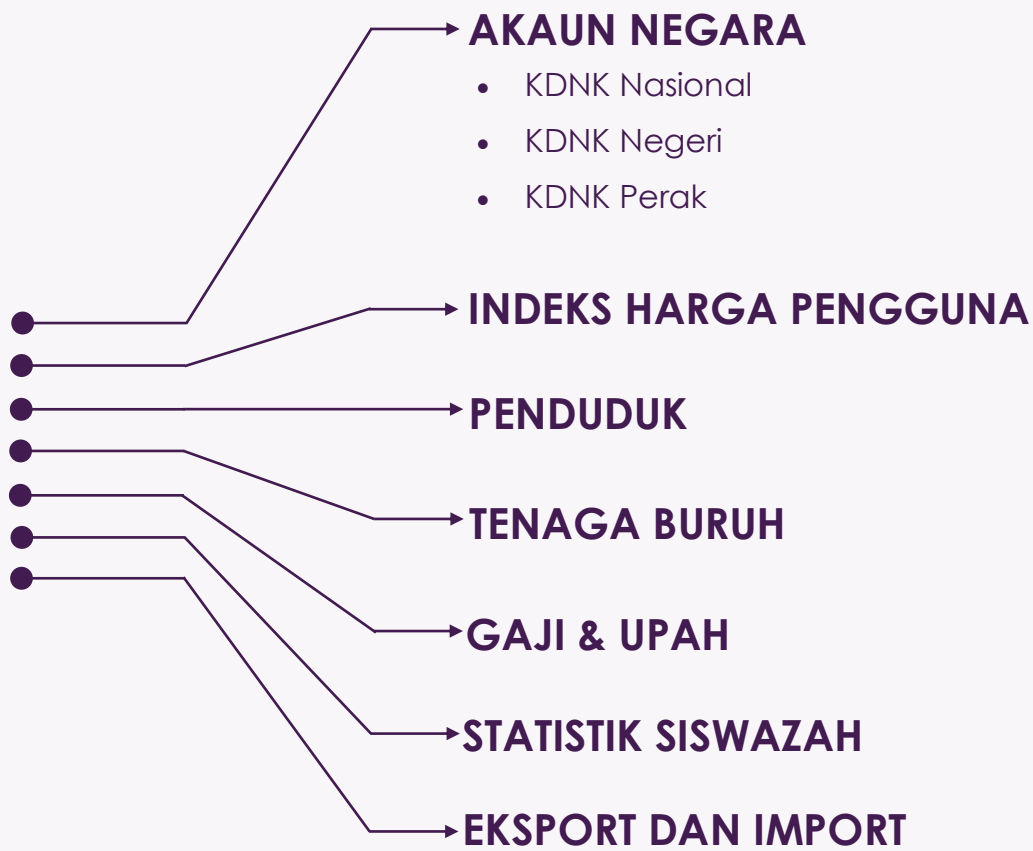
7.1 Import

Import dikelaskan mengikut negara asal barangan, iaitu negara di mana barangan itu dibentuk dengan lengkap seperti mana ianya diimport masuk ke dalam negara.

7.2 Eksport

Eksport dikelaskan mengikut negara yang dituju, iaitu negara di mana barangan itu dijangka akan digunakan; berdasarkan sejauh mana maklumat ini dapat ditentukan pada masa ianya dieksport.

JADUAL STATISTIK

Jadual 8.1: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Pertanian	97,539	93,977	99,509	99,637	101,580	99,367
1.1 Getah	3,348	3,138	3,432	2,829	3,002	2,444
1.2 Kelapa sawit	37,853	33,063	38,366	37,664	38,239	36,869
1.3 Ternakan	12,694	13,154	13,827	14,584	15,459	15,997
1.3.1 Ternakan ayam dan itik	7,683	8,015	8,330	8,669	9,267	9,673
1.3.2 Lembu/kerbau	1,058	1,044	1,029	1,037	1,101	1,199
1.3.3 Ternakan lain	3,953	4,096	4,468	4,878	5,091	5,125
1.4 Pertanian lain	22,652	23,547	24,293	25,349	26,376	27,709
1.4.1 Padi	2,205	2,246	2,225	2,362	2,370	2,436
1.4.2 Sayur-sayuran	9,541	10,031	10,400	10,837	11,374	12,299
1.4.3 Buah-buahan	4,155	4,286	4,414	4,613	4,760	5,078
1.4.4 Tanaman makanan	5,718	5,927	6,143	6,395	6,694	6,679
1.4.5 Lain-lain	1,032	1,057	1,112	1,142	1,178	1,217
1.5 Perhutanan dan pembalakan	8,810	8,642	7,266	6,986	6,382	5,182
1.6 Perikanan	12,181	12,433	12,325	12,225	12,122	11,166
1.6.1 Perikanan laut	8,007	8,380	8,093	8,081	8,054	7,160
1.6.2 Akuakultur	4,175	4,053	4,231	4,144	4,068	4,005
2. Perlombongan dan pengkuarian	103,059	105,368	105,838	103,557	102,897	91,993
2.1 Minyak mentah dan kondensat	46,526	46,821	45,807	45,430	42,590	37,292
2.2 Gas asli	49,119	50,607	51,492	49,322	50,523	45,801
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	7,414	7,940	8,539	8,806	9,784	8,900
3. Pembuatan	262,379	273,899	290,464	304,843	316,283	307,924
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	11,713	11,336	13,326	13,319	13,178	12,842
3.2 Prosesan makanan	13,428	14,233	15,094	16,149	17,270	18,134
3.3 Minuman	4,152	4,557	4,975	5,133	5,282	4,513
3.4 Produk tembakau	3,445	3,553	3,624	3,686	3,899	3,174
3.5 Tekstil dan pakaian	4,296	4,584	4,960	5,178	5,466	4,784
3.6 Kulit dan produk berkaitan	627	680	722	748	786	635
3.7 Keluaran kayu	6,471	6,699	6,938	7,323	7,691	6,815
3.8 Kertas dan produk kertas	3,895	4,066	4,287	4,473	4,672	4,533
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	3,492	3,687	3,863	4,013	4,182	3,995
3.10 Produk petroleum bertapis	34,341	35,522	36,750	37,962	39,026	35,286
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	28,572	30,239	31,612	33,071	33,767	32,201
3.12 Produk getah	6,415	6,642	7,062	7,419	7,939	12,076
3.13 Produk plastik	8,979	9,314	9,575	9,966	10,250	10,521
3.14 Produk mineral bukan logam	10,321	10,778	11,265	11,887	12,438	10,583
3.15 Logam asas	7,311	7,476	7,865	8,176	8,498	8,071
3.16 Produk logam yang direka	13,940	14,653	15,387	16,161	16,780	14,163
3.17 Jentera dan peralatan	8,294	8,753	9,203	9,690	10,075	10,212
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	5,388	5,625	5,240	5,456	5,715	5,651
3.19 Kelengkapan elektrik	5,294	5,600	6,060	6,115	6,293	6,302

**Jadual 8.1: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	46,698	50,641	55,731	59,699	61,671	63,966
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketepatan & optik, jam tangan dan jam	4,571	4,937	4,983	5,357	5,379	5,307
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	23,066	22,120	23,139	24,582	26,171	25,058
3.23 Perabot	3,927	4,318	4,569	4,761	5,140	4,731
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	3,745	3,887	4,234	4,516	4,716	4,372
4. Pembinaan	55,382	59,508	63,522	66,194	66,453	53,556
4.1 Bangunan kediaman	15,246	16,549	16,988	15,812	15,352	12,727
4.2 Bangunan bukan kediaman	15,360	15,197	15,537	15,348	14,188	11,738
4.3 Kejuruteraan awam	15,373	17,791	20,253	23,354	24,823	17,887
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	9,402	9,972	10,743	11,681	12,089	11,204
5. Perkhidmatan	643,883	680,561	723,361	772,990	820,857	775,717
5.1 Utiliti	31,710	33,412	34,396	36,109	38,297	37,802
5.1.1 Elektrik dan gas	25,774	27,075	27,671	28,932	30,567	29,512
5.1.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	5,936	6,337	6,725	7,177	7,731	8,291
5.2 Perdagangan borong dan runcit	184,023	195,707	209,885	227,166	242,704	228,015
5.2.1 Perdagangan borong	82,183	89,007	94,906	101,927	107,690	101,660
5.2.2 Perdagangan runcit	78,555	84,103	92,077	101,471	110,245	103,802
5.2.3 Kenderaan bermotor	23,285	22,598	22,902	23,769	24,769	22,553
5.3 Makanan & minuman dan penginapan	36,219	38,831	41,748	45,502	49,889	36,668
5.3.1 Makanan dan minuman	28,352	30,575	33,043	36,263	40,038	31,777
5.3.2 Penginapan	7,867	8,256	8,704	9,239	9,851	4,891
5.4 Pengangkutan dan penyimpanan	42,057	44,463	47,212	50,208	53,631	41,902
5.4.1 Pengangkutan darat	10,246	10,936	11,695	12,518	13,447	9,809
5.4.2 Pengangkutan air	6,081	6,169	6,304	6,464	6,612	5,900
5.4.3 Pengangkutan udara	5,734	5,904	6,093	6,210	6,385	2,071
5.4.4 Pelabuhan dan operasi lapangan terbang	5,817	6,230	6,735	7,308	7,956	7,145
5.4.5 Operasi lebuh raya	6,100	6,621	7,146	7,719	8,376	7,190
5.4.6 Aktiviti sokongan untuk pengangkutan	6,320	6,733	7,230	7,787	8,432	6,960
5.4.7 Pos dan kurier	1,759	1,869	2,009	2,203	2,424	2,827
5.5 Maklumat dan komunikasi	62,303	67,301	73,113	79,110	84,327	89,378
5.5.1 Aktiviti penerbitan dan penyiaran	6,646	6,875	7,374	7,785	8,036	7,101
5.5.2 Telekomunikasi	40,999	44,870	49,058	53,346	57,191	62,586
5.5.3 Aktiviti komputer dan perkhidmatan maklumat	14,657	15,556	16,682	17,979	19,100	19,691
5.6 Kewangan	60,018	60,888	63,973	66,485	69,384	71,017
5.6.1 Pengantara kewangan	50,787	51,534	53,835	56,116	58,507	58,711
5.6.2 Lain-lain pengantara kewangan dan aktiviti sokongan kewangan	9,231	9,353	10,137	10,369	10,877	12,306

Jadual 8.1: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
5.6 Kewangan	60,018	60,888	63,973	66,485	69,384	71,017
5.6.1 Pengantara kewangan	50,787	51,534	53,835	56,116	58,507	58,711
5.6.2 Lain-lain pengantara kewangan dan aktiviti sokongan kewangan	9,231	9,353	10,137	10,369	10,877	12,306
5.7 Insurans	18,616	19,835	20,559	22,604	23,969	24,841
5.7.1 Insurans dan tabungan pencen	18,028	19,232	19,948	21,974	23,361	24,275
5.7.2 Aktiviti sokongan insurans	587	603	611	629	608	566
5.8 Hartanah	17,561	18,412	19,393	20,381	21,442	17,515
5.9 Perkhidmatan perniagaan	33,869	36,553	39,739	43,364	47,401	40,880
5.9.1 Profesional, saintifik dan teknikal	22,928	24,829	27,158	29,800	32,760	30,034
5.9.2 Pentadbiran dan khidmat sokongan	10,942	11,724	12,580	13,564	14,641	10,847
5.10 Kediaman yang didiami oleh pemilik	26,271	27,491	28,796	30,131	31,512	32,438
5.11 Perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian	29,968	31,537	33,313	35,458	37,761	29,455
5.11.1 Perkhidmatan kesihatan swasta	8,028	8,473	8,965	9,504	10,052	9,368
5.11.2 Perkhidmatan pendidikan swasta	9,233	9,856	10,501	11,156	11,805	10,920
5.11.3 Perkhidmatan swasta lain	12,707	13,208	13,846	14,798	15,904	9,167
5.12 Perkhidmatan kerajaan	99,783	104,620	109,694	114,891	118,901	124,229
5.12.1 Perkhidmatan awam am	16,180	16,725	15,881	14,724	15,886	17,435
5.12.2 Pertahanan	8,723	8,743	9,025	7,910	7,800	8,146
5.12.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	10,246	9,937	10,335	10,438	9,649	10,130
5.12.4 Perkhidmatan ekonomi	8,226	8,666	9,356	14,401	15,365	15,895
5.12.5 Perlindungan alam sekitar	367	367	395	322	319	401
5.12.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	1,247	1,485	1,859	2,410	3,153	3,113
5.12.7 Kesihatan	13,131	14,647	15,816	16,577	17,660	19,511
5.12.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	1,809	1,811	2,064	1,711	1,877	2,038
5.12.9 Pendidikan	38,728	41,095	43,627	44,296	45,438	45,880
5.12.10 Perlindungan sosial	1,126	1,144	1,337	2,102	1,754	1,680
5.13 Institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	320	329	341	354	371	417
5.14 Perkhidmatan domestik bagi isi rumah	1,165	1,181	1,199	1,227	1,268	1,159
6. Tambah: Duti import	14,699	16,000	18,076	16,546	16,240	15,324
KDNK pada harga pembeli	1,176,941	1,229,312	1,300,769	1,363,766	1,424,310	1,343,880

Jadual 8.2: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020
- Perubahan peratusan tahunan

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2016	2017	2018	2019*	2020 ^p
1. Pertanian	-3.7	5.9	0.1	2.0	-2.2
1.1 Getah	-6.3	9.3	-17.6	6.1	-18.6
1.2 Kelapa sawit	-12.7	16.0	-1.8	1.5	-3.6
1.3 Ternakan	3.6	5.1	5.5	6.0	3.5
1.3.1 Ternakan ayam dan itik	4.3	3.9	4.1	6.9	4.4
1.3.2 Lembu/kerbau	-1.3	-1.5	0.8	6.1	8.9
1.3.3 Ternakan lain	3.6	9.1	9.2	4.4	0.7
1.4 Pertanian lain	4.0	3.2	4.3	4.0	5.1
1.4.1 Padi	1.8	-1.0	6.2	0.4	2.8
1.4.2 Sayur-sayuran	5.1	3.7	4.2	5.0	8.1
1.4.3 Buah-buahan	3.2	3.0	4.5	3.2	6.7
1.4.4 Tanaman makanan	3.7	3.6	4.1	4.7	-0.2
1.4.5 Lain-lain	2.5	5.1	2.7	3.1	3.3
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-1.9	-15.9	-3.9	-8.6	-18.8
1.6 Perikanan	2.1	-0.9	-0.8	-0.8	-7.9
1.6.1 Perikanan laut	4.7	-3.4	-0.2	-0.3	-11.1
1.6.2 Akuakultur	-2.9	4.4	-2.1	-1.8	-1.5
2. Perlombongan dan pengkuarian	2.2	0.4	-2.2	-0.6	-10.6
2.1 Minyak mentah dan kondensat	0.6	-2.2	-0.8	-6.2	-12.4
2.2 Gas asli	3.0	1.7	-4.2	2.4	-9.3
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	7.1	7.5	3.1	11.1	-9.0
3. Pembuatan	4.4	6.0	5.0	3.8	-2.6
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	-3.2	17.6	-0.1	-1.1	-2.6
3.2 Prosesan makanan	6.0	6.1	7.0	6.9	5.0
3.3 Minuman	9.8	9.2	3.2	2.9	-14.6
3.4 Produk tembakau	3.1	2.0	1.7	5.8	-18.6
3.5 Tekstil dan pakaian	6.7	8.2	4.4	5.5	-12.5
3.6 Kulit dan produk berkaitan	8.4	6.2	3.6	5.0	-19.2
3.7 Keluaran kayu	3.5	3.6	5.5	5.0	-11.4
3.8 Kertas dan produk kertas	4.4	5.4	4.3	4.5	-3.0
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	5.6	4.8	3.9	4.2	-4.5
3.10 Produk petroleum bertapis	3.4	3.5	3.3	2.8	-9.6
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	5.8	4.5	4.6	2.1	-4.6
3.12 Produk getah	3.5	6.3	5.1	7.0	52.1
3.13 Produk plastik	3.7	2.8	4.1	2.8	2.6
3.14 Produk mineral bukan logam	4.4	4.5	5.5	4.6	-14.9
3.15 Logam asas	2.2	5.2	4.0	3.9	-5.0
3.16 Produk logam yang direka	5.1	5.0	5.0	3.8	-15.6
3.17 Jentera dan peralatan	5.5	5.2	5.3	4.0	1.4
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	4.4	-6.8	4.1	4.8	-1.1
3.19 Kelengkapan elektrik	5.8	8.2	0.9	2.9	0.2

Jadual 8.2: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020 (samb.)
- Perubahan peratusan tahunan

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	8.4	10.1	7.1	3.3	3.7
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketepatan & optik, jam tangan dan jam	8.0	0.9	7.5	0.4	-1.3
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	-4.1	4.6	6.2	6.5	-4.3
3.23 Perabot	9.9	5.8	4.2	8.0	-7.9
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	3.8	8.9	6.6	4.4	-7.3
4. Pembinaan	7.4	6.7	4.2	0.4	-19.4
4.1 Bangunan kediaman	8.5	2.7	-6.9	-2.9	-17.1
4.2 Bangunan bukan kediaman	-1.1	2.2	-1.2	-7.6	-17.3
4.3 Kejuruteraan awam	15.7	13.8	15.3	6.3	-27.9
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	6.1	7.7	8.7	3.5	-7.3
5. Perkhidmatan	5.7	6.3	6.9	6.2	-5.5
5.1 Utiliti	5.4	2.9	5.0	6.1	-1.3
5.1.1 Elektrik dan gas	5.0	2.2	4.6	5.7	-3.5
5.1.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	6.7	6.1	6.7	7.7	7.2
5.2 Perdagangan borong dan runcit	6.3	7.2	8.2	6.8	-6.1
5.2.1 Perdagangan borong	8.3	6.6	7.4	5.7	-5.6
5.2.2 Perdagangan runcit	7.1	9.5	10.2	8.6	-5.8
5.2.3 Kenderaan bermotor	-3.0	1.3	3.8	4.2	-8.9
5.3 Makanan & minuman dan penginapan	7.2	7.5	9.0	9.6	-26.5
5.3.1 Makanan dan minuman	7.8	8.1	9.7	10.4	-20.6
5.3.2 Penginapan	4.9	5.4	6.1	6.6	-50.3
5.4 Pengangkutan dan penyimpanan	5.7	6.2	6.3	6.8	-21.9
5.4.1 Pengangkutan darat	6.7	6.9	7.0	7.4	-27.1
5.4.2 Pengangkutan air	1.4	2.2	2.5	2.3	-10.8
5.4.3 Pengangkutan udara	3.0	3.2	1.9	2.8	-67.6
5.4.4 Pelabuhan dan operasi lapangan terbang	7.1	8.1	8.5	8.9	-10.2
5.4.5 Operasi lebuh raya	8.5	7.9	8.0	8.5	-14.2
5.4.6 Aktiviti sokongan untuk pengangkutan	6.5	7.4	7.7	8.3	-17.5
5.4.7 Pos dan kurier	6.2	7.5	9.6	10.0	16.6
5.5 Maklumat dan komunikasi	8.0	8.6	8.2	6.6	6.0
5.5.1 Aktiviti penerbitan dan penyiaran	3.4	7.3	5.6	3.2	-11.6
5.5.2 Telekomunikasi	9.4	9.3	8.7	7.2	9.4
5.5.3 Aktiviti komputer dan perkhidmatan maklumat	6.1	7.2	7.8	6.2	3.1
5.6 Kewangan	1.4	5.1	3.9	4.4	2.4
5.6.1 Pengantara kewangan	1.5	4.5	4.2	4.3	0.3
5.6.2 Lain-lain pengantara kewangan dan aktiviti sokongan kewangan	1.3	8.4	2.3	4.9	13.1

Jadual 8.2: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020 (samb.)
- Perubahan peratusan tahunan

	(%)				
Jenis aktiviti ekonomi	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
5.7 Insurans	6.5	3.6	9.9	6.0	3.6
5.7.1 Insurans dan tabungan pencen	6.7	3.7	10.2	6.3	3.9
5.7.2 Aktiviti sokongan insurans	2.7	1.3	3.0	-3.4	-6.9
5.8 Hartanah	4.8	5.3	5.1	5.2	-18.3
5.9 Perkhidmatan perniagaan	7.9	8.7	9.1	9.3	-13.8
5.9.1 Profesional, saintifik dan teknikal	8.3	9.4	9.7	9.9	-8.3
5.9.2 Pentadbiran dan khidmat sokongan	7.1	7.3	7.8	7.9	-25.9
5.10 Kediaman yang didiami oleh pemilik	4.6	4.7	4.6	4.6	2.9
5.11 Perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian	5.2	5.6	6.4	6.5	-22.0
5.11.1 Perkhidmatan kesihatan swasta	5.5	5.8	6.0	5.8	-6.8
5.11.2 Perkhidmatan pendidikan swasta	6.7	6.5	6.2	5.8	-7.5
5.11.3 Perkhidmatan swasta lain	3.9	4.8	6.9	7.5	-42.4
5.12 Perkhidmatan kerajaan	4.8	4.8	4.7	3.5	4.5
5.12.1 Perkhidmatan awam am	3.4	-5.0	-7.3	7.9	9.8
5.12.2 Pertahanan	0.2	3.2	-12.4	-1.4	4.4
5.12.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	-3.0	4.0	1.0	-7.6	5.0
5.12.4 Perkhidmatan ekonomi	5.4	8.0	53.9	6.7	3.5
5.12.5 Perlindungan alam sekitar	-0.1	7.8	-18.7	-1.0	25.8
5.12.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	19.1	25.2	29.7	30.8	-1.3
5.12.7 Kesihatan	11.5	8.0	4.8	6.5	10.5
5.12.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	0.1	13.9	-17.1	9.7	8.6
5.12.9 Pendidikan	6.1	6.2	1.5	2.6	1.0
5.12.10 Perlindungan sosial	1.6	16.9	57.2	-16.6	-4.2
5.13 Institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	2.9	3.6	3.8	4.8	12.4
5.14 Perkhidmatan domestik bagi isi rumah	1.4	1.5	2.3	3.4	-8.6
6. Tambah: Duti import	8.8	13.0	-8.5	-1.8	-5.6
KDNK pada harga pembeli	4.4	5.8	4.8	4.4	-5.6

Jadual 8.3: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Pertanian	8.3	7.6	7.6	7.3	7.1	7.4
1.1 Getah	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2
1.2 Kelapa sawit	3.2	2.7	2.9	2.8	2.7	2.7
1.3 Ternakan	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	1.2
1.3.1 Ternakan ayam dan itik	0.7	0.7	0.6	0.6	0.7	0.7
1.3.2 Lembu/kerbau	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
1.3.3 Ternakan lain	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4
1.4 Pertanian lain	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9	2.1
1.4.1 Padi	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
1.4.2 Sayur-sayuran	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9
1.4.3 Buah-buahan	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4
1.4.4 Tanaman makanan	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
1.4.5 Lain-lain	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
1.5 Perhutanan dan pembalakan	0.7	0.7	0.6	0.5	0.4	0.4
1.6 Perikanan	1.0	1.0	0.9	0.9	0.9	0.8
1.6.1 Perikanan laut	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5
1.6.2 Akuakultur	0.4	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
2. Perlombongan dan pengkuarian	8.8	8.6	8.1	7.6	7.2	6.8
2.1 Minyak mentah dan kondensat	4.0	3.8	3.5	3.3	3.0	2.8
2.2 Gas asli	4.2	4.1	4.0	3.6	3.5	3.4
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	0.6	0.6	0.7	0.6	0.7	0.7
3. Pembuatan	22.3	22.3	22.3	22.4	22.2	22.9
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	1.0	0.9	1.0	1.0	0.9	1.0
3.2 Prosesan makanan	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.3
3.3 Minuman	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3
3.4 Produk tembakau	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.2
3.5 Tekstil dan pakaian	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.6 Kulit dan produk berkaitan	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0
3.7 Keluaran kayu	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
3.8 Kertas dan produk kertas	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
3.10 Produk petroleum bertapis	2.9	2.9	2.8	2.8	2.7	2.6
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	2.4	2.5	2.4	2.4	2.4	2.4
3.12 Produk getah	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.9
3.13 Produk plastik	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.8
3.14 Produk mineral bukan logam	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8
3.15 Logam asas	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6
3.16 Produk logam yang direka	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1
3.17 Jentera dan peralatan	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4

Jadual 8.3: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3.19 Kelengkapan elektrik	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4	0.5
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	4.0	4.1	4.3	4.4	4.3	4.8
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketepatan & optik, jam tangan dan jam	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	2.0	1.8	1.8	1.8	1.8	1.9
3.23 Perabot	0.3	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
4. Pembinaan	4.7	4.8	4.9	4.9	4.7	4.0
4.1 Bangunan kediaman	1.3	1.3	1.3	1.2	1.1	0.9
4.2 Bangunan bukan kediaman	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9
4.3 Kejuruteraan awam	1.3	1.4	1.6	1.7	1.7	1.3
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	0.8	0.8	0.8	0.9	0.8	0.8
5. Perkhidmatan	54.7	55.4	55.6	56.7	57.6	57.7
5.1 Utiliti	2.7	2.7	2.6	2.6	2.7	2.8
5.1.1 Elektrik dan gas	2.2	2.2	2.1	2.1	2.1	2.2
5.1.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
5.2 Perdagangan borong dan runcit	15.6	15.9	16.1	16.7	17.0	17.0
5.2.1 Perdagangan borong	7.0	7.2	7.3	7.5	7.6	7.6
5.2.2 Perdagangan runcit	6.7	6.8	7.1	7.4	7.7	7.7
5.2.3 Kenderaan bermotor	2.0	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7
5.3 Makanan & minuman dan penginapan	3.1	3.2	3.2	3.3	3.5	2.7
5.3.1 Makanan dan minuman	2.4	2.5	2.5	2.7	2.8	2.4
5.3.2 Penginapan	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.4
5.4 Pengangkutan dan penyimpanan	3.6	3.6	3.6	3.7	3.8	3.1
5.4.1 Pengangkutan darat	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9	0.7
5.4.2 Pengangkutan air	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4
5.4.3 Pengangkutan udara	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4	0.2
5.4.4 Pelabuhan dan operasi lapangan terbang	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5
5.4.5 Operasi lebuh raya	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.5
5.4.6 Aktiviti sokongan untuk pengangkutan	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.5
5.4.7 Pos dan kurier	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
5.5 Maklumat dan komunikasi	5.3	5.5	5.6	5.8	5.9	6.7
5.5.1 Aktiviti penerbitan dan penyiaran	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5
5.5.2 Telekomunikasi	3.5	3.7	3.8	3.9	4.0	4.7
5.5.3 Aktiviti komputer dan perkhidmatan maklumat	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3	1.5
5.6 Kewangan	5.1	5.0	4.9	4.9	4.9	5.3
5.6.1 Pengantara kewangan	4.3	4.2	4.1	4.1	4.1	4.4
5.6.2 Lain-lain pengantara kewangan dan aktiviti sokongan kewangan	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9

Jadual 8.3: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
5.7 Insurans	1.6	1.6	1.6	1.7	1.7	1.8
5.7.1 Insurans dan tabungan pencen	1.5	1.6	1.5	1.6	1.6	1.8
5.7.2 Aktiviti sokongan insurans	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.8 Hartanah	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.3
5.9 Perkhidmatan perniagaan	2.9	3.0	3.1	3.2	3.3	3.0
5.9.1 Profesional, saintifik dan teknikal	1.9	2.0	2.1	2.2	2.3	2.2
5.9.2 Pentadbiran dan khidmat sokongan	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	0.8
5.10 Kediaman yang didiami oleh pemilik	2.2	2.2	2.2	2.2	2.2	2.4
5.11 Perkhidmatan kemasyarakatan, sosial dan persendirian	2.5	2.6	2.6	2.6	2.7	2.2
5.11.1 Perkhidmatan kesihatan swasta	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
5.11.2 Perkhidmatan pendidikan swasta	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8
5.11.3 Perkhidmatan swasta lain	1.1	1.1	1.1	1.1	1.1	0.7
5.12 Perkhidmatan kerajaan	8.5	8.5	8.4	8.4	8.3	9.2
5.12.1 Perkhidmatan awam am	1.4	1.4	1.2	1.1	1.1	1.3
5.12.2 Pertahanan	0.7	0.7	0.7	0.6	0.5	0.6
5.12.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	0.9	0.8	0.8	0.8	0.7	0.8
5.12.4 Perkhidmatan ekonomi	0.7	0.7	0.7	1.1	1.1	1.2
5.12.5 Perlindungan alam sekitar	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.12.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
5.12.7 Kesihatan	1.1	1.2	1.2	1.2	1.2	1.5
5.12.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	0.2	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2
5.12.9 Pendidikan	3.3	3.3	3.4	3.2	3.2	3.4
5.12.10 Perlindungan sosial	0.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
5.13 Institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
5.14 Perkhidmatan domestik bagi isi rumah	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
6. Tambah: Duti import	1.2	1.3	1.4	1.2	1.1	1.1
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.4: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020
- RM juta

Jenis perbelanjaan	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	635,099	672,260	718,702	776,054	835,711	799,447
1.1 Perbelanjaan penggunaan akhir swasta mengikut tujuan						
1.1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	138,568	147,711	158,811	170,931	184,904	195,033
1.1.2 Minuman alkohol dan tembakau	12,627	11,745	11,946	12,218	12,451	12,250
1.1.3 Pakaian dan kasut	20,007	22,075	24,726	27,949	31,423	27,106
1.1.4 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	99,383	105,778	110,969	116,503	121,847	125,953
1.1.5 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	34,319	36,075	38,313	41,152	44,054	39,130
1.1.6 Kesihatan	17,299	18,304	19,409	20,706	22,033	20,967
1.1.7 Pengangkutan	85,254	90,850	94,984	100,113	108,327	93,449
1.1.8 Komunikasi	49,380	54,289	59,910	66,038	71,716	76,713
1.1.9 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	43,276	45,174	47,718	51,428	55,720	28,128
1.1.10 Pendidikan	14,092	14,835	15,723	16,658	17,582	16,400
1.1.11 Restoran dan hotel	66,155	70,745	76,089	82,970	90,976	66,674
1.1.12 Pelbagai barangan dan perkhidmatan	81,550	85,256	90,063	95,812	101,135	89,467
1.1.13 Pembelian oleh residen di luar negeri	41,319	42,149	45,336	47,831	49,927	19,441
1.1.14 Tolak: Pembelian oleh isi rumah bukan residen dalam pasaran domestik	68,675	73,288	75,868	74,846	76,996	11,952
1.1.15 Perbelanjaan penggunaan akhir institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	546	562	574	590	612	689
1.2 Penggunaan perseorangan kerajaan am	60,016	60,794	61,244	60,530	63,030	64,284
1.2.1 Perkhidmatan kesihatan	15,919	16,354	13,265	12,341	13,866	15,834
1.2.2 Perkhidmatan pendidikan	42,655	42,914	46,293	45,741	46,939	46,166
1.2.3 Perkhidmatan sosial	1,442	1,526	1,686	2,448	2,225	2,284
1.3 Penggunaan akhir sebenar isi rumah	695,115	733,054	779,946	836,583	898,741	863,731
1.4 Perbelanjaan penggunaan akhir isi rumah mengikut kategori penggunaan	634,553	671,698	718,127	775,463	835,099	798,758
1.4.1 Barangan	311,195	329,266	348,995	374,338	401,441	424,893
1.4.1.1 Barangan tidak tahan lama	232,933	246,525	261,675	280,088	300,470	312,438
1.4.1.2 Barangan separa tahan lama	31,089	33,904	36,856	40,006	43,454	46,800
1.4.1.3 Barangan tahan lama	47,173	48,836	50,463	54,244	57,516	65,655
1.4.2 Perkhidmatan	323,358	342,432	369,132	401,126	433,658	373,865
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	154,021	155,640	164,450	170,030	173,080	179,913
2.1 Perkhidmatan awam am	28,617	29,448	29,799	25,984	28,024	28,498
2.2 Pertahanan	16,812	16,825	16,049	12,709	10,879	13,506
2.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	14,173	13,770	14,304	15,086	14,463	15,385
2.4 Perkhidmatan ekonomi	15,652	15,583	16,814	24,130	23,929	24,611
2.5 Perlindungan alam sekitar	557	574	894	599	653	761
2.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	1,890	2,567	3,208	4,378	5,123	4,907
2.7 Kesihatan	23,787	23,728	25,167	26,671	28,752	31,087
2.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	3,108	3,062	3,574	3,180	3,357	3,533
2.9 Pendidikan	47,983	48,558	52,954	54,845	55,673	55,341
2.10 Perlindungan sosial	1,442	1,526	1,686	2,448	2,225	2,284

Jadual 8.4: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- RM juta

Jenis perbelanjaan	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3. Pembentukan modal tetap kasar	304,423	312,190	331,093	335,592	328,581	281,060
3.1 Pembentukan modal tetap kasar mengikut jenis aset						
3.1.1 Struktur	174,240	182,203	189,713	193,330	192,423	157,135
3.1.2 Jentera dan peralatan	102,399	103,405	115,158	115,975	109,619	100,187
3.1.3 Aset lain	27,784	26,581	26,221	26,288	26,539	23,738
3.2 Pembentukan modal tetap kasar mengikut sektor						
3.2.1 Awam	106,274	105,213	105,499	100,249	89,504	70,421
3.2.2 Swasta	198,150	206,977	225,594	235,343	239,077	210,639
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-5,195	297	1,032	-8,678	-13,987	-4,346
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	817,370	828,155	900,064	917,462	907,877	827,086
5.1 Eksport barangan	681,275	685,228	750,508	768,846	756,343	748,338
5.2 Eksport perkhidmatan	136,095	142,927	149,556	148,616	151,534	78,747
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	728,778	739,230	814,571	826,694	806,952	739,280
6.1 Import barangan	572,051	578,719	644,246	662,747	647,361	620,086
6.2 Import perkhidmatan	156,727	160,511	170,325	163,947	159,590	119,193
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	1,176,941	1,229,312	1,300,769	1,363,766	1,424,310	1,343,880

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.5: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020
- Perubahan peraturan tahunan

(%)

Jenis perbelanjaan	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	5.9	6.9	8.0	7.7	-4.3
1.1 Perbelanjaan penggunaan akhir swasta mengikut tujuan					
1.1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	6.6	7.5	7.6	8.2	5.5
1.1.2 Minuman alkohol dan tembakau	-7.0	1.7	2.3	1.9	-1.6
1.1.3 Pakaian dan kasut	10.3	12.0	13.0	12.4	-13.7
1.1.4 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	6.4	4.9	5.0	4.6	3.4
1.1.5 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	5.1	6.2	7.4	7.1	-11.2
1.1.6 Kesihatan	5.8	6.0	6.7	6.4	-4.8
1.1.7 Pengangkutan	6.6	4.6	5.4	8.2	-13.7
1.1.8 Komunikasi	9.9	10.4	10.2	8.6	7.0
1.1.9 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	4.4	5.6	7.8	8.3	-49.5
1.1.10 Pendidikan	5.3	6.0	5.9	5.5	-6.7
1.1.11 Restoran dan hotel	6.9	7.6	9.0	9.6	-26.7
1.1.12 Pelbagai barangan dan perkhidmatan	4.5	5.6	6.4	5.6	-11.5
1.1.13 Pembelian oleh residen di luar negeri	2.0	7.6	5.5	4.4	-61.1
1.1.14 Tolak: Pembelian oleh isi rumah bukan residen dalam pasaran domestik	6.7	3.5	-1.3	2.9	-84.5
1.1.15 Perbelanjaan penggunaan akhir institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	2.9	2.2	2.8	3.7	12.6
1.2 Penggunaan perseorangan kerajaan am	1.3	0.7	-1.2	4.1	2.0
1.2.1 Perkhidmatan kesihatan	2.7	-18.9	-7.0	12.4	14.2
1.2.2 Perkhidmatan pendidikan	0.6	7.9	-1.2	2.6	-1.6
1.2.3 Perkhidmatan sosial	5.9	10.5	45.2	-9.1	2.6
1.3 Penggunaan akhir sebenar isi rumah	5.5	6.4	7.3	7.4	-3.9
1.4 Perbelanjaan penggunaan akhir isi rumah mengikut kategori penggunaan	5.9	6.9	8.0	7.7	-4.4
1.4.1 Barangan	5.8	6.0	7.3	7.2	5.8
1.4.1.1 Barangan tidak tahan lama	5.8	6.1	7.0	7.3	4.0
1.4.1.2 Barangan separa tahan lama	9.1	8.7	8.5	8.6	7.7
1.4.1.3 Barangan tahan lama	3.5	3.3	7.5	6.0	14.2
1.4.2 Perkhidmatan	5.9	7.8	8.7	8.1	-13.8
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	1.1	5.7	3.4	1.8	3.9
2.1 Perkhidmatan awam am	2.9	1.2	-12.8	7.8	1.7
2.2 Pertahanan	0.1	-4.6	-20.8	-14.4	24.1
2.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	-2.8	3.9	5.5	-4.1	6.4
2.4 Perkhidmatan ekonomi	-0.4	7.9	43.5	-0.8	2.8
2.5 Perlindungan alam sekitar	3.1	55.8	-33.1	9.1	16.6
2.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	35.8	25.0	36.5	17.0	-4.2
2.7 Kesihatan	-0.2	6.1	6.0	7.8	8.1
2.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	-1.5	16.7	-11.0	5.6	5.2
2.9 Pendidikan	1.2	9.1	3.6	1.5	-0.6
2.10 Perlindungan sosial	5.9	10.5	45.2	-9.1	2.6

Jadual 8.5: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2016-2020 (samb.)
- Perubahan peratusan tahunan

(%)

Jenis perbelanjaan	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3. Pembentukan modal tetap kasar	2.6	6.1	1.4	-2.1	-14.5
3.1 Pembentukan modal tetap kasar mengikut jenis aset					
3.1.1 Struktur	4.6	4.1	1.9	-0.5	-18.3
3.1.2 Jentera dan peralatan	1.0	11.4	0.7	-5.5	-8.6
3.1.3 Aset lain	-4.3	-1.4	0.3	1.0	-10.6
3.2 Pembentukan modal tetap kasar mengikut sektor					
3.2.1 Awam	-1.0	0.3	-5.0	-10.7	-21.3
3.2.2 Swasta	4.5	9.0	4.3	1.6	-11.9
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	..	..	..	..	..
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	1.3	8.7	1.9	-1.0	-8.9
5.1 Eksport barangan	0.6	9.5	2.4	-1.6	-1.1
5.2 Eksport perkhidmatan	5.0	4.6	-0.6	2.0	-48.0
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	1.4	10.2	1.5	-2.4	-8.4
6.1 Import barangan	1.2	11.3	2.9	-2.3	-4.2
6.2 Import perkhidmatan	2.4	6.1	-3.7	-2.7	-25.3
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	4.4	5.8	4.8	4.4	-5.6

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.6: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020
- Peratus sumbangan kepada KDNK

	(%)					
Jenis perbelanjaan	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	54.0	54.7	55.3	56.9	58.7	59.5
1.1 Perbelanjaan penggunaan akhir swasta mengikut tujuan						
1.1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	11.8	12.0	12.2	12.5	13.0	14.5
1.1.2 Minuman alkohol dan tembakau	1.1	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9
1.1.3 Pakaian dan kasut	1.7	1.8	1.9	2.0	2.2	2.0
1.1.4 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	8.4	8.6	8.5	8.5	8.6	9.4
1.1.5 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	2.9	2.9	2.9	3.0	3.1	2.9
1.1.6 Kesihatan	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.6
1.1.7 Pengangkutan	7.2	7.4	7.3	7.3	7.6	7.0
1.1.8 Komunikasi	4.2	4.4	4.6	4.8	5.0	5.7
1.1.9 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	3.7	3.7	3.7	3.8	3.9	2.1
1.1.10 Pendidikan	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
1.1.11 Restoran dan hotel	5.6	5.8	5.8	6.1	6.4	5.0
1.1.12 Pelbagai barangan dan perkhidmatan	6.9	6.9	6.9	7.0	7.1	6.7
1.1.13 Pembelian oleh residen di luar negeri	3.5	3.4	3.5	3.5	3.5	1.4
1.1.14 Tolak: Pembelian oleh isi rumah bukan residen dalam pasaran domestik	5.8	6.0	5.8	5.5	5.4	0.9
1.1.15 Perbelanjaan penggunaan akhir institusi bukan keuntungan yang berkhidmat kepada isi rumah	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
1.2 Penggunaan perseorangan kerajaan am	5.1	4.9	4.7	4.4	4.4	4.8
1.2.1 Perkhidmatan kesihatan	1.4	1.3	1.0	0.9	1.0	1.2
1.2.2 Perkhidmatan pendidikan	3.6	3.5	3.6	3.4	3.3	3.4
1.2.3 Perkhidmatan sosial	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
1.3 Penggunaan akhir sebenar isi rumah	59.1	59.6	60.0	61.3	63.1	64.3
1.4 Perbelanjaan penggunaan akhir isi rumah mengikut kategori penggunaan	53.9	54.6	55.2	56.9	58.6	59.4
1.4.1 Barangan	26.4	26.8	26.8	27.4	28.2	31.6
1.4.1.1 Barangan tidak tahan lama	19.8	20.1	20.1	20.5	21.1	23.2
1.4.1.2 Barangan separa tahan lama	2.6	2.8	2.8	2.9	3.1	3.5
1.4.1.3 Barangan tahan lama	4.0	4.0	3.9	4.0	4.0	4.9
1.4.2 Perkhidmatan	27.5	27.9	28.4	29.4	30.4	27.8
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	13.1	12.7	12.6	12.5	12.2	13.4
2.1 Perkhidmatan awam am	2.4	2.4	2.3	1.9	2.0	2.1
2.2 Pertahanan	1.4	1.4	1.2	0.9	0.8	1.0
2.3 Ketenteraman dan keselamatan awam	1.2	1.1	1.1	1.1	1.0	1.1
2.4 Perkhidmatan ekonomi	1.3	1.3	1.3	1.8	1.7	1.8
2.5 Perlindungan alam sekitar	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
2.6 Kemudahan perumahan dan kemasyarakatan	0.2	0.2	0.2	0.3	0.4	0.4
2.7 Kesihatan	2.0	1.9	1.9	2.0	2.0	2.3
2.8 Rekreasi, kebudayaan dan keagamaan	0.3	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3
2.9 Pendidikan	4.1	3.9	4.1	4.0	3.9	4.1
2.10 Perlindungan sosial	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2

Jadual 8.6: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, 2015-2020 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis perbelanjaan	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
3. Pembentukan modal tetap kasar	25.9	25.4	25.5	24.6	23.1	20.9
3.1 Pembentukan modal tetap kasar mengikut jenis aset						
3.1.1 Struktur	14.8	14.8	14.6	14.2	13.5	11.7
3.1.2 Jentera dan peralatan	8.7	8.4	8.9	8.5	7.7	7.5
3.1.3 Aset lain	2.4	2.2	2.0	1.9	1.9	1.8
3.2 Pembentukan modal tetap kasar mengikut sektor						
3.2.1 Awam	9.0	8.6	8.1	7.4	6.3	5.2
3.2.2 Swasta	16.8	16.8	17.3	17.3	16.8	15.7
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-0.4	0.0	0.1	-0.6	-1.0	-0.3
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	69.4	67.4	69.2	67.3	63.7	61.5
5.1 Eksport barangan	57.9	55.7	57.7	56.4	53.1	55.7
5.2 Eksport perkhidmatan	11.6	11.6	11.5	10.9	10.6	5.9
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	61.9	60.1	62.6	60.6	56.7	55.0
6.1 Import barangan	48.6	47.1	49.5	48.6	45.5	46.1
6.2 Import perkhidmatan	13.3	13.1	13.1	12.0	11.2	8.9
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.7: KDNK pelarasan musim mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi		Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
2017	I	24,361	26,429	71,196	15,591	176,574	4,250	318,402
	II	24,776	26,232	72,213	15,880	179,688	4,354	323,144
	III	24,772	26,996	73,183	15,947	182,329	4,714	327,941
	IV	25,599	26,181	73,871	16,103	184,770	4,758	331,282
2018	I	25,129	25,928	75,041	16,452	188,364	4,912	335,826
	II	24,335	25,884	76,183	16,810	192,865	4,405	340,482
	III	24,496	25,709	76,836	16,762	195,849	3,158	342,809
	IV	25,677	26,036	76,782	16,171	195,912	4,071	344,650
2019	I	26,570	25,939	78,139	16,590	200,466	3,913	351,617
	II	25,436	26,598	79,640	17,038	205,386	4,215	358,312
	III	25,429	25,007	79,523	16,531	207,432	4,221	358,142
	IV	24,463	25,292	78,820	16,275	206,987	3,907	355,743
2020	I	24,095	25,228	79,221	15,318	206,806	3,293	353,962
	II	25,682	21,063	65,381	9,481	171,993	3,362	296,962
	III	25,375	23,074	82,169	14,496	199,012	4,215	348,341
	IV	24,252	22,618	81,010	13,970	196,805	4,434	343,090
2021	I	24,167	23,981	84,378	13,746	202,236	3,923	352,432

Jadual 8.8: KDNK pelarasan musim mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi		Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
2017	I	3.7	-0.5	1.6	2.4	1.6	4.9	1.7
	II	1.7	-0.7	1.4	1.9	1.8	2.4	1.5
	III	0.0	2.9	1.3	0.4	1.5	8.3	1.5
	IV	3.3	-3.0	0.9	1.0	1.3	0.9	1.0
2018	I	-1.8	-1.0	1.6	2.2	1.9	3.2	1.4
	II	-3.2	-0.2	1.5	2.2	2.4	-10.3	1.4
	III	0.7	-0.7	0.9	-0.3	1.5	-28.3	0.7
	IV	4.8	1.3	-0.1	-3.5	0.0	28.9	0.5
2019	I	3.5	-0.4	1.8	2.6	2.3	-3.9	2.0
	II	-4.3	2.5	1.9	2.7	2.5	7.7	1.9
	III	0.0	-6.0	-0.1	-3.0	1.0	0.2	0.0
	IV	-3.8	1.1	-0.9	-1.5	-0.2	-7.5	-0.7
2020	I	-1.5	-0.3	0.5	-5.9	-0.1	-15.7	-0.5
	II	6.6	-16.5	-17.5	-38.1	-16.8	2.1	-16.1
	III	-1.2	9.5	25.7	52.9	15.7	25.4	17.3
	IV	-4.4	-2.0	-1.4	-3.6	-1.1	5.2	-1.5
2021	I	-0.3	6.0	4.2	-1.6	2.8	-11.5	2.7

Jadual 8.9: KDNK pelarasan musim mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - RM juta

Jenis perbelanjaan		Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	Pembentukan modal tetap kasar	Eksport barangan dan perkhidmatan	Import barangan dan perkhidmatan	Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli
2017	I	175,569	40,782	83,712	222,854	207,938	318,402
	II	178,319	41,139	82,323	224,503	200,161	323,144
	III	180,911	41,013	82,547	228,309	204,052	327,941
	IV	183,903	41,515	82,511	224,398	202,420	331,282
2018	I	187,865	40,844	83,535	228,143	203,974	335,826
	II	193,454	42,514	84,187	230,269	209,425	340,482
	III	197,213	43,112	85,124	229,630	208,638	342,809
	IV	197,521	43,560	82,747	229,421	204,657	344,650
2019	I	202,608	43,222	80,560	228,817	201,216	351,617
	II	208,917	42,422	83,742	231,556	204,881	358,312
	III	211,257	43,338	81,887	225,941	201,355	358,142
	IV	212,089	43,887	82,704	221,894	199,304	355,743
2020	I	216,510	45,302	76,748	212,306	196,244	353,962
	II	170,701	43,444	58,811	181,517	164,597	296,962
	III	207,029	46,212	72,519	214,851	185,397	348,341
	IV	203,983	44,967	73,947	216,970	192,376	343,090
2021	I	213,524	47,960	73,930	237,538	221,956	352,432

Jadual 8.10: KDNK pelarasan musim mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 - Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

(%)

Jenis perbelanjaan		Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	Pembentukan modal tetap kasar	Eksport barangan dan perkhidmatan	Import barangan dan perkhidmatan	Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli
2017	I	2.0	5.5	6.5	4.1	8.8	1.7
	II	1.6	0.9	-1.7	0.7	-3.7	1.5
	III	1.5	-0.3	0.3	1.7	1.9	1.5
	IV	1.7	1.2	0.0	-1.7	-0.8	1.0
2018	I	2.2	-1.6	1.2	1.7	0.8	1.4
	II	3.0	4.1	0.8	0.9	2.7	1.4
	III	1.9	1.4	1.1	-0.3	-0.4	0.7
	IV	0.2	1.0	-2.8	-0.1	-1.9	0.5
2019	I	2.6	-0.8	-2.6	-0.3	-1.7	2.0
	II	3.1	-1.9	4.0	1.2	1.8	1.9
	III	1.1	2.2	-2.2	-2.4	-1.7	0.0
	IV	0.4	1.3	1.0	-1.8	-1.0	-0.7
2020	I	2.1	3.2	-7.2	-4.3	-1.5	-0.5
	II	-21.2	-4.1	-23.4	-14.5	-16.1	-16.1
	III	21.3	6.4	23.3	18.4	12.6	17.3
	IV	-1.5	-2.7	2.0	1.0	3.8	-1.5
2021	I	4.7	6.7	0.0	9.5	15.4	2.7

Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021
- RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
1. Pertanian	99,509	99,637	101,580	99,367	22,608	23,644	27,266	25,990
1.1 Getah	3,432	2,829	3,002	2,444	1,070	693	767	901
1.2 Kelapa sawit	38,366	37,664	38,239	36,869	7,721	8,656	10,560	11,429
1.3 Ternakan	13,827	14,584	15,459	15,997	3,271	3,325	3,627	3,604
1.4 Pertanian lain	24,293	25,349	26,376	27,709	5,906	6,183	6,686	5,519
1.5 Perhutanan dan pembalakan	7,266	6,986	6,382	5,182	1,757	1,863	1,932	1,714
1.6 Perikanan laut	8,093	8,081	8,054	7,160	1,977	1,873	2,475	1,768
1.7 Akuakultur	4,231	4,144	4,068	4,005	906	1,050	1,220	1,055
2. Perlombongan dan pengkuarian	105,838	103,557	102,897	91,993	26,845	26,187	25,500	27,305
2.1 Minyak mentah dan kondensat	45,807	45,430	42,590	37,292	11,900	11,422	11,022	11,463
2.2 Gas asli	51,492	49,322	50,523	45,801	12,875	12,628	12,355	13,634
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	8,539	8,806	9,784	8,900	2,069	2,137	2,124	2,209
3. Pembuatan	290,464	304,843	316,283	307,924	69,022	72,242	73,442	75,758
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	13,326	13,319	13,178	12,842	2,513	3,149	3,563	4,101
3.2 Prosesan makanan	15,094	16,149	17,270	18,134	3,605	3,834	3,878	3,777
3.3 Minuman	4,975	5,133	5,282	4,513	1,073	1,331	1,283	1,288
3.4 Produk tembakau	3,624	3,686	3,899	3,174	761	1,120	975	767
3.5 Tekstil dan pakaian	4,960	5,178	5,466	4,784	1,111	1,331	1,264	1,255
3.6 Kulit dan produk berkaitan	722	748	786	635	189	222	170	142
3.7 Keluaran kayu	6,938	7,323	7,691	6,815	1,679	1,721	1,774	1,764
3.8 Kertas dan produk kertas	4,287	4,473	4,672	4,533	1,084	1,152	1,100	951
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	3,863	4,013	4,182	3,995	1,055	897	841	1,069
3.10 Produk petroleum bertapis	36,750	37,962	39,026	35,286	8,878	9,248	9,045	9,580
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	31,612	33,071	33,767	32,201	7,419	7,347	8,141	8,704
3.12 Produk getah	7,062	7,419	7,939	12,076	1,343	1,764	1,963	1,991
3.13 Produk plastik	9,575	9,966	10,250	10,521	2,147	2,162	2,919	2,346
3.14 Produk mineral bukan logam	11,265	11,887	12,438	10,583	2,458	3,020	3,012	2,774
3.15 Logam asas	7,865	8,176	8,498	8,071	1,635	2,129	2,119	1,982
3.16 Produk logam yang direka	15,387	16,161	16,780	14,163	3,774	4,177	3,804	3,632
3.17 Jentera dan peralatan	9,203	9,690	10,075	10,212	2,960	2,118	2,157	1,968
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	5,240	5,456	5,715	5,651	1,383	1,232	1,158	1,467
3.19 Kelengkapan elektrik	6,060	6,115	6,293	6,302	1,448	1,750	1,310	1,552
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	55,731	59,699	61,671	63,966	14,336	13,216	13,820	14,360
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	4,983	5,357	5,379	5,307	1,008	1,301	1,277	1,396
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	23,139	24,582	26,171	25,058	5,102	5,876	5,422	6,739
3.23 Perabot	4,569	4,761	5,140	4,731	1,222	1,236	1,076	1,034
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	4,234	4,516	4,716	4,372	837	906	1,372	1,120

**Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
4. Pembinaan	63,522	66,194	66,453	53,556	15,832	15,253	16,431	16,006
4.1 Bangunan kediaman	16,988	15,812	15,352	12,727	4,403	3,891	4,333	4,361
4.2 Bangunan bukan kediaman	15,537	15,348	14,188	11,738	3,697	3,809	3,778	4,254
4.3 Kejuruteraan awam	20,253	23,354	24,823	17,887	4,991	4,834	5,614	4,813
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	10,743	11,681	12,089	11,204	2,741	2,719	2,705	2,578
5. Perkhidmatan	723,361	772,990	820,857	775,717	172,090	176,593	183,517	191,161
5.1 Elektrik dan gas	27,671	28,932	30,567	29,512	6,710	6,964	7,027	6,970
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	6,725	7,177	7,731	8,291	1,630	1,629	1,717	1,750
5.3 Perdagangan borong	94,906	101,927	107,690	101,660	21,013	23,192	25,286	25,415
5.4 Perdagangan runcit	92,077	101,471	110,245	103,802	22,380	22,191	22,489	25,017
5.5 Kenderaan bermotor	22,902	23,769	24,769	22,553	5,247	5,174	6,325	6,156
5.6 Makanan dan minuman	33,043	36,263	40,038	31,777	7,945	8,010	8,155	8,934
5.7 Penginapan	8,704	9,239	9,851	4,891	2,037	2,120	2,259	2,288
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	47,212	50,208	53,631	41,902	11,452	11,560	11,826	12,375
5.9 Maklumat dan komunikasi	73,113	79,110	84,327	89,378	17,667	18,374	18,739	18,334
5.10 Kewangan	63,973	66,485	69,384	71,017	15,571	15,759	16,109	16,534
5.11 Insurans	20,559	22,604	23,969	24,841	4,952	4,892	5,034	5,681
5.12 Hartanah	19,393	20,381	21,442	17,515	4,720	4,808	4,919	4,946
5.13 Perkhidmatan perniagaan	39,739	43,364	47,401	40,880	9,583	9,905	9,765	10,485
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	8,965	9,504	10,052	9,368	2,133	2,291	2,262	2,278
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	10,501	11,156	11,805	10,920	2,459	2,559	2,741	2,742
5.16 Perkhidmatan lain	44,183	46,510	49,055	43,181	10,926	10,943	11,103	11,211
5.17 Perkhidmatan kerajaan	109,694	114,891	118,901	124,229	25,665	26,221	27,761	30,047
6. Tambah: Duti import	18,076	16,546	16,240	15,324	4,348	4,312	4,509	4,908
KDNK pada harga pembeli	1,300,769	1,363,766	1,424,310	1,343,880	310,744	318,231	330,664	341,129

**Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1. Pertanian	23,298	23,292	27,089	25,958	24,709	24,267	28,084	24,520
1.1 Getah	765	554	766	743	857	566	821	757
1.2 Kelapa sawit	8,689	8,140	9,720	11,115	9,544	8,916	10,537	9,242
1.3 Ternakan	3,401	3,504	3,840	3,839	3,558	3,705	4,078	4,118
1.4 Pertanian lain	6,139	6,399	7,123	5,688	6,293	6,628	7,379	6,075
1.5 Perhutanan dan pembalakan	1,547	1,782	1,934	1,722	1,576	1,662	1,750	1,394
1.6 Perikanan laut	1,878	1,866	2,472	1,864	2,036	1,815	2,386	1,817
1.7 Akuakultur	879	1,046	1,234	985	845	974	1,132	1,117
2. Perlombongan dan pengkuarian	26,189	25,853	24,238	27,277	26,151	26,593	23,557	26,597
2.1 Minyak mentah dan kondensat	11,837	11,693	10,614	11,285	11,368	11,196	9,372	10,654
2.2 Gas asli	12,235	12,111	11,310	13,666	12,652	12,887	11,634	13,351
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	2,117	2,049	2,314	2,326	2,131	2,510	2,551	2,591
3. Pembuatan	72,643	75,745	77,131	79,324	75,627	79,005	79,922	81,729
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	2,916	3,213	3,318	3,872	3,240	3,248	3,041	3,649
3.2 Prosesan makanan	3,764	4,084	4,300	4,002	3,781	4,375	4,766	4,348
3.3 Minuman	1,102	1,394	1,330	1,307	1,126	1,439	1,371	1,345
3.4 Produk tembakau	758	1,137	999	791	820	1,203	1,045	831
3.5 Tekstil dan pakaian	1,189	1,383	1,300	1,306	1,248	1,464	1,371	1,383
3.6 Kulit dan produk berkaitan	196	233	176	144	202	246	186	151
3.7 Keluaran kayu	1,777	1,782	1,898	1,866	1,868	1,863	2,010	1,950
3.8 Kertas dan produk kertas	1,127	1,213	1,156	977	1,169	1,272	1,209	1,021
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	1,094	921	881	1,117	1,151	962	928	1,140
3.10 Produk petroleum bertapis	9,256	9,475	9,268	9,963	9,524	9,757	9,551	10,194
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	7,900	7,774	8,527	8,870	8,063	7,950	8,712	9,042
3.12 Produk getah	1,364	1,835	2,083	2,137	1,454	1,979	2,231	2,274
3.13 Produk plastik	2,230	2,227	3,054	2,456	2,344	2,316	3,076	2,515
3.14 Produk mineral bukan logam	2,619	3,197	3,192	2,879	2,754	3,346	3,337	3,001
3.15 Logam asas	1,726	2,196	2,191	2,063	1,781	2,280	2,275	2,163
3.16 Produk logam yang direka	3,940	4,419	4,017	3,786	4,086	4,608	4,180	3,905
3.17 Jentera dan peralatan	3,117	2,265	2,251	2,058	3,215	2,334	2,375	2,151
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	1,406	1,271	1,243	1,535	1,459	1,423	1,390	1,443
3.19 Kelengkapan elektrik	1,468	1,746	1,298	1,602	1,541	1,789	1,298	1,665
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	15,325	14,121	14,791	15,462	15,990	14,687	15,117	15,877
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	1,054	1,407	1,382	1,515	984	1,416	1,418	1,562
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	5,175	6,241	5,863	7,303	5,532	6,722	6,296	7,620
3.23 Perabot	1,244	1,260	1,159	1,098	1,342	1,362	1,239	1,196
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	895	952	1,451	1,218	954	962	1,499	1,301

**Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
4. Pembinaan	16,604	15,985	17,206	16,399	16,704	16,161	16,968	16,620
4.1 Bangunan kediaman	4,253	3,628	4,011	3,919	3,917	3,566	3,858	4,012
4.2 Bangunan bukan kediaman	3,601	3,600	3,787	4,361	3,508	3,360	3,339	3,981
4.3 Kejuruteraan awam	5,802	5,781	6,419	5,351	6,246	6,082	6,770	5,725
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	2,948	2,975	2,989	2,768	3,034	3,153	2,999	2,902
5. Perkhidmatan	183,367	188,290	196,947	204,386	195,220	199,918	208,572	217,147
5.1 Elektrik dan gas	6,982	7,287	7,389	7,273	7,425	7,717	7,760	7,665
5.2 Air, pembersihan dan pengurusan sisa	1,728	1,736	1,828	1,885	1,897	1,886	1,945	2,003
5.3 Perdagangan borong	22,684	24,914	27,142	27,187	23,869	26,127	28,864	28,830
5.4 Perdagangan runcit	24,069	24,035	25,311	28,056	26,413	26,278	27,381	30,173
5.5 Kenderaan bermotor	5,225	5,375	6,855	6,313	5,499	5,629	7,042	6,600
5.6 Makanan dan minuman	8,609	8,803	8,993	9,858	9,508	9,698	9,910	10,922
5.7 Penginapan	2,160	2,246	2,397	2,435	2,298	2,396	2,555	2,602
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	12,103	12,291	12,616	13,200	12,902	13,157	13,471	14,101
5.9 Maklumat dan komunikasi	19,104	19,938	20,296	19,773	20,492	21,191	21,521	21,123
5.10 Kewangan	16,603	16,106	16,746	17,030	16,960	16,966	17,440	18,019
5.11 Insurans	5,429	5,530	5,600	6,044	6,089	5,709	5,877	6,295
5.12 Hartanah	4,977	5,063	5,166	5,174	5,221	5,326	5,429	5,464
5.13 Perkhidmatan perniagaan	10,410	10,829	10,674	11,451	11,346	11,854	11,660	12,541
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	2,269	2,430	2,398	2,407	2,394	2,564	2,545	2,549
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	2,615	2,716	2,926	2,899	2,765	2,872	3,089	3,079
5.16 Perkhidmatan lain	11,442	11,516	11,713	11,838	12,083	12,103	12,351	12,517
5.17 Perkhidmatan kerajaan	26,958	27,473	28,897	31,563	28,060	28,445	29,733	32,664
6. Tambah: Duti import	4,995	4,272	3,074	4,204	3,988	4,072	4,155	4,025
KDNK pada harga pembeli	327,096	333,438	345,685	357,547	342,398	350,017	361,257	370,638

**Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2020				2021
	I	II	III	IV	I
1. Pertanian	22,595	24,493	28,007	24,273	22,684
1.1 Getah	701	441	625	678	617
1.2 Kelapa sawit	7,440	9,589	10,816	9,024	7,177
1.3 Ternakan	3,848	3,754	4,158	4,236	3,981
1.4 Pertanian lain	6,738	6,932	7,744	6,296	7,121
1.5 Perhutanan dan pembalakan	1,205	1,291	1,420	1,266	1,343
1.6 Perikanan laut	1,821	1,522	2,097	1,720	1,647
1.7 Akuakultur	841	964	1,147	1,053	798
2. Perlombongan dan pengkuarian	25,387	21,070	21,711	23,825	24,110
2.1 Minyak mentah dan kondensat	10,566	8,656	8,792	9,278	9,348
2.2 Gas asli	12,592	10,507	10,679	12,024	12,626
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	2,229	1,908	2,240	2,523	2,135
3. Pembuatan	76,681	64,508	82,529	84,206	81,779
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	2,710	3,757	3,386	2,989	2,336
3.2 Prosesan makanan	4,093	4,565	4,997	4,479	4,447
3.3 Minuman	1,122	902	1,240	1,248	1,145
3.4 Produk tembakau	797	384	1,109	884	856
3.5 Tekstil dan pakaian	1,286	858	1,274	1,366	1,313
3.6 Kulit dan produk berkaitan	209	136	145	145	221
3.7 Keluaran kayu	1,915	1,101	1,859	1,940	1,911
3.8 Kertas dan produk kertas	1,159	1,022	1,275	1,078	1,285
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	1,173	680	960	1,181	1,226
3.10 Produk petroleum bertapis	9,880	7,176	8,740	9,489	9,436
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	8,230	6,838	8,358	8,775	8,749
3.12 Produk getah	1,753	2,922	3,622	3,779	2,985
3.13 Produk plastik	2,339	2,131	3,348	2,704	2,651
3.14 Produk mineral bukan logam	2,740	1,792	3,081	2,971	2,820
3.15 Logam asas	1,799	1,672	2,358	2,241	1,865
3.16 Produk logam yang direka	4,077	2,669	3,717	3,700	4,038
3.17 Jentera dan peralatan	3,201	2,232	2,535	2,244	3,350
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	1,364	1,153	1,559	1,576	1,492
3.19 Kelengkapan elektrik	1,527	1,672	1,388	1,716	1,647
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	16,582	13,372	16,657	17,355	18,631
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	989	1,311	1,439	1,568	1,047
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	5,423	4,701	6,687	8,246	5,931
3.23 Perabot	1,354	840	1,295	1,242	1,432
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	959	622	1,502	1,289	966

**Jadual 8.11: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis aktiviti ekonomi	2020				2021
	I	II	III	IV	I
4. Pembinaan	15,391	8,976	14,872	14,318	13,797
4.1 Bangunan kediaman	3,601	2,170	3,386	3,571	3,433
4.2 Bangunan bukan kediaman	3,101	2,123	2,793	3,721	2,917
4.3 Kejuruteraan awam	5,928	2,468	5,639	3,852	4,220
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	2,761	2,215	3,054	3,174	3,228
5. Perkhidmatan	201,291	167,453	200,298	206,674	196,701
5.1 Elektrik dan gas	7,792	6,695	7,461	7,564	7,722
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	2,005	2,051	2,100	2,134	2,152
5.3 Perdagangan borong	24,679	20,773	27,615	28,593	24,818
5.4 Perdagangan runcit	26,988	20,799	26,736	29,280	27,204
5.5 Kenderaan bermotor	5,341	2,969	7,448	6,795	5,681
5.6 Makanan dan minuman	9,798	6,641	7,602	7,735	7,524
5.7 Penginapan	2,201	505	1,176	1,009	901
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	12,551	7,268	11,232	10,851	10,521
5.9 Maklumat dan komunikasi	21,871	22,209	22,670	22,628	23,248
5.10 Kewangan	17,665	15,411	18,817	19,124	19,659
5.11 Insurans	6,505	5,914	5,789	6,633	7,235
5.12 Hartanah	5,229	3,610	4,408	4,268	4,266
5.13 Perkhidmatan perniagaan	11,898	9,200	9,929	9,854	9,553
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	2,443	2,089	2,402	2,434	2,329
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	2,885	2,494	2,800	2,742	2,580
5.16 Perkhidmatan lain	12,163	9,376	10,876	10,767	10,460
5.17 Perkhidmatan kerajaan	29,277	29,450	31,237	34,264	30,848
6. Tambah: Duti import	3,355	3,245	4,159	4,565	3,995
KDNK pada harga pembeli	344,699	289,745	351,576	357,860	343,067

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
1. Pertanian	5.9	0.1	2.0	-2.2	6.6	4.5	3.3	9.4
1.1 Getah	9.3	-17.6	6.1	-18.6	23.6	17.0	1.9	-2.8
1.2 Kelapa sawit	16.0	-1.8	1.5	-3.6	17.7	12.1	10.0	24.4
1.3 Ternakan	5.1	5.5	6.0	3.5	2.8	4.3	4.3	9.0
1.4 Pertanian lain	3.2	4.3	4.0	5.1	3.9	2.9	2.4	3.7
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-15.9	-3.9	-8.6	-18.8	-10.3	-14.7	-19.8	-18.0
1.6 Perikanan laut	-3.4	-0.2	-0.3	-11.1	-2.1	-2.4	-2.0	-7.7
1.7 Akuakultur	4.4	-2.1	-1.8	-1.5	-3.5	4.2	9.8	6.0
2. Perlombongan dan pengkuarian	0.4	-2.2	-0.6	-10.6	1.0	-0.5	2.3	-0.9
2.1 Minyak mentah dan kondensat	-2.2	-0.8	-6.2	-12.4	-2.9	-3.6	-1.1	-1.0
2.2 Gas asli	1.7	-4.2	2.4	-9.3	3.9	0.9	4.6	-1.8
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	7.5	3.1	11.1	-9.0	6.5	9.5	7.9	6.4
3. Pembuatan	6.0	5.0	3.8	-2.6	5.9	6.0	7.0	5.3
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	17.6	-0.1	-1.1	-2.6	10.8	20.0	18.2	19.6
3.2 Prosesan makanan	6.1	7.0	6.9	5.0	6.9	6.4	8.1	2.8
3.3 Minuman	9.2	3.2	2.9	-14.6	13.1	10.0	8.4	6.0
3.4 Produk tembakau	2.0	1.7	5.8	-18.6	2.9	2.4	-1.1	4.7
3.5 Tekstil dan pakaian	8.2	4.4	5.5	-12.5	7.0	7.4	9.5	8.9
3.6 Kulit dan produk berkaitan	6.2	3.6	5.0	-19.2	8.0	7.0	5.1	4.2
3.7 Keluaran kayu	3.6	5.5	5.0	-11.4	6.3	4.1	1.9	2.3
3.8 Kertas dan produk kertas	5.4	4.3	4.5	-3.0	6.5	7.2	2.2	6.1
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	4.8	3.9	4.2	-4.5	13.5	2.6	1.6	1.5
3.10 Produk petroleum bertapis	3.5	3.3	2.8	-9.6	2.2	2.0	6.0	3.8
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	4.5	4.6	2.1	-4.6	3.8	4.3	4.3	5.6
3.12 Produk getah	6.3	5.1	7.0	52.1	7.3	7.8	5.3	5.3
3.13 Produk plastik	2.8	4.1	2.8	2.6	1.7	1.5	4.3	3.2
3.14 Produk mineral bukan logam	4.5	5.5	4.6	-14.9	4.2	4.4	5.1	4.2
3.15 Logam asas	5.2	4.0	3.9	-5.0	4.3	4.5	6.8	5.1
3.16 Produk logam yang direka	5.0	5.0	3.8	-15.6	3.3	3.6	8.0	5.4
3.17 Jentera dan peralatan	5.2	5.3	4.0	1.4	7.0	2.3	6.0	4.6
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	-6.8	4.1	4.8	-1.1	-0.9	-8.1	-15.0	-3.9
3.19 Kelengkapan elektrik	8.2	0.9	2.9	0.2	9.2	11.5	8.7	3.5
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	10.1	7.1	3.3	3.7	9.1	12.5	11.8	7.3
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan	0.9	7.5	0.4	-1.3	-0.2	0.0	2.2	1.5
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	4.6	6.2	6.5	-4.3	8.0	2.0	6.4	3.1
3.23 Perabot	5.8	4.2	8.0	-7.9	12.0	7.6	7.1	-3.6
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	8.9	6.6	4.4	-7.3	0.4	14.2	13.1	6.9

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
4. Pembinaan	6.7	4.2	0.4	-19.4	6.8	8.3	6.2	5.9
4.1 Bangunan kediaman	2.7	-6.9	-2.9	-17.1	7.1	2.0	0.5	1.1
4.2 Bangunan bukan kediaman	2.2	-1.2	-7.6	-17.3	1.4	6.8	0.8	0.4
4.3 Kejuruteraan awam	13.8	15.3	6.3	-27.9	11.9	14.6	14.3	14.7
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	7.7	8.7	3.5	-7.3	5.2	9.5	8.0	8.5
5. Perkhidmatan	6.3	6.9	6.2	-5.5	5.9	6.4	6.6	6.3
5.1 Elektrik dan gas	2.2	4.6	5.7	-3.5	1.4	1.4	2.1	3.9
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	6.1	6.7	7.7	7.2	6.1	5.9	6.4	6.1
5.3 Perdagangan borong	6.6	7.4	5.7	-5.6	5.7	6.0	7.0	7.5
5.4 Perdagangan runcit	9.5	10.2	8.6	-5.8	8.0	11.5	10.4	8.4
5.5 Kenderaan bermotor	1.3	3.8	4.2	-8.9	3.6	1.0	0.5	0.5
5.6 Makanan dan minuman	8.1	9.7	10.4	-20.6	7.9	8.0	8.2	8.3
5.7 Penginapan	5.4	6.1	6.6	-50.3	5.0	5.2	5.7	5.8
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	6.2	6.3	6.8	-21.9	6.1	6.3	6.4	6.0
5.9 Maklumat dan komunikasi	8.6	8.2	6.6	6.0	8.4	8.8	9.0	8.3
5.10 Kewangan	5.1	3.9	4.4	2.4	4.1	5.7	5.3	5.2
5.11 Insurans	3.6	9.9	6.0	3.6	2.1	3.5	1.2	7.7
5.12 Hartanah	5.3	5.1	5.2	-18.3	5.3	5.6	5.2	5.1
5.13 Perkhidmatan perniagaan	8.7	9.1	9.3	-13.8	8.4	8.7	8.8	8.9
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	5.8	6.0	5.8	-6.8	5.9	5.4	5.9	6.1
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	6.5	6.2	5.8	-7.5	7.1	6.2	6.6	6.4
5.16 Perkhidmatan lain	4.7	5.3	5.5	-12.0	4.7	4.7	4.8	4.6
5.17 Perkhidmatan kerajaan	4.8	4.7	3.5	4.5	4.9	4.3	6.0	4.3
6. Tambah: Duti import	13.0	-8.5	-1.8	-5.6	8.5	12.0	16.6	14.7
KDNK pada harga pembeli	5.8	4.8	4.4	-5.6	5.6	5.7	6.1	5.8

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1. Pertanian	3.1	-1.5	-0.7	-0.1	6.1	4.2	3.7	-5.5
1.1 Getah	-28.5	-20.1	-0.2	-17.6	12.0	2.1	7.3	1.8
1.2 Kelapa sawit	12.5	-6.0	-8.0	-2.7	9.8	9.5	8.4	-16.9
1.3 Ternakan	4.0	5.4	5.9	6.5	4.6	5.7	6.2	7.3
1.4 Pertanian lain	3.9	3.5	6.5	3.1	2.5	3.6	3.6	6.8
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-12.0	-4.3	0.1	0.5	1.9	-6.7	-9.5	-19.0
1.6 Perikanan laut	-5.0	-0.4	-0.1	5.5	8.4	-2.8	-3.5	-2.5
1.7 Akuakultur	-3.0	-0.4	1.1	-6.6	-3.9	-6.9	-8.3	13.4
2. Perlombongan dan pengkuarian	-2.4	-1.3	-5.0	-0.1	-0.1	2.9	-2.8	-2.5
2.1 Minyak mentah dan kondensat	-0.5	2.4	-3.7	-1.5	-4.0	-4.3	-11.7	-5.6
2.2 Gas asli	-5.0	-4.1	-8.5	0.2	3.4	6.4	2.9	-2.3
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	2.3	-4.1	8.9	5.3	0.7	22.5	10.2	11.4
3. Pembuatan	5.2	4.9	5.0	4.7	4.1	4.3	3.6	3.0
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	16.0	2.0	-6.9	-5.6	11.1	1.1	-8.4	-5.8
3.2 Prosesan makanan	4.4	6.5	10.9	6.0	0.4	7.1	10.8	8.6
3.3 Minuman	2.7	4.8	3.7	1.5	2.2	3.2	3.1	3.0
3.4 Produk tembakau	-0.4	1.5	2.5	3.1	8.2	5.8	4.6	5.1
3.5 Tekstil dan pakaian	7.0	3.9	2.9	4.1	5.0	5.9	5.5	5.9
3.6 Kulit dan produk berkaitan	4.1	5.0	3.2	1.4	3.1	5.7	6.1	5.1
3.7 Keluaran kayu	5.9	3.6	7.0	5.8	5.1	4.6	5.9	4.5
3.8 Kertas dan produk kertas	3.9	5.3	5.1	2.7	3.7	4.9	4.6	4.5
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	3.7	2.6	4.8	4.4	5.2	4.5	5.3	2.1
3.10 Produk petroleum bertapis	4.3	2.5	2.5	4.0	2.9	3.0	3.1	2.3
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	6.5	5.8	4.7	1.9	2.1	2.3	2.2	1.9
3.12 Produk getah	1.6	4.0	6.1	7.3	6.6	7.8	7.1	6.4
3.13 Produk plastik	3.9	3.0	4.6	4.7	5.1	4.0	0.7	2.4
3.14 Produk mineral bukan logam	6.5	5.8	6.0	3.8	5.1	4.7	4.6	4.2
3.15 Logam asas	5.5	3.1	3.4	4.1	3.1	3.8	3.8	4.8
3.16 Produk logam yang direka	4.4	5.8	5.6	4.2	3.7	4.3	4.1	3.2
3.17 Jentera dan peralatan	5.3	6.9	4.4	4.6	3.1	3.0	5.5	4.5
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	1.7	3.2	7.3	4.6	3.7	11.9	11.8	-6.0
3.19 Kelengkapan elektrik	1.4	-0.2	-0.8	3.2	4.9	2.5	-0.1	3.9
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	6.9	6.8	7.0	7.7	4.3	4.0	2.2	2.7
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	4.5	8.1	8.2	8.5	-6.6	0.6	2.5	3.1
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	1.4	6.2	8.1	8.4	6.9	7.7	7.4	4.3
3.23 Perabot	1.8	1.9	7.7	6.1	7.9	8.1	6.9	9.0
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	6.9	5.0	5.8	8.8	6.6	1.1	3.3	6.8

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
4. Pembinaan	4.9	4.8	4.7	2.5	0.6	1.1	-1.4	1.3
4.1 Bangunan kediaman	-3.4	-6.8	-7.4	-10.1	-7.9	-1.7	-3.8	2.4
4.2 Bangunan bukan kediaman	-2.6	-5.5	0.2	2.5	-2.6	-6.7	-11.8	-8.7
4.3 Kejuruteraan awam	16.2	19.6	14.3	11.2	7.6	5.2	5.5	7.0
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	7.6	9.4	10.5	7.4	2.9	6.0	0.3	4.8
5. Perkhidmatan	6.6	6.6	7.3	6.9	6.5	6.2	5.9	6.2
5.1 Elektrik dan gas	4.0	4.6	5.2	4.4	6.3	5.9	5.0	5.4
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	6.0	6.6	6.5	7.7	9.8	8.6	6.4	6.3
5.3 Perdagangan borong	8.0	7.4	7.3	7.0	5.2	4.9	6.3	6.0
5.4 Perdagangan runcit	7.5	8.3	12.5	12.1	9.7	9.3	8.2	7.5
5.5 Kenderaan bermotor	-0.4	3.9	8.4	2.6	5.2	4.7	2.7	4.5
5.6 Makanan dan minuman	8.4	9.9	10.3	10.3	10.4	10.2	10.2	10.8
5.7 Penginapan	6.1	5.9	6.1	6.4	6.4	6.6	6.6	6.9
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	5.7	6.3	6.7	6.7	6.6	7.0	6.8	6.8
5.9 Maklumat dan komunikasi	8.1	8.5	8.3	7.9	7.3	6.3	6.0	6.8
5.10 Kewangan	6.6	2.2	4.0	3.0	2.2	5.3	4.1	5.8
5.11 Insurans	9.6	13.0	11.2	6.4	12.1	3.2	4.9	4.1
5.12 Hartanah	5.4	5.3	5.0	4.6	4.9	5.2	5.1	5.6
5.13 Perkhidmatan perniagaan	8.6	9.3	9.3	9.2	9.0	9.5	9.2	9.5
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	6.4	6.1	6.0	5.7	5.5	5.5	6.1	5.9
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	6.3	6.1	6.8	5.7	5.7	5.8	5.6	6.2
5.16 Perkhidmatan lain	4.7	5.2	5.5	5.6	5.6	5.1	5.4	5.7
5.17 Perkhidmatan kerajaan	5.0	4.8	4.1	5.0	4.1	3.5	2.9	3.5
6. Tambah: Duti import	14.9	-0.9	-31.8	-14.3	-20.2	-4.7	35.2	-4.3
KDNK pada harga pembeli	5.3	4.8	4.5	4.8	4.7	5.0	4.5	3.7

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi	2020				2021
	I	II	III	IV	I
1. Pertanian	-8.6	0.9	-0.3	-1.0	0.4
1.1 Getah	-18.3	-22.1	-24.0	-10.4	-12.0
1.2 Kelapa sawit	-22.0	7.5	2.6	-2.4	-3.5
1.3 Ternakan	8.2	1.3	2.0	2.9	3.5
1.4 Pertanian lain	7.1	4.6	4.9	3.6	5.7
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-23.6	-22.3	-18.9	-9.2	11.5
1.6 Perikanan laut	-10.6	-16.2	-12.1	-5.3	-9.6
1.7 Akuakultur	-0.5	-1.0	1.3	-5.7	-5.2
2. Perlombongan dan pengkuarian	-2.9	-20.8	-7.8	-10.4	-5.0
2.1 Minyak mentah dan kondensat	-7.1	-22.7	-6.2	-12.9	-11.5
2.2 Gas asli	-0.5	-18.5	-8.2	-9.9	0.3
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	4.6	-24.0	-12.2	-2.6	-4.2
3. Pembuatan	1.4	-18.3	3.3	3.0	6.6
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran	-16.3	15.7	11.4	-18.1	-13.8
3.2 Prosesan makanan	8.3	4.3	4.8	3.0	8.7
3.3 Minuman	-0.4	-37.3	-9.5	-7.2	2.0
3.4 Produk tembakau	-2.8	-68.0	6.1	6.3	7.4
3.5 Tekstil dan pakaian	3.1	-41.4	-7.1	-1.2	2.1
3.6 Kulit dan produk berkaitan	3.5	-44.9	-22.3	-3.9	5.7
3.7 Keluaran kayu	2.6	-40.9	-7.5	-0.5	-0.2
3.8 Kertas dan produk kertas	-0.9	-19.7	5.4	5.5	10.9
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	1.9	-29.3	3.4	3.6	4.5
3.10 Produk petroleum bertapis	3.7	-26.5	-8.5	-6.9	-4.5
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	2.1	-14.0	-4.1	-3.0	6.3
3.12 Produk getah	20.5	47.6	62.3	66.2	70.3
3.13 Produk plastik	-0.2	-8.0	8.9	7.5	13.3
3.14 Produk mineral bukan logam	-0.5	-46.5	-7.7	-1.0	2.9
3.15 Logam asas	1.0	-26.7	3.7	3.6	3.7
3.16 Produk logam yang direka	-0.2	-42.1	-11.1	-5.3	-1.0
3.17 Jentera dan peralatan	-0.4	-4.4	6.7	4.3	4.7
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	-6.5	-19.0	12.1	9.2	9.3
3.19 Kelengkapan elektrik	-0.9	-6.6	6.9	3.1	7.9
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	3.7	-9.0	10.2	9.3	12.4
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	0.4	-7.4	1.5	0.4	5.9
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	-2.0	-30.1	6.2	8.2	9.4
3.23 Perabot	0.8	-38.3	4.5	3.8	5.8
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	0.5	-35.3	0.2	-0.9	0.8

Jadual 8.12: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021(samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi	2020				2021
	I	II	III	IV	I
4. Pembinaan	-7.9	-44.5	-12.4	-13.9	-10.4
4.1 Bangunan kediaman	-8.1	-39.2	-12.3	-11.0	-4.7
4.2 Bangunan bukan kediaman	-11.6	-36.8	-16.4	-6.6	-5.9
4.3 Kejuruteraan awam	-5.1	-59.4	-16.7	-32.7	-28.8
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	-9.0	-29.8	1.8	9.4	16.9
5. Perkhidmatan	3.1	-16.2	-4.0	-4.8	-2.3
5.1 Elektrik dan gas	4.9	-13.3	-3.9	-1.3	-0.9
5.2 Air, pembetungan dan pengurusan sisa	5.7	8.8	8.0	6.6	7.3
5.3 Perdagangan borong	3.4	-20.5	-4.3	-0.8	0.6
5.4 Perdagangan runcit	2.2	-20.9	-2.4	-3.0	0.8
5.5 Kenderaan bermotor	-2.9	-47.3	5.8	3.0	6.4
5.6 Makanan dan minuman	3.1	-31.5	-23.3	-29.2	-23.2
5.7 Penginapan	-4.2	-78.9	-54.0	-61.2	-59.1
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	-2.7	-44.8	-16.6	-23.0	-16.2
5.9 Maklumat dan komunikasi	6.7	4.8	5.3	7.1	6.3
5.10 Kewangan	4.2	-9.2	7.9	6.1	11.3
5.11 Insurans	6.8	3.6	-1.5	5.4	11.2
5.12 Hartanah	0.2	-32.2	-18.8	-21.9	-18.4
5.13 Perkhidmatan perniagaan	4.9	-22.4	-14.8	-21.4	-19.7
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	2.1	-18.5	-5.6	-4.5	-4.7
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	4.3	-13.2	-9.4	-11.0	-10.6
5.16 Perkhidmatan lain	0.7	-22.5	-11.9	-14.0	-14.0
5.17 Perkhidmatan kerajaan	4.3	3.5	5.1	4.9	5.4
6. Tambah: Duti import	-15.9	-20.3	0.1	13.4	19.1
KDNK pada harga pembeli	0.7	-17.2	-2.7	-3.4	-0.5

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
1. Pertanian	5.9	0.1	2.0	-2.2	-4.8	4.6	15.3	-4.7
1.1 Getah	9.3	-17.6	6.1	-18.6	15.3	-35.2	10.6	17.5
1.2 Kelapa sawit	16.0	-1.8	1.5	-3.6	-16.0	12.1	22.0	8.2
1.3 Ternakan	5.1	5.5	6.0	3.5	-1.1	1.7	9.1	-0.6
1.4 Pertanian lain	3.2	4.3	4.0	5.1	10.9	4.7	8.1	-17.5
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-15.9	-3.9	-8.6	-18.8	-15.9	6.0	3.7	-11.3
1.6 Perikanan laut	-3.4	-0.2	-0.3	-11.1	3.3	-5.2	32.1	-28.6
1.7 Akuakultur	4.4	-2.1	-1.8	-1.5	-8.9	15.9	16.1	-13.6
2. Perlombongan dan pengkuarian	0.4	-2.2	-0.6	-10.6	-2.5	-2.5	-2.6	7.1
2.1 Minyak mentah dan kondensat	-2.2	-0.8	-6.2	-12.4	2.8	-4.0	-3.5	4.0
2.2 Gas asli	1.7	-4.2	2.4	-9.3	-7.3	-1.9	-2.2	10.4
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	7.5	3.1	11.1	-9.0	-0.3	3.3	-0.6	4.0
3. Pembuatan	6.0	5.0	3.8	-2.6	-4.1	4.7	1.7	3.2
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	17.6	-0.1	-1.1	-2.6	-26.7	25.3	13.1	15.1
3.2 Prosesan makanan	6.1	7.0	6.9	5.0	-1.9	6.4	1.1	-2.6
3.3 Minuman	9.2	3.2	2.9	-14.6	-11.6	24.0	-3.6	0.4
3.4 Produk tembakau	2.0	1.7	5.8	-18.6	3.9	47.1	-13.0	-21.3
3.5 Tekstil dan pakaian	8.2	4.4	5.5	-12.5	-3.6	19.8	-5.1	-0.7
3.6 Kulit dan produk berkaitan	6.2	3.6	5.0	-19.2	38.6	17.5	-23.2	-16.8
3.7 Keluaran kayu	3.6	5.5	5.0	-11.4	-2.7	2.5	3.1	-0.6
3.8 Kertas dan produk kertas	5.4	4.3	4.5	-3.0	20.9	6.3	-4.6	-13.5
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	4.8	3.9	4.2	-4.5	0.1	-15.0	-6.2	27.1
3.10 Produk petroleum bertapis	3.5	3.3	2.8	-9.6	-3.8	4.2	-2.2	5.9
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	4.5	4.6	2.1	-4.6	-10.0	-1.0	10.8	6.9
3.12 Produk getah	6.3	5.1	7.0	52.1	-29.0	31.4	11.2	1.5
3.13 Produk plastik	2.8	4.1	2.8	2.6	-5.6	0.7	35.0	-19.6
3.14 Produk mineral bukan logam	4.5	5.5	4.6	-14.9	-7.6	22.9	-0.3	-7.9
3.15 Logam asas	5.2	4.0	3.9	-5.0	-13.3	30.2	-0.5	-6.5
3.16 Produk logam yang direka	5.0	5.0	3.8	-15.6	9.6	10.7	-8.9	-4.5
3.17 Jentera dan peralatan	5.2	5.3	4.0	1.4	57.3	-28.4	1.8	-8.8
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	-6.8	4.1	4.8	-1.1	-9.4	-10.9	-6.0	26.6
3.19 Kelengkapan elektrik	8.2	0.9	2.9	0.2	-3.4	20.8	-25.2	18.5
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	10.1	7.1	3.3	3.7	7.1	-7.8	4.6	3.9
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	0.9	7.5	0.4	-1.3	-26.7	29.1	-1.8	9.3
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	4.6	6.2	6.5	-4.3	-21.9	15.2	-7.7	24.3
3.23 Perabot	5.8	4.2	8.0	-7.9	13.9	1.1	-13.0	-3.9
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	8.9	6.6	4.4	-7.3	-20.1	8.3	51.5	-18.4

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
4. Pembinaan	6.7	4.2	0.4	-19.4	4.7	-3.7	7.7	-2.6
4.1 Bangunan kediaman	2.7	-6.9	-2.9	-17.1	2.1	-11.6	11.4	0.6
4.2 Bangunan bukan kediaman	2.2	-1.2	-7.6	-17.3	-12.7	3.0	-0.8	12.6
4.3 Kejuruteraan awam	13.8	15.3	6.3	-27.9	18.9	-3.1	16.1	-14.3
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	7.7	8.7	3.5	-7.3	15.4	-0.8	-0.5	-4.7
5. Perkhidmatan	6.3	6.9	6.2	-5.5	-4.3	2.6	3.9	4.2
5.1 Elektrik dan gas	2.2	4.6	5.7	-3.5	0.0	3.8	0.9	-0.8
5.2 Air, pembetungan dan pengurusan sisa	6.1	6.7	7.7	7.2	-1.2	-0.1	5.4	1.9
5.3 Perdagangan borong	6.6	7.4	5.7	-5.6	-11.1	10.4	9.0	0.5
5.4 Perdagangan runcit	9.5	10.2	8.6	-5.8	-3.1	-0.8	1.3	11.2
5.5 Kenderaan bermotor	1.3	3.8	4.2	-8.9	-14.3	-1.4	22.2	-2.7
5.6 Makanan dan minuman	8.1	9.7	10.4	-20.6	-3.7	0.8	1.8	9.6
5.7 Penginapan	5.4	6.1	6.6	-50.3	-5.8	4.1	6.5	1.3
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	6.2	6.3	6.8	-21.9	-1.9	0.9	2.3	4.6
5.9 Maklumat dan komunikasi	8.6	8.2	6.6	6.0	4.4	4.0	2.0	-2.2
5.10 Kewangan	5.1	3.9	4.4	2.4	-1.0	1.2	2.2	2.6
5.11 Insurans	3.6	9.9	6.0	3.6	-6.2	-1.2	2.9	12.9
5.12 Hartanah	5.3	5.1	5.2	-18.3	0.3	1.9	2.3	0.5
5.13 Perkhidmatan perniagaan	8.7	9.1	9.3	-13.8	-0.5	3.4	-1.4	7.4
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	5.8	6.0	5.8	-6.8	-0.7	7.4	-1.3	0.7
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	6.5	6.2	5.8	-7.5	-4.6	4.1	7.1	0.0
5.16 Perkhidmatan lain	4.7	5.3	5.5	-12.0	1.9	0.2	1.5	1.0
5.17 Perkhidmatan kerajaan	4.8	4.7	3.5	4.5	-10.9	2.2	5.9	8.2
6. Tambah: Duti import	13.0	-8.5	-1.8	-5.6	1.6	-0.8	4.6	8.8
KDNK pada harga pembeli	5.8	4.8	4.4	-5.6	-3.6	2.4	3.9	3.2

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1. Pertanian	-10.4	0.0	16.3	-4.2	-4.8	-1.8	15.7	-12.7
1.1 Getah	-15.1	-27.6	38.2	-3.0	15.4	-34.0	45.1	-7.9
1.2 Kelapa sawit	-24.0	-6.3	19.4	14.3	-14.1	-6.6	18.2	-12.3
1.3 Ternakan	-5.6	3.0	9.6	0.0	-7.3	4.2	10.1	1.0
1.4 Pertanian lain	11.2	4.2	11.3	-20.1	10.6	5.3	11.3	-17.7
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-9.7	15.2	8.6	-11.0	-8.5	5.5	5.3	-20.3
1.6 Perikanan laut	6.3	-0.7	32.5	-24.6	9.2	-10.9	31.5	-23.9
1.7 Akuakultur	-16.7	19.0	17.9	-20.2	-14.2	15.3	16.2	-1.3
2. Perlombongan dan pengkuarian	-4.1	-1.3	-6.2	12.5	-4.1	1.7	-11.4	12.9
2.1 Minyak mentah dan kondensat	3.3	-1.2	-9.2	6.3	0.7	-1.5	-16.3	13.7
2.2 Gas asli	-10.3	-1.0	-6.6	20.8	-7.4	1.9	-9.7	14.8
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	-4.1	-3.2	12.9	0.5	-8.4	17.8	1.6	1.6
3. Pembuatan	-4.1	4.3	1.8	2.8	-4.7	4.5	1.2	2.3
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	-28.9	10.2	3.3	16.7	-16.3	0.3	-6.4	20.0
3.2 Prosesan makanan	-0.3	8.5	5.3	-6.9	-5.5	15.7	8.9	-8.8
3.3 Minuman	-14.4	26.5	-4.6	-1.8	-13.8	27.8	-4.8	-1.9
3.4 Produk tembakau	-1.2	50.1	-12.1	-20.8	3.6	46.8	-13.2	-20.5
3.5 Tekstil dan pakaian	-5.3	16.4	-6.0	0.5	-4.5	17.4	-6.3	0.8
3.6 Kulit dan produk berkaitan	38.6	18.5	-24.4	-18.3	40.9	21.5	-24.2	-19.1
3.7 Keluaran kayu	0.7	0.3	6.5	-1.7	0.1	-0.2	7.9	-3.0
3.8 Kertas dan produk kertas	18.5	7.7	-4.7	-15.5	19.6	8.8	-5.0	-15.6
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	2.3	-15.9	-4.3	26.7	3.1	-16.4	-3.6	22.9
3.10 Produk petroleum bertapis	-3.4	2.4	-2.2	7.5	-4.4	2.5	-2.1	6.7
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	-9.2	-1.6	9.7	4.0	-9.1	-1.4	9.6	3.8
3.12 Produk getah	-31.5	34.5	13.5	2.6	-31.9	36.1	12.7	1.9
3.13 Produk plastik	-4.9	-0.2	37.1	-19.6	-4.6	-1.2	32.8	-18.2
3.14 Produk mineral bukan logam	-5.6	22.1	-0.2	-9.8	-4.4	21.5	-0.3	-10.1
3.15 Logam asas	-12.9	27.2	-0.2	-5.8	-13.7	28.1	-0.2	-4.9
3.16 Produk logam yang direka	8.5	12.2	-9.1	-5.8	7.9	12.8	-9.3	-6.6
3.17 Jentera dan peralatan	58.4	-27.3	-0.6	-8.6	56.2	-27.4	1.8	-9.4
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	-4.1	-9.6	-2.2	23.4	-4.9	-2.5	-2.3	3.8
3.19 Kelengkapan elektrik	-5.4	18.9	-25.6	23.4	-3.8	16.1	-27.5	28.3
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	6.7	-7.9	4.7	4.5	3.4	-8.2	2.9	5.0
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	-24.5	33.5	-1.7	9.6	-35.0	43.8	0.1	10.2
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	-23.2	20.6	-6.1	24.6	-24.3	21.5	-6.3	21.0
3.23 Perabot	20.3	1.3	-8.0	-5.3	22.3	1.5	-9.0	-3.4
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	-20.1	6.4	52.5	-16.0	-21.7	0.8	55.8	-13.2

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi	(%)							
	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
4. Pembinaan	3.7	-3.7	7.6	-4.7	1.9	-3.3	5.0	-2.0
4.1 Bangunan kediaman	-2.5	-14.7	10.6	-2.3	-0.1	-9.0	8.2	4.0
4.2 Bangunan bukan kediaman	-15.4	0.0	5.2	15.2	-19.6	-4.2	-0.6	19.2
4.3 Kejuruteraan awam	20.5	-0.4	11.0	-16.6	16.7	-2.6	11.3	-15.4
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	14.4	0.9	0.5	-7.4	9.6	3.9	-4.9	-3.3
5. Perkhidmatan	-4.1	2.7	4.6	3.8	-4.5	2.4	4.3	4.1
5.1 Elektrik dan gas	0.2	4.4	1.4	-1.6	2.1	3.9	0.6	-1.2
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	-1.3	0.5	5.3	3.1	0.6	-0.6	3.1	3.0
5.3 Perdagangan borong	-10.7	9.8	8.9	0.2	-12.2	9.5	10.5	-0.1
5.4 Perdagangan runcit	-3.8	-0.1	5.3	10.8	-5.9	-0.5	4.2	10.2
5.5 Kenderaan bermotor	-15.1	2.9	27.5	-7.9	-12.9	2.4	25.1	-6.3
5.6 Makanan dan minuman	-3.6	2.2	2.2	9.6	-3.5	2.0	2.2	10.2
5.7 Penginapan	-5.6	4.0	6.7	1.6	-5.6	4.3	6.6	1.9
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	-2.2	1.6	2.6	4.6	-2.3	2.0	2.4	4.7
5.9 Maklumat dan komunikasi	4.2	4.4	1.8	-2.6	3.6	3.4	1.6	-1.9
5.10 Kewangan	0.4	-3.0	4.0	1.7	-0.4	0.0	2.8	3.3
5.11 Insurans	-4.4	1.8	1.3	7.9	0.7	-6.2	2.9	7.1
5.12 Hartanah	0.6	1.7	2.0	0.2	0.9	2.0	1.9	0.6
5.13 Perkhidmatan perniagaan	-0.7	4.0	-1.4	7.3	-0.9	4.5	-1.6	7.6
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	-0.4	7.1	-1.3	0.4	-0.6	7.1	-0.7	0.1
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	-4.6	3.9	7.7	-0.9	-4.6	3.9	7.5	-0.3
5.16 Perkhidmatan lain	2.1	0.6	1.7	1.1	2.1	0.2	2.0	1.3
5.17 Perkhidmatan kerajaan	-10.3	1.9	5.2	9.2	-11.1	1.4	4.5	9.9
6. Tambah: Duti import	1.8	-14.5	-28.0	36.8	-5.1	2.1	2.0	-3.1
KDNK pada harga pembeli	-4.1	1.9	3.7	3.4	-4.2	2.2	3.2	2.6

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi	2020				(%)
	2021				
	I	II	III	IV	I
1. Pertanian	-7.9	8.4	14.3	-13.3	-6.5
1.1 Getah	-7.4	-37.1	41.7	8.5	-9.0
1.2 Kelapa sawit	-19.5	28.9	12.8	-16.6	-20.5
1.3 Ternakan	-6.5	-2.4	10.8	1.9	-6.0
1.4 Pertanian lain	10.9	2.9	11.7	-18.7	13.1
1.5 Perhutanan dan pembalakan	-13.6	7.2	10.0	-10.9	6.1
1.6 Perikanan laut	0.2	-16.5	37.8	-18.0	-4.2
1.7 Akuakultur	-24.7	14.6	19.0	-8.2	-24.3
2. Perlombongan dan pengkuarian	-4.5	-17.0	3.0	9.7	1.2
2.1 Minyak mentah dan kondensat	-0.8	-18.1	1.6	5.5	0.8
2.2 Gas asli	-5.7	-16.6	1.6	12.6	5.0
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	-14.0	-14.4	17.4	12.7	-15.4
3. Pembuatan	-6.2	-15.9	27.9	2.0	-2.9
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	-25.7	38.6	-9.9	-11.7	-21.8
3.2 Prosesan makanan	-5.9	11.6	9.4	-10.4	-0.7
3.3 Minuman	-16.6	-19.6	37.4	0.6	-8.2
3.4 Produk tembakau	-4.1	-51.8	188.3	-20.3	-3.2
3.5 Tekstil dan pakaian	-7.0	-33.3	48.5	7.2	-3.9
3.6 Kulit dan produk berkaitan	38.8	-35.3	6.8	0.1	52.8
3.7 Keluaran kayu	-1.8	-42.5	68.8	4.4	-1.5
3.8 Kertas dan produk kertas	13.5	-11.8	24.8	-15.5	19.3
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	2.9	-42.0	41.1	23.0	3.8
3.10 Produk petroleum bertapis	-3.1	-27.4	21.8	8.6	-0.6
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	-9.0	-16.9	22.2	5.0	-0.3
3.12 Produk getah	-22.9	66.7	24.0	4.3	-21.0
3.13 Produk plastik	-7.0	-8.9	57.1	-19.2	-2.0
3.14 Produk mineral bukan logam	-8.7	-34.6	71.9	-3.6	-5.1
3.15 Logam asas	-16.8	-7.0	41.0	-5.0	-16.8
3.16 Produk logam yang direka	4.4	-34.5	39.2	-0.4	9.1
3.17 Jentera dan peralatan	48.8	-30.3	13.6	-11.5	49.3
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	-5.5	-15.5	35.2	1.1	-5.3
3.19 Kelengkapan elektrik	-8.3	9.5	-17.0	23.7	-4.0
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	4.4	-19.4	24.6	4.2	7.3
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	-36.7	32.7	9.7	9.0	-33.2
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	-28.8	-13.3	42.3	23.3	-28.1
3.23 Perabot	13.1	-37.9	54.2	-4.1	15.3
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	-26.3	-35.1	141.4	-14.1	-25.1

Jadual 8.13: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

Jenis aktiviti ekonomi					(%)
	2020				2021
	I	II	III	IV	I
4. Pembinaan	-7.4	-41.7	65.7	-3.7	-3.6
4.1 Bangunan kediaman	-10.2	-39.8	56.0	5.5	-3.9
4.2 Bangunan bukan kediaman	-22.1	-31.5	31.5	33.2	-21.6
4.3 Kejuruteraan awam	3.5	-58.4	128.5	-31.7	9.6
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	-4.9	-19.8	37.9	3.9	1.7
5. Perkhidmatan	-7.3	-16.8	19.6	3.2	-4.8
5.1 Elektrik dan gas	1.7	-14.1	11.5	1.4	2.1
5.2 Air, pembetungan dan pengurusan sisa	0.1	2.3	2.4	1.6	0.9
5.3 Perdagangan borong	-14.4	-15.8	32.9	3.5	-13.2
5.4 Perdagangan runcit	-10.6	-22.9	28.5	9.5	-7.1
5.5 Kenderaan bermotor	-19.1	-44.4	150.9	-8.8	-16.4
5.6 Makanan dan minuman	-10.3	-32.2	14.5	1.8	-2.7
5.7 Penginapan	-15.4	-77.1	133.1	-14.2	-10.8
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	-11.0	-42.1	54.5	-3.4	-3.0
5.9 Maklumat dan komunikasi	3.5	1.5	2.1	-0.2	2.7
5.10 Kewangan	-2.0	-12.8	22.1	1.6	2.8
5.11 Insurans	3.3	-9.1	-2.1	14.6	9.1
5.12 Hartanah	-4.3	-31.0	22.1	-3.2	-0.1
5.13 Perkhidmatan perniagaan	-5.1	-22.7	7.9	-0.8	-3.0
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	-4.1	-14.5	15.0	1.3	-4.3
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	-6.3	-13.6	12.3	-2.1	-5.9
5.16 Perkhidmatan lain	-2.8	-22.9	16.0	-1.0	-2.8
5.17 Perkhidmatan kerajaan	-10.4	0.6	6.1	9.7	-10.0
6. Tambah: Duti import	-16.7	-3.3	28.1	9.8	-12.5
KDNK pada harga pembeli	-7.0	-15.9	21.3	1.8	-4.1

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
1. Pertanian	7.6	7.3	7.1	7.4	7.3	7.4	8.2	7.6
1.1 Getah	0.3	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3
1.2 Kelapa sawit	2.9	2.8	2.7	2.7	2.5	2.7	3.2	3.4
1.3 Ternakan	1.1	1.1	1.1	1.2	1.1	1.0	1.1	1.1
1.4 Pertanian lain	1.9	1.9	1.9	2.1	1.9	1.9	2.0	1.6
1.5 Perhutanan dan pembalakan	0.6	0.5	0.4	0.4	0.6	0.6	0.6	0.5
1.6 Perikanan laut	0.6	0.6	0.6	0.5	0.6	0.6	0.7	0.5
1.7 Akuakultur	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3
2. Perlombongan dan pengkuarian	8.1	7.6	7.2	6.8	8.6	8.2	7.7	8.0
2.1 Minyak mentah dan kondensat	3.5	3.3	3.0	2.8	3.8	3.6	3.3	3.4
2.2 Gas asli	4.0	3.6	3.5	3.4	4.1	4.0	3.7	4.0
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6
3. Pembuatan	22.3	22.4	22.2	22.9	22.2	22.7	22.2	22.2
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	1.0	1.0	0.9	1.0	0.8	1.0	1.1	1.2
3.2 Prosesan makanan	1.2	1.2	1.2	1.3	1.2	1.2	1.2	1.1
3.3 Minuman	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.4	0.4	0.4
3.4 Produk tembakau	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.4	0.3	0.2
3.5 Tekstil dan pakaian	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.6 Kulit dan produk berkaitan	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
3.7 Keluaran kayu	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
3.8 Kertas dan produk kertas	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
3.10 Produk petroleum bertapis	2.8	2.8	2.7	2.6	2.9	2.9	2.7	2.8
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	2.4	2.4	2.4	2.4	2.4	2.3	2.5	2.6
3.12 Produk getah	0.5	0.5	0.6	0.9	0.4	0.6	0.6	0.6
3.13 Produk plastik	0.7	0.7	0.7	0.8	0.7	0.7	0.9	0.7
3.14 Produk mineral bukan logam	0.9	0.9	0.9	0.8	0.8	0.9	0.9	0.8
3.15 Logam asas	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5	0.7	0.6	0.6
3.16 Produk logam yang direka	1.2	1.2	1.2	1.1	1.2	1.3	1.2	1.1
3.17 Jentera dan peralatan	0.7	0.7	0.7	0.8	1.0	0.7	0.7	0.6
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.19 Kelengkapan elektrik	0.5	0.4	0.4	0.5	0.5	0.5	0.4	0.5
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	4.3	4.4	4.3	4.8	4.6	4.2	4.2	4.2
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	1.8	1.8	1.8	1.9	1.6	1.8	1.6	2.0
3.23 Perabot	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2017			
					I	II	III	IV
4. Pembinaan	4.9	4.9	4.7	4.0	5.1	4.8	5.0	4.7
4.1 Bangunan kediaman	1.3	1.2	1.1	0.9	1.4	1.2	1.3	1.3
4.2 Bangunan bukan kediaman	1.2	1.1	1.0	0.9	1.2	1.2	1.1	1.2
4.3 Kejuruteraan awam	1.6	1.7	1.7	1.3	1.6	1.5	1.7	1.4
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	0.8	0.9	0.8	0.8	0.9	0.9	0.8	0.8
5. Perkhidmatan	55.6	56.7	57.6	57.7	55.4	55.5	55.5	56.0
5.1 Elektrik dan gas	2.1	2.1	2.1	2.2	2.2	2.2	2.1	2.0
5.2 Air, pembedungan dan pengurusan sisa	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5
5.3 Perdagangan borong	7.3	7.5	7.6	7.6	6.8	7.3	7.6	7.5
5.4 Perdagangan runcit	7.1	7.4	7.7	7.7	7.2	7.0	6.8	7.3
5.5 Kenderaan bermotor	1.8	1.7	1.7	1.7	1.7	1.6	1.9	1.8
5.6 Makanan dan minuman	2.5	2.7	2.8	2.4	2.6	2.5	2.5	2.6
5.7 Penginapan	0.7	0.7	0.7	0.4	0.7	0.7	0.7	0.7
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	3.6	3.7	3.8	3.1	3.7	3.6	3.6	3.6
5.9 Maklumat dan komunikasi	5.6	5.8	5.9	6.7	5.7	5.8	5.7	5.4
5.10 Kewangan	4.9	4.9	4.9	5.3	5.0	5.0	4.9	4.8
5.11 Insurans	1.6	1.7	1.7	1.8	1.6	1.5	1.5	1.7
5.12 Hartanah	1.5	1.5	1.5	1.3	1.5	1.5	1.5	1.4
5.13 Perkhidmatan perniagaan	3.1	3.2	3.3	3.0	3.1	3.1	3.0	3.1
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8
5.16 Perkhidmatan lain	3.4	3.4	3.4	3.2	3.5	3.4	3.4	3.3
5.17 Perkhidmatan kerajaan	8.4	8.4	8.3	9.2	8.3	8.2	8.4	8.8
6. Tambah: Duti import	1.4	1.2	1.1	1.1	1.4	1.4	1.4	1.4
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

Jenis aktiviti ekonomi	(%)							
	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
1. Pertanian	7.1	7.0	7.8	7.3	7.2	6.9	7.8	6.6
1.1 Getah	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.2	0.2	0.2
1.2 Kelapa sawit	2.7	2.4	2.8	3.1	2.8	2.5	2.9	2.5
1.3 Ternakan	1.0	1.1	1.1	1.1	1.0	1.1	1.1	1.1
1.4 Pertanian lain	1.9	1.9	2.1	1.6	1.8	1.9	2.0	1.6
1.5 Perhutanan dan pembalakan	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5	0.5	0.4
1.6 Perikanan laut	0.6	0.6	0.7	0.5	0.6	0.5	0.7	0.5
1.7 Akuakultur	0.3	0.3	0.4	0.3	0.2	0.3	0.3	0.3
2. Perlombongan dan pengkuarian	8.0	7.8	7.0	7.6	7.6	7.6	6.5	7.2
2.1 Minyak mentah dan kondensat	3.6	3.5	3.1	3.2	3.3	3.2	2.6	2.9
2.2 Gas asli	3.7	3.6	3.3	3.8	3.7	3.7	3.2	3.6
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	0.6	0.6	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7
3. Pembuatan	22.2	22.7	22.3	22.2	22.1	22.6	22.1	22.1
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	0.9	1.0	1.0	1.1	0.9	0.9	0.8	1.0
3.2 Prosesan makanan	1.2	1.2	1.2	1.1	1.1	1.3	1.3	1.2
3.3 Minuman	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4
3.4 Produk tembakau	0.2	0.3	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.2
3.5 Tekstil dan pakaian	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.6 Kulit dan produk berkaitan	0.1	0.1	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0
3.7 Keluaran kayu	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5
3.8 Kertas dan produk kertas	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
3.10 Produk petroleum bertapis	2.8	2.8	2.7	2.8	2.8	2.8	2.6	2.8
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	2.4	2.3	2.5	2.5	2.4	2.3	2.4	2.4
3.12 Produk getah	0.4	0.6	0.6	0.6	0.4	0.6	0.6	0.6
3.13 Produk plastik	0.7	0.7	0.9	0.7	0.7	0.7	0.9	0.7
3.14 Produk mineral bukan logam	0.8	1.0	0.9	0.8	0.8	1.0	0.9	0.8
3.15 Logam asas	0.5	0.7	0.6	0.6	0.5	0.7	0.6	0.6
3.16 Produk logam yang direka	1.2	1.3	1.2	1.1	1.2	1.3	1.2	1.1
3.17 Jentera dan peralatan	1.0	0.7	0.7	0.6	0.9	0.7	0.7	0.6
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.19 Kelengkapan elektrik	0.4	0.5	0.4	0.4	0.5	0.5	0.4	0.4
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	4.7	4.2	4.3	4.3	4.7	4.2	4.2	4.3
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	0.3	0.4	0.4	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	1.6	1.9	1.7	2.0	1.6	1.9	1.7	2.1
3.23 Perabot	0.4	0.4	0.3	0.3	0.4	0.4	0.3	0.3
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3	0.3	0.4	0.4

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	2018				2019			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
4. Pembinaan	5.1	4.8	5.0	4.6	4.9	4.6	4.7	4.5
4.1 Bangunan kediaman	1.3	1.1	1.2	1.1	1.1	1.0	1.1	1.1
4.2 Bangunan bukan kediaman	1.1	1.1	1.1	1.2	1.0	1.0	0.9	1.1
4.3 Kejuruteraan awam	1.8	1.7	1.9	1.5	1.8	1.7	1.9	1.5
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	0.9	0.9	0.9	0.8	0.9	0.9	0.8	0.8
5. Perkhidmatan	56.1	56.5	57.0	57.2	57.0	57.1	57.7	58.6
5.1 Elektrik dan gas	2.1	2.2	2.1	2.0	2.2	2.2	2.1	2.1
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5	0.5
5.3 Perdagangan borong	6.9	7.5	7.9	7.6	7.0	7.5	8.0	7.8
5.4 Perdagangan runcit	7.4	7.2	7.3	7.8	7.7	7.5	7.6	8.1
5.5 Kenderaan bermotor	1.6	1.6	2.0	1.8	1.6	1.6	1.9	1.8
5.6 Makanan dan minuman	2.6	2.6	2.6	2.8	2.8	2.8	2.7	2.9
5.7 Penginapan	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	3.7	3.7	3.6	3.7	3.8	3.8	3.7	3.8
5.9 Maklumat dan komunikasi	5.8	6.0	5.9	5.5	6.0	6.1	6.0	5.7
5.10 Kewangan	5.1	4.8	4.8	4.8	5.0	4.8	4.8	4.9
5.11 Insurans	1.7	1.7	1.6	1.7	1.8	1.6	1.6	1.7
5.12 Hartanah	1.5	1.5	1.5	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5
5.13 Perkhidmatan perniagaan	3.2	3.2	3.1	3.2	3.3	3.4	3.2	3.4
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.9	0.8
5.16 Perkhidmatan lain	3.5	3.5	3.4	3.3	3.5	3.5	3.4	3.4
5.17 Perkhidmatan kerajaan	8.2	8.2	8.4	8.8	8.2	8.1	8.2	8.8
6. Tambah: Duti import	1.5	1.3	0.9	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

Jenis aktiviti ekonomi	2020				(%) 2019
	I	II	III	IV	I
1. Pertanian	6.6	8.5	8.0	6.8	6.6
1.1 Getah	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
1.2 Kelapa sawit	2.2	3.3	3.1	2.5	2.1
1.3 Ternakan	1.1	1.3	1.2	1.2	1.2
1.4 Pertanian lain	2.0	2.4	2.2	1.8	2.1
1.5 Perhutanan dan pembalakan	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4
1.6 Perikanan laut	0.5	0.5	0.6	0.5	0.5
1.7 Akuakultur	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2
2. Perlombongan dan pengkuarian	7.4	7.3	6.2	6.7	7.0
2.1 Minyak mentah dan kondensat	3.1	3.0	2.5	2.6	2.7
2.2 Gas asli	3.7	3.6	3.0	3.4	3.7
2.3 Perlombongan lain & pengkuarian dan perkhidmatan sokongan	0.6	0.7	0.6	0.7	0.6
3. Pembuatan	22.2	22.3	23.5	23.5	23.8
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan	0.8	1.3	1.0	0.8	0.7
3.2 Prosesan makanan	1.2	1.6	1.4	1.3	1.3
3.3 Minuman	0.3	0.3	0.4	0.3	0.3
3.4 Produk tembakau	0.2	0.1	0.3	0.2	0.2
3.5 Tekstil dan pakaian	0.4	0.3	0.4	0.4	0.4
3.6 Kulit dan produk berkaitan	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1
3.7 Keluaran kayu	0.6	0.4	0.5	0.5	0.6
3.8 Kertas dan produk kertas	0.3	0.4	0.4	0.3	0.4
3.9 Percetakan dan pengeluaran semula media rakaman	0.3	0.2	0.3	0.3	0.4
3.10 Produk petroleum bertapis	2.9	2.5	2.5	2.7	2.8
3.11 Bahan kimia & produk kimia dan produk farmaseutikal	2.4	2.4	2.4	2.5	2.6
3.12 Produk getah	0.5	1.0	1.0	1.1	0.9
3.13 Produk plastik	0.7	0.7	1.0	0.8	0.8
3.14 Produk mineral bukan logam	0.8	0.6	0.9	0.8	0.8
3.15 Logam asas	0.5	0.6	0.7	0.6	0.5
3.16 Produk logam yang direka	1.2	0.9	1.1	1.0	1.2
3.17 Jentera dan peralatan	0.9	0.8	0.7	0.6	1.0
3.18 Komputer dan kelengkapan peranti	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4
3.19 Kelengkapan elektrik	0.4	0.6	0.4	0.5	0.5
3.20 Komponen & papan elektronik, peralatan komunikasi dan elektronik pengguna	4.8	4.6	4.7	4.8	5.4
3.21 Pembuatan peralatan perubatan, ketetapan & optik, jam tangan dan jam	0.3	0.5	0.4	0.4	0.3
3.22 Kenderaan bermotor dan peralatan pengangkutan	1.6	1.6	1.9	2.3	1.7
3.23 Perabot	0.4	0.3	0.4	0.3	0.4
3.24 Pembuatan lain dan pembaikan & pemasangan mesin dan kelengkapan	0.3	0.2	0.4	0.4	0.3

Jadual 8.14: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2017-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

Jenis aktiviti ekonomi					(%)
	2020				2021
	I	II	III	IV	I
4. Pembinaan	4.5	3.1	4.2	4.0	4.0
4.1 Bangunan kediaman	1.0	0.7	1.0	1.0	1.0
4.2 Bangunan bukan kediaman	0.9	0.7	0.8	1.0	0.9
4.3 Kejuruteraan awam	1.7	0.9	1.6	1.1	1.2
4.4 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9
5. Perkhidmatan	58.4	57.8	57.0	57.8	57.3
5.1 Elektrik dan gas	2.3	2.3	2.1	2.1	2.3
5.2 Air, pembetulan dan pengurusan sisa	0.6	0.7	0.6	0.6	0.6
5.3 Perdagangan borong	7.2	7.2	7.9	8.0	7.2
5.4 Perdagangan runcit	7.8	7.2	7.6	8.2	7.9
5.5 Kenderaan bermotor	1.5	1.0	2.1	1.9	1.7
5.6 Makanan dan minuman	2.8	2.3	2.2	2.2	2.2
5.7 Penginapan	0.6	0.2	0.3	0.3	0.3
5.8 Pengangkutan dan penyimpanan	3.6	2.5	3.2	3.0	3.1
5.9 Maklumat dan komunikasi	6.3	7.7	6.4	6.3	6.8
5.10 Kewangan	5.1	5.3	5.4	5.3	5.7
5.11 Insurans	1.9	2.0	1.6	1.9	2.1
5.12 Hartanah	1.5	1.2	1.3	1.2	1.2
5.13 Perkhidmatan perniagaan	3.5	3.2	2.8	2.8	2.8
5.14 Perkhidmatan kesihatan swasta	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7
5.15 Perkhidmatan pendidikan swasta	0.8	0.9	0.8	0.8	0.8
5.16 Perkhidmatan lain	3.5	3.2	3.1	3.0	3.0
5.17 Perkhidmatan kerajaan	8.5	10.2	8.9	9.6	9.0
6. Tambah: Duti import	1.0	1.1	1.2	1.3	1.2
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.15: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021
- RM juta

Jenis perbelanjaan	2018	2019 ^e	2020 ^p	2018			
				I	II	III	IV
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	776,054	835,711	799,447	184,720	188,796	203,884	198,654
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	170,931	184,904	195,033	41,226	40,937	46,017	42,752
1.2 Pakaian dan kasut	27,949	31,423	27,106	5,859	6,387	8,165	7,538
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	116,503	121,847	125,953	29,422	29,571	29,332	28,178
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	41,152	44,054	39,130	9,958	9,949	10,898	10,348
1.5 Pengangkutan	100,113	108,327	93,449	23,278	23,129	27,132	26,574
1.6 Komunikasi	66,038	71,716	76,713	16,300	16,617	16,559	16,563
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	51,428	55,720	28,128	11,787	12,323	13,055	14,263
1.8 Restoran dan hotel	82,970	90,976	66,674	19,795	20,109	20,663	22,403
1.9 Lain-lain	118,969	126,744	147,262	27,096	29,775	32,063	30,035
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	170,030	173,080	179,913	36,399	39,451	40,265	53,915
3. Pembentukan modal tetap kasar	335,592	328,581	281,060	82,365	86,934	85,388	80,905
3.1 Jenis aset							
3.1.1 Struktur	193,330	192,423	157,135	47,156	50,960	48,996	46,218
3.1.2 Jentera dan peralatan	115,975	109,619	100,187	28,945	28,930	29,906	28,194
3.1.3 Aset lain	26,288	26,539	23,738	6,264	7,044	6,486	6,494
3.2 Sektor							
3.2.1 Awam	100,249	89,504	70,421	24,082	19,624	24,144	32,400
3.2.2 Swasta	235,343	239,077	210,639	58,284	67,310	61,244	48,505
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-8,678	-13,987	-4,346	-2,505	172	-5,223	-1,121
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	917,462	907,877	827,086	223,747	222,888	232,375	238,452
5.1 Eksport barangan	768,846	756,343	748,338	188,051	185,613	195,026	200,156
5.2 Eksport perkhidmatan	148,616	151,534	78,747	35,697	37,275	37,349	38,296
6. Tolak Import barangan dan perkhidmatan	826,694	806,952	739,280	197,630	204,803	211,003	213,258
6.1 Import barangan	662,747	647,361	620,086	157,060	164,269	169,667	171,751
6.2 Import perkhidmatan	163,947	159,590	119,193	40,570	40,534	41,336	41,507
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	1,363,766	1,424,310	1,343,880	327,096	333,438	345,685	357,547

*Termasuk perbezaan statistik

**Jadual 8.15: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 (samb.)
- RM juta**

Jenis perbelanjaan	2019				2020				2021
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	199,012	203,541	218,310	214,847	212,341	165,885	213,800	207,421	209,251
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	44,657	44,369	49,752	46,126	47,873	45,836	52,607	48,717	50,710
1.2 Pakaian dan kasut	6,646	7,204	9,126	8,446	6,956	4,398	8,036	7,715	6,806
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	30,811	30,916	30,644	29,476	31,449	30,789	32,440	31,275	33,229
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	10,752	10,707	11,600	10,996	11,021	7,865	10,399	9,844	10,538
1.5 Pengangkutan	25,418	25,009	29,205	28,696	25,774	10,820	28,596	28,260	25,581
1.6 Komunikasi	17,885	18,001	17,918	17,912	19,370	18,896	18,908	19,539	21,091
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	12,845	13,285	14,113	15,476	12,278	2,409	6,331	7,111	6,280
1.8 Restoran dan hotel	21,748	22,001	22,606	24,621	22,338	12,941	15,198	16,197	16,132
1.9 Lain-lain	28,250	32,049	33,346	33,099	35,282	31,931	41,286	38,763	38,884
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	38,607	39,456	40,566	54,450	40,500	40,322	43,327	55,764	42,895
3. Pembentukan modal tetap kasar	79,559	86,428	82,230	80,364	75,944	61,343	72,869	70,903	73,454
3.1 Jenis aset									
3.1.1 Struktur	46,611	51,605	47,884	46,323	44,838	30,265	41,837	40,194	40,184
3.1.2 Jentera dan peralatan	26,820	27,711	27,631	27,457	25,129	24,688	25,374	24,996	27,709
3.1.3 Aset lain	6,128	7,112	6,715	6,584	5,977	6,390	5,658	5,713	5,560
3.2 Sektor									
3.2.1 Awam	20,444	18,125	20,703	30,232	17,509	10,852	17,996	24,064	14,259
3.2.2 Swasta	59,115	68,303	61,527	50,133	58,435	50,491	54,873	46,839	59,195
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-4,698	-3,369	-4,496	-1,424	-3,000	7,307	-7,793	-859	-1,605
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	224,409	224,133	228,652	230,684	208,241	175,536	217,359	225,949	233,004
5.1 Eksport barangan	186,771	186,832	189,588	193,152	179,051	159,362	200,761	209,165	216,388
5.2 Eksport perkhidmatan	37,638	37,301	39,064	37,531	29,190	16,174	16,598	16,784	16,616
6. Tolak Import barangan dan perkhidmatan	194,491	200,173	204,005	208,283	189,328	160,649	187,986	201,318	213,932
6.1 Import barangan	156,029	161,414	162,496	167,423	154,210	134,789	159,110	171,978	184,561
6.2 Import perkhidmatan	38,462	38,759	41,509	40,860	35,118	25,860	28,876	29,340	29,371
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	342,398	350,017	361,257	370,638	344,699	289,745	351,576	357,860	343,067

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.16: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

(%)

Jenis perbelanjaan	2018	2019 ^e	2020 ^p	2018			
				I	II	III	IV
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	8.0	7.7	-4.3	6.6	8.0	8.9	8.4
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	7.6	8.2	5.5	5.9	6.7	9.0	8.8
1.2 Pakaian dan kasut	13.0	12.4	-13.7	11.8	11.6	14.1	14.1
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	5.0	4.6	3.4	4.5	5.1	5.2	5.1
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	7.4	7.1	-11.2	5.7	6.5	8.9	8.5
1.5 Pengangkutan	5.4	8.2	-13.7	3.3	4.2	6.7	7.0
1.6 Komunikasi	10.2	8.6	7.0	10.0	10.6	10.3	10.1
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	7.8	8.3	-49.5	5.9	7.0	8.9	9.0
1.8 Restoran dan hotel	9.0	9.6	-26.7	7.7	9.3	9.4	9.7
1.9 Lain-lain	11.0	6.5	16.2	9.6	13.6	11.9	8.8
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	3.4	1.8	3.9	0.4	3.2	5.2	4.2
3. Pembentukan modal tetap kasar	1.4	-2.1	-14.5	0.2	1.7	2.8	0.6
3.1 Jenis aset							
3.1.1 Struktur	1.9	-0.5	-18.3	2.8	1.6	1.9	1.3
3.1.2 Jentera dan peralatan	0.7	-5.5	-8.6	-3.8	3.2	5.1	-1.3
3.1.3 Aset lain	0.3	1.0	-10.6	0.4	-3.2	-0.1	4.5
3.2 Sektor							
3.2.1 Awam	-5.0	-10.7	-21.3	0.8	-9.8	-0.7	-8.8
3.2.2 Swasta	4.3	1.6	-11.9	0.0	5.6	4.3	8.1
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	..	..	..	..	..	..	..
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	1.9	-1.0	-8.9	2.3	2.0	0.5	2.9
5.1 Eksport barangan	2.4	-1.6	-1.1	2.6	3.2	0.7	3.3
5.2 Eksport perkhidmatan	-0.6	2.0	-48.0	0.9	-3.5	-0.6	0.9
6. Tolak Import barangan dan perkhidmatan	1.5	-2.4	-8.4	-2.0	3.7	2.3	2.0
6.1 Import barangan	2.9	-2.3	-4.2	-2.5	5.1	4.6	4.3
6.2 Import perkhidmatan	-3.7	-2.7	-25.3	0.0	-1.8	-6.1	-6.7
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	4.8	4.4	-5.6	5.3	4.8	4.5	4.8

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.16: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun yang sama tahun sebelumnya

Jenis perbelanjaan	(%)									
	2019				2020				2021	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	7.7	7.8	7.1	8.2	6.7	-18.5	-2.1	-3.5	-1.5	
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	8.3	8.4	8.1	7.9	7.2	3.3	5.7	5.6	5.9	
1.2 Pakaian dan kasut	13.4	12.8	11.8	12.0	4.7	-38.9	-11.9	-8.7	-2.2	
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	4.7	4.5	4.5	4.6	2.1	-0.4	5.9	6.1	5.7	
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	8.0	7.6	6.4	6.3	2.5	-26.5	-10.3	-10.5	-4.4	
1.5 Pengangkutan	9.2	8.1	7.6	8.0	1.4	-56.7	-2.1	-1.5	-0.7	
1.6 Komunikasi	9.7	8.3	8.2	8.1	8.3	5.0	5.5	9.1	8.9	
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	9.0	7.8	8.1	8.5	-4.4	-81.9	-55.1	-54.1	-48.9	
1.8 Restoran dan hotel	9.9	9.4	9.4	9.9	2.7	-41.2	-32.8	-34.2	-27.8	
1.9 Lain-lain	4.3	7.6	4.0	10.2	24.9	-0.4	23.8	17.1	10.2	
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	6.1	0.0	0.7	1.0	4.9	2.2	6.8	2.4	5.9	
3. Pembentukan modal tetap kasar	-3.4	-0.6	-3.7	-0.7	-4.5	-29.0	-11.4	-11.8	-3.3	
3.1 Jenis aset										
3.1.1 Struktur	-1.2	1.3	-2.3	0.2	-3.8	-41.4	-12.6	-13.2	-10.4	
3.1.2 Jentera dan peralatan	-7.3	-4.2	-7.6	-2.6	-6.3	-10.9	-8.2	-9.0	10.3	
3.1.3 Aset lain	-2.2	1.0	3.5	1.4	-2.5	-10.2	-15.7	-13.2	-7.0	
3.2 Sektor										
3.2.1 Awam	-15.1	-7.6	-14.3	-6.7	-14.4	-40.1	-13.1	-20.4	-18.6	
3.2.2 Swasta	1.4	1.5	0.5	3.4	-1.1	-26.1	-10.8	-6.6	1.3	
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	0.3	0.6	-1.6	-3.3	-7.2	-21.7	-4.9	-2.1	11.9	
5.1 Eksport barangan	-0.7	0.7	-2.8	-3.5	-4.1	-14.7	5.9	8.3	20.9	
5.2 Eksport perkhidmatan	5.4	0.1	4.6	-2.0	-22.4	-56.6	-57.5	-55.3	-43.1	
6. Tolak Import barangan dan perkhidmatan	-1.6	-2.3	-3.3	-2.3	-2.7	-19.7	-7.9	-3.3	13.0	
6.1 Import barangan	-0.7	-1.7	-4.2	-2.5	-1.2	-16.5	-2.1	2.7	19.7	
6.2 Import perkhidmatan	-5.2	-4.4	0.4	-1.6	-8.7	-33.3	-30.4	-28.2	-16.4	
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	4.7	5.0	4.5	3.7	0.7	-17.2	-2.7	-3.4	-0.5	

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.17: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

(%)

Jenis perbelanjaan	2018	2019 ^e	2020 ^p	2018			
				I	II	III	IV
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	8.0	7.7	-4.3	0.8	2.2	8.0	-2.6
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	7.6	8.2	5.5	4.9	-0.7	12.4	-7.1
1.2 Pakaian dan kasut	13.0	12.4	-13.7	-11.3	9.0	27.8	-7.7
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	5.0	4.6	3.4	9.7	0.5	-0.8	-3.9
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	7.4	7.1	-11.2	4.4	-0.1	9.5	-5.0
1.5 Pengangkutan	5.4	8.2	-13.7	-6.3	-0.6	17.3	-2.1
1.6 Komunikasi	10.2	8.6	7.0	8.3	1.9	-0.3	0.0
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	7.8	8.3	-49.5	-9.9	4.6	5.9	9.3
1.8 Restoran dan hotel	9.0	9.6	-26.7	-3.1	1.6	2.8	8.4
1.9 Lain-lain	11.0	6.5	16.2	-1.9	9.9	7.7	-6.3
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	3.4	1.8	3.9	-29.6	8.4	2.1	33.9
3. Pembentukan modal tetap kasar	1.4	-2.1	-14.5	2.4	5.5	-1.8	-5.2
3.1 Jenis aset							
3.1.1 Struktur	1.9	-0.5	-18.3	3.4	8.1	-3.9	-5.7
3.1.2 Jentera dan peralatan	0.7	-5.5	-8.6	1.3	-0.1	3.4	-5.7
3.1.3 Aset lain	0.3	1.0	-10.6	0.8	12.5	-7.9	0.1
3.2 Sektor							
3.2.1 Awam	-5.0	-10.7	-21.3	-32.2	-18.5	23.0	34.2
3.2.2 Swasta	4.3	1.6	-11.9	29.9	15.5	-9.0	-20.8
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	..	..	..	..	..	..	..
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	1.9	-1.0	-8.9	-3.4	-0.4	4.3	2.6
5.1 Eksport barangan	2.4	-1.6	-1.1	-2.9	-1.3	5.1	2.6
5.2 Eksport perkhidmatan	-0.6	2.0	-48.0	-5.9	4.4	0.2	2.5
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	1.5	-2.4	-8.4	-5.5	3.6	3.0	1.1
6.1 Import barangan	2.9	-2.3	-4.2	-4.6	4.6	3.3	1.2
6.2 Import perkhidmatan	-3.7	-2.7	-25.3	-8.8	-0.1	2.0	0.4
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	4.8	4.4	-5.6	-4.1	1.9	3.7	3.4

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.17: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 (samb.)
- Perubahan peratusan dari suku tahun sebelumnya

Jenis perbelanjaan	(%)								
	2019				2020				2021
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	0.2	2.3	7.3	-1.6	-1.2	-21.9	28.9	-3.0	0.9
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	4.5	-0.6	12.1	-7.3	3.8	-4.3	14.8	-7.4	4.1
1.2 Pakaian dan kasut	-11.8	8.4	26.7	-7.5	-17.6	-36.8	82.7	-4.0	-11.8
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	9.3	0.3	-0.9	-3.8	6.7	-2.1	5.4	-3.6	6.2
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	3.9	-0.4	8.3	-5.2	0.2	-28.6	32.2	-5.3	7.1
1.5 Pengangkutan	-4.4	-1.6	16.8	-1.7	-10.2	-58.0	164.3	-1.2	-9.5
1.6 Komunikasi	8.0	0.6	-0.5	0.0	8.1	-2.4	0.1	3.3	7.9
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	-9.9	3.4	6.2	9.7	-20.7	-80.4	162.8	12.3	-11.7
1.8 Restoran dan hotel	-2.9	1.2	2.8	8.9	-9.3	-42.1	17.4	6.6	-0.4
1.9 Lain-lain	-5.9	13.4	4.0	-0.7	6.6	-9.5	29.3	-6.1	0.3
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	-28.4	2.2	2.8	34.2	-25.6	-0.4	7.5	28.7	-23.1
3. Pembentukan modal tetap kasar	-1.7	8.6	-4.9	-2.3	-5.5	-19.2	18.8	-2.7	3.6
3.1 Jenis aset									
3.1.1 Struktur	0.9	10.7	-7.2	-3.3	-3.2	-32.5	38.2	-3.9	0.0
3.1.2 Jentera dan peralatan	-4.9	3.3	-0.3	-0.6	-8.5	-1.8	2.8	-1.5	10.9
3.1.3 Aset lain	-5.6	16.1	-5.6	-2.0	-9.2	6.9	-11.5	1.0	-2.7
3.2 Sektor									
3.2.1 Awam	-36.9	-11.3	14.2	46.0	-42.1	-38.0	65.8	33.7	-40.7
3.2.2 Swasta	21.9	15.5	-9.9	-18.5	16.6	-13.6	8.7	-14.6	26.4
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	..	..	..	..	..	..	..	..	..
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	-5.9	-0.1	2.0	0.9	-9.7	-15.7	23.8	4.0	3.1
5.1 Eksport barangan	-6.7	0.0	1.5	1.9	-7.3	-11.0	26.0	4.2	3.5
5.2 Eksport perkhidmatan	-1.7	-0.9	4.7	-3.9	-22.2	-44.6	2.6	1.1	-1.0
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	-8.8	2.9	1.9	2.1	-9.1	-15.1	17.0	7.1	6.3
6.1 Import barangan	-9.2	3.5	0.7	3.0	-7.9	-12.6	18.0	8.1	7.3
6.2 Import perkhidmatan	-7.3	0.8	7.1	-1.6	-14.1	-26.4	11.7	1.6	0.1
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	-4.2	2.2	3.2	2.6	-7.0	-15.9	21.3	1.8	-4.1

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.18: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis perbelanjaan	2018	2019 ^e	2020 ^p	2018			
				I	II	III	IV
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	56.9	58.7	59.5	56.5	56.6	59.0	55.6
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	12.5	13.0	14.5	12.6	12.3	13.3	12.0
1.2 Pakaian dan kasut	2.0	2.2	2.0	1.8	1.9	2.4	2.1
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	8.5	8.6	9.4	9.0	8.9	8.5	7.9
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	3.0	3.1	2.9	3.0	3.0	3.2	2.9
1.5 Pengangkutan	7.3	7.6	7.0	7.1	6.9	7.8	7.4
1.6 Komunikasi	4.8	5.0	5.7	5.0	5.0	4.8	4.6
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	3.8	3.9	2.1	3.6	3.7	3.8	4.0
1.8 Restoran dan hotel	6.1	6.4	5.0	6.1	6.0	6.0	6.3
1.9 Lain-lain	8.7	8.9	11.0	8.3	8.9	9.3	8.4
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	12.5	12.2	13.4	11.1	11.8	11.6	15.1
3. Pembentukan modal tetap kasar	24.6	23.1	20.9	25.2	26.1	24.7	22.6
3.1 Jenis aset							
3.1.1 Struktur	14.2	13.5	11.7	14.4	15.3	14.2	12.9
3.1.2 Jentera dan peralatan	8.5	7.7	7.5	8.8	8.7	8.7	7.9
3.1.3 Aset lain	1.9	1.9	1.8	1.9	2.1	1.9	1.8
3.2 Sektor							
3.2.1 Awam	7.4	6.3	5.2	7.4	5.9	7.0	9.1
3.2.2 Swasta	17.3	16.8	15.7	17.8	20.2	17.7	13.6
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-0.6	-1.0	-0.3	-0.8	0.1	-1.5	-0.3
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	67.3	63.7	61.5	68.4	66.8	67.2	66.7
5.1 Eksport barangan	56.4	53.1	55.7	57.5	55.7	56.4	56.0
5.2 Eksport perkhidmatan	10.9	10.6	5.9	10.9	11.2	10.8	10.7
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	60.6	56.7	55.0	60.4	61.4	61.0	59.6
6.1 Import barangan	48.6	45.5	46.1	48.0	49.3	49.1	48.0
6.2 Import perkhidmatan	12.0	11.2	8.9	12.4	12.2	12.0	11.6
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.18: KDNK mengikut jenis perbelanjaan pada harga malar 2015, Malaysia, ST1 2018-ST1 2021 (samb.)
- Peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis perbelanjaan	2019				2020				2021
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I
1. Perbelanjaan penggunaan akhir swasta	58.1	58.2	60.4	58.0	61.6	57.3	60.8	58.0	61.0
1.1 Makanan dan minuman bukan alkohol	13.0	12.7	13.8	12.4	13.9	15.8	15.0	13.6	14.8
1.2 Pakaian dan kasut	1.9	2.1	2.5	2.3	2.0	1.5	2.3	2.2	2.0
1.3 Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	9.0	8.8	8.5	8.0	9.1	10.6	9.2	8.7	9.7
1.4 Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	3.1	3.1	3.2	3.0	3.2	2.7	3.0	2.8	3.1
1.5 Pengangkutan	7.4	7.1	8.1	7.7	7.5	3.7	8.1	7.9	7.5
1.6 Komunikasi	5.2	5.1	5.0	4.8	5.6	6.5	5.4	5.5	6.1
1.7 Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	3.8	3.8	3.9	4.2	3.6	0.8	1.8	2.0	1.8
1.8 Restoran dan hotel	6.4	6.3	6.3	6.6	6.5	4.5	4.3	4.5	4.7
1.9 Lain-lain	8.3	9.2	9.2	8.9	10.2	11.0	11.7	10.8	11.3
2. Perbelanjaan penggunaan akhir kerajaan	11.3	11.3	11.2	14.7	11.7	13.9	12.3	15.6	12.5
3. Pembentukan modal tetap kasar	23.2	24.7	22.8	21.7	22.0	21.2	20.7	19.8	21.4
3.1 Jenis aset									
3.1.1 Struktur	13.6	14.7	13.3	12.5	13.0	10.4	11.9	11.2	11.7
3.1.2 Jentera dan peralatan	7.8	7.9	7.6	7.4	7.3	8.5	7.2	7.0	8.1
3.1.3 Aset lain	1.8	2.0	1.9	1.8	1.7	2.2	1.6	1.6	1.6
3.2 Sektor									
3.2.1 Awam	6.0	5.2	5.7	8.2	5.1	3.7	5.1	6.7	4.2
3.2.2 Swasta	17.3	19.5	17.0	13.5	17.0	17.4	15.6	13.1	17.3
4. Perubahan inventori dan barangan berharga*	-1.4	-1.0	-1.2	-0.4	-0.9	2.5	-2.2	-0.2	-0.5
5. Eksport barangan dan perkhidmatan	65.5	64.0	63.3	62.2	60.4	60.6	61.8	63.1	67.9
5.1 Eksport barangan	54.5	53.4	52.5	52.1	51.9	55.0	57.1	58.4	63.1
5.2 Eksport perkhidmatan	11.0	10.7	10.8	10.1	8.5	5.6	4.7	4.7	4.8
6. Tolak: Import barangan dan perkhidmatan	56.8	57.2	56.5	56.2	54.9	55.4	53.5	56.3	62.4
6.1 Import barangan	45.6	46.1	45.0	45.2	44.7	46.5	45.3	48.1	53.8
6.2 Import perkhidmatan	11.2	11.1	11.5	11.0	10.2	8.9	8.2	8.2	8.6
Perbelanjaan atas KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

*Termasuk perbezaan statistik

Jadual 8.19: KDNK mengikut negeri pada harga malar 2015, 2015-2020 - RM juta

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Johor	110,002	116,682	123,561	130,586	134,240	128,034
2. Kedah	39,550	41,156	43,067	44,804	46,852	46,041
3. Kelantan	21,408	22,476	23,501	24,143	25,490	25,221
4. Melaka	36,077	37,713	40,830	42,376	43,590	41,029
5. Negeri Sembilan	40,186	41,771	43,816	45,694	48,033	46,309
6. Pahang	49,450	50,875	54,591	56,290	58,448	54,984
7. Pulau Pinang	78,146	82,493	86,768	91,234	94,666	92,631
8. Perak	63,176	65,958	69,337	73,031	75,999	74,242
9. Perlis	5,353	5,570	5,695	5,885	6,152	5,779
10. Selangor	268,825	281,839	302,186	323,215	345,147	326,841
11. Terengganu	31,124	32,133	33,979	34,838	36,004	33,955
12. Sabah	73,776	77,518	83,793	85,012	85,647	77,506
13. Sarawak	121,585	124,513	130,169	133,010	136,758	127,116
14. W.P. Kuala Lumpur ¹	180,865	191,641	206,175	220,359	233,889	216,362
15. W.P. Labuan	5,999	6,412	6,790	7,245	7,625	7,590
16. Supra ²	51,420	50,562	46,512	46,044	45,771	40,241
Jumlah KDNK pada harga pembeli	1,176,941	1,229,312	1,300,769	1,363,766	1,424,310	1,343,880

Jadual 8.20: KDNK mengikut negeri pada harga malar 2015, 2015-2020
- Perubahan peratusan tahunan dan peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Negeri	Perubahan peratusan tahunan					Peratus sumbangan kepada KDNK					
	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Johor	6.1	5.9	5.7	2.8	-4.6	9.3	9.5	9.5	9.6	9.4	9.5
2. Kedah	4.1	4.6	4.0	4.6	-1.7	3.4	3.3	3.3	3.3	3.3	3.4
3. Kelantan	5.0	4.6	2.7	5.6	-1.1	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	1.9
4. Melaka	4.5	8.3	3.8	2.9	-5.9	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1
5. Negeri Sembilan	3.9	4.9	4.3	5.1	-3.6	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4	3.4
6. Pahang	2.9	7.3	3.1	3.8	-5.9	4.2	4.1	4.2	4.1	4.1	4.1
7. Pulau Pinang	5.6	5.2	5.1	3.8	-2.1	6.6	6.7	6.7	6.7	6.6	6.9
8. Perak	4.4	5.1	5.3	4.1	-2.3	5.4	5.4	5.3	5.4	5.3	5.5
9. Perlis	4.0	2.2	3.3	4.5	-6.1	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.4
10. Selangor	4.8	7.2	7.0	6.8	-5.3	22.8	22.9	23.2	23.7	24.2	24.3
11. Terengganu	3.2	5.7	2.5	3.3	-5.7	2.6	2.6	2.6	2.6	2.5	2.5
12. Sabah	5.1	8.1	1.5	0.7	-9.5	6.3	6.3	6.4	6.2	6.0	5.8
13. Sarawak	2.4	4.5	2.2	2.8	-7.1	10.3	10.1	10.0	9.8	9.6	9.5
14. W.P. Kuala Lumpur ¹	6.0	7.6	6.9	6.1	-7.5	15.4	15.6	15.9	16.2	16.4	16.1
15. W.P. Labuan	6.9	5.9	6.7	5.3	-0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6
16. Supra ²	-1.7	-8.0	-1.0	-0.6	-12.1	4.4	4.1	3.6	3.4	3.2	3.0
KDNK pada harga pembeli	4.4	5.8	4.8	4.4	-5.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹Termasuk W.P. Putrajaya²Negeri Supra merangkumi aktiviti pengeluaran yang melangkaui pusat kepentingan ekonomi utama bagi mana-mana negeri

Jadual 8.21: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	15,610	476	32,359	7,269	53,058	1,230	110,002
2. Kedah	5,423	83	11,427	863	21,465	288	39,550
3. Kelantan	5,102	229	1,147	445	14,455	30	21,408
4. Melaka	4,141	44	14,068	947	16,811	66	36,077
5. Negeri Sembilan	3,235	165	15,678	1,339	18,951	817	40,186
6. Pahang	11,665	1,311	10,417	2,105	23,885	66	49,450
7. Pulau Pinang	2,084	124	33,597	2,712	38,917	712	78,146
8. Perak	10,352	354	11,190	2,578	38,628	73	63,176
9. Perlis	1,161	32	458	193	3,414	94	5,353
10. Selangor	4,076	499	75,537	16,674	163,967	8,072	268,825
11. Terengganu	2,765	146	11,296	904	15,965	49	31,124
12. Sabah	14,817	18,207	6,266	2,446	31,755	285	73,776
13. Sarawak	16,988	29,852	32,128	3,843	38,370	404	121,585
14. W.P. Kuala Lumpur	a	117	5,641	12,915	159,752	2,437	180,865
15. W.P. Labuan	118	-	1,168	148	4,490	74	5,999
16. Supra	-	51,420	-	-	-	-	51,420
Jumlah KDNK pada harga pembeli	97,539	103,059	262,379	55,382	643,883	14,699	1,176,941

**Jadual 8.22: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia**

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli (%)
1. Johor	16.0	0.5	12.3	13.1	8.2	8.4	9.3
2. Kedah	5.6	0.1	4.4	1.6	3.3	2.0	3.4
3. Kelantan	5.2	0.2	0.4	0.8	2.2	0.2	1.8
4. Melaka	4.2	0.0	5.4	1.7	2.6	0.4	3.1
5. Negeri Sembilan	3.3	0.2	6.0	2.4	2.9	5.6	3.4
6. Pahang	12.0	1.3	4.0	3.8	3.7	0.5	4.2
7. Pulau Pinang	2.1	0.1	12.8	4.9	6.0	4.8	6.6
8. Perak	10.6	0.3	4.3	4.7	6.0	0.5	5.4
9. Perlis	1.2	0.0	0.2	0.3	0.5	0.6	0.5
10. Selangor	4.2	0.5	28.8	30.1	25.5	54.9	22.8
11. Terengganu	2.8	0.1	4.3	1.6	2.5	0.3	2.6
12. Sabah	15.2	17.7	2.4	4.4	4.9	1.9	6.3
13. Sarawak	17.4	29.0	12.2	6.9	6.0	2.8	10.3
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.1	23.3	24.8	16.6	15.4
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.4	0.3	0.7	0.5	0.5
16. Supra	-	49.9	-	-	-	-	4.4
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.23: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2015
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	14.2	0.4	29.4	6.6	48.2	1.1	100.0
2. Kedah	13.7	0.2	28.9	2.2	54.3	0.7	100.0
3. Kelantan	23.8	1.1	5.4	2.1	67.5	0.1	100.0
4. Melaka	11.5	0.1	39.0	2.6	46.6	0.2	100.0
5. Negeri Sembilan	8.1	0.4	39.0	3.3	47.2	2.0	100.0
6. Pahang	23.6	2.7	21.1	4.3	48.3	0.1	100.0
7. Pulau Pinang	2.7	0.2	43.0	3.5	49.8	0.9	100.0
8. Perak	16.4	0.6	17.7	4.1	61.1	0.1	100.0
9. Perlis	21.7	0.6	8.6	3.6	63.8	1.8	100.0
10. Selangor	1.5	0.2	28.1	6.2	61.0	3.0	100.0
11. Terengganu	8.9	0.5	36.3	2.9	51.3	0.2	100.0
12. Sabah	20.1	24.7	8.5	3.3	43.0	0.4	100.0
13. Sarawak	14.0	24.6	26.4	3.2	31.6	0.3	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	3.1	7.1	88.3	1.3	100.0
15. W.P. Labuan	2.0	-	19.5	2.5	74.8	1.2	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	8.3	8.8	22.3	4.7	54.7	1.2	100.0

Jadual 8.24: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	15,030	569	34,122	8,978	56,266	1,717	116,682
2. Kedah	5,202	96	11,934	998	22,604	322	41,156
3. Kelantan	5,287	257	1,172	575	15,159	25	22,476
4. Melaka	4,312	53	14,626	998	17,655	68	37,713
5. Negeri Sembilan	3,056	198	16,133	1,466	19,976	942	41,771
6. Pahang	11,193	879	10,820	2,726	25,173	84	50,875
7. Pulau Pinang	1,988	135	35,411	2,984	41,167	808	82,493
8. Perak	10,151	414	11,752	2,786	40,762	93	65,958
9. Perlis	1,200	28	449	212	3,579	102	5,570
10. Selangor	3,872	643	78,710	16,243	173,870	8,501	281,839
11. Terengganu	2,681	159	12,116	920	16,207	50	32,133
12. Sabah	13,255	21,992	6,037	2,357	33,575	302	77,518
13. Sarawak	16,632	29,253	33,567	3,633	40,982	446	124,513
14. W.P. Kuala Lumpur	a	129	5,795	14,509	168,742	2,464	191,641
15. W.P. Labuan	114	-	1,256	121	4,844	77	6,412
16. Supra	-	50,562	-	-	-	-	50,562
Jumlah KDNK pada harga pembeli	93,977	105,368	273,899	59,508	680,561	16,000	1,229,312

**Jadual 8.25: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016
- Perubahan peratusan tahunan****(%)**

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	-3.7	19.7	5.4	23.5	6.0	39.6	6.1
2. Kedah	-4.1	15.2	4.4	15.7	5.3	11.6	4.1
3. Kelantan	3.6	12.3	2.1	29.4	4.9	-17.5	5.0
4. Melaka	4.1	19.6	4.0	5.4	5.0	4.4	4.5
5. Negeri Sembilan	-5.5	19.5	2.9	9.5	5.4	15.3	3.9
6. Pahang	-4.0	-33.0	3.9	29.5	5.4	25.7	2.9
7. Pulau Pinang	-4.6	9.0	5.4	10.0	5.8	13.5	5.6
8. Perak	-1.9	16.8	5.0	8.0	5.5	27.2	4.4
9. Perlis	3.4	-10.5	-2.1	9.7	4.8	7.7	4.0
10. Selangor	-5.0	29.0	4.2	-2.6	6.0	5.3	4.8
11. Terengganu	-3.0	9.4	7.3	1.8	1.5	2.0	3.2
12. Sabah	-10.5	20.8	-3.7	-3.6	5.7	5.7	5.1
13. Sarawak	-2.1	-2.0	4.5	-5.4	6.8	10.4	2.4
14. W.P. Kuala Lumpur	..	9.9	2.7	12.3	5.6	1.1	6.0
15. W.P. Labuan	-3.1	-	7.5	-18.8	7.9	3.9	6.9
16. Supra	-	-1.7	-	-	-	-	-1.7
KDNK pada harga pembeli	-3.7	2.2	4.4	7.4	5.7	8.8	4.4

Jadual 8.26: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16.0	0.5	12.5	15.1	8.3	10.7	9.5
2. Kedah	5.5	0.1	4.4	1.7	3.3	2.0	3.3
3. Kelantan	5.6	0.2	0.4	1.0	2.2	0.2	1.8
4. Melaka	4.6	0.0	5.3	1.7	2.6	0.4	3.1
5. Negeri Sembilan	3.3	0.2	5.9	2.5	2.9	5.9	3.4
6. Pahang	11.9	0.8	4.0	4.6	3.7	0.5	4.1
7. Pulau Pinang	2.1	0.1	12.9	5.0	6.0	5.1	6.7
8. Perak	10.8	0.4	4.3	4.7	6.0	0.6	5.4
9. Perlis	1.3	0.0	0.2	0.4	0.5	0.6	0.5
10. Selangor	4.1	0.6	28.7	27.3	25.5	53.1	22.9
11. Terengganu	2.9	0.2	4.4	1.5	2.4	0.3	2.6
12. Sabah	14.1	20.9	2.2	4.0	4.9	1.9	6.3
13. Sarawak	17.7	27.8	12.3	6.1	6.0	2.8	10.1
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.1	24.4	24.8	15.4	15.6
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.5	0.2	0.7	0.5	0.5
16. Supra	-	48.0	-	-	-	-	4.1
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.27: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2016
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	12.9	0.5	29.2	7.7	48.2	1.5	100.0
2. Kedah	12.6	0.2	29.0	2.4	54.9	0.8	100.0
3. Kelantan	23.5	1.1	5.2	2.6	67.4	0.1	100.0
4. Melaka	11.4	0.1	38.8	2.6	46.8	0.2	100.0
5. Negeri Sembilan	7.3	0.5	38.6	3.5	47.8	2.3	100.0
6. Pahang	22.0	1.7	21.3	5.4	49.5	0.2	100.0
7. Pulau Pinang	2.4	0.2	42.9	3.6	49.9	1.0	100.0
8. Perak	15.4	0.6	17.8	4.2	61.8	0.1	100.0
9. Perlis	21.5	0.5	8.1	3.8	64.3	1.8	100.0
10. Selangor	1.4	0.2	27.9	5.8	61.7	3.0	100.0
11. Terengganu	8.3	0.5	37.7	2.9	50.4	0.2	100.0
12. Sabah	17.1	28.4	7.8	3.0	43.3	0.4	100.0
13. Sarawak	13.4	23.5	27.0	2.9	32.9	0.4	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	3.0	7.6	88.1	1.3	100.0
15. W.P. Labuan	1.8	-	19.6	1.9	75.6	1.2	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	7.6	8.6	22.3	4.8	55.4	1.3	100.0

Jadual 8.28: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017- RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16,170	656	36,465	8,407	59,999	1,864	123,561
2. Kedah	5,465	110	12,449	928	23,808	306	43,067
3. Kelantan	5,477	300	1,278	521	15,899	26	23,501
4. Melaka	4,625	57	15,621	1,720	18,613	194	40,830
5. Negeri Sembilan	3,321	217	16,654	1,716	20,916	992	43,816
6. Pahang	12,254	709	11,531	3,231	26,720	147	54,591
7. Pulau Pinang	2,034	144	37,426	2,689	43,458	1,017	86,768
8. Perak	10,942	438	12,691	2,113	43,028	124	69,337
9. Perlis	1,249	31	459	121	3,723	112	5,695
10. Selangor	4,319	692	84,964	17,580	186,018	8,613	302,186
11. Terengganu	2,921	174	12,586	1,276	16,916	105	33,979
12. Sabah	13,883	25,441	6,362	2,322	35,434	352	83,793
13. Sarawak	16,728	30,214	34,811	4,355	43,541	520	130,169
14. W.P. Kuala Lumpur	a	146	5,871	16,406	180,196	3,556	206,175
15. W.P. Labuan	119	-	1,296	136	5,093	147	6,790
16. Supra	-	46,512	-	-	-	-	46,512
Jumlah KDNK pada harga pembeli	99,509	105,838	290,464	63,522	723,361	18,076	1,300,769

**Jadual 8.29: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017
- Perubahan peratusan tahunan**

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	7.6	15.1	6.9	-6.4	6.6	8.6	5.9
2. Kedah	5.0	14.5	4.3	-7.0	5.3	-4.8	4.6
3. Kelantan	3.6	16.7	9.0	-9.5	4.9	6.2	4.6
4. Melaka	7.3	7.6	6.8	72.4	5.4	183.6	8.3
5. Negeri Sembilan	8.7	9.8	3.2	17.0	4.7	5.3	4.9
6. Pahang	9.5	-19.3	6.6	18.5	6.1	76.0	7.3
7. Pulau Pinang	2.3	6.2	5.7	-9.9	5.6	25.9	5.2
8. Perak	7.8	5.9	8.0	-24.2	5.6	33.7	5.1
9. Perlis	4.1	8.3	2.3	-42.8	4.0	10.4	2.2
10. Selangor	11.5	7.6	7.9	8.2	7.0	1.3	7.2
11. Terengganu	9.0	9.1	3.9	38.7	4.4	110.7	5.7
12. Sabah	4.7	15.7	5.4	-1.5	5.5	16.6	8.1
13. Sarawak	0.6	3.3	3.7	19.8	6.2	16.6	4.5
14. W.P. Kuala Lumpur	..	12.8	1.3	13.1	6.8	44.3	7.6
15. W.P. Labuan	3.7	-	3.2	12.6	5.1	91.7	5.9
16. Supra	-	-8.0	-	-	-	-	-8.0
KDNK pada harga pembeli	5.9	0.4	6.0	6.7	6.3	13.0	5.8

Jadual 8.30: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16.2	0.6	12.6	13.2	8.3	10.3	9.5
2. Kedah	5.5	0.1	4.3	1.5	3.3	1.7	3.3
3. Kelantan	5.5	0.3	0.4	0.8	2.2	0.1	1.8
4. Melaka	4.6	0.1	5.4	2.7	2.6	1.1	3.1
5. Negeri Sembilan	3.3	0.2	5.7	2.7	2.9	5.5	3.4
6. Pahang	12.3	0.7	4.0	5.1	3.7	0.8	4.2
7. Pulau Pinang	2.0	0.1	12.9	4.2	6.0	5.6	6.7
8. Perak	11.0	0.4	4.4	3.3	5.9	0.7	5.3
9. Perlis	1.3	0.0	0.2	0.2	0.5	0.6	0.4
10. Selangor	4.3	0.7	29.3	27.7	25.7	47.6	23.2
11. Terengganu	2.9	0.2	4.3	2.0	2.3	0.6	2.6
12. Sabah	14.0	24.0	2.2	3.7	4.9	1.9	6.4
13. Sarawak	16.8	28.5	12.0	6.9	6.0	2.9	10.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.0	25.8	24.9	19.7	15.9
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.4	0.2	0.7	0.8	0.5
16. Supra	-	43.9	-	-	-	-	3.6
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.31: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2017
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	13.1	0.5	29.5	6.8	48.6	1.5	100.0
2. Kedah	12.7	0.3	28.9	2.2	55.3	0.7	100.0
3. Kelantan	23.3	1.3	5.4	2.2	67.7	0.1	100.0
4. Melaka	11.3	0.1	38.3	4.2	45.6	0.5	100.0
5. Negeri Sembilan	7.6	0.5	38.0	3.9	47.7	2.3	100.0
6. Pahang	22.4	1.3	21.1	5.9	48.9	0.3	100.0
7. Pulau Pinang	2.3	0.2	43.1	3.1	50.1	1.2	100.0
8. Perak	15.8	0.6	18.3	3.0	62.1	0.2	100.0
9. Perlis	21.9	0.5	8.1	2.1	65.4	2.0	100.0
10. Selangor	1.4	0.2	28.1	5.8	61.6	2.9	100.0
11. Terengganu	8.6	0.5	37.0	3.8	49.8	0.3	100.0
12. Sabah	16.6	30.4	7.6	2.8	42.3	0.4	100.0
13. Sarawak	12.9	23.2	26.7	3.3	33.4	0.4	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.8	8.0	87.4	1.7	100.0
15. W.P. Labuan	1.7	-	19.1	2.0	75.0	2.2	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	7.6	8.1	22.3	4.9	55.6	1.4	100.0

Jadual 8.32: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16,246	711	38,338	9,217	64,402	1,672	130,586
2. Kedah	5,468	115	12,827	1,009	25,104	281	44,804
3. Kelantan	5,431	359	1,281	324	16,721	26	24,143
4. Melaka	4,567	62	16,335	1,496	19,731	185	42,376
5. Negeri Sembilan	3,323	224	17,208	1,916	22,126	897	45,694
6. Pahang	12,419	705	12,194	2,399	28,454	119	56,290
7. Pulau Pinang	1,969	156	39,458	2,620	46,120	910	91,234
8. Perak	10,994	461	13,222	2,337	45,911	107	73,031
9. Perlis	1,260	33	466	147	3,881	98	5,885
10. Selangor	4,535	737	91,133	18,646	200,324	7,841	323,215
11. Terengganu	2,847	183	13,056	1,161	17,527	64	34,838
12. Sabah	13,836	23,994	6,514	2,918	37,423	327	85,012
13. Sarawak	16,614	29,627	35,579	4,402	46,312	475	133,010
14. W.P. Kuala Lumpur	a	146	5,868	17,446	193,472	3,426	220,359
15. W.P. Labuan	126	-	1,365	156	5,481	118	7,245
16. Supra	-	46,044	-	-	-	-	46,044
Jumlah KDNK pada harga pembeli	99,637	103,557	304,843	66,194	772,990	16,546	1,363,766

**Jadual 8.33: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018
- Perubahan peratusan tahunan**

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli (%)
1. Johor	0.5	8.5	5.1	9.6	7.3	-10.3	5.7
2. Kedah	0.1	4.9	3.0	8.7	5.4	-8.4	4.0
3. Kelantan	-0.8	19.7	0.3	-37.7	5.2	-1.6	2.7
4. Melaka	-1.2	9.5	4.6	-13.1	6.0	-4.6	3.8
5. Negeri Sembilan	0.1	3.0	3.3	11.6	5.8	-9.5	4.3
6. Pahang	1.3	-0.6	5.8	-25.7	6.5	-19.2	3.1
7. Pulau Pinang	-3.2	8.7	5.4	-2.6	6.1	-10.5	5.1
8. Perak	0.5	5.1	4.2	10.6	6.7	-13.8	5.3
9. Perlis	0.9	6.1	1.5	21.5	4.3	-12.3	3.3
10. Selangor	5.0	6.6	7.3	6.1	7.7	-9.0	7.0
11. Terengganu	-2.5	5.4	3.7	-9.0	3.6	-38.9	2.5
12. Sabah	-0.3	-5.7	2.4	25.7	5.6	-7.1	1.5
13. Sarawak	-0.7	-1.9	2.2	1.1	6.4	-8.7	2.2
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	-0.1	6.3	7.4	-3.7	6.9
15. W.P. Labuan	5.8	-	5.3	14.9	7.6	-20.0	6.7
16. Supra	-	-1.0	-	-	-	-	-1.0
KDNK pada harga pembeli	0.1	-2.2	5.0	4.2	6.9	-8.5	4.8

Jadual 8.34: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16.3	0.7	12.6	13.9	8.3	10.1	9.6
2. Kedah	5.5	0.1	4.2	1.5	3.2	1.7	3.3
3. Kelantan	5.5	0.3	0.4	0.5	2.2	0.2	1.8
4. Melaka	4.6	0.1	5.4	2.3	2.6	1.1	3.1
5. Negeri Sembilan	3.3	0.2	5.6	2.9	2.9	5.4	3.4
6. Pahang	12.5	0.7	4.0	3.6	3.7	0.7	4.1
7. Pulau Pinang	2.0	0.2	12.9	4.0	6.0	5.5	6.7
8. Perak	11.0	0.4	4.3	3.5	5.9	0.6	5.4
9. Perlis	1.3	0.0	0.2	0.2	0.5	0.6	0.4
10. Selangor	4.6	0.7	29.9	28.2	25.9	47.4	23.7
11. Terengganu	2.9	0.2	4.3	1.8	2.3	0.4	2.6
12. Sabah	13.9	23.2	2.1	4.4	4.8	2.0	6.2
13. Sarawak	16.7	28.6	11.7	6.7	6.0	2.9	9.8
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	1.9	26.4	25.0	20.7	16.2
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.4	0.2	0.7	0.7	0.5
16. Supra	-	44.5	-	-	-	-	3.4
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.35: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2018
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	12.4	0.5	29.4	7.1	49.3	1.3	100.0
2. Kedah	12.2	0.3	28.6	2.3	56.0	0.6	100.0
3. Kelantan	22.5	1.5	5.3	1.3	69.3	0.1	100.0
4. Melaka	10.8	0.1	38.5	3.5	46.6	0.4	100.0
5. Negeri Sembilan	7.3	0.5	37.7	4.2	48.4	2.0	100.0
6. Pahang	22.1	1.3	21.7	4.3	50.5	0.2	100.0
7. Pulau Pinang	2.2	0.2	43.2	2.9	50.6	1.0	100.0
8. Perak	15.1	0.6	18.1	3.2	62.9	0.1	100.0
9. Perlis	21.4	0.6	7.9	2.5	65.9	1.7	100.0
10. Selangor	1.4	0.2	28.2	5.8	62.0	2.4	100.0
11. Terengganu	8.2	0.5	37.5	3.3	50.3	0.2	100.0
12. Sabah	16.3	28.2	7.7	3.4	44.0	0.4	100.0
13. Sarawak	12.5	22.3	26.7	3.3	34.8	0.4	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.7	7.9	87.8	1.6	100.0
15. W.P. Labuan	1.7	-	18.8	2.2	75.6	1.6	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	7.3	7.6	22.4	4.9	56.7	1.2	100.0

Jadual 8.36: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019- RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16,403	813	40,125	6,700	68,584	1,616	134,240
2. Kedah	5,647	125	13,430	1,090	26,337	224	46,852
3. Kelantan	5,815	417	1,300	383	17,545	30	25,490
4. Melaka	4,433	68	16,745	1,358	20,924	62	43,590
5. Negeri Sembilan	3,557	236	17,630	1,843	24,035	733	48,033
6. Pahang	12,849	820	12,767	1,727	30,230	55	58,448
7. Pulau Pinang	2,068	171	40,510	2,644	48,662	610	94,666
8. Perak	11,314	505	13,683	2,490	47,975	32	75,999
9. Perlis	1,334	33	470	167	4,076	72	6,152
10. Selangor	4,709	859	95,942	20,664	214,446	8,527	345,147
11. Terengganu	3,016	201	13,093	1,165	18,512	16	36,004
12. Sabah	13,720	22,726	6,472	3,099	39,442	187	85,647
13. Sarawak	16,580	30,000	36,613	4,476	48,768	320	136,758
14. W.P. Kuala Lumpur	a	153	6,119	18,470	205,421	3,725	233,889
15. W.P. Labuan	133	-	1,384	177	5,900	32	7,625
16. Supra	-	45,771	-	-	-	-	45,771
Jumlah KDNK pada harga pembeli	101,580	102,897	316,283	66,453	820,857	16,240	1,424,310

**Jadual 8.37: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019
- Perubahan peratusan tahunan**

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli (%)
1. Johor	1.0	14.3	4.7	-27.3	6.5	-3.3	2.8
2. Kedah	3.3	9.1	4.7	8.1	4.9	-20.3	4.6
3. Kelantan	7.1	15.9	1.5	18.1	4.9	15.0	5.6
4. Melaka	-2.9	9.6	2.5	-9.2	6.0	-66.5	2.9
5. Negeri Sembilan	7.0	5.4	2.5	-3.8	8.6	-18.4	5.1
6. Pahang	3.5	16.2	4.7	-28.0	6.2	-53.7	3.8
7. Pulau Pinang	5.0	9.6	2.7	0.9	5.5	-33.0	3.8
8. Perak	2.9	9.5	3.5	6.6	4.5	-70.4	4.1
9. Perlis	5.9	2.3	1.0	13.2	5.0	-26.7	4.5
10. Selangor	3.9	16.5	5.3	10.8	7.0	8.7	6.8
11. Terengganu	6.0	9.7	0.3	0.4	5.6	-75.1	3.3
12. Sabah	-0.8	-5.3	-0.6	6.2	5.4	-42.7	0.7
13. Sarawak	-0.2	1.3	2.9	1.7	5.3	-32.6	2.8
14. W.P. Kuala Lumpur	..	4.7	4.3	5.9	6.2	8.7	6.1
15. W.P. Labuan	6.1	-	1.4	13.5	7.6	-73.2	5.3
16. Supra	-	-0.6	-	-	-	-	-0.6
KDNK pada harga pembeli	2.0	-0.6	3.8	0.4	6.2	-1.8	4.4

Jadual 8.38: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16.1	0.8	12.7	10.1	8.4	9.9	9.4
2. Kedah	5.6	0.1	4.2	1.6	3.2	1.4	3.3
3. Kelantan	5.7	0.4	0.4	0.6	2.1	0.2	1.8
4. Melaka	4.4	0.1	5.3	2.0	2.5	0.4	3.1
5. Negeri Sembilan	3.5	0.2	5.6	2.8	2.9	4.5	3.4
6. Pahang	12.6	0.8	4.0	2.6	3.7	0.3	4.1
7. Pulau Pinang	2.0	0.2	12.8	4.0	5.9	3.8	6.6
8. Perak	11.1	0.5	4.3	3.7	5.8	0.2	5.3
9. Perlis	1.3	0.0	0.1	0.3	0.5	0.4	0.4
10. Selangor	4.6	0.8	30.3	31.1	26.1	52.5	24.2
11. Terengganu	3.0	0.2	4.1	1.8	2.3	0.1	2.5
12. Sabah	13.5	22.1	2.0	4.7	4.8	1.2	6.0
13. Sarawak	16.3	29.2	11.6	6.7	5.9	2.0	9.6
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	1.9	27.8	25.0	22.9	16.4
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.4	0.3	0.7	0.2	0.5
16. Supra	-	44.5	-	-	-	-	3.2
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.39: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2019
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	12.2	0.6	29.9	5.0	51.1	1.2	100.0
2. Kedah	12.1	0.3	28.7	2.3	56.2	0.5	100.0
3. Kelantan	22.8	1.6	5.1	1.5	68.8	0.1	100.0
4. Melaka	10.2	0.2	38.4	3.1	48.0	0.1	100.0
5. Negeri Sembilan	7.4	0.5	36.7	3.8	50.0	1.5	100.0
6. Pahang	22.0	1.4	21.8	3.0	51.7	0.1	100.0
7. Pulau Pinang	2.2	0.2	42.8	2.8	51.4	0.6	100.0
8. Perak	14.9	0.7	18.0	3.3	63.1	0.0	100.0
9. Perlis	21.7	0.5	7.6	2.7	66.2	1.2	100.0
10. Selangor	1.4	0.2	27.8	6.0	62.1	2.5	100.0
11. Terengganu	8.4	0.6	36.4	3.2	51.4	0.0	100.0
12. Sabah	16.0	26.5	7.6	3.6	46.1	0.2	100.0
13. Sarawak	12.1	21.9	26.8	3.3	35.7	0.2	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.6	7.9	87.8	1.6	100.0
15. W.P. Labuan	1.7	-	18.1	2.3	77.4	0.4	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	7.1	7.2	22.2	4.7	57.6	1.1	100.0

Jadual 8.40: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	16,909	695	38,645	4,176	66,286	1,323	128,034
2. Kedah	5,545	118	13,619	1,113	25,401	246	46,041
3. Kelantan	5,829	363	1,234	396	17,375	24	25,221
4. Melaka	4,598	61	15,322	992	19,952	104	41,029
5. Negeri Sembilan	3,323	209	16,761	1,370	23,780	865	46,309
6. Pahang	13,057	656	12,253	1,352	27,590	75	54,984
7. Pulau Pinang	2,052	148	41,658	2,234	45,875	664	92,631
8. Perak	11,476	458	14,161	2,057	46,039	51	74,242
9. Perlis	1,088	30	444	151	4,025	40	5,779
10. Selangor	4,725	799	95,346	18,653	199,899	7,419	326,841
11. Terengganu	2,914	185	11,862	1,080	17,884	31	33,955
12. Sabah	12,820	19,663	6,050	2,197	36,509	268	77,506
13. Sarawak	14,915	28,227	33,471	4,082	46,033	388	127,116
14. W.P. Kuala Lumpur	a	140	5,731	13,541	193,165	3,783	216,362
15. W.P. Labuan	115	-	1,368	163	5,903	41	7,590
16. Supra	-	40,241	-	-	-	-	40,241
Jumlah KDNK pada harga pembeli	99,367	91,993	307,924	53,556	775,717	15,324	1,343,880

**Jadual 8.41: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020
- Perubahan peratusan tahunan**

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli (%)
1. Johor	3.1	-14.5	-3.7	-37.7	-3.4	-18.1	-4.6
2. Kedah	-1.8	-5.9	1.4	2.0	-3.6	10.1	-1.7
3. Kelantan	0.2	-12.8	-5.1	3.5	-1.0	-20.4	-1.1
4. Melaka	3.7	-10.3	-8.5	-26.9	-4.6	67.1	-5.9
5. Negeri Sembilan	-6.6	-11.2	-4.9	-25.6	-1.1	18.1	-3.6
6. Pahang	1.6	-19.9	-4.0	-21.7	-8.7	36.9	-5.9
7. Pulau Pinang	-0.8	-13.8	2.8	-15.5	-5.7	8.8	-2.1
8. Perak	1.4	-9.3	3.5	-17.4	-4.0	62.1	-2.3
9. Perlis	-18.5	-8.8	-5.6	-9.6	-1.2	-44.0	-6.1
10. Selangor	0.3	-6.9	-0.6	-9.7	-6.8	-13.0	-5.3
11. Terengganu	-3.4	-7.9	-9.4	-7.3	-3.4	92.5	-5.7
12. Sabah	-6.6	-13.5	-6.5	-29.1	-7.4	43.3	-9.5
13. Sarawak	-10.0	-5.9	-8.6	-8.8	-5.6	21.2	-7.1
14. W.P. Kuala Lumpur	..	-8.6	-6.3	-26.7	-6.0	1.6	-7.5
15. W.P. Labuan	-13.6	-	-1.2	-8.2	0.1	31.3	-0.5
16. Supra	-	-12.1	-	-	-	-	-12.1
KDNK pada harga pembeli	-2.2	-10.6	-2.6	-19.4	-5.5	-5.6	-5.6

Jadual 8.42: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020
- Peratus sumbangan kepada KDNK Malaysia

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	17.0	0.8	12.6	7.8	8.5	8.6	9.5
2. Kedah	5.6	0.1	4.4	2.1	3.3	1.6	3.4
3. Kelantan	5.9	0.4	0.4	0.7	2.2	0.2	1.9
4. Melaka	4.6	0.1	5.0	1.9	2.6	0.7	3.1
5. Negeri Sembilan	3.3	0.2	5.4	2.6	3.1	5.6	3.4
6. Pahang	13.1	0.7	4.0	2.5	3.6	0.5	4.1
7. Pulau Pinang	2.1	0.2	13.5	4.2	5.9	4.3	6.9
8. Perak	11.5	0.5	4.6	3.8	5.9	0.3	5.5
9. Perlis	1.1	0.0	0.1	0.3	0.5	0.3	0.4
10. Selangor	4.8	0.9	31.0	34.8	25.8	48.4	24.3
11. Terengganu	2.9	0.2	3.9	2.0	2.3	0.2	2.5
12. Sabah	12.9	21.4	2.0	4.1	4.7	1.8	5.8
13. Sarawak	15.0	30.7	10.9	7.6	5.9	2.5	9.5
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.2	1.9	25.3	24.9	24.7	16.1
15. W.P. Labuan	0.1	-	0.4	0.3	0.8	0.3	0.6
16. Supra	-	43.7	-	-	-	-	3.0
KDNK pada harga pembeli	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.43: KDNK mengikut negeri dan jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, 2020
- Peratus sumbangan kepada KDNK negeri

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Pertanian	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Pembinaan	Perkhidmatan	Tambah: Duti import	KDNK pada harga pembeli
1. Johor	13.2	0.5	30.2	3.3	51.8	1.0	100.0
2. Kedah	12.0	0.3	29.6	2.4	55.2	0.5	100.0
3. Kelantan	23.1	1.4	4.9	1.6	68.9	0.1	100.0
4. Melaka	11.2	0.1	37.3	2.4	48.6	0.3	100.0
5. Negeri Sembilan	7.2	0.5	36.2	3.0	51.4	1.9	100.0
6. Pahang	23.7	1.2	22.3	2.5	50.2	0.1	100.0
7. Pulau Pinang	2.2	0.2	45.0	2.4	49.5	0.7	100.0
8. Perak	15.5	0.6	19.1	2.8	62.0	0.1	100.0
9. Perlis	18.8	0.5	7.7	2.6	69.7	0.7	100.0
10. Selangor	1.4	0.2	29.2	5.7	61.2	2.3	100.0
11. Terengganu	8.6	0.5	34.9	3.2	52.7	0.1	100.0
12. Sabah	16.5	25.4	7.8	2.8	47.1	0.3	100.0
13. Sarawak	11.7	22.2	26.3	3.2	36.2	0.3	100.0
14. W.P. Kuala Lumpur	..	0.1	2.6	6.3	89.3	1.7	100.0
15. W.P. Labuan	1.5	-	18.0	2.1	77.8	0.5	100.0
16. Supra	-	100.0	-	-	-	-	100.0
KDNK pada harga pembeli	7.4	6.8	22.9	4.0	57.7	1.1	100.0

Jadual 8.44: KDNK mengikut negeri pada harga semasa, 2015-2020 - RM juta

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Johor	110,002	120,119	130,563	136,433	140,617	135,830
2. Kedah	39,550	42,044	44,939	46,283	48,657	48,380
3. Kelantan	21,408	23,194	25,049	25,469	27,025	26,851
4. Melaka	36,077	37,928	42,758	44,184	45,602	42,805
5. Negeri Sembilan	40,186	42,593	46,495	48,305	51,119	49,508
6. Pahang	49,450	53,175	58,883	59,227	61,121	60,608
7. Pulau Pinang	78,146	83,536	89,177	93,292	97,666	97,049
8. Perak	63,176	67,869	73,154	75,860	79,569	78,964
9. Perlis	5,353	5,670	5,947	6,187	6,483	6,010
10. Selangor	268,825	286,297	312,960	333,765	358,178	339,757
11. Terengganu	31,124	32,467	36,056	37,096	38,499	33,885
12. Sabah	73,776	80,503	95,006	100,703	99,076	83,970
13. Sarawak	121,585	124,189	138,804	146,246	150,268	136,875
14. W.P. Kuala Lumpur ¹	180,865	193,983	213,197	229,310	244,684	227,178
15. W.P. Labuan	5,999	6,421	6,898	7,350	7,726	7,645
16. Supra ²	51,420	49,710	52,425	58,048	56,866	41,293
Jumlah KDNK pada harga pembeli	1,176,941	1,249,698	1,372,310	1,447,760	1,513,157	1,416,605

Jadual 8.45: KDNK per kapita mengikut negeri pada harga semasa, 2015-2020 - RM

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Johor	30,469	32,894	35,315	36,388	37,387	35,996
2. Kedah	18,864	19,835	20,961	21,398	22,384	22,166
3. Kelantan	12,159	12,909	13,695	13,690	14,346	14,096
4. Melaka	40,582	42,088	46,828	47,900	49,119	45,936
5. Negeri Sembilan	36,908	38,744	41,739	43,017	45,391	43,926
6. Pahang	30,754	32,688	35,751	35,577	36,568	36,145
7. Pulau Pinang	46,020	48,633	51,130	52,921	55,215	54,818
8. Perak	25,610	27,343	29,341	30,302	31,716	31,486
9. Perlis	21,540	22,588	23,596	24,408	25,521	23,598
10. Selangor	43,513	45,506	49,048	51,547	55,052	52,073
11. Terengganu	26,808	27,434	29,848	30,202	30,936	26,924
12. Sabah	19,830	21,169	24,639	25,832	25,375	21,626
13. Sarawak	45,006	45,346	50,177	52,387	53,552	48,657
14. W.P. Kuala Lumpur	97,060	103,506	113,358	121,509	129,724	121,100
15. W.P. Labuan	63,069	66,348	70,705	74,271	77,817	76,898
Malaysia	37,739	39,505	42,854	44,708	46,526	43,475

Jadual 8.46: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Perak, 2015-2020 - RM juta

Jenis aktiviti ekonomi	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Pertanian	10,352	10,151	10,942	10,994	11,314	11,476
2. Perlombongan dan pengkuarian	354	414	438	461	505	458
3. Pembuatan	11,190	11,752	12,691	13,222	13,683	14,161
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan, prosesan makanan, minuman dan produk tembakau	1,962	1,997	2,263	2,295	2,348	2,362
3.2 Produk petroleum, kimia, getah dan plastik	1,976	2,064	2,152	2,370	2,462	3,251
3.3 Produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka	2,131	2,262	2,395	2,492	2,630	2,250
3.4 Produk elektrik, elektronik dan optikal	3,466	3,735	4,076	4,433	4,557	4,762
3.5 Peralatan pengangkutan, pembuatan lain dan pembaikan	1,654	1,694	1,806	1,631	1,686	1,536
4. Pembinaan	2,578	2,786	2,113	2,337	2,490	2,057
4.1 Pembinaan bangunan	1,705	1,578	1,176	1,233	1,332	1,202
4.2 Kejuruteraan awam	587	858	395	812	830	497
4.3 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	287	349	542	292	328	358
5. Perkhidmatan	38,628	40,762	43,028	45,911	47,975	46,039
5.1 Utiliti, pengangkutan & penyimpanan dan maklumat & komunikasi	12,412	13,236	13,995	15,100	15,412	14,558
5.2 Perdagangan borong dan runcit, makanan & minuman dan penginapan	10,589	11,274	12,131	13,204	14,193	13,083
5.3 Kewangan dan insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan	5,030	5,150	5,252	5,405	5,673	5,657
5.4 Perkhidmatan-perkhidmatan lain	3,540	3,713	3,904	4,104	4,312	3,977
5.5 Perkhidmatan kerajaan	7,056	7,389	7,747	8,099	8,385	8,764
6. Tambah: Duti import	73	93	124	107	32	51
KDNK pada harga pembeli	63,176	65,958	69,337	73,031	75,999	74,242

Jadual 8.47: KDNK mengikut jenis aktiviti ekonomi pada harga malar 2015, Perak, 2015-2020

- Perubahan peratusan tahunan dan peratus sumbangan kepada KDNK

(%)

Jenis aktiviti ekonomi	Perubahan peratusan tahunan					Peratus sumbangan kepada KDNK					
	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p	2015	2016	2017	2018	2019 ^e	2020 ^p
1. Pertanian	-1.9	7.8	0.5	2.9	1.4	16.4	15.4	15.8	15.1	14.9	15.5
2. Perlombongan dan pengkuarian	16.8	5.9	5.1	9.5	-9.3	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6
3. Pembuatan	5.0	8.0	4.2	3.5	3.5	17.7	17.8	18.3	18.1	18.0	19.1
3.1 Minyak dan lemak daripada sayuran & haiwan, prosesan makanan, minuman dan produk tembakau	1.8	13.3	1.5	2.3	0.6	3.1	3.0	3.3	3.1	3.1	3.2
3.2 Produk petroleum, kimia, getah dan plastik	4.4	4.3	10.1	3.9	32.0	3.1	3.1	3.1	3.2	3.2	4.4
3.3 Produk mineral bukan logam, logam asas dan produk logam yang direka	6.1	5.9	4.1	5.5	-14.4	3.4	3.4	3.5	3.4	3.5	3.0
3.4 Produk elektrik, elektronik dan optikal	7.8	9.1	8.8	2.8	4.5	5.5	5.7	5.9	6.1	6.0	6.4
3.5 Peralatan pengangkutan, pembuatan lain dan pembaikan	2.4	6.6	-9.7	3.4	-8.9	2.6	2.6	2.6	2.2	2.2	2.1
4. Pembinaan	8.0	-24.2	10.6	6.6	-17.4	4.1	4.2	3.0	3.2	3.3	2.8
4.1 Pembinaan bangunan	-7.4	-25.5	4.8	8.1	-9.8	2.7	2.4	1.7	1.7	1.8	1.6
4.2 Kejuruteraan awam	46.3	-54.0	105.6	2.2	-40.1	0.9	1.3	0.6	1.1	1.1	0.7
4.3 Aktiviti pembinaan pertukangan khas	21.8	55.1	-46.2	12.3	9.4	0.5	0.5	0.8	0.4	0.4	0.5
5. Perkhidmatan	5.5	5.6	6.7	4.5	-4.0	61.1	61.8	62.1	62.9	63.1	62.0
5.1 Utiliti, pengangkutan & penyimpanan dan maklumat & komunikasi	6.6	5.7	7.9	2.1	-5.5	19.6	20.1	20.2	20.7	20.3	19.6
5.2 Perdagangan borong dan runcit, makanan & minuman dan penginapan	6.5	7.6	8.8	7.5	-7.8	16.8	17.1	17.5	18.1	18.7	17.6
5.3 Kewangan dan insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan	2.4	2.0	2.9	5.0	-0.3	8.0	7.8	7.6	7.4	7.5	7.6
5.4 Perkhidmatan-perkhidmatan lain	4.9	5.1	5.1	5.1	-7.8	5.6	5.6	5.6	5.6	5.7	5.4
5.5 Perkhidmatan kerajaan	4.7	4.8	4.5	3.5	4.5	11.2	11.2	11.2	11.1	11.0	11.8
6. Tambah: Duti import	27.2	33.7	-13.8	-70.4	62.1	0.1	0.1	0.2	0.1	0.0	0.1
KDNK pada harga pembeli	4.4	5.1	5.3	4.1	-2.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Jadual 8.48: Indeks Harga Pengguna mengikut negeri, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	2010=100					
Malaysia	112.8	115.2	119.5	120.7	121.5	120.1
Johor	114.8	118.0	123.0	124.3	125.1	123.3
Kedah & Perlis	112.2	114.1	118.6	118.9	119.1	116.9
Kelantan	113.6	115.3	119.3	120.1	120.6	118.8
Melaka	112.4	114.7	119.4	120.3	120.4	118.1
Negeri Sembilan	113.2	115.4	120.2	121.6	122.5	120.5
Pahang	112.4	114.4	118.0	118.7	119.0	117.6
Perak	110.8	112.3	116.0	116.8	117.5	116.0
Pulau Pinang	113.4	116.2	120.9	122.0	123.3	122.3
Selangor & W.P. Putrajaya	113.7	116.2	120.7	122.0	123.1	122.4
Terengganu	111.4	113.0	116.5	117.0	117.1	115.6
Sabah & W.P. Labuan	110.0	110.8	114.1	114.9	115.1	112.9
Sarawak	110.9	112.6	116.0	116.7	116.8	114.7
W.P. Kuala Lumpur	112.4	115.5	119.8	121.5	123.0	122.3

Jadual 8.49: Peratus perubahan tahunan Indeks Harga Pengguna mengikut negeri, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	2010=100					
Malaysia	2.1	2.1	3.7	1.0	0.7	-1.2
Johor	2.9	2.8	4.2	1.1	0.6	-1.4
Kedah & Perlis	1.7	1.7	3.9	0.3	0.2	-1.8
Kelantan	1.8	1.5	3.5	0.7	0.4	-1.5
Melaka	2.0	2.0	4.1	0.8	0.1	-1.9
Negeri Sembilan	2.5	1.9	4.2	1.2	0.7	-1.6
Pahang	1.6	1.8	3.1	0.6	0.3	-1.2
Perak	1.6	1.4	3.3	0.7	0.6	-1.3
Pulau Pinang	2.4	2.5	4.0	0.9	1.1	-0.8
Selangor & W.P. Putrajaya	2.4	2.2	3.9	1.1	0.9	-0.6
Terengganu	1.5	1.4	3.1	0.4	0.1	-1.3
Sabah & W.P. Labuan	0.8	0.7	3.0	0.7	0.2	-1.9
Sarawak	1.4	1.5	3.0	0.6	0.1	-1.8
W.P. Kuala Lumpur	2.8	2.8	3.7	1.4	1.2	-0.6

Jadual 8.50: Indeks Harga Pengguna, Perak, 2015-2020

Kumpulan utama	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	2010=100					
Jumlah	110.8	112.3	116.0	116.8	117.5	116.0
Makanan dan minuman bukan alkohol	115.5	119.1	123.0	124.3	126.2	128.2
Minuman alkohol dan tembakau	139.8	162.8	162.3	161.9	165.7	166.7
Pakaian dan kasut	96.9	95.6	95.4	93.6	92.4	92.1
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	110.1	111.6	112.6	113.5	114.8	110.9
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	108.9	111.4	113.3	113.7	114.7	114.9
Kesihatan	110.8	113.5	115.4	116.8	118.0	119.6
Pengangkutan	105.6	100.3	113.3	115.2	111.3	99.3
Komunikasi	100.6	99.5	99.5	99.0	100.0	101.7
Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	104.2	106.2	108.3	107.7	108.5	109.2
Pendidikan	110.8	111.8	112.7	114.1	113.7	114.2
Restoran dan hotel	119.2	122.3	124.7	125.8	126.2	126.5
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	110.0	112.5	113.8	113.2	115.6	118.3

Jadual 8.51: Peratus perubahan tahunan Indeks Harga Pengguna, Perak, 2015-2020

Kumpulan utama	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	2010=100					
Jumlah	1.6	1.4	3.3	0.7	0.6	-1.3
Makanan dan minuman bukan alkohol	3.2	3.1	3.3	1.1	1.5	1.6
Minuman alkohol dan tembakau	13.1	16.5	-0.3	-0.2	2.3	0.6
Pakaian dan kasut	-0.6	-1.3	-0.2	-1.9	-1.3	-0.3
Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	1.8	1.4	0.9	0.8	1.1	-3.4
Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	2.8	2.3	1.7	0.4	0.9	0.2
Kesihatan	3.6	2.4	1.7	1.2	1.0	1.4
Pengangkutan	-4.9	-5.0	13.0	1.7	-3.4	-10.8
Komunikasi	3.3	-1.1	0.0	-0.5	1.0	1.7
Perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan	1.0	1.9	2.0	-0.6	0.7	0.6
Pendidikan	2.7	0.9	0.8	1.2	-0.4	0.4
Restoran dan hotel	4.3	2.6	2.0	0.9	0.3	0.2
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	4.1	2.3	1.2	-0.5	2.1	2.3

Jadual 8.52: Siri masa anggaran penduduk pertengahan tahun mengikut negeri dan jantina, Malaysia, 2015-2020

('000)

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah	31,186.1	31,633.5	32,022.6	32,382.3	32,523.0	32,584.0
Johor	3,610.3	3,651.8	3,697.0	3,749.4	3,761.2	3,773.5
Kedah	2,096.5	2,119.7	2,143.9	2,163.0	2,173.7	2,182.6
Kelantan	1,760.6	1,796.7	1,829.0	1,860.5	1,883.8	1,904.9
Melaka	889.0	901.1	913.1	922.4	928.4	931.8
Negeri Sembilan	1,088.8	1,099.3	1,114.0	1,122.9	1,126.2	1,127.1
Pahang	1,607.9	1,626.7	1,647.0	1,664.7	1,671.4	1,676.8
Pulau Pinang	1,698.1	1,717.7	1,744.1	1,762.8	1,768.8	1,770.4
Perak	2,466.9	2,482.1	2,493.2	2,503.5	2,508.8	2,507.9
Perlis	248.5	251.0	252.0	253.5	254.0	254.7
Selangor	6,178.0	6,291.5	6,380.7	6,475.0	6,506.1	6,524.6
Terengganu	1,161.0	1,183.4	1,208.0	1,228.3	1,244.5	1,258.5
Sabah	3,720.5	3,802.8	3,855.9	3,898.4	3,904.4	3,882.8
Sarawak	2,701.5	2,738.7	2,766.3	2,791.7	2,806.0	2,813.1
W.P. Kuala Lumpur	1,780.4	1,789.7	1,793.2	1,790.0	1,782.5	1,766.0
W.P. Labuan	95.1	96.8	97.6	99.0	99.3	99.4
W.P. Putrajaya	83.0	84.4	87.5	97.2	103.7	109.9
Lelaki	16,112.1	16,346.3	16,542.7	16,721.4	16,764.9	16,762.9
Johor	1,909.8	1,931.1	1,952.6	1,976.4	1,974.6	1,973.4
Kedah	1,063.1	1,075.6	1,088.7	1,097.8	1,101.5	1,104.2
Kelantan	887.6	906.7	923.2	939.9	952.1	962.8
Melaka	447.9	453.4	459.2	463.6	465.9	466.5
Negeri Sembilan	563.7	569.1	576.8	580.8	580.6	579.0
Pahang	858.2	867.3	878.2	886.8	886.9	886.3
Pulau Pinang	855.2	864.6	877.1	886.5	889.1	889.3
Perak	1,249.3	1,257.0	1,262.9	1,266.7	1,268.2	1,265.6
Perlis	123.8	125.3	125.7	126.3	126.5	126.7
Selangor	3,212.5	3,271.6	3,316.2	3,365.0	3,375.1	3,378.4
Terengganu	591.6	603.4	616.4	626.1	633.2	639.2
Sabah	1,942.3	1,986.6	2,013.8	2,035.6	2,037.2	2,023.3
Sarawak	1,407.4	1,427.9	1,442.3	1,455.1	1,460.3	1,460.7
W.P. Kuala Lumpur	913.0	918.3	919.4	919.4	915.2	906.2
W.P. Labuan	48.1	48.9	49.2	49.9	50.0	50.0
W.P. Putrajaya	38.5	39.5	41.0	45.6	48.6	51.3
Perempuan	15,074.0	15,287.2	15,479.8	15,660.8	15,758.2	15,821.1
Johor	1,700.5	1,720.7	1,744.5	1,773.0	1,786.6	1,800.1
Kedah	1,033.4	1,044.1	1,055.2	1,065.1	1,072.3	1,078.4
Kelantan	873.0	890.1	905.8	920.6	931.7	942.1
Melaka	441.1	447.7	453.9	458.9	462.5	465.3
Negeri Sembilan	525.1	530.2	537.1	542.1	545.6	548.1
Pahang	749.7	759.4	768.9	778.0	784.6	790.5
Pulau Pinang	842.9	853.0	867.0	876.3	879.7	881.1
Perak	1,217.6	1,225.2	1,230.3	1,236.7	1,240.6	1,242.2
Perlis	124.7	125.7	126.3	127.2	127.6	127.9
Selangor	2,965.5	3,019.9	3,064.5	3,110.1	3,131.0	3,146.3
Terengganu	569.4	580.0	591.6	602.2	611.3	619.3
Sabah	1,778.2	1,816.2	1,842.1	1,862.8	1,867.2	1,859.5
Sarawak	1,294.1	1,310.8	1,324.0	1,336.5	1,345.7	1,352.4
W.P. Kuala Lumpur	867.4	871.4	873.8	870.7	867.3	859.8
W.P. Labuan	47.0	47.9	48.3	49.1	49.3	49.4
W.P. Putrajaya	44.5	45.0	46.5	51.5	55.1	58.6

Jadual 8.53: Ringkasan perangkaan penting mengikut negeri, Malaysia, 2019

Indikator	Kelahiran hidup	Kadar kelahiran kasar ¹	Kematian	Kadar kematian kasar ¹	Pertambahan semula jadi	Kadar pertambahan semula jadi kasar ¹	Kelahiran mati	Kadar kelahiran mati ²	Kematian perinatal	Kadar mortaliti perinatal ²
Malaysia	487,957	15.0	173,746	5.3	314,211	9.7	2,626	5.4	4,120	8.4
Johor	60,098	16.0	21,776	5.8	38,322	10.2	329	5.4	498	8.2
Kedah	34,414	15.8	14,292	6.6	20,122	9.3	181	5.2	293	8.5
Kelantan	36,738	19.5	11,389	6.0	25,349	13.5	205	5.5	343	9.3
Melaka	14,086	15.2	5,542	6.0	8,544	9.2	68	4.8	120	8.5
Negeri Sembilan	17,402	15.5	7,157	6.4	10,245	9.1	80	4.6	154	8.8
Pahang	25,776	15.4	9,165	5.5	16,611	9.9	129	5.0	227	8.8
Pulau Pinang	20,146	11.4	10,879	6.2	9,267	5.2	122	6.0	175	8.6
Perak	32,893	13.1	18,712	7.5	14,181	5.7	200	6.0	309	9.3
Perlis	4,044	15.9	1,994	7.8	2,050	8.1	29	7.1	45	11.0
Selangor	95,211	14.6	27,700	4.3	67,511	10.4	513	5.4	777	8.1
Terengganu	27,010	21.7	7,334	5.9	19,676	15.8	155	5.7	250	9.2
Sabah	52,686	13.5	14,493	3.7	38,193	9.8	289	5.5	447	8.4
Sarawak	36,438	13.0	13,990	5.0	22,448	8.0	190	5.2	278	7.6
W.P. Kuala Lumpur	27,036	15.2	8,819	4.9	18,217	10.2	121	4.5	176	6.5
W.P. Labuan	1,665	16.8	296	3.0	1,369	13.8	4	2.4	9	5.4
W.P. Putrajaya	2,314	22.3	208	2.0	2,106	20.3	11	4.7	19	8.2

¹Kadar adalah bagi setiap 1,000 penduduk

²Kadar adalah bagi setiap 1,000 kelahiran

Jadual 8.53: Ringkasan perangkaan penting mengikut negeri, Malaysia, 2019 (samb.)

Indikator	Kematian neonatal	Kadar mortaliti neonatal ³	Kematian bayi	Kadar mortaliti bayi ³	Kematian kanak-kanak	Kadar mortaliti kanak-kanak ⁴	Kematian kurang daripada 5 tahun	Kadar mortaliti kurang daripada 5 tahun ³	Kematian ibu bersalin	Nisbah mortaliti ibu bersalin ⁵	Kadar kesuburan jumlah ⁶
Malaysia	1,980	4.1	3,117	6.4	648	0.3	3,765	7.7	103	21.1	1.8
Johor	236	3.9	379	6.3	81	0.3	460	7.7	12	20.0	2.1
Kedah	137	4.0	220	6.4	51	0.3	271	7.9	6	17.4	2.1
Kelantan	182	5.0	266	7.2	61	0.4	327	8.9	9	24.5	2.8
Melaka	64	4.5	89	6.3	16	0.3	105	7.5	-	-	1.8
Negeri Sembilan	91	5.2	132	7.6	21	0.3	153	8.8	9	51.7	2.0
Pahang	118	4.6	183	7.1	47	0.4	230	8.9	5	19.4	2.0
Pulau Pinang	79	3.9	110	5.5	18	0.2	128	6.4	6	29.8	1.3
Perak	147	4.5	230	7.0	53	0.4	283	8.6	7	21.3	1.8
Perlis	18	4.5	23	5.7	5	0.3	28	6.9	2	49.5	2.0
Selangor	365	3.8	582	6.1	122	0.3	704	7.4	17	17.9	1.6
Terengganu	129	4.8	198	7.3	24	0.2	222	8.2	5	18.5	2.9
Sabah	205	3.9	347	6.6	76	0.3	423	8.0	14	26.6	1.4
Sarawak	118	3.2	208	5.7	49	0.3	257	7.1	6	16.5	1.6
W.P. Kuala Lumpur	76	2.8	120	4.4	17	0.2	137	5.1	5	18.5	1.7
W.P. Labuan	7	4.2	11	6.6	5	0.7	16	9.6	-	-	1.8
W.P. Putrajaya	8	3.5	19	8.2	2	0.2	21	9.1	-	-	3.3

³Kadar adalah bagi setiap 1,000 kelahiran hidup

⁴Kadar adalah bagi setiap 1,000 penduduk berumur 1-4 tahun

⁵Nisbah adalah bagi setiap 100,000 kelahiran hidup

⁶Kadar adalah bagi setiap 1,000 perempuan berumur 15-49 tahun

Jadual 8.54: Jangkaan hayat ketika lahir mengikut jantina dan negeri, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^P
Lelaki						
Malaysia	72.5	72.1	72.1	72.3	72.5	72.8
Johor	72.1	71.9	71.8	72.0	72.1	72.3
Kedah	70.4	70.2	70.3	70.4	70.7	71.0
Kelantan	69.0	69.0	69.3	69.6	69.7	69.8
Melaka	72.1	71.9	71.8	72.0	72.2	72.6
Negeri Sembilan	71.0	70.6	70.5	70.6	70.9	71.2
Pahang	70.7	70.9	71.0	71.2	71.5	72.1
Pulau Pinang	72.4	72.3	72.3	72.6	72.9	73.3
Perak	71.3	71.1	71.0	71.1	71.3	71.7
Perlis	70.3	70.0	69.4	69.2	69.3	69.5
Selangor ²	73.3	73.1	73.1	73.4	73.6	74.2
Terengganu	68.7	68.9	69.1	69.4	69.6	69.9
Sabah ¹	72.3	72.7	72.6	72.7	72.6	72.6
Sarawak	74.6	74.5	74.4	74.6	74.5	74.6
W.P. Kuala Lumpur	74.3	74.6	74.4	74.5	74.6	74.9
Perempuan						
Malaysia	77.1	77.0	77.1	77.2	77.4	77.8
Johor	77.0	76.9	76.9	77.1	77.3	77.6
Kedah	76.1	75.9	76.0	76.2	76.4	76.8
Kelantan	75.1	75.1	75.2	75.5	75.8	76.1
Melaka	77.4	77.2	77.5	77.6	77.8	78.1
Negeri Sembilan	76.6	76.7	76.8	76.9	77.0	77.4
Pahang	76.3	76.2	76.3	76.4	76.6	77.1
Pulau Pinang	77.6	77.7	77.7	78.0	78.2	78.6
Perak	77.1	77.3	77.2	77.3	77.4	77.6
Perlis	75.9	75.0	74.8	74.8	74.9	75.3
Selangor ²	77.4	77.3	77.4	77.7	78.0	78.7
Terengganu	74.5	74.6	74.9	75.2	75.2	75.7
Sabah ¹	75.8	76.2	76.4	76.2	76.3	76.5
Sarawak	78.3	78.3	78.2	78.4	78.4	78.7
W.P. Kuala Lumpur	78.3	79.0	79.0	79.3	79.5	79.8

¹Termasuk W.P. Labuan

²Termasuk W.P. Putrajaya

^PPermulaan

Jadual 8.55: Kadar penyertaan tenaga buruh mengikut negeri dan kumpulan umur, Malaysia, 2020

Negeri	Jumlah	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64
Jumlah (%)	68.4	19.7	63.8	85.6	85.5	83.6	82.3	79.4	74.4	61.2	39.2
Johor	70.4	20.2	81.5	95.8	82.8	74.7	75.7	73.0	73.4	67.7	48.6
Kedah	63.0	16.7	59.6	82.8	81.1	79.2	78.7	74.0	69.7	59.0	37.0
Kelantan	57.9	9.8	47.0	77.1	77.6	80.4	77.9	73.8	70.9	61.5	33.3
Melaka	66.2	12.1	64.6	85.5	85.5	85.2	81.8	78.9	67.7	56.2	28.5
Negeri Sembilan	64.1	16.9	62.8	84.1	86.0	82.3	82.8	75.1	67.8	50.1	26.2
Pahang	65.8	13.6	63.0	81.4	82.3	82.5	80.9	79.7	73.7	59.7	43.0
Pulau Pinang	68.0	12.9	62.6	87.3	85.7	85.6	84.8	78.0	73.3	55.0	27.6
Perak	64.3	15.3	61.4	88.3	85.1	81.0	79.8	76.5	68.9	59.2	33.1
Perlis	63.0	16.5	52.0	80.0	78.9	79.9	77.6	74.5	71.3	61.3	35.7
Selangor	75.4	23.3	55.0	86.6	94.5	93.0	90.9	90.3	80.7	62.8	43.5
Terengganu	59.4	12.3	53.2	77.4	78.0	77.2	75.8	72.8	69.6	59.3	32.6
Sabah	70.0	34.6	75.1	85.1	79.7	78.8	77.1	75.8	72.4	58.3	47.6
Sarawak	66.9	16.3	69.1	82.4	81.0	79.8	80.3	77.0	75.1	65.7	45.2
W.P. Kuala Lumpur	72.1	15.8	54.8	88.4	89.0	87.1	84.9	84.6	86.0	64.2	33.1
W.P. Labuan	64.6	14.7	71.1	80.1	74.6	75.9	74.9	74.5	59.6	56.9	46.6
W.P. Putrajaya	72.5	11.0	55.7	87.6	92.4	91.5	89.7	79.9	73.9	67.5	14.9

Jadual 8.56: Penduduk bekerja mengikut negeri dan pekerjaan, Malaysia, 2020

Negeri	Jumlah	Pengurus	Profesional	Juruteknik dan profesional bersekutu	Pekerja sokongan perkeranian	Pekerja perkhidmatan dan jualan	Pekerja mahir pertanian, perhutanan, penternakan dan perikanan	Pekerja kemahiran dan pekerja pertukangan yang berkaitan	Operator mesin & loji dan pemasangan	Pekerja asas
Jumlah ('000)	14,956.7	808.4	1,867.7	1,547.2	1,242.1	3,632.3	916.3	1,472.5	1,689.9	1,780.3
Johor	1,775.6	73.4	160.0	187.6	132.5	442.4	62.5	233.3	265.4	218.6
Kedah	914.7	26.6	97.0	75.7	52.2	252.4	103.9	92.6	116.0	98.2
Kelantan	680.8	11.6	70.1	45.0	29.8	209.6	75.2	104.4	43.5	91.5
Melaka	417.3	20.6	61.8	56.2	37.4	108.6	9.1	34.0	57.3	32.2
Negeri Sembilan	474.1	27.0	61.2	60.7	34.8	119.3	17.4	38.1	59.8	55.7
Pahang	715.9	26.3	77.1	57.4	49.5	178.9	86.7	71.0	61.7	107.4
Pulau Pinang	832.9	57.8	133.1	110.2	93.1	161.9	11.4	54.8	149.9	60.8
Perak	1,042.8	49.5	103.7	92.5	74.3	269.7	71.8	120.9	140.2	120.1
Perlis	105.6	5.1	12.7	11.1	9.0	28.3	9.9	11.6	7.7	10.1
Selangor	3,446.5	293.7	620.4	485.5	368.9	691.3	62.5	244.3	429.6	250.3
Terengganu	465.0	13.7	47.5	36.4	29.1	137.1	34.9	86.9	26.5	52.9
Sabah	1,869.7	68.7	135.4	113.3	117.0	506.6	205.2	168.1	152.2	403.1
Sarawak	1,262.3	43.0	112.7	95.7	100.9	298.8	163.5	141.8	109.8	196.0
W.P. Kuala Lumpur	874.6	87.8	159.9	109.1	97.7	209.7	1.0	65.0	66.9	77.6
W.P. Labuan	42.8	1.9	4.1	6.5	5.8	13.0	1.1	4.4	2.5	3.5
W.P. Putrajaya	36.2	1.6	10.8	4.3	10.0	4.7	-	1.3	1.1	2.4
Jumlah (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Johor	11.9	9.1	8.6	12.1	10.7	12.2	6.8	15.8	15.7	12.3
Kedah	6.1	3.3	5.2	4.9	4.2	6.9	11.3	6.3	6.9	5.5
Kelantan	4.6	1.4	3.8	2.9	2.4	5.8	8.2	7.1	2.6	5.1
Melaka	2.8	2.5	3.3	3.6	3.0	3.0	1.0	2.3	3.4	1.8
Negeri Sembilan	3.2	3.3	3.3	3.9	2.8	3.3	1.9	2.6	3.5	3.1
Pahang	4.8	3.3	4.1	3.7	4.0	4.9	9.5	4.8	3.6	6.0
Pulau Pinang	5.6	7.2	7.1	7.1	7.5	4.5	1.2	3.7	8.9	3.4
Perak	7.0	6.1	5.6	6.0	6.0	7.4	7.8	8.2	8.3	6.7
Perlis	0.7	0.6	0.7	0.7	0.7	0.8	1.1	0.8	0.5	0.6
Selangor	23.0	36.3	33.2	31.4	29.7	19.0	6.8	16.6	25.4	14.1
Terengganu	3.1	1.7	2.5	2.4	2.3	3.8	3.8	5.9	1.6	3.0
Sabah	12.5	8.5	7.3	7.3	9.4	13.9	22.4	11.4	9.0	22.6
Sarawak	8.4	5.3	6.0	6.2	8.1	8.2	17.8	9.6	6.5	11.0
W.P. Kuala Lumpur	5.8	10.9	8.6	7.1	7.9	5.8	0.1	4.4	4.0	4.4
W.P. Labuan	0.3	0.2	0.2	0.4	0.5	0.4	0.1	0.3	0.2	0.2
W.P. Putrajaya	0.2	0.2	0.6	0.3	0.8	0.1	0.0	0.1	0.1	0.1

Jadual 8.57: Penduduk bekerja mengikut negeri dan industri, Malaysia, 2020

Negeri	Jumlah ¹	Pertanian, perhutanan dan perikanan	Perlombongan dan pengkuarian	Pembuatan	Bekalan elektrik, gas, wap dan pendingin udara	Bekalan air; pembetulan, pengurusan sisa dan aktiviti pemulihan	Pembinaan	Perdagangan borong dan runcit; pembaikan kenderaan bermotor dan motosikal
Jumlah ('000)	14,956.7	1,566.0	82.2	2,498.0	76.4	83.7	1,173.4	2,765.6
Johor	1,775.6	127.8	7.8	434.7	7.9	9.6	148.2	376.3
Kedah	914.7	119.4	1.9	174.3	2.5	7.1	55.2	172.3
Kelantan	680.8	87.6	2.5	71.2	2.3	1.4	76.2	142.5
Melaka	417.3	17.8	2.3	94.3	1.9	2.6	27.8	72.2
Negeri Sembilan	474.1	37.7	3.6	81.5	4.7	3.5	31.3	75.0
Pahang	715.9	149.9	2.9	71.8	3.4	7.3	43.0	118.8
Pulau Pinang	832.9	13.9	1.2	299.3	1.9	4.5	44.4	132.0
Perak	1,042.8	123.4	6.2	174.2	4.9	8.7	74.3	192.3
Perlis	105.6	12.2	0.2	9.4	0.1	0.9	7.4	14.7
Selangor	3,446.5	80.8	22.2	595.7	21.6	17.3	277.2	634.7
Terengganu	465.0	49.4	7.2	53.5	2.1	3.0	61.4	76.1
Sabah	1,869.7	472.1	5.8	203.9	7.8	7.3	118.7	366.7
Sarawak	1,262.3	272.0	12.6	145.8	12.8	5.8	124.8	186.6
W.P. Kuala Lumpur	874.6	1.1	2.3	85.1	2.1	4.6	78.4	197.9
W.P. Labuan	42.8	1.1	3.6	2.9	0.1	0.1	4.3	5.9
W.P. Putrajaya	36.2	-	-	0.4	0.2	0.1	0.8	1.6
Jumlah (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Johor	11.9	8.2	9.4	17.4	10.4	11.4	12.6	13.6
Kedah	6.1	7.6	2.3	7.0	3.3	8.5	4.7	6.2
Kelantan	4.6	5.6	3.0	2.9	3.0	1.6	6.5	5.2
Melaka	2.8	1.1	2.9	3.8	2.5	3.1	2.4	2.6
Negeri Sembilan	3.2	2.4	4.3	3.3	6.2	4.2	2.7	2.7
Pahang	4.8	9.6	3.5	2.9	4.5	8.7	3.7	4.3
Pulau Pinang	5.6	0.9	1.4	12.0	2.5	5.4	3.8	4.8
Perak	7.0	7.9	7.5	7.0	6.4	10.4	6.3	7.0
Perlis	0.7	0.8	0.3	0.4	0.2	1.1	0.6	0.5
Selangor	23.0	5.2	27.0	23.8	28.3	20.7	23.6	23.0
Terengganu	3.1	3.2	8.8	2.1	2.8	3.6	5.2	2.8
Sabah	12.5	30.1	7.1	8.2	10.2	8.8	10.1	13.3
Sarawak	8.4	17.4	15.3	5.8	16.8	6.9	10.6	6.7
W.P. Kuala Lumpur	5.8	0.1	2.8	3.4	2.7	5.5	6.7	7.2
W.P. Labuan	0.3	0.1	4.4	0.1	0.1	0.1	0.4	0.2
W.P. Putrajaya	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	0.1

¹Jumlah termasuk 'Aktiviti badan dan pertubuhan luar wilayah'

Jadual 8.57: Penduduk bekerja mengikut negeri dan industri, Malaysia, 2020 (samb.)

Negeri	Pengangkutan dan penyimpanan	Penginapan dan aktiviti perkhidmatan makanan dan minuman	Maklumat dan komunikasi	Aktiviti kewangan dan insurans/takaful	Aktiviti hartanah	Aktiviti profesional saintifik dan teknikal	Aktiviti pentadbiran dan khidmat sokongan
Jumlah ('000)	689.2	1,540.0	223.4	372.1	82.1	379.3	801.9
Johor	87.0	177.7	9.0	35.8	10.9	37.8	75.8
Kedah	32.2	105.1	3.4	10.7	2.7	11.1	46.7
Kelantan	20.6	72.3	2.8	6.5	0.5	7.8	40.4
Melaka	13.0	43.0	3.6	9.4	0.6	8.7	17.6
Negeri Sembilan	22.6	51.2	5.2	9.2	2.9	7.8	31.3
Pahang	25.1	74.1	2.4	11.0	0.6	8.4	34.9
Pulau Pinang	49.3	69.1	6.4	19.6	4.7	19.9	35.6
Perak	44.3	113.9	6.7	16.7	2.0	16.5	49.8
Perlis	3.8	16.7	0.2	1.3	0.1	1.4	7.8
Selangor	220.9	380.3	117.9	143.8	34.8	141.8	184.8
Terengganu	13.5	56.6	2.1	3.8	0.3	4.6	35.3
Sabah	62.7	169.3	10.6	22.0	4.2	17.9	111.8
Sarawak	44.2	112.0	8.5	15.9	2.6	22.5	77.5
W.P. Kuala Lumpur	46.3	90.5	43.1	64.8	15.0	71.3	45.0
W.P. Labuan	2.8	4.9	0.2	1.0	0.1	0.7	6.3
W.P. Putrajaya	0.9	3.2	1.3	0.6	0.1	1.2	1.3
Jumlah (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Johor	12.6	11.5	4.0	9.6	13.2	10.0	9.5
Kedah	4.7	6.8	1.5	2.9	3.3	2.9	5.8
Kelantan	3.0	4.7	1.3	1.7	0.6	2.1	5.0
Melaka	1.9	2.8	1.6	2.5	0.8	2.3	2.2
Negeri Sembilan	3.3	3.3	2.3	2.5	3.6	2.1	3.9
Pahang	3.6	4.8	1.1	3.0	0.8	2.2	4.3
Pulau Pinang	7.2	4.5	2.9	5.3	5.8	5.3	4.4
Perak	6.4	7.4	3.0	4.5	2.4	4.3	6.2
Perlis	0.5	1.1	0.1	0.4	0.1	0.4	1.0
Selangor	32.1	24.7	52.8	38.7	42.4	37.4	23.1
Terengganu	2.0	3.7	1.0	1.0	0.3	1.2	4.4
Sabah	9.1	11.0	4.8	5.9	5.1	4.7	13.9
Sarawak	6.4	7.3	3.8	4.3	3.2	5.9	9.7
W.P. Kuala Lumpur	6.7	5.9	19.3	17.4	18.3	18.8	5.6
W.P. Labuan	0.4	0.3	0.1	0.3	0.1	0.2	0.8
W.P. Putrajaya	0.1	0.2	0.6	0.2	0.1	0.3	0.2

Jadual 8.57: Penduduk bekerja mengikut negeri dan industri, Malaysia, 2020 (samb.)

Negeri	Pentadbiran awam dan pertahanan; aktiviti keselamatan sosial wajib	Pendidikan	Aktiviti kesihatan kemanusiaan dan kerja sosial	Kesenian, hiburan dan rekreasi	Aktiviti perkhidmatan lain	Aktiviti isi rumah sebagai majikan
Jumlah ('000)	734.9	937.6	559.6	58.2	267.0	66.1
Johor	35.5	85.5	58.1	3.8	40.0	6.6
Kedah	36.3	77.7	38.0	2.8	12.8	2.4
Kelantan	40.0	58.4	37.2	0.6	8.5	1.6
Melaka	36.3	32.7	22.5	1.7	7.7	1.6
Negeri Sembilan	38.1	33.6	20.5	2.5	8.6	3.1
Pahang	48.0	66.0	33.0	2.3	12.4	0.6
Pulau Pinang	31.3	45.3	35.3	2.7	13.5	2.9
Perak	59.3	77.5	45.5	4.4	19.8	2.6
Perlis	11.7	9.8	5.5	0.3	1.7	0.3
Selangor	147.2	208.6	121.5	16.7	59.4	19.0
Terengganu	30.4	34.0	23.7	1.0	6.7	0.4
Sabah	85.2	94.4	49.9	8.7	36.5	14.1
Sarawak	73.8	80.0	33.0	4.8	22.7	4.5
W.P. Kuala Lumpur	38.6	28.9	31.9	5.7	15.7	6.4
W.P. Labuan	4.3	3.0	0.8	0.2	0.7	0.1
W.P. Putrajaya	19.0	2.1	3.3	0.0	0.2	0.0
Jumlah (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Johor	4.8	9.1	10.4	6.6	15.0	10.0
Kedah	4.9	8.3	6.8	4.8	4.8	3.6
Kelantan	5.4	6.2	6.6	1.1	3.2	2.4
Melaka	4.9	3.5	4.0	2.9	2.9	2.3
Negeri Sembilan	5.2	3.6	3.7	4.3	3.2	4.7
Pahang	6.5	7.0	5.9	4.0	4.6	0.9
Pulau Pinang	4.3	4.8	6.3	4.6	5.0	4.3
Perak	8.1	8.3	8.1	7.6	7.4	3.9
Perlis	1.6	1.0	1.0	0.6	0.6	0.4
Selangor	20.0	22.3	21.7	28.8	22.3	28.8
Terengganu	4.1	3.6	4.2	1.7	2.5	0.6
Sabah	11.6	10.1	8.9	14.9	13.7	21.4
Sarawak	10.0	8.5	5.9	8.2	8.5	6.8
W.P. Kuala Lumpur	5.3	3.1	5.7	9.8	5.9	9.6
W.P. Labuan	0.6	0.3	0.1	0.3	0.2	0.1
W.P. Putrajaya	2.6	0.2	0.6	0.1	0.1	0.0

Jadual 8.58: Kadar pengangguran mengikut negeri, Malaysia, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah (%)	3.1	3.4	3.4	3.3	3.3	4.5
Johor	3.1	3.6	3.4	3.0	2.7	3.5
Kedah	2.6	2.9	2.8	2.9	2.8	4.2
Kelantan	3.6	3.8	3.6	4.0	4.0	4.3
Melaka	1.0	0.9	1.0	1.1	1.1	2.2
Negeri Sembilan	3.1	2.7	2.8	3.0	3.1	3.8
Pahang	2.9	2.6	2.9	2.6	2.9	3.1
Pulau Pinang	1.6	2.1	2.1	2.2	2.0	3.5
Perak	3.2	3.4	3.7	3.3	3.4	4.8
Perlis	2.9	2.9	3.4	3.4	3.3	4.3
Selangor	2.4	3.2	2.8	2.8	2.9	4.3
Terengganu	4.0	4.2	4.5	4.8	3.5	4.1
Sabah	5.0	5.4	5.6	5.8	5.8	8.0
Sarawak	3.5	3.3	3.0	3.2	3.1	4.3
W.P. Kuala Lumpur	3.3	3.3	3.1	2.4	2.6	4.0
W.P. Labuan	5.0	7.8	8.5	7.1	6.9	7.2
W.P. Putrajaya	1.0	1.7	1.5	1.3	1.2	1.5

Jadual 8.59: Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri, Malaysia, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bilangan Penerima ('000)						
Malaysia	8,348.6	8,424.1	8,677.1	8,761.2	9,195.2	9,390.7
Johor	1,013.8	1,039.1	1,092.0	1,106.0	1,133.6	1,162.1
Kedah	519.6	502.7	506.2	529.3	550.6	583.8
Kelantan	337.7	352.9	362.1	367.5	383.9	409.5
Melaka	187.3	271.3	284.2	283.8	299.5	320.5
Negeri Sembilan	275.6	294.8	303.2	309.1	314.9	332.9
Pahang	507.3	374.5	386.1	393.1	424.7	452.0
Pulau Pinang	556.2	555.8	565.6	566.2	586.7	613.6
Perak	653.5	647.9	659.2	676.2	699.9	689.4
Perlis	56.2	62.2	61.5	61.8	69.4	70.4
Selangor	1,982.3	2,043.0	2,147.8	2,153.5	2,333.6	2,291.3
Terengganu	267.1	272.4	285.0	285.0	306.7	318.9
Sabah	646.5	661.7	654.2	665.2	688.4	705.9
Sarawak	697.0	706.1	728.8	743.0	775.7	799.9
W.P. Kuala Lumpur	583.5	575.3	579.8	557.2	564.8	576.1
W.P. Labuan	30.6	30.6	28.7	31.1	30.5	32.2
W.P. Putrajaya	34.4	33.7	32.8	33.2	32.1	32.2
Penengah (RM)						
Malaysia	1,942	2,000	2,160	2,308	2,442	2,062
Johor	2,200	2,200	2,250	2,418	2,512	2,124
Kedah	1,400	1,510	1,650	1,703	1,748	1,474
Kelantan	1,200	1,345	1,500	1,604	1,639	1,343
Melaka	1,600	1,760	2,145	2,332	2,415	2,120
Negeri Sembilan	1,950	2,060	2,170	2,348	2,433	2,062
Pahang	1,620	1,650	1,870	2,111	2,225	1,753
Pulau Pinang	1,900	2,000	2,160	2,215	2,346	2,082
Perak	1,500	1,650	1,700	1,775	1,858	1,629
Perlis	1,495	1,630	1,800	1,989	2,010	1,571
Selangor	2,500	2,500	2,580	2,695	2,956	2,725
Terengganu	1,500	1,500	1,700	1,874	1,911	1,514
Sabah	1,480	1,600	1,763	1,951	1,980	1,716
Sarawak	1,450	1,500	1,800	2,033	2,070	1,593
W.P. Kuala Lumpur	2,500	2,500	2,650	2,946	3,106	3,037
W.P. Labuan	1,900	2,000	2,170	2,419	2,712	2,130
W.P. Putrajaya	3,000	3,250	3,500	3,673	3,749	3,717
Purata (RM)						
Malaysia	2,487	2,657	2,879	3,087	3,224	2,933
Johor	2,549	2,656	2,932	3,228	3,266	2,840
Kedah	2,024	2,109	2,193	2,294	2,413	2,300
Kelantan	2,069	2,248	2,319	2,419	2,571	2,463
Melaka	2,174	2,297	2,565	2,853	2,990	2,925
Negeri Sembilan	2,464	2,628	2,874	3,048	3,218	3,013
Pahang	2,122	2,185	2,425	2,662	2,754	2,684
Pulau Pinang	2,414	2,603	2,672	2,811	3,022	2,883
Perak	2,030	2,206	2,281	2,387	2,571	2,463
Perlis	2,248	2,271	2,465	2,628	2,723	2,596
Selangor	3,073	3,239	3,454	3,668	3,892	3,480
Terengganu	2,107	2,341	2,522	2,695	2,766	2,424
Sabah	2,046	2,224	2,507	2,745	2,836	2,678
Sarawak	2,077	2,255	2,513	2,757	2,819	2,509
W.P. Kuala Lumpur	3,162	3,482	3,969	4,336	4,359	3,823
W.P. Labuan	2,425	2,610	2,849	3,054	3,323	2,942
W.P. Putrajaya	3,743	3,995	4,220	4,530	4,695	4,497

Data merujuk kepada warganegara sahaja

Jadual 8.60: Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri dan jantina, Malaysia, 2015-2020

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bilangan Penerima ('000)						
Lelaki	5,049.4	5,034.4	5,151.2	5,209.8	5,435.9	5,551.0
Johor	638.2	652.0	677.3	684.4	703.5	750.9
Kedah	306.5	292.0	292.1	307.2	327.5	368.5
Kelantan	219.8	215.8	228.9	228.6	242.1	253.4
Melaka	112.1	155.6	162.7	161.2	170.4	181.5
Negeri Sembilan	168.2	171.1	181.9	181.9	188.7	196.1
Pahang	313.5	230.0	241.2	247.9	264.4	289.3
Pulau Pinang	324.7	321.1	325.9	321.9	337.2	347.1
Perak	402.6	391.4	391.4	402.5	416.3	421.7
Perlis	33.2	37.2	37.8	38.6	41.3	41.7
Selangor	1,162.3	1,171.7	1,213.3	1,229.6	1,283.0	1,213.7
Terengganu	173.3	179.2	180.2	183.4	194.0	205.1
Sabah	381.3	397.1	391.9	400.5	419.9	421.3
Sarawak	448.8	458.7	474.4	477.2	498.3	506.7
W.P. Kuala Lumpur	327.9	327.0	318.8	310.9	314.9	320.2
W.P. Labuan	19.8	19.2	19.1	19.8	19.8	19.8
W.P. Putrajaya	17.3	15.1	14.4	14.2	14.5	14.0
Penengah (RM)						
Lelaki	2,000	2,000	2,170	2,342	2,477	2,093
Johor	2,300	2,200	2,400	2,556	2,646	2,169
Kedah	1,500	1,600	1,650	1,760	1,812	1,505
Kelantan	1,200	1,225	1,400	1,604	1,601	1,343
Melaka	1,700	1,800	2,170	2,382	2,489	2,169
Negeri Sembilan	2,000	2,080	2,250	2,442	2,513	2,169
Pahang	1,700	1,682	1,865	2,140	2,260	1,722
Pulau Pinang	2,000	2,000	2,170	2,241	2,481	2,272
Perak	1,560	1,703	1,760	1,935	2,013	1,722
Perlis	1,410	1,630	1,650	2,011	2,070	1,571
Selangor	2,500	2,600	2,745	2,888	3,169	2,887
Terengganu	1,500	1,600	1,680	1,860	1,911	1,632
Sabah	1,500	1,600	1,750	1,947	1,980	1,692
Sarawak	1,440	1,600	1,750	2,063	2,081	1,687
W.P. Kuala Lumpur	2,500	2,500	2,800	2,963	3,096	3,093
W.P. Labuan	2,000	2,100	2,250	2,513	2,841	2,386
W.P. Putrajaya	3,015	3,500	3,535	3,849	3,985	3,717
Purata (RM)						
Lelaki	2,558	2,741	2,953	3,174	3,304	2,963
Johor	2,684	2,852	3,158	3,483	3,507	2,922
Kedah	2,047	2,108	2,148	2,323	2,387	2,241
Kelantan	1,926	2,078	2,156	2,272	2,371	2,308
Melaka	2,219	2,397	2,599	2,939	3,095	2,985
Negeri Sembilan	2,590	2,815	3,031	3,189	3,272	3,060
Pahang	2,168	2,219	2,406	2,632	2,718	2,608
Pulau Pinang	2,555	2,734	2,791	3,010	3,186	2,992
Perak	2,082	2,260	2,310	2,461	2,653	2,462
Perlis	2,144	2,302	2,388	2,522	2,640	2,505
Selangor	3,236	3,404	3,651	3,855	4,114	3,679
Terengganu	2,105	2,358	2,521	2,705	2,793	2,428
Sabah	2,026	2,243	2,509	2,703	2,830	2,615
Sarawak	2,068	2,295	2,504	2,751	2,827	2,509
W.P. Kuala Lumpur	3,366	3,635	4,129	4,465	4,528	4,062
W.P. Labuan	2,556	2,775	3,054	3,166	3,457	3,154
W.P. Putrajaya	3,944	4,282	4,538	5,074	4,991	4,633

Data merujuk kepada warganegara sahaja

Jadual 8.60: Penengah dan purata gaji & upah bulanan pekerja mengikut negeri dan jantina, Malaysia, 2015-2020 (samb.)

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bilangan Penerima ('000)						
Perempuan	3,299.2	3,389.7	3,525.9	3,551.4	3,759.3	3,839.6
Johor	375.6	387.1	414.7	421.6	430.1	411.1
Kedah	213.1	210.7	214.1	222.2	223.2	215.4
Kelantan	117.9	137.1	133.2	138.8	141.8	156.1
Melaka	75.1	115.6	121.5	122.6	129.1	139.0
Negeri Sembilan	107.4	123.7	121.3	127.3	126.2	136.8
Pahang	193.8	144.6	144.9	145.2	160.2	162.7
Pulau Pinang	231.6	234.7	239.6	244.3	249.5	266.5
Perak	250.9	256.5	267.9	273.7	283.6	267.7
Perlis	23.0	25.0	23.7	23.2	28.0	28.7
Selangor	820.0	871.3	934.6	923.9	1,050.6	1,077.5
Terengganu	93.8	93.2	104.8	101.6	112.7	113.8
Sabah	265.2	264.7	262.3	264.8	268.5	284.6
Sarawak	248.2	247.4	254.4	265.8	277.4	293.2
W.P. Kuala Lumpur	255.6	248.2	261.0	246.3	249.9	255.9
W.P. Labuan	10.8	11.4	9.6	11.3	10.7	12.4
W.P. Putrajaya	17.1	18.6	18.4	18.9	17.6	18.3
Penengah (RM)						
Perempuan	1,855	2,000	2,145	2,227	2,370	2,019
Johor	1,700	1,685	1,800	2,104	2,254	1,861
Kedah	1,200	1,200	1,550	1,533	1,670	1,404
Kelantan	1,300	1,600	1,800	1,605	1,670	1,312
Melaka	1,500	1,680	2,000	2,154	2,158	2,019
Negeri Sembilan	1,850	1,800	2,015	2,137	2,261	1,918
Pahang	1,500	1,650	2,000	1,967	1,980	1,852
Pulau Pinang	1,700	2,000	2,160	2,082	2,206	1,950
Perak	1,200	1,500	1,650	1,640	1,650	1,514
Perlis	1,500	1,600	2,145	1,959	1,900	1,352
Selangor	2,500	2,500	2,515	2,549	2,788	2,523
Terengganu	1,300	1,300	2,145	1,903	1,853	1,312
Sabah	1,400	1,542	1,800	1,964	2,060	1,808
Sarawak	1,500	1,500	2,145	1,952	2,070	1,593
W.P. Kuala Lumpur	2,500	2,420	2,500	2,930	3,179	3,028
W.P. Labuan	1,500	1,762	1,800	2,024	2,261	1,716
W.P. Putrajaya	3,000	3,250	3,500	3,563	3,710	3,729
Purata (RM)						
Perempuan	2,380	2,532	2,772	2,959	3,108	2,889
Johor	2,320	2,324	2,564	2,813	2,873	2,691
Kedah	1,990	2,111	2,254	2,253	2,450	2,401
Kelantan	2,336	2,517	2,598	2,660	2,911	2,715
Melaka	2,106	2,162	2,519	2,739	2,853	2,846
Negeri Sembilan	2,267	2,369	2,639	2,846	3,138	2,944
Pahang	2,047	2,131	2,456	2,712	2,813	2,819
Pulau Pinang	2,217	2,424	2,512	2,549	2,800	2,741
Perak	1,947	2,122	2,240	2,280	2,452	2,464
Perlis	2,397	2,225	2,589	2,805	2,847	2,730
Selangor	2,843	3,016	3,198	3,419	3,621	3,255
Terengganu	2,112	2,309	2,524	2,678	2,721	2,418
Sabah	2,075	2,194	2,503	2,807	2,845	2,770
Sarawak	2,094	2,179	2,529	2,767	2,805	2,507
W.P. Kuala Lumpur	2,899	3,281	3,774	4,173	4,145	3,524
W.P. Labuan	2,185	2,332	2,439	2,858	3,075	2,603
W.P. Putrajaya	3,541	3,762	3,971	4,120	4,453	4,393

Data merujuk kepada warganegara sahaja

Jadual 8.61: Statistik utama siswazah, Perak, 2016-2020

Statistik utama		2016	2017	2018 ^r	2019 ^e	2020 ^p
Jumlah	('000)	253.7	281.5	289.5	320.5	334.8
Tenaga Buruh		208.2	222.6	229.7	250.4	266.9
Bekerja		199.9	208.3	217.4	237.7	251.4
Penganggur		8.3	14.3	12.3	12.8	15.5
Luar Tenaga Buruh		45.5	59.0	59.8	70.0	67.9
Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Siswazah	(%)	82.1	79.1	79.3	78.1	79.7
Kadar Pengangguran Siswazah	(%)	4.0	6.4	5.4	5.1	5.8
 Lelaki	 ('000)	 117.9	 131.0	 135.0	 148.8	 149.5
Tenaga Buruh		98.5	109.0	110.6	123.0	123.9
Bekerja		95.8	102.3	104.2	118.2	117.5
Penganggur		2.6*	6.7	6.4	4.9	6.5
Luar Tenaga Buruh		19.5	22.1	24.4	25.8	25.6
Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Siswazah	(%)	83.5	83.2	81.9	82.7	82.9
Kadar Pengangguran Siswazah	(%)	2.7*	6.1	5.8	4.0	5.2
 Perempuan	 ('000)	 135.8	 150.5	 154.5	 171.7	 185.3
Tenaga Buruh		109.7	113.6	119.1	127.4	143.0
Bekerja		104.1	106.0	113.2	119.5	133.9
Penganggur		5.7	7.6	6.0	7.9	9.0
Luar Tenaga Buruh		26.0	36.9	35.4	44.3	42.3
Kadar Penyertaan Tenaga Buruh Siswazah	(%)	80.8	75.5	77.1	74.2	77.2
Kadar Pengangguran Siswazah	(%)	5.2	6.7	5.0	6.2	6.3

*Penggunaan data secara berhati-hati kerana faktor ralat piawai relatif yang tinggi

Jadual 8.62: Purata gaji & upah bulanan siswazah bekerja mengikut negeri, Malaysia, 2016-2020**(RM)**

Negeri	2016	2017	2018^r	2019^e	2020^p
Jumlah	4,331	4,676	4,897	5,020	4,489
Johor	4,297	4,635	4,842	4,945	4,451
Kedah	3,911	3,686	3,832	3,946	3,729
Kelantan	4,195	4,287	4,439	4,622	4,426
Melaka	3,486	3,681	4,086	4,308	4,083
Negeri Sembilan	3,998	4,559	4,641	4,872	4,496
Pahang	3,425	4,097	4,269	4,551	4,392
Pulau Pinang	3,903	3,955	4,270	4,384	4,245
Perak	3,643	3,948	4,005	4,425	3,955
Perlis	3,812	4,093	4,791	4,708	4,315
Selangor	4,576	4,918	5,216	5,376	4,772
Terengganu	4,071	4,194	4,460	4,599	4,058
Sabah	3,867	4,311	4,795	4,820	3,900
Sarawak	4,136	4,614	4,950	4,946	4,300
W.P. Kuala Lumpur	5,794	6,564	6,424	6,361	5,443
W.P. Labuan	4,194	4,465	4,859	4,824	4,354
W.P. Putrajaya	4,503	5,028	5,413	5,579	5,365

Jadual 8.63: Penengah gaji & upah bulanan siswazah bekerja mengikut negeri, Malaysia, 2016-2020**(RM)**

Negeri	2016	2017	2018^r	2019^e	2020^p
Jumlah	3,520	3,550	3,936	4,300	3,815
Johor	3,743	3,550	3,950	4,157	3,819
Kedah	3,500	3,100	3,164	3,508	3,052
Kelantan	4,110	3,617	3,911	4,244	3,815
Melaka	3,000	3,100	3,127	3,475	3,420
Negeri Sembilan	3,200	3,500	3,745	3,995	3,634
Pahang	3,145	3,600	3,733	4,063	3,850
Pulau Pinang	3,145	3,000	3,205	3,715	3,485
Perak	3,200	3,165	3,393	3,531	3,403
Perlis	3,760	3,780	4,491	4,100	4,088
Selangor	3,650	3,701	4,220	4,589	4,037
Terengganu	3,450	3,400	3,579	3,701	3,198
Sabah	3,500	3,700	4,517	4,458	3,620
Sarawak	3,800	4,200	4,328	4,345	3,915
W.P. Kuala Lumpur	4,000	4,000	4,654	5,500	4,976
W.P. Labuan	3,801	3,500	3,911	4,025	3,533
W.P. Putrajaya	4,000	4,000	4,287	4,370	4,356

Jadual 8.64: Perdagangan luar negeri mengikut lokasi - eksport dan import, Malaysia, 2015-2020 - RM juta

Negeri		2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^P
Malaysia	Eksport	777,355	786,964	934,927	1,003,587	995,072	980,979
	Import	685,778	698,819	836,422	879,804	849,411	796,194
Johor	Eksport	152,311	168,946	202,507	205,064	201,798	196,544
	Import	118,582	128,703	168,399	177,007	176,601	156,866
Kedah	Eksport	21,707	20,750	23,839	24,197	27,206	26,818
	Import	28,834	32,444	37,197	37,528	34,707	38,136
Kelantan	Eksport	4,061	3,981	4,361	4,246	3,282	3,339
	Import	1,468	1,375	1,710	1,806	1,602	2,514
Melaka	Eksport	28,078	29,790	34,665	30,647	28,849	29,347
	Import	27,043	26,091	29,032	35,285	33,711	23,962
Negeri Sembilan	Eksport	19,846	17,724	19,962	20,913	21,891	19,541
	Import	21,720	21,008	29,588	30,328	29,180	23,074
Pahang	Eksport	16,650	13,499	13,937	13,151	25,399	28,793
	Import	7,949	7,793	13,610	13,800	13,566	13,654
Pulau Pinang	Eksport	181,577	188,455	229,612	284,741	283,972	312,359
	Import	135,411	144,021	177,936	185,654	177,795	187,990
Perak	Eksport	27,129	29,226	30,326	29,279	28,916	30,913
	Import	19,393	20,813	26,989	29,358	27,288	25,585
Perlis	Eksport	1,131	1,266	1,445	1,277	1,064	967
	Import	1,171	1,406	1,423	1,645	1,291	751
Selangor	Eksport	169,446	171,307	195,590	195,745	196,775	185,486
	Import	219,251	217,907	240,664	246,080	236,494	212,795
Terengganu	Eksport	15,221	14,278	18,055	21,205	16,492	13,736
	Import	5,915	3,603	6,422	4,298	5,986	4,199
Sabah	Eksport	29,203	29,664	35,530	35,449	28,201	24,039
	Import	8,223	6,000	6,512	8,587	8,266	16,887
Sarawak	Eksport	73,769	63,648	81,451	84,107	81,569	66,106
	Import	14,752	18,999	18,442	21,185	20,136	18,906
W.P. Kuala Lumpur ¹	Eksport	24,662	22,579	28,821	35,078	34,040	30,690
	Import	64,670	61,918	68,603	76,400	74,627	64,381
W.P. Labuan	Eksport	4,766	5,221	6,155	6,920	7,337	5,260
	Import	2,869	2,153	3,520	2,571	3,149	2,932

¹Termasuk W.P. Putrajaya

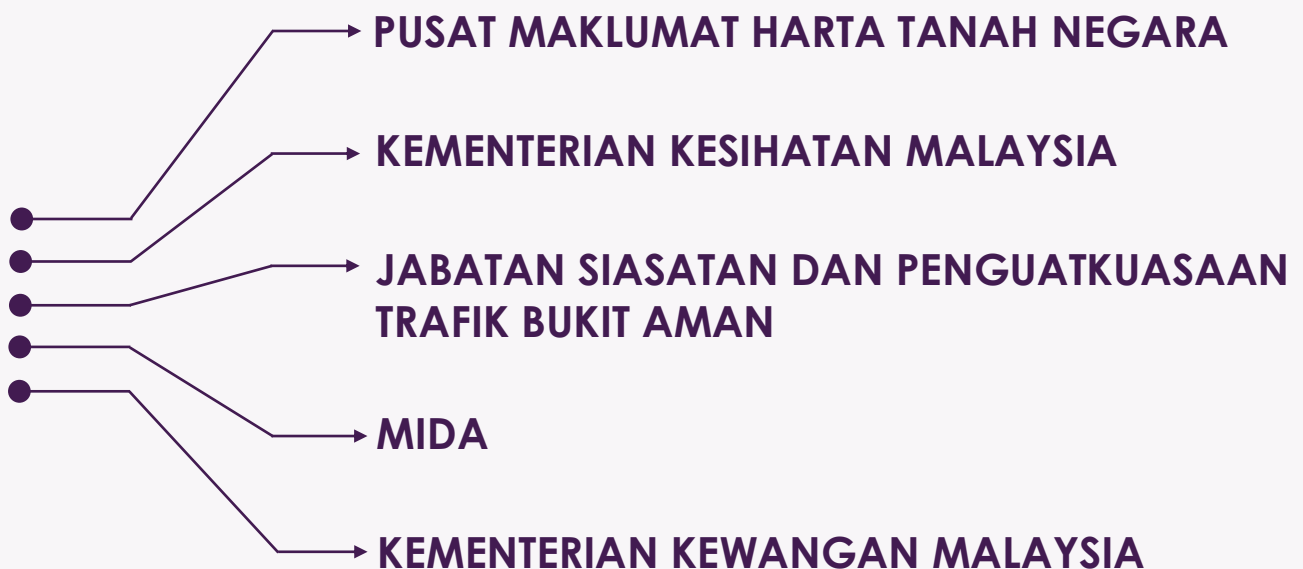
^PSementara

Jadual 8.65: Eksport dan import barangan mengikut pintu keluar dan masuk, Perak, 2015-2020 - RM juta

Negeri/Pintu keluar dan masuk		2015	2016	2017	2018	2019	2020 ^P
Perak	Eksport	1,446	5,418	4,810	4,251	4,827	4,373
	Import	3,025	6,215	7,565	9,055	8,332	6,460
Lumut	Eksport	1,421	5,389	4,777	4,217	4,789	4,349
	Import	2,709	5,907	7,159	8,737	8,049	6,151
Lain-lain	Eksport	25	29	33	34	38	24
	Import	316	307	406	318	283	310

^PSementara

INDIKATOR-INDIKATOR LAIN TERPILIH

Jadual 9.1: Bilangan hotel mengikut lokasi, Perak, 2020

Jenis	Bandar	Pantai	Bukit	Lain-lain	Jumlah
Hotel	237	50	1	39	327
Bilik	11,351	2,953	35	1,859	16,198

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.2: Siri masa ringkasan penawaran sedia ada bilik hotel mengikut negeri, 2015-2020

Negeri	Jumlah bilik					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Johor	23,035	23,852	27,226	29,492	31,736	31,066
Kedah	12,361	21,532	16,183	17,036	13,851	13,154
Kelantan	4,056	4,056	4,480	4,431	4,360	4,360
Melaka	11,853	11,853	15,355	16,751	17,031	16,929
Negeri Sembilan	6,956	6,987	8,742	9,994	10,029	9,396
Pahang	21,470	12,718	28,834	24,457	25,376	25,375
Pulau Pinang	16,239	16,525	18,999	19,581	21,815	22,088
Perak	13,733	13,795	16,071	16,212	16,110	16,198
Perlis	970	970	1,081	1,230	1,276	1,245
Selangor	17,119	17,769	20,477	22,372	23,762	22,702
Terengganu	8,241	8,241	7,860	8,758	9,655	10,718
Sabah	17,009	17,009	20,853	22,671	23,860	22,549
Sarawak	17,106	17,537	18,518	19,997	20,552	19,954
W.P. Kuala Lumpur	35,856	36,850	39,230	40,676	44,784	40,897
W.P. Labuan	1,702	1,702	1,587	1,722	1,749	1,697
W.P. Putrajaya	1,041	1,041	1,068	1,302	1,026	1,769
Jumlah	208,747	212,437	246,564	256,682	266,972	260,097

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.3: Siri masa ringkasan penawaran sedia ada bilik hotel mengikut penarafan bintang, Perak, 2015-2020

Penarafan	2015		2016		2017	
	Hotel	Bilik	Hotel	Bilik	Hotel	Bilik
5 bintang	3	493	3	493	2	167
4 bintang	5	1,083	5	1,083	9	1,979
3 bintang	18	2,345	18	2,345	18	2,469
2 bintang	19	1,533	19	1,533	28	1,673
1 bintang	16	764	17	787	15	761
3 orkid	13	309	13	309	12	393
2 orkid	24	809	24	809	30	928
1 orkid	17	409	17	409	16	340
Tiada penarafan	170	5,988	171	6,027	185	7,361
Jumlah	285	13,733	287	13,795	315	16,071

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.3: Siri masa ringkasan penawaran sedia ada bilik hotel mengikut penarafan bintang, Perak, 2015-2020 (samb.)

Penarafan	2018		2019		2020	
	Hotel	Bilik	Hotel	Bilik	Hotel	Bilik
5 bintang	2	158	2	187	2	187
4 bintang	9	1,912	9	1,981	9	1,975
3 bintang	19	2,557	19	2,526	19	2,526
2 bintang	28	1,643	28	1,672	28	1,672
1 bintang	15	761	15	748	15	748
3 orkid	12	393	12	387	12	387
2 orkid	30	929	30	911	30	911
1 orkid	16	333	16	339	16	339
Tiada penarafan	186	7,526	191	7,359	196	7,453
Jumlah	317	16,212	322	16,110	327	16,198

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.4: Siri masa ringkasan jumlah luas kompleks beli-belah dan pejabat tujuan khas, 2015-2020

Negeri	Jumlah luas (m.p.)					
	2015		2016		2017	
	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas
Johor	1,703,044	1,080,843	1,764,087	1,083,867	1,925,489	1,137,938
Kedah	551,385	340,408	569,677	362,894	580,678	363,616
Kelantan	220,570	381,462	315,130	381,462	334,880	386,070
Melaka	433,023	398,487	563,389	398,487	596,834	402,247
Negeri Sembilan	441,164	295,483	470,614	306,657	543,368	306,657
Pahang	272,203	397,067	272,203	397,067	402,077	401,046
Pulau Pinang	1,699,540	1,105,422	1,675,911	1,104,634	1,738,912	1,113,401
Perak	948,753	613,463	967,662	618,799	949,676	620,131
Perlis	47,652	131,038	55,872	131,038	55,872	131,038
Selangor	3,151,290	3,306,328	3,378,280	3,394,403	3,502,525	3,621,559
Terengganu	128,325	342,721	152,146	342,721	165,174	343,711
Sabah	678,884	671,674	678,884	685,975	738,029	804,851
Sarawak	792,212	665,542	830,551	701,829	862,757	711,986
W.P. Kuala Lumpur*	2,732,474	10,335,622	2,915,199	10,771,784	3,095,478	11,089,149
W.P. Labuan	28,434	66,252	28,434	66,716	28,434	66,716
Jumlah	13,828,953	20,131,812	14,638,039	20,748,333	15,520,183	21,500,116

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

*Termasuk W.P. Putrajaya

Jadual 9.4: Siri masa ringkasan jumlah luas kompleks beli-belah dan pejabat tujuan khas, 2015-2020 (samb.)

Negeri	Jumlah luas (m.p.)					
	2018		2019		2020	
	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas	Luas kompleks beli-belah	Luas pejabat tujuan khas
Johor	2,167,045	1,195,057	2,392,121	1,293,521	2,469,646	1,343,334
Kedah	580,678	420,704	588,094	428,672	582,409	428,672
Kelantan	341,440	386,070	342,055	391,525	342,055	391,525
Melaka	596,074	402,247	596,074	402,247	635,388	411,050
Negeri Sembilan	576,360	311,156	595,880	333,083	597,350	339,649
Pahang	384,215	420,221	412,591	420,374	439,179	420,570
Pulau Pinang	1,741,513	1,123,156	1,823,589	1,123,274	1,831,021	1,103,533
Perak	956,434	626,861	952,610	628,252	958,199	633,568
Perlis	55,872	131,038	55,872	131,038	55,872	131,038
Selangor	3,510,417	3,749,814	3,620,521	4,020,955	3,704,593	4,177,519
Terengganu	165,121	343,711	164,309	361,587	192,051	360,738
Sabah	755,587	811,944	755,587	829,798	761,558	806,852
Sarawak	930,584	731,160	1,005,136	738,245	1,038,299	764,088
W.P. Kuala Lumpur*	3,175,851	11,123,538	3,179,334	11,420,851	3,217,448	11,800,727
W.P. Labuan	28,434	66,725	28,698	67,051	28,614	67,051
Jumlah	15,965,625	21,843,402	16,512,471	22,590,473	16,853,682	23,179,914

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

*Termasuk W.P. Putrajaya

Jadual 9.5: Ringkasan stok sedia ada, penawaran akan datang dan perancangan penawaran kediaman, kedai dan hartanah perindustrian, Perak, 2020

	Unit kediaman	Unit kedai	Unit industri	Luas kompleks beli-belah (m.p.)	Luas pejabat tujuan khas (m.p.)	Unit hotel
Stok sedia ada	498,732	62,920	8,471	958,199	633,568	327
Penawaran akan datang	37,494	3,039	115	124,775	36,847	10
Perancangan penawaran	48,016	3,163	320	-	-	8
Jumlah	584,242	69,122	8,906	1,082,974	670,415	345

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.6: Siri masa ringkasan nilai transaksi harta tanah mengikut kategori pemberi pindah milik dan penerima pindah milik, Perak, 2015-2020

Pemberi & penerima pindah milik	RM juta					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kediaman						
Perseorangan & perseorangan	2,061	1,921	2,117	2,252	2,398	2,197
Pemaju & perseorangan	2,249	1,794	1,489	1,510	1,546	2,266
Syarikat & perseorangan	348	417	381	318	337	516
Syarikat & syarikat	232	216	186	210	200	196
Lain-lain	38	36	68	35	35	37
Jumlah	4,927	4,384	4,241	4,325	4,517	5,211
Komersial						
Perseorangan & perseorangan	379	308	640	624	372	288
Pemaju & perseorangan	157	96	48	45	57	66
Syarikat & perseorangan	368	301	318	408	233	201
Syarikat & syarikat	349	229	279	180	585	233
Lain-lain	76	37	59	47	40	28
Jumlah	1,328	971	1,344	1,304	1,286	815
Perindustrian						
Perseorangan & perseorangan	59	47	46	58	61	53
Pemaju & perseorangan	24	10	2	5	3	1
Syarikat & perseorangan	113	130	114	113	83	123
Syarikat & syarikat	265	231	296	433	220	218
Lain-lain	24	53	6	19	21	5
Jumlah	485	470	464	627	388	400
Tanah pembangunan						
Perseorangan & perseorangan	156	110	96	82	75	54
Pemaju & perseorangan	2	0	0	1	1	1
Syarikat & perseorangan	109	101	73	87	57	32
Syarikat & syarikat	169	179	80	135	46	54
Lain-lain	30	27	1	6	1	12
Jumlah	466	417	250	310	179	154

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Jadual 9.7: Siri masa bilangan kes penyakit berjangkit, Perak, 2015-2019

	Jenis penyakit	Bilangan kes				
		2015	2016	2017	2018	2019
Penyakit bawaan air dan makanan	Kolera	-	-	-	-	-
	Disenteri	16	9	6	4	11
	Keracunan makanan	1,403	1,675	715	853	711
	HEPATITIS A	6	4	7	4	8
	Tifoid	37	9	13	6	11*
Penyakit bawaan vektor	Demam denggi	9,396	3,748	5,381	2,721	3,219
	Demam denggi berdarah	70	29	30	15	7
	Malaria	34	184	130	184	93
	Tifus	-	-	7	-	3
Penyakit cegahan vaksin	Diphtheria	-	1	-	-	-
	HEPATITIS B	205	145	246	251	270
	Campak	19	23	49	54	35
Penyakit transmisi secara seksual	Gonorrhea	29	53	49	52	65
	Sifilis	78	87	119	140	194
Penyakit berjangkit lain	AIDS	36	77	50	42	66
Jumlah		11,329	6,044	6,802	4,326	4,693

Sumber: Petunjuk Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia

*Termasuk Paratyphi

Jadual 9.8: Bilangan doktor, doktor gigi, jururawat, ahli farmasi dan optometris mengikut sektor dan nisbah kepada penduduk, Perak, 2019

	Sektor awam	Sektor swasta	Jumlah	Nisbah kepada penduduk
Doktor	3,578	1,127	4,705	1:534
Doktor gigi	521	194	715	1:3,513
Jururawat	5,903	1,933	7,836	1:321
Ahli farmasi	854	329	1,183	1:2,123
Optometris	26	135	161	1:15,603

Sumber : Petunjuk Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia

Jadual 9.9: Bilangan fasiliti kesihatan awam dan nisbah fasiliti kesihatan awam kepada penduduk, Perak, 2019

	Jenis klinik	Bilangan fasiliti
Klinik kesihatan	Klinik kesihatan	88
	Klinik desa	231
	Klinik kesihatan ibu dan anak	10
	Nisbah klinik kesihatan : penduduk	1:7,636
Klinik kesihatan bergerak (pasukan)		17
Klinik Komuniti*		22
Perkhidmatan doktor udara	Bilangan helikopter	1
	Pasukan	1

Sumber: Petunjuk Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia

*Dahulu dikenali Klinik 1 Malaysia (sebelum tahun 2019), termasuk Pusat Transformasi Bandar (UTC) dan Pusat Transformasi Luar Bandar (RTC)

Jadual 9.10: Bilangan kemasukan pesakit mengikut negeri, sektor awam*, 2015-2019

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019
Johor	330,679	324,370	281,413	345,930	362,362
Kedah	196,692	195,350	158,714	211,782	213,782
Kelantan	175,481	193,765	185,900	197,309	202,462
Melaka	91,063	95,053	91,611	91,731	93,608
Negeri Sembilan	115,070	121,815	113,628	128,232	132,510
Pahang	156,333	155,581	156,410	167,905	171,762
Pulau Pinang	128,793	133,095	132,192	141,415	138,822
Perak	238,987	248,384	241,689	246,370	250,564
Perlis	36,004	37,136	38,748	36,614	34,625
Selangor	375,285	337,654	311,978	340,315	357,863
Terengganu	137,427	142,460	136,164	148,186	149,287
Sabah	239,484	259,231	201,476	242,264	267,142
Sarawak	199,818	206,745	205,058	213,785	216,453
W.P. Kuala Lumpur	233,315	234,872	225,700	231,437	213,360
W.P. Labuan	7,403	8,033	8,091	8,205	8,422
W.P. Putrajaya	15,203	38,035	38,783	40,459	43,035
Jumlah	2,677,037	2,731,579	2,527,555	2,791,939	2,856,059

Sumber: Petunjuk Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia

* Termasuk hospital, Institusi Perubatan Khas dan institusi selain KKM

Jadual 9.11: Bilangan kemasukan pesakit mengikut negeri, sektor swasta*, 2015-2019

Negeri	2015	2016	2017	2018	2019
Johor	90,617	99,604	77,931	77,486	94,223
Kedah	44,703	49,163	39,848	52,216	50,658
Kelantan	16,439	16,140	14,806	16,489	16,577
Melaka	59,029	58,093	63,757	61,983	70,743
Negeri Sembilan	51,122	51,177	51,922	52,794	53,690
Pahang	14,887	24,050	22,543	23,385	25,016
Pulau Pinang	160,176	157,500	161,805	159,851	172,577
Perak	88,540	89,872	91,027	92,868	93,561
Perlis	-	-	-	636	2,668
Selangor	313,622	304,003	303,872	318,482	337,118
Terengganu	3,535	3,801	5,286	6,472	8,788
Sabah	11,919	16,376	17,133	18,398	16,585
Sarawak	36,625	38,587	29,787	39,095	46,379
W.P. Kuala Lumpur	173,504	164,673	165,875	178,890	181,975
W.P. Labuan	-	-	-	-	-
W.P. Putrajaya	-	-	-	-	-
Jumlah	1,064,718	1,073,039	1,045,592	1,099,045	1,170,558

Sumber: Petunjuk Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia

* Termasuk hospital swasta, rumah bersalin swasta, rumah jagaan kejururawatan swasta dan hospis swasta

Jadual 9.12: Statistik jumlah kemalangan mengikut negeri, 2015-2020

Negeri	Jumlah kemalangan					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Johor	67,112	73,116	76,121	78,812	82,502	58,207
Kedah	22,016	23,200	23,262	23,239	24,867	19,651
Kelantan	9,960	10,544	10,786	10,983	11,295	9,752
Melaka	17,069	18,601	18,771	19,120	19,593	14,543
Negeri Sembilan	22,939	24,428	24,941	25,123	25,838	19,905
Pahang	19,635	20,465	20,813	20,641	21,196	17,000
Pulau Pinang	39,856	42,244	43,007	45,734	47,198	35,234
Perak	36,736	38,531	38,587	38,278	39,720	30,669
Perlis	1,861	2,062	1,925	2,093	2,098	1,615
Selangor	140,957	151,253	154,958	163,078	168,222	123,230
Terengganu	10,381	10,793	10,713	10,607	11,355	9,152
Sabah ¹	17,290	17,298	17,244	18,006	18,520	12,906
Sarawak	19,130	20,065	19,807	20,600	21,341	16,158
W.P. Kuala Lumpur ²	64,664	68,866	72,940	72,284	73,771	50,215
Jumlah	489,606	521,466	533,875	548,598	567,516	418,237

Sumber: Jabatan Siasatan dan Penguatkuasaan Trafik Bukit Aman

¹ Termasuk W.P. Labuan

² Termasuk W.P. Putrajaya

Jadual 9.13: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut negeri, Malaysia, 2017-2020

Negeri	2017			2018		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Johor	16,825,065	5,096,809	21,921,874	6,474,600	24,040,098	30,514,698
Kedah	1,374,858	1,160,094	2,534,952	759,458	1,626,836	2,386,294
Kelantan	4,200	-	4,200	76,674	24,570	101,243
Melaka	2,396,892	2,257,780	4,654,671	2,479,291	773,078	3,252,369
Negeri Sembilan	382,323	724,146	1,106,469	826,442	1,604,384	2,430,826
Pahang	2,138,864	823,138	2,962,002	456,484	7,571,938	8,028,422
Pulau Pinang	2,147,114	8,538,130	10,685,244	2,087,578	3,693,372	5,780,951
Perak	1,797,513	338,081	2,135,594	949,118	937,819	1,886,938
Perlis	525,000	-	525,000	8,000	-	8,000
Selangor	3,427,583	2,170,799	5,598,382	8,110,437	10,836,961	18,947,397
Terengganu	37,508	35,615	73,124	320,924	4,582,456	4,903,380
Sabah	10,045,502	45,017	10,090,520	181,436	45,856	227,292
Sarawak	877,627	351,490	1,229,117	6,400,629	2,259,111	8,659,740
W.P. Kuala Lumpur	156,301	3,607	159,907	141,433	25,632	167,065
W.P. Labuan	-	-	-	81,004	-	81,004
W.P. Putrajaya	-	-	-	-	-	-
MALAYSIA	42,136,351	21,544,706	63,681,057	29,353,509	58,022,109	87,375,618

Sumber: MIDA

Jadual 9.13: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut negeri, Malaysia, 2017-2020 (samb.)

Negeri	2019			2020		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Johor	4,916,501	6,538,748	11,455,248	2,579,534	4,204,802	6,784,337
Kedah	3,390,922	8,085,955	11,476,877	1,806,569	2,256,200	4,062,769
Kelantan	12,110	6,366	18,476	43,854	-	43,854
Melaka	609,454	269,884	879,338	683,951	1,272,153	1,956,104
Negeri Sembilan	2,259,058	1,306,660	3,565,717	2,388,329	3,790,223	6,178,551
Pahang	452,311	4,490,714	4,943,025	1,034,639	3,749,866	4,784,505
Pulau Pinang	1,854,918	15,000,442	16,855,360	3,562,795	10,550,168	14,112,963
Perak	4,968,962	1,624,253	6,593,214	2,178,361	1,148,787	3,327,147
Perlis				612,902		612,902
Selangor	6,625,376	10,414,861	17,040,236	6,946,018	11,479,144	18,425,162
Terengganu	588,771		638,808		1,817,026	1,911,419
Sabah	1,603,196	4,852,991	6,456,187	11,942,232		11,953,711
Sarawak	837,403	1,745,140	2,582,543	477,925	15,252,562	15,730,486
W.P. Kuala Lumpur	169,509		174,215	258,936	1,047,522	1,306,458
W.P. Labuan						
W.P. Putrajaya						
MALAYSIA	28,288,490	54,444,057	82,732,546	34,680,675	56,579,932	91,260,607

Sumber: MIDA

Jadual 9.14: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2017-2020

Daerah pentadbiran	2017			2018		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Batang Padang	35,195	11,083	46,279	17,370	8,031	25,401
Manjung	222,616	110,891	333,507	232,697	20,994	253,691
Kinta	682,187	146,446	828,632	205,568	103,082	308,651
Kerian	39,794	-	39,794	62,865	1	62,866
Kuala Kangsar	-	-	-	13,516	-	13,516
Larut, Matang dan Selama	54,826	55,235	110,061	195,684	741,793	937,477
Hilir Perak	-	-	-	-	-	-
Hulu Perak	90,641	8,392	99,032	179,219	40,518	219,737
Perak Tengah	8,752	-	8,752	-	-	-
Kampar	1,542	-	1,542	-	23,400	23,400
Muallim	-	-	-	20,000	-	20,000
Bagan Datuk	632,742	6,035	638,776	-	-	-
Gerik	-	-	-	22,200	-	22,200
Ipoh	21,709	-	21,709	-	-	-
Tanjung Malim	7,510	-	7,510	-	-	-
Perak	1,797,513	338,081	2,135,594	949,118	937,819	1,886,938

Sumber: MIDA

Jadual 9.14: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut daerah pentadbiran, Perak, 2017-2020 (samb.)

Daerah pentadbiran	2019			2020		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Batang Padang	-	-	-	16,165	-	16,165
Manjung	230,500	201,986	432,486	54,592	133,827	188,419
Kinta	1,575,783	846,547	2,422,330	1,469,330	867,632	2,336,962
Kerian	30,161	2	30,162	38,386	-	38,386
Kuala Kangsar	-	-	-	8,160	5,440	13,600
Larut, Matang dan Selama	32,738	90,735	123,473	378,637	130,429	509,066
Hilir Perak	158,854	-	158,854	5,122	-	5,122
Hulu Perak	258,602	138,561	397,163	82,293	-	82,293
Perak Tengah	-	-	-	-	-	-
Kampar	16,334	43,600	59,934	62	10,368	10,430
Muallim	2,665,893	302,822	2,968,715	123,754	1,090	124,844
Bagan Datuk	-	-	-	-	-	-
Gerik	-	-	-	-	-	-
Ipoh	96	-	96	1,860	-	1,860
Tanjung Malim	-	-	-	-	-	-
Perak	4,968,962	1,624,253	6,593,214	2,178,361	1,148,787	3,327,147

Sumber: MIDA

Jadual 9.15: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2017-2020

Industri	2017			2018		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Pembuatan makanan	321,555	111,069	432,624	6,950	-	6,950
Minuman dan tembakau	-	-	-	42,525	9,975	52,500
Tekstil dan produk tekstil	-	-	-	23,353	1,034	24,387
Kulit dan produk kulit	-	-	-	-	-	-
Kayu dan produk kayu	83,160	204	83,364	74,010	960	74,970
Perabot dan peralatan	5,297	-	5,297	-	-	-
Kertas, percetakan dan penerbitan	30,750	56,499	87,249	45,146	-	45,146
Kimia dan produk kimia	182,328	15,717	198,045	89,853	41,673	131,526
Produk petroleum (termasuk petrokimia)	-	-	-	181,107	17,584	198,691
Produk getah	33,461	9,641	43,102	239,114	733,113	972,226
Produk plastik	39,794	-	39,794	810	-	810
Produk mineral dan bukan logam	74,230	-	74,230	50,780	129,416	180,196
Produk logam fabrik	38,532	8,188	46,719	76,906	-	76,906
Jentera dan peralatan	11,474	-	11,474	-	-	-
Produk elektrik dan elektronik	403,268	130,729	533,997	97,204	4,065	101,269
Peralatan pengangkutan	566,155	6,035	572,190	21,360	-	21,360
Peralatan saintifik dan mengukur	7,510	-	7,510	-	-	-
Jumlah	1,797,513	338,081	2,135,594	949,118	937,819	1,886,938

Sumber: MIDA

Jadual 9.15: Jumlah dan jenis pelaburan projek pembuatan yang diluluskan mengikut industri, Perak, 2017-2020 (samb.)

Industri	2019			2020		
	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)	Pelaburan domestik (RM'000)	Pelaburan asing (RM'000)	Jumlah pelaburan (RM'000)
Pembuatan makanan	39,182	237	39,419	62,058	15	62,073
Minuman dan tembakau	3,566	-	3,566	12,968	3,042	16,010
Tekstil dan produk tekstil	14,596	-	14,596	14,693	2,870	17,563
Kulit dan produk kulit	-	-	-	-	-	-
Kayu dan produk kayu	-	40,305	40,305	5,167	139,742	144,909
Perabot dan peralatan	12,994	-	12,994	-	-	-
Kertas, percetakan dan penerbitan	25,882	-	25,882	62,418	-	62,418
Kimia dan produk kimia	141,917	-	141,917	5,472	-	5,472
Produk petroleum (termasuk petrokimia)	-	-	-	-	-	-
Produk getah	223,859	499,628	723,486	1,261,029	94,865	1,355,894
Produk plastik	627,682	245,565	873,247	36,774	5,632	42,406
Produk mineral dan bukan logam	7,102	-	7,102	43,426	113,058	156,484
Produk logam fabrik	151,225	-	151,225	54,730	17,865	72,595
Jentera dan peralatan	22,451	-	22,451	54,962	28,813	83,776
Produk elektrik dan elektronik	20,446	532,950	553,395	412,773	741,795	1,154,568
Peralatan pengangkutan	3,673,893	302,822	3,976,715	126,854	1,090	127,944
Peralatan saintifik dan mengukur	4,167	2,746	6,913	25,035	-	25,035
Jumlah	4,968,962	1,624,253	6,593,214	2,178,361	1,148,787	3,327,147

Sumber: MIDA

Jadual 9.16: Nilai pelaburan projek pembuatan yang diluluskan oleh penyertaan asing mengikut negara, Perak, 2017-2020

Negara	Tahun				Jumlah keseluruhan 2017-2020 (RM '000)
	2017	2018	2019	2020	
	(RM '000)	(RM '000)	(RM '000)	(RM '000)	
Australia	8,188	-	-	-	8,188
France	-	-	-	-	-
Hong Kong	-	-	78,857	-	78,857
India	-	-	-	550	550
Japan	130,729	729,114	635,938	204,344	1,700,124
Norway	-	4,064	-	-	4,064
Singapore	11,083	32,465	287,723	131,465	462,737
Sweden	-	-	-	4,736	4,736
Switzerland	9,831	-	-	-	9,831
Taiwan	45,594	1,295	108,209	572,309	727,407
Thailand	-	-	-	15,128	15,128
United States	-	38,263	-	-	38,263
Germany	-	-	4,519	-	4,519
China	2,041	63,000	462,896	205,537	733,474
Finland	-	-	-	-	-
Ireland	-	-	2,622	-	2,622
United Arab Emirates	-	-	-	9,819	9,819
Cayman Islands	-	-	72	-	72
British Virgin Islands	7,600	37,689	-	-	45,289
Lain-lain	123,016	31,930	43,416	4,898	203,260
Jumlah	338,081	937,819	1,624,253	1,148,787	4,048,939

Sumber: MIDA

Jadual 9.17: Nilai pemberian sebenar kepada kerajaan negeri, Perak, 2019

Jenis Pemberian	Nilai (RM)
Pemberian mengikut bilangan penduduk	34,456,860
Pemberian penyelenggaraan jalan negeri :	
Mutu minimum	365,958,712
Substandard	156,791,486
Pelancongan	85,686
Pemberian khas tahunan	tb
Pemberian pertambahan hasil	20,727,618
Geran tahunan kepada pihak berkuasa tempatan (Geran tahunan berasaskan kaedah keseimbangan)	26,497,745
Bayaran perkhidmatan kepada negeri-negeri	31,372,170
Pemberian di bawah senarai bersama	79,268,283
Bayaran pemansuhan duti import dan eksais atas barangan petroleum kepada negeri Sabah & Sarawak	tb
Pemberian bayaran bil lampu jalan dan lampu isyarat PBT	16,742,793
Pemberian berdasarkan tahap pembangunan ekonomi, infrastruktur dan kesejahteraan hidup	23,917,000
Pemberian kekurangan akaun mengurus	-
Pemberian kepada perpustakaan negeri	4,335,746
Pemberian kepada muzium negeri	1,558,457
Pemberian pelancongan	1,247,510
Jumlah	762,960,066

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

tb: tidak berkenaan

Untuk mendapatkan maklumat lanjut

Bagi mendapatkan maklumat lanjut berkaitan Akaun Negara Malaysia yang disemak adalah seperti di bawah ini. Di penghujung seksyen ini juga diberikan maklumat bagi mendapatkan salinan buku *System of National Accounts 2008 (2008 SNA)*.

Penerbitan berkenaan boleh dibeli dari:

Unit Khidmat Pengguna,
Jabatan Perangkaan Malaysia,
Aras 1, Blok C6,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
62514 Putrajaya,
Malaysia.

Tel : 603 – 8885 7000
Faks : 603 – 8888 9248
E-mel : **info@dosm.gov.my**

Unit Khidmat Pengguna (Kaunter),
Jabatan Perangkaan Malaysia,
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur,
Tingkat 14 & 15 , Wisma FGV,
Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur,
Malaysia.

Tel : 603 – 2267 2400 samb. 2407
Faks : 603 – 2691 0639

Penerbitan ini juga boleh dicapai sepenuhnya melalui portal Jabatan di <http://www.dosm.gov.my>

Buku *System of National Accounts 2008 (2008 SNA)* tidak boleh diperoleh dari Jabatan Perangkaan Malaysia. Walau bagaimanapun, buku berkenaan boleh dibeli dari organisasi berikut :

- 1) United Nations, Sales Section,
300 East 42nd Street
Room IN-927A
New York, NY 10017 USA

Tel : 1 (212) 963 8302 , Faks : 1 (212) 963 3489

- 2) International Monetary Fund (IMF)
Publication Services
700 19th St NW
Washington DC 20431 USA

Tel : 1 (202) 263 7340 , Faks : 1 (202) 623 7201

PERTANYAAN BERHUBUNG DENGAN PENERBITAN INI DAN PENERBITAN LAIN BOLEH JUGA DIBUAT DI PEJABAT PERANGKAAN NEGERI BERIKUT:

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Johor
Tingkat 14, Menara Tabung Haji,
Jalan Ayer Molek,
80000 Johor Bharu, Johor.
Tel : 07 - 2253700
Faks : 07 - 2249972
E-mel : jpjohor@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kedah
Aras 1, Zon C, Wisma Persekutuan,
Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan,
Bandar Muadzam Shah,
06550 Anak Bukit, Kedah.
Tel : 04 - 7001240
Faks : 04 - 7338412
E-mel : jpkedah@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Kelantan
Tingkat 8, Bangunan Persekutuan,
Jalan Bayam,
15514 Kota Bharu, Kelantan.
Tel : 09 - 7419449
Faks : 09 - 7482142
E-mel : jpkelantan@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Melaka
Aras 7 & 8, Wisma Persekutuan,
Jalan MITC, Hang Tuah Jaya,
75450 Ayer Keroh,
Melaka.
Tel : 06 - 2522725
Faks : 06 - 2522711
E-mel : jpmelaka@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sembilan
Tingkat 12, Wisma Persekutuan,
Jalan Dato' Abdul Kadir,
70000 Seremban, Negeri Sembilan.
Tel : 06 - 7655000
Faks : 06 - 7655002
E-mel : jpnsembilan@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Pahang
Tingkat 7, Bangunan Persekutuan,
Jalan Gambut,
25000 Kuantan, Pahang.
Tel : 09 - 5163931/7
Faks : 09 - 5144636
E-mel : jppahang@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia
Wilayah Persekutuan,
Tingkat 14 & 15, Wisma FGV,
Jalan Raja Laut,
50350 Kuala Lumpur.
Tel : 03 - 22672400
Faks : 03 - 22745075
E-mel : jpwpl@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia, Negeri Pulau Pinang
Tingkat 6, Bangunan Persekutuan,
10400 Jalan Anson,
Pulau Pinang.
Tel : 04 - 2266244
Faks : 04 - 2299499
E-mel : jppulaupinang@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Perak
Tingkat 3, Blok A,
Bangunan Persekutuan Ipoh,
Jalan Dato' Seri Ahmad Said (Greentown),
30450 Ipoh, Perak.
Tel : 05 - 2554963
Faks : 05 - 2551073
E-mel : jpperak@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Terengganu
Tingkat 9, Wisma Persekutuan,
Jalan Sultan Ismail,
20200 Kuala Terengganu, Terengganu.
Tel : 09 - 6223062
Faks : 09 - 6229659
E-mel : admin_jptrg@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sabah
Tingkat 1-3, Blok C,
Kompleks Pentadbiran Kerajaan Persekutuan Sabah,
Jalan UMS, Beg Berkunci 2046,
88999 Kota Kinabalu, Sabah.
Tel : 088 - 484602
Faks : 088 - 484659
E-mel : jpsabah@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Sarawak
Tingkat 7 & 8, Bangunan Tun Datuk
Patinggi Tuanku Haji Bujang,
Jalan Simpang 3,
93514 Kuching, Sarawak.
Tel : 082 - 240287
Faks : 082 - 242609
E-mel : sarawak@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Selangor
Tingkat 9, Bangunan Darul Ehsan,
Jalan Indah, Seksyen 14,
40000 Shah Alam, Selangor.
Tel : 03 - 55150200
Faks : 03 - 55180408
E-mel : jpselangor@dosm.gov.my

Pengarah
Jabatan Perangkaan Malaysia Negeri Perlis
Tingkat 1, Bangunan Perodua Kangar,
No. 2C, Persiaran Jubli Perak,
01000 Kangar, Perlis.
Tel : 04 - 9767381/9769025
Faks : 04 - 9768950
E-mel : jpperlis@dosm.gov.my

BANCI MALAYSIA 2020

For More Info : www.dosm.gov.my
www.mycensus.gov.my

20 OCT

2014-2030

